

Dokument nr. 15:9

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1201–1350

1.–21. juni 2017

Innhold

Spørsmål

1201.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. barnebortføring, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	11
1202.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. jobb i Politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	12
1203.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. stans i nedlegging av sjøhemievernet, besvart av forsvarsministeren.....	13
1204.	Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. omsorgsovertakelse, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	14
1205.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. dei uteksaminerte studentane ved Politihøgskolen i 2016, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	15
1206.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. forhåndsbetaling av nødvendige og planlagte pasientreiser, opphold ved pasienthotell, mat, parkering m.m., besvart av helse- og omsorgsministeren.....	15
1207.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. innsattsstyrt finansiering (ISF) innenfor barne- og ungdomspsykiatrien, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	17
1208.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. luftvern, besvart av forsvarsministeren.....	18
1209.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. sikkerhetssituasjonen i Kabul og i Afghanistan, besvart av utenriksministeren.....	18
1210.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. at avtalespesialistene er en del av det helhetlige helsetjenestetilbudet, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	19
1211.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. utprøvende behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	19
1212.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Evenes flyplass, besvart av forsvarsministeren.....	20
1213.	Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. kjennskap til terrorangrepet 22. juli for nye skoleelever, besvart av kunnskapsministeren.....	21
1214.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. tyngre vedlikehold av F-35, besvart av forsvarsministeren.....	22
1215.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Evenes, besvart av forsvarsministeren.....	23
1216.	Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. NOKUT, besvart av kunnskapsministeren.....	24
1217.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. jernbane mellom Norge og Finland, besvart av samferdselsministeren.....	25
1218.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. koordinering av søknadsprosessen og svarfrister for opptak til offentlige og private videregående skoler, besvart av kunnskapsministeren.....	26
1219.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. godkjenning av nye medikamenter, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	27
1220.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. klagebehandling under politireformen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	29
1221.	Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. barnepalliasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	30
1222.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. statiner, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	31
1223.	Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. retningslinjer for å forebygge selvmord i skolen, besvart av kunnskapsministeren.....	32
1224.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. profitt fra barnehager, barnevern, eldreomsorg og asylmottak, besvart av finansministeren.....	33
1225.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. Visit Norway i konkurranse med andre, besvart av næringsministeren.....	33
1226.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. IC-utbygging nordover fra Åkersvika, besvart av samferdselsministeren.....	34

	side
1227. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. konsekvensutredning ved dent planlagte beredskapssenteret på Taraldrud i Ski, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	35
1228. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. ulv i villreinreinflokkene midt i kalvingsområder, besvart av klima- og miljøministeren.....	36
1229. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. nedleggelse av skattekontorer, besvart av finansministeren.....	37
1230. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. tvangsmulkt, besvart av finansministeren ..	38
1231. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Sterk TV, besvart av kulturministeren	40
1232. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. jernbanen i Skogn, besvart av samferdselsministeren.....	40
1233. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. lisens/autorisasjon for psykologer, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	41
1234. Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. omleggingen til arbeidsforberedende tiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	42
1235. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. temperaturutviklingen for kloden, besvart av klima- og miljøministeren	43
1236. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Kina og India og klimautslipp, besvart av klima- og miljøministeren	45
1237. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Egypt, besvart av utenriksministeren.....	46
1238. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Evenes som base for dei nye P-8 fly, besvart av forsvarsministeren.....	47
1239. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. ulvejakt i Gran kommune, besvart av klima- og miljøministeren.....	48
1240. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. fritidstiltak for personer mer nedsatt funksjonsevne, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	48
1241. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. nasjonalt mål om vekst i ideell sektor, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	49
1242. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. papirløse ureturnerbare personer, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	51
1243. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. trygdeoppgjøret, besvart av arbeids- og sosialministeren	51
1244. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. lange forsinkelser av viktig forskningmaterialet, besvart av helse- og omsorgsministeren	53
1245. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. etterbehandling, besvart av finansministeren.....	54
1246. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. kostnadene knytt til utbygging av befalsforlegning, mannskapsforlegning og bustader, besvart av forsvarsministeren	55
1247. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. kostnader knyttet til nye hangarer på Evenes, besvart av forsvarsministeren.....	55
1248. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. reguleringer ved bruk av vannscooter, besvart av samferdselsministeren	56
1249. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. helseregister, tilgjengelighet for forskere og næringsliv, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	57
1250. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. aktiviteter for svaksynte, besvart av kunnskapsministeren.....	58
1251. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. flyktningstatus, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	59
1252. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. behandling for bruddskader, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	61
1253. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. Kleivgrend fengsel i Fyresdal, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	62
1254. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. rituell omskjæring av gitar, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	62

	side
1255. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. reingjerdet på Børgesfjell, besvart av landbruks- og matministeren	63
1256. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. at den nyopprettede stillingen som viseadministrerende direktør i Norsk Helsenet ikke ble utlyst, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
1257. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. desentralisering av tjenester og nye helsereformer, besvart av helse- og omsorgsministeren	66
1258. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. at god og likeverdig kvalitet i omsorgstjenestene blir ivaretatt, besvart av helse- og omsorgsministeren	67
1259. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. registrering av informasjon om personale i SFO/aktivitetsskole, besvart av kunnskapsministeren	68
1260. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ansettelsesforholdene til 1 100 leger i spesialisering på Oslo universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	68
1261. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. blinde elever i taxi, besvart av kunnskapsministeren.....	71
1262. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. nullmoms, besvart av kulturministeren	71
1263. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. pensjon for organisasjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	72
1264. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. fossil oppvarming, besvart av klima- og miljøministeren.....	73
1265. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. el-lading nybygg, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	74
1266. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. Westerdals Høyskole, besvart av kunnskapsministeren.....	75
1267. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. nye studieplasser på ved budsjettforliket for 2017 og RNB-forliket i 2017, besvart av kunnskapsministeren.....	76
1268. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. særaldersgrense for pensjon, besvart av arbeids- og sosialministeren	77
1269. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. bosettinger av innvandrere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	78
1270. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. frådelingssaker i tettbygde strøk, besvart av landbruks- og matministeren.....	79
1271. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. verdiskaping i oppdrettsnæringen, besvart av fiskeriministeren	80
1272. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. heve kostnadsrammen for bygging av studentboliger, besvart av kunnskapsministeren.....	81
1273. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. formuesskattekuttene, besvart av finansministeren	81
1274. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. formuesskatt på aksjer og driftsmidler, besvart av finansministeren.....	93
1275. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. enebase på Andøya, besvart av forsvarsministeren.....	94
1276. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. kostnadene til hangarer og skvadronlokale på Andøya, besvart av forsvarsministeren	94
1277. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Forsvarets nye kampfly F-35, besvart av forsvarsministeren.....	95
1278. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. kommersiell allmennkringkasting, besvart av kulturministeren	96
1279. Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. faste ansettelser uten lønn mellom oppdrag, besvart av arbeids- og sosialministeren	96
1280. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. sparetiltak ved St Olavs Hospital i Trondheim, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	97
1281. Fra stortingsrepresentant Kristin Vinje, vedr. Simula, besvart av kunnskapsministeren....	98
1282. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. jubileumsgave til Den norske turistforeningen, besvart av kulturministeren	99

	side
1283. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. ideelle aktører innen helse- og sosialsektorene i Norge, besvart av næringsministeren	100
1284. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. utøverfond for lagidrettsutøvere, besvart av finansministeren	101
1285. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. etablering av balkonger på boliger langs jernbanen, besvart av samferdselsministeren	102
1286. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. skattyters rettssikkerhet overfor offentlige skattemyndigheter, besvart av finansministeren	103
1287. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. lensmannskontor som blir igjen etter politireformen, besvart av justis- og beredskapsministeren	104
1288. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. Transocean-saken, besvart av finansministeren	105
1289. Fra stortingsrepresentant Gunvor Eldegard, vedr. det framtidige nasjonale beredskapssenteret på Taraldrud, besvart av justis- og beredskapsministeren	107
1290. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. sysselsatte, besvart av finansministeren	108
1291. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. retur av biler, besvart av klima- og miljøministeren	109
1292. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. veterinærberedskapen på Svalbard, besvart av landbruks- og matministeren	110
1293. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. samanslåinga av kommunehelsetenestelova og deler av sosialhelsetenestelova, besvart av arbeids- og sosialministeren	111
1294. Fra stortingsrepresentant Lasse Juliussen, vedr. X Games, besvart av kulturministeren .	112
1295. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. atomkraftverket "Akademik Lomonosov", besvart av utenriksministeren	112
1296. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. rassikring av rv 13 Vik-Vangnes, besvart av samferdselsministeren	113
1297. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kommunal barnehageplass, besvart av kunnskapsministeren	114
1298. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. elever med dysleksi, besvart av kunnskapsministeren	115
1299. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. vaksinasjon på apotek, besvart av helse- og omsorgsministeren	116
1300. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. offentlig tannhelsetilbud til rus- og psykiatripasientene, besvart av helse- og omsorgsministeren	117
1301. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Evenes som base for dei nye P-8 flya, besvart av forsvarsministeren	119
1302. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. drift på gården Nygården i Ørland, besvart av forsvarsministeren	119
1303. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. medisinske kontroller innen tidsfristen, besvart av helse- og omsorgsministeren	121
1304. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. røntgensystem, besvart av helse- og omsorgsministeren	122
1305. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. "pensjonsslippen", besvart av arbeids- og sosialministeren	123
1306. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. klimautfordringer for gamle trehus, besvart av kulturministeren	124
1307. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. voldelige ungdomsgjenger i Oslo, besvart av justis- og beredskapsministeren	125
1308. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. tegnspråk som morsmål, besvart av kunnskapsministeren	126
1309. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. innendørs skytebaner, besvart av justis- og beredskapsministeren	127

	side
1310. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. store beløp som er gått fra den palestinske selvstyreadministrasjonen til henholdsvis fengslede palestinske terrorister og til fangenes familier, besvart av utenriksministeren	128
1311. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. fergesambandet Øksfjord-Hasvik, besvart av samferdselsministeren	129
1312. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utviklingen innen geriatriske tilbud, besvart av helse- og omsorgsministeren	130
1313. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. forsvarlig helsetilbud i barne- og ungdomspsykiatrien, besvart av helse- og omsorgsministeren	130
1314. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. nytt fengsel i Oslo-området, besvart av justis- og beredskapsministeren	132
1315. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. rettigheter fosterforeldre, besvart av arbeids- og sosialministeren	132
1316. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. dagpenger ved familiegjenforening, besvart av arbeids- og sosialministeren	133
1317. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. biprodukter av palmeolje, besvart av næringsministeren	134
1318. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknolog, besvart av samferdselsministeren	135
1319. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. lønn og godgjørelse til fengslede terrorister, besvart av utenriksministeren	137
1320. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. garantier for ungdom gjennom Nav, besvart av arbeids- og sosialministeren	137
1321. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. feilbombing og tap av sivile liv i Syria, besvart av utenriksministeren	138
1322. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. endret rovviltforskrift, besvart av klima- og miljøministeren	139
1323. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. fordelingen av tilskudd fra kapittel 1429 post 75 til fartøyvernssentrene, besvart av klima- og miljøministeren	140
1324. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. omorganiseringen av SSB, besvart av finansministeren	141
1325. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Kulturtanken, besvart av kulturministeren	142
1326. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. arbeidsplasser i Sauda, besvart av arbeids- og sosialministeren	143
1327. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. søknader om utviklingskonsesjoner for lakseoppdrett, besvart av fiskeriministeren	144
1328. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. kirurgisk kvalitet i Flekkefjord, besvart av helse- og omsorgsministeren	145
1329. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. trafikksikkerhet i kunnskapsløftet, besvart av kunnskapsministeren	146
1330. Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. Marinemusikken i Horten, besvart av forsvarsministeren	147
1331. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. snøkrabbe, besvart av fiskeriministeren	147
1332. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. en ny klagenemnd knyttet til LDO, besvart av barne- og likestillingsministeren	148
1333. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. gaveforsterkningsordningen, besvart av kulturministeren	149
1334. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. pasienter med betennelse i tannkjøtt eller hals, besvart av helse- og omsorgsministeren	150
1335. Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. Statens innkrevingsssentral, besvart av finansministeren	151
1336. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. autisme og 2. fremmedspråk i videregående skole, besvart av kunnskapsministeren	151

	side
1337. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. annonsekampanjen for nøytrale tobakkspakninge, besvart av helse- og omsorgsministeren	152
1338. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. refusjon til Grimstad kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	153
1339. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. barnevernssaker, besvart av barne- og likestillingsministeren	154
1340. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. taubanelova, besvart av samferdselsministeren	154
1341. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. internatplasser til eksterne studenter, besvart av kunnskapsministeren	155
1342. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. realkompetansevurdering, besvart av kunnskapsministeren	156
1343. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. prioritering innen helsevesenet, besvart av helse- og omsorgsministeren	158
1344. Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. Porsgrunn stasjon, besvart av samferdselsministeren	159
1345. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Oslo Børs, besvart av finansministeren	159
1346. Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. fylkesadministrasjonen til Skien, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	160
1347. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsministeren	161
1348. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. kostanden ved å tilby Freestyle Libre eller andre flash glukosemålere, besvart av helse- og omsorgsministeren	163
1349. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. alternativ bekjempelse av pankreassykdom i Ytre Namdal, besvart av fiskeriministeren	164
1350. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. utbedringsstrekningen RV 94 Skaidi-Hammerfest, besvart av samferdselsministeren	165

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1201 - 1350) for sesjonen 2016-2017.**

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Dag Terje (A)	1234, 1279, 1330
Andersen, Karin (SV)	1209, 1297, 1298, 1332
Arnstad, Marit (Sp)	1322
Berg-Hansen, Lisbeth (A)	1335
Bergstø, Kirsti (SV)	1280
Bjørdal, Fredric Holen (A)	1320
Bjørnø, Christian Tynning (A)	1344, 1346
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1241, 1242, 1303, 1319, 1328
Botten, Else-May (A)	1225
Breivik, Terje (V)	1230
Christoffersen, Lise (A)	1315, 1316
de Ruiten, Freddy (A)	1336, 1338
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	1323
Eldegard, Gunvor (A)	1289
Elvestuen, Ola (V)	1285
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1218
Grande, Arild (A)	1262, 1263
Grande, Trine Skei (V)	1292
Greni, Heidi (Sp)	1215, 1277, 1302
Grimstad, Oskar J. (FrP)	1286
Grung, Ruth (A)	1210, 1211, 1233, 1249, 1278, 1300, 1334,
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	1310, 1341, 1342
Hagebakken, Tore (A)	1226, 1228
Henriksen, Kari (A)	1202
Henriksen, Martin (A)	1259
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	1283
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	1264, 1265, 1317, 1318
Håheim, Stine Renate (A)	1240
Johansen, Irene (A)	1291
Juliussen, Lasse (A)	1294
Kjenseth, Ketil (V)	1223
Kjerkol, Ingvild (A)	1348, 1349
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1221
Klinge, Jenny (Sp)	1220, 1254, 1270, 1307
Knutsen, Tove Karoline (A)	1257, 1258, 1347
Lauvås, Stein Erik (A)	1255
Leirstein, Ulf (FrP)	1252
Liadal, Hege Haukeland (A)	1284, 1325, 1333
Lien, Geir Inge (Sp)	1340
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1251, 1287, 1309
Lysbakken, Audun (SV)	1219, 1224, 1231, 1243

Mandt, Sonja (A)	1204, 1282, 1339
Marthinsen, Marianne (A)	1290, 1324
Micaelsen, Torgeir (A)	1244, 1343
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1208, 1238, 1246, 1296, 1301
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	1247, 1275, 1276
Nybø, Iselin (V)	1261, 1272, 1308
Pedersen, Helga (A)	1311, 1331
Pollestad, Geir (Sp)	1326, 1327
Raja, Abid Q. (V)	1217
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1203
Rotevatn, Sveinung (V)	1245, 1268, 1293
Simensen, Kåre (A)	1350
Sivertsen, Eirik (A)	1295
Skjelstad, André N. (V)	1232
Solhjell, Bård Vegar (SV)	1227, 1237, 1321
Steffensen, Roy (FrP)	1271
Stensland, Sveinung (H)	1222, 1299
Tajik, Hadia (A)	1205, 1314
Toppe, Kjersti (Sp)	1206, 1207, 1256, 1260, 1313, 1312
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1235, 1236, 1269
Tyvand, Anders (KrF)	1250
Valen, Snorre Serigstad (SV)	1273, 1274
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1212, 1214, 1229
Vinje, Kristin (H)	1281
Vågslid, Lene (A)	1201, 1253
Werp, Anders B. (H)	1288
Wold, Morten (FrP)	1337
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	1304, 1329
Aasen, Marianne (A)	1213, 1216, 1266, 1267
Aasland, Terje (A)	1248
Aasrud, Rigmor (A)	1239, 1305, 1306

Dokument nr. 15:9

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1201

Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 8. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hva mener justisministeren om at det kun har vært 32 rettsaker om barnebortføring i Norge fra 2012 til 2016, og hva mener justisministeren er årsaken til at antallet er så lavt sett opp mot hvor mange barn som bortføres?»

BEGRUNNELSE:

I 2012 ble straffene for barnebortføring skjerpet. Til tross for dette har det ifølge Domstolsadministrasjonen kun vært 32 rettsaker fra 2012 til 2016. I samme periode har det ifølge Justisdepartementet blitt bortført 369 barn til eller fra Norge. 250 barn til utlandet og 119 barn fra utlandet til Norge.

Jeg har mottatt bekymringer fra blant annet personene som står bak siden bortført.no at disse sakene ikke prioriteres høyt nok av politiet.

Svar:

Jeg vil først presisere at jeg oppfatter spørsmålet å gjelde straffesaker om barnebortføring.

Påtalemyndigheten kan etter en konkret vurdering, og med fokus på barnets beste, velge å ikke påtale saken dersom barnet kommer til rette og saken har løst seg sivilrettslig. Dette vil også gjenspeile seg i antallet straffesaker om barnebortføring. Det er også viktig å ha med seg at noen saker kan omhandle bortføring av flere barn.

Barnebortføringssaker er pga. sakenes art krevende. Tradisjonelt er barnebortførings-sakene ansett å ligge i grenseland mellom strafferett og sivilrett. I forarbeidene til utvidelsen av straffeansvaret for barnebortføring (Prop. 46 L (2011-2012) s. 16) er det understreket at dette «ikkje er meint å endre utgangspunktet om at sivilrettslige sanksjonar normalt er å føretrakkje. I nokre tilfelle vil det beste for barnet vere å unnlate strafferettsleg forfølging av saka..».

Ønsket om å ivareta barnets beste i forbindelse med internasjonale barnebortføringer, og å sikre at barn som bortføres ulovlig blir raskest mulig tilbakeført, er også bakgrunnen for Haag-konvensjonen om internasjonal barnebortføring fra 1980, som Norge har sluttet seg til. Et slikt internasjonalt samarbeid er viktig da norske myndigheter kun har lovgivningsmyndighet og jurisdiksjon innenfor Norges grenser.

Ivaretagelse av barnet og å finne løsninger til barnets beste er det sentrale i håndteringen av en barnebortføringssak. Det beste for barnet vil oftest være at foreldrene kan bli enige om en frivillig løsning, og både myndighetene og domstolene skal bidra til dette.

I det tilfelle politiet blir involvert, vil innsatsen til norsk politi og påtalemyndighet kunne omfatte både en operativ innsats for å få barnet tilbake til hjemlandet, og en eventuell strafforfølgning med tanke på tiltale og straff for bortføreren.

Det er iverksatt flere tiltak for å øke politi- og påtalemyndighetens kompetanse i barnebortføringssaker. Politidirektoratet og Kripos deltar i et nasjonalt samarbeidsforum om barnebortføringer som Justis- og beredskapsdepartementet leder. Kripos bistår politidistriktene i barnebortføringssaker praktisk og med rådgivning i forbindelse med etterlysning av barn og

bortfører, og med kontakt med utenlandsk politi i egen- skap av å være nasjonalt kontaktpunkt for internasjonalt politisamarbeid. Videre er det ved Kripos etablert en egen kontaktperson for påtalemyndigheten i barne- bortføringssaker.

Hvorvidt det i de enkelte sakene er grunnlag for å ta ut tiltale i saker som omhandler barnebortføring, hører under påtalemyndigheten som ledes av Riksadvokaten. Påtalemyndigheten er i sin behandling av enkeltsaker uavhengig og kan ikke instrueres av politiske myndig- heter. Riksadvokaten opplyser at de aldri tidligere har mottatt informasjon om at denne sakstypen ikke prio-

riteres høyt nok. Det presiseres også at «Vurderingen av om det bør iverksettes etterforskning i disse sakene beror således – i samsvar med lovgivers intensjoner – på en konkret vurdering av det enkelte tilfellet, og hvor det også vektlegges hva som antas å være til beste for det involverte barnet. Dette er nok en medvirkende år- sak til at antall straffesaker er nokså lavt.»

Sett hen til kompleksiteten i disse sakene, og ut fra den informasjonen jeg i dag kjenner til, har jeg tillit til at politiet og påtalemyndigheten ut fra en konkret vur- dering i hver enkelt sak, følger opp barnebortførings- sakene på en tilfredsstillende måte.

SPØRSMÅL NR. 1202

Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 9. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvor mange av de uteksaminerte politistudentene i 2016 har fast jobb i politietaten pr. juni 2017?»

BEGRUNNELSE:

9.2.17 uttalte leder for politistudentene, Elisa Hugvik til NRK Her og nå at kun 17 prosent av 2016 kullet uteksaminert fra politihøgskolen hadde fått fast jobb. Justisministeren forpliktet seg da til at alle som gikk ut av Politihøgskolen i 2016 skulle få jobb før 1. juni 2017. Fremskrittspartiet har tidligere garantert politis- tudentene jobb. I august 2013 uttalte Siv Jensen føl- gende til politiforum: ”Fremskrittspartiet er det eneste partiet som ønsker en jobbgaranti for politistudenter. Med Frp vil alle studenter som har bestått PHS ha krav på jobb i politiet. Politidistriktene vil selvsagt få tilført midler slik at dette blir gjennomførbart.” Jobbgaranti- en er enda ikke gjennomført.

Svar:

Av studentkullet som ble uteksaminert fra Politihøg- skolen i 2016, har 673 personer bestått. Politidirekto- ratet opplyser at per 1. juni 2017 har 592 eller 88 % av disse tiltrådt stilling i politiet. Av de 592 som har tiltrådt stilling i politiet, har 229 eller 38,7 % tiltrådt i fast stilling. Opplysningene er basert på registreringer i lønssystemet pr. 1. juni 2017. Medarbeidere som er

ansatt, men som tiltrer etter dette tidspunktet, er ikke med i tallene.

Politidirektoratet er i Tildelingsbrevet for 2017 gitt i oppdrag «å utarbeide en forpliktende plan slik at alle de som gikk ut av Politihøgskolen i 2016 som fortsatt står uten jobb i etaten er tilsatt i etaten innen 1.6.2017, samt en plan for tilsetting av de studentene som går ut fra Politihøgskolen i 2017.» Departementet har videre stilt krav om at alle de nyutdannede fra Politihøgskolen i 2017 som har bestått eksamen, skal være tilsatt i løpet av 2017.

Politiet arbeider for å bemanne opp i samsvar med bemanningsmålet for politistillinger.

Tilsettingen av nyutdannede fra Politihøgskolen må imidlertid skje innenfor rammen av gjeldende personalregelverk hvor kvalifikasjoner går foran av- gangskull.

SPØRSMÅL NR. 1203**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 12. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Undertegnede er kjent med at alle områdesjefene i HV08 har mottatt oppsigelse etter planer om drastisk reduksjon fra 6300 til 3500 soldater og at ny struktur for HV08 skal være klar innen 1.1.2018. I VG 31.mai kommer det frem at landmaktstudien må ferdigstilles før det foretas endringer i HVs område-struktur.

Betyr dette at oppsigelsene trekkes tilbake og at ny struktur vil fastsettes først etter landmaktstudien er behandlet i Stortinget tidligst desember 2017, og betyr dette stans i nedlegging av sjøheimievernet også?»

BEGRUNNELSE:

Forsvarssjefens pressetalsmann, Oberst Sven H. Halvorsen er sitert fra en epost til VG på at «Det har hele tiden vært meningen at også Heimevernets områdestruktur skulle ses i sammenheng med landmaktstudien. For å få en naturlig rekkefølge og helhet i vurderingene og beslutningene, har derfor Forsvarsdepartementet presisert at landmaktstudien må ferdigstilles før det foretas endringer i Heimevernets områdestruktur»

I følge VG skulle HV-ledelsen denne uken presentere den nye områdestrukturen etter at regjeringspartiene, med støtte fra Ap, gikk inn for å redusere HVs størrelse fra måltallet på 42 000 og ned til 35 000 soldater. Ifølge planene skulle kuttene blant annet medføre at HV-område 08 i Agder og Rogaland ble redusert med 45 prosent, fra 6300 til 3500 soldater. I Agder ligger det an til at en reduserer fra 2 500 soldater til 400.

I følge Heimevernsstaben var det per 24. mars 2017 totalt 41 026 oppkledde HV-soldater med tilgjengelig våpen, samtidig er 13000 soldater klar for HV tjeneste, alle med førstegangstjeneste.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. juni 2017 med spørsmål fra stortings-representant Kjell Ingolf Ropstad om den videre utviklingen av Heimevernet.

Ved behandlingen av Innst. 62 S (2016-2017), jf. Prop. 151 S (2015–2016) – Kampkraft og bærekraft, besluttet Stortinget en områdestruktur på 35 000 mannskaper, innsatsstyrker på 3 000 og nedleggelse av Sjøheimievernet. Stortingets beslutninger ligger fast.

I Forsvarsdepartementets oppdrag til forsvarssjefen, gjennom Iverksettingsbrev til forsvars-sektoren

for langtidsperioden 2017–2020 (IVB LTP), er det presisert at den videre utviklingen av Heimevernet vil bli vurdert som en del av landmaktutredningen.

Forsvarssjefen har med bakgrunn i IVB LTP startet arbeidet med å planlegge innretningen av Heimevernet tilpasset de nye rammene, men endret innretning av områdestrukturen og effektivisering av tilpasningen til planrammen på 35 000 mannskaper skal avvente konklusjonene av landmaktutredningen. Forsvaret sendte ut varsel om oppsigelser til et antall områdesjefer i HV-08. Disse varslene har Forsvaret trukket tilbake.

Sjøheimievernet legges ned innen 31. desember 2017, men Sjøheimievernet i distriktene HV-14, HV-16 og HV 17 skal øves og trenes og kunne utføre eventuelle oppdrag pålagt iht. Heimevernslovens § 13. Innlevering av våpen og materiell i Sjøheimievernet i disse områdene skal ikke påbegynnes før i fjerde kvartal.

SPØRSMÅL NR. 1204**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 14. juni 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden følge opp denne saken som hun varslet 29.6.2016, og hvordan ser hun for seg at dette kan finansieres?»

BEGRUNNELSE:

26.9.2016 stilte jeg statsråden følgende spørsmål:

”Hvilke planer har statsråden framover når det gjelder å øke andel søsken som får vokse opp sammen etter omsorgsovertakelse, og hva har statsråden gjort av tiltak?”

Statsråden svaret at hun

”i nær framtid skal ha et møte med SOS-barnebyer. Hovedtema for møtet er hvordan vi kan sørge for flere søsken får vokse opp sammen etter omsorgsovertakelse. jeg ser fram til å høre nærmere hva SOS-barnebyer tenker og mener om dette.”

Det å finne fosterhjems til søsken er fremdeles en utfordring. SOS-barnebyer har nå startet opp tilbud i samarbeid med blant annet Asker kommune, og flere kommuner er interessert. Søskenprosjektet ”under samme tak” er et eksempel på hvordan dette i kan gjøres, og det er spennende å følge.

Svar:

Jeg er opptatt av at flere søsken skal kunne vokse opp sammen under barnevernets omsorg. 30. september 2016 hadde jeg et møte med SOS-barnebyer, der de la frem sine forslag om hvordan flere søsken skal få vokse opp sammen i fosterhjem. Muligheten for å utvikle en ny modell for fosterhjem var ett av temaene som ble diskutert. 21. april i år hadde jeg et nytt møte med SOS-barnebyer, der de orienterte om pilotprosjektet Under samme tak. Formålet med dette prosjektet er å utvikle en ny modell for søsken i fosterhjem. I etterkant av møtet mottok mitt departement en søknad fra SOS-barnebyer om 4 975 000 kroner over to år i støtte til prosjektet.

Departementet besvarte søknaden 31. mai. I svarbrevet vises det til at departementet ikke har disponible midler i år som kan benyttes til å støtte SOS-barnebyers søskenprosjekt eller andre enkeltprosjekter. For 2018 må det tas forbehold om det videre budsjettarbeidet.

Departementet opplyste om at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har en rekke tilskuddsordninger, blant annet Tilskuddsordningen for utviklings- og samhandlingsprosjekt i barne- og ungdomsvernet, som kan vurderes for slike prosjekter. Søknadsfristen for støtte i 2017 er utgått.

SOS-barnebyer fikk i fjor tildelt 3 millioner kroner til prosjektet Våre nye barn. Midlene ble brukt til å utvikle og prøve ut en ny modell for bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger. I denne familiehjems-modellen stiller kommunen egnet bolig til rådighet, der tre til fem barn bor sammen med fosterforeldre. Fosterforeldrene har tilgang til faglig støtte, administrativ hjelp og avlastning. Det fremkommer av søknaden at søskenprosjektet Under samme tak vil basere seg på den samme familiehjemsmodellen, men med en annen målgruppe.

Bufdir fikk i sitt tildelingsbrev for 2015 i oppdrag å lage faglige anbefalinger om plassering av søsken. Direktoratet anbefaler at søsken skal plasseres i samme fosterhjem, hvis ikke særlige grunner taler mot det. Som en oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak ved behandlingen av fosterhjemsmeldingen, har Bufdir igangsatt et forskningsprosjekt for å utrede tiltak som kan legge til rette for at fosterfamilier kan ta imot søsken. I dette arbeidet skal NOVA blant annet levere en generell kunnskapsoppsummering om søsken i fosterhjem, se på andelen fosterhjem som har søsken og behovet for fosterhjem som kan ta imot søsken. NOVA skal også innhente innspill fra aktuelle brukerorganisasjoner om faktorer som hindrer eller kan bidra til at søsken kan bo i samme fosterhjem, og forslag til tiltak. Med dette som bakgrunn skal Bufdir utarbeide anbefalinger om tiltak.

Jeg nevner avslutningsvis at regjeringen nylig har oppnevnt et offentlig utvalg som skal utarbeide en NOU om rammevilkår på fosterhjemsområdet. Utvalget skal blant annet vurdere hvordan kommunen kan legge bedre til rette for fosterfamilier som tar imot søsken.

Det er et mål at søsken under barnevernets omsorg får vokse opp sammen når det er til barnas beste. Både Bufdirs forskningsprosjekt og den nevnte NOUen vil se på ulike virkemidler for å nå dette målet.

SPØRSMÅL NR. 1205**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 12. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Kor mange av dei uteksaminerte studentane ved Politihøgskolen i 2016 har jobb i politietaten pr. 1. juni 2017?»

GRUNNGJEVING:

9.2.17 uttalte leiar for PF studentane, Elisa Hugvik, til NRK Her og nå at kun 51 prosent av 2016-kullet uteksaminert frå Politihøgskolen hadde fått jobb. Justisministaren forplikta seg då til at alle som gjekk ut frå Politihøgskolen i 2016 skulle få jobb innan 1. juni 2017. Fremskrittspartiet har tidlegare garantert politistudentane jobb. I august 2013 uttalte Siv Jensen følgjande til Politiforum: «Fremskrittspartiet er det eneste partiet som ønsker en jobbgaranti for politistudenter. Med FrP vil alle studenter som har bestått PHS ha krav på jobb i politiet. Politidistriktene vil selvsagt få tilført midler slik at dette blir gjennomførbart.» Jobbgarantien er endå ikkje gjennomført.

Svar:

Av studentkullet som ble uteksaminert fra Politihøgskolen i 2016, har 673 personer bestått. Politidirektoratet opplyser at per 1. juni 2017 har 592 eller 88 % av disse tiltrådt stilling i politiet. Av de 592 som har tiltrådt stilling i politiet, har 229 eller 38,7% tiltrådt i fast stilling. Opplysningene er basert på registreringer i lønssystemet pr. 1. juni 2017. Medarbeidere som er ansatt, men som tiltrer etter dette tidspunktet, er ikke med i tallene.

Politidirektoratet er i Tildelingsbrevet for 2017 gitt i oppdrag «å utarbeide en forpliktende plan slik at alle de som gikk ut av Politihøgskolen i 2016 som fortsatt står uten jobb i etaten er tilsatt i etaten innen 1.6.2017, samt en plan for tilsetting av de studentene som går ut fra Politihøgskolen i 2017.» Departementet har videre stilt krav om at alle de nyutdannede fra Politihøgskolen i 2017 som har bestått eksamen, skal være tilsatt i løpet av 2017.

Politiet arbeider for å bemanne opp i samsvar med bemanningsmålet for politistillinger.

SPØRSMÅL NR. 1206**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden gripe inn slik at pasienter ikke må forhåndsbetale for nødvendige og planlagte pasientreiser, opphold ved pasienthotell, mat, parkering m.m. og sørge for at dagens svært byråkratiske søknadsskjemaer for refusjoner endres?»

BEGRUNNELSE:

I 2015 ble Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (dekning av utgifter til pasientreiser, Prop. 77 L (2014-2015) Innst. 302 L (2014-2015)), vedtatt.

Etter dette er det flere tilbakemeldinger som viser at systemet for pasientene har blitt svært byråkratisk og

at det i større grad enn før bes om store utlegg mange kan ha vanskeligheter med å betale.

Spørsmålsstillerne er gjort kjent med et konkret eksempel. Det gjaldt en pasientundersøkelse for MR og konsultasjon med nevrokirurg for to små barn som hadde med følge av foreldre. På grunn av timeavtale kl. 07.30 og lang reiseavstand rekvirerte pasientkoordinator overnatting på pasienthotell. Da familien ankom hotellet viste det seg at de selv måtte betale omlag 3000 kroner for oppholdet, noe som for de var ny praksis da de hadde vært på tilsvarende opphold tidligere uten å betale.

Familien fikk beskjed om at de kunne søke pasientreiser om refusjon i etterkant. De innhentet dokumentasjon på at de hadde vært til undersøkelse og fikk med seg to skjemaer på fire sider hver til utfylling.

I tillegg ble det krevd dokumentasjon på besøk ved poliklinisk avdeling, kvittering for utlegg til overnatting, matutgifter, parkeringsutgifter og begrunnelse for hvorfor ikke nærmeste sykehus ble brukt, og bekreftelse fra sykehuset.

Fordi familien glemte å spørre om dokumentasjon på at nærmeste sykehus ikke kan foreta de undersøkel-sene barna gjennomførte, risikerer de avslag og en ny søknadsrunde for refusjon.

Totalt kostet dette behandlingsoppholdet familien 4.500 kroner. Mange ville hatt vanskeligheter med å legge ut for en slik stor sum. Det fremstår også som svært ressurskrevende for det offentlige og unødven-dig tungvint for pasientene å måtte søke om refusjon på den måten som beskrives.

Svar:

Storingsrepresentant Toppe spør om jeg vil gripe inn slik at pasienter ikke må forhånds-betale for nødvendige og planlagte pasientreiser, opphold ved pasienthotell, mat, parkering m.m. og sørge for at dagens svært byråkratiske søknadsskjemaer for refusjon endres.

Det vises i spørsmålet til vedtatte endringer i pasient- og brukerrettighetsloven om dekning av utgifter til pasientreiser. Bakgrunnen for Regjeringens forslag om endringer i regelverket var nettopp et ønske om å forenkle oppgjørsordningen for pasientreiser. Dette for å sikre en enklere løsning for pasientene og en mer kostnadseffektiv administrasjon av ordningen. Stortingets flertall sluttet seg til forslagene og de foreslåtte endringene ble vedtatt. Disse trådte i kraft 1. oktober 2016. Ny forskrift om pasientreiser trådte i kraft fra samme tidspunkt.

Pasienten og nødvendig ledsager har rett til dekning av nødvendige utgifter når pasienten må reise i forbindelse med nærmere angitte helsetjenester. Pasienten må som hovedregel organisere og legge ut for reisen på egen hånd for deretter å søke refusjon. Slik var også ordningen før de nye endringene trådte i kraft.

Det som imidlertid er nytt er innføring av standard-sats. Dette er en forenkling for pasientene og gir en mer kostnadseffektiv administrasjon av ordningen. Pasientens utbetaling baseres på en standard kilometergodtgjørelse uavhengig av om pasienten benytter kollektiv transport, egen bil eller drosje. Pasienten kan velge det transportmiddelet som passer best og pasienten slipper å dokumentere hvordan han eller hun har reist.

I enkelte tilfeller gis pasienten rekvisisjon til transport. Rekvisisjon tilbys blant annet dersom det av helsemessige årsaker er behov for tilrettelagt transport eller det ikke finnes rutegående transportmiddel. Transporten organiseres i slike tilfeller av pasientkontorene og pasienten betaler kun en egenandel for reisen.

I 2016 var det 4,5 millioner reiser uten rekvisisjon. Dersom pasienter ikke skal måtte legge ut for utgifter

knyttet til reise må pasientreisekontorene også organisere disse reisene. Dette vil kreve svært mye ressurser.

Når det gjelder utgifter knyttet til overnatting er det slik at pasienter som har rett til å få dekket utgifter ved reise, også kan ha rett til å få dekket kost- og overnattingsgodtgjørelse begrunnet i forhold knyttet til selve reisen til og fra behandling. Pasienten kan velge å overnatte i pasienthotell eller ordinært hotell. Regelverket legger opp til at pasienten uansett må legge ut for oppholdet for deretter sende refusjonskrav til Pasientreiser. Dette er en videreføring av tidligere regelverk, og ikke nytt fra 1. oktober 2016.

Jeg har vært i kontakt med Pasientreiser HF i sakens anledning. Jeg har derfra fått opplyst at de regionale helseforetakene har blitt enige om at praksis skal være at pasienten blir informert i innkallingsbrev om at de selv må legge ut for 1- og 2-døgnsopphold. Pasienten søker så om å få dekket overnattingsutgiftene etter fastsatt sats, sammen med reiseutgifter i etterkant av reisen.

I tilfeller der pasienten velger å oppholde seg ved behandlingsstedet i stedet for å reise hjem mellom flere behandlinger (seriebehandling), dekkes pasientens utgifter til opphold fullt ut, hvis dette samlet sett gir lave-re utgifter for helseforetaket enn hvis pasienten hadde reist frem og tilbake mellom hver behandling. Jeg har fått opplyst av Pasientreiser HF at overnatting ved seriebehandling og overnattinger i pasienthotell som er begrunnet i forhold knyttet til behandlingen, bestilles av behandlende avdeling. Faktura sendes i disse tilfellene videre til pasientens helseforetak og pasienten slipper utgifter for overnatting.

Fra 1. oktober 2016 ble det mulig for å pasienter og foresatte å søke elektronisk om dekning av pasientreiser. Dette gjøres på helsenorge.no ved å logge seg inn i Min helse. Nødvendig dokumentasjon kan lastes opp i søknaden og sendes sammen med søknaden.

Det er fortsatt anledning til å sende inn refusjonskrav på papirskjema. Pasientreisens søknadsskjema er på fire sider, det som tidligere ble fylt ut i fritekst, iva-retas nå ved at pasienten bruker utfyllingsfelter og avkrysning. På den måten slipper pasienten å fylle ut fritekst og kan i stedet krysse av punkter som er aktuelle i sin sak. I tillegg kan mer informasjon leses maskinelt, og saksbehandlingen i større grad automatiseres. Hvis man er to foreldre som har fulgt ett barn til behandling, holder det å fylle ut ett skjema, er det to barn som har vært til behandling, må det fylles ut et skjema for hver av pasientene.

Jeg har fått opplyst fra Pasientreiser HF at papirskjemaet nylig er revidert og brukere og Pasientreisens brukerpanel har vært involvert i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1207**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden avvikle innsatsstyrt finansiering (ISF) innenfor barne- og ungdomspsykiatrien eller foreta andre endringer, når ISF fører til at pasientene ikke får ressurseffektiv utredning, behandling og oppfølgingen i tråd med de beste faglige vurderingene?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstilleren har mottatt flere bekymringsmeldinger etter at innsatsstyrt finansiering (ISF) ble gjennomført innenfor rus- og psykiatri, herunder Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP), fra januar i år.

Meldingene går på at ISF fører til at utredning og behandling ikke lengre kan foregå etter de faglige vurderingene av hva som er best og en fornuftig ressursbruk, fordi det medfører økonomisk tap for sykehusene.

Eksemplene spørsmålsstillerne har blitt forelagt er blant andre:

- for pasienter med spiseforstyrrelser kan en del være svært syke ved oppstart av utredning/behandling. Noen sykehus og avdelinger har derfor laget modeller der pasienten og familien møter en hel dag med mål om å kunne hjelpe raskest der flere behandlere er involvert for rask utredning, diagnosesetting og behandling. Men sykehus som praktiserer denne modellen, som faglig sett og for pasientene er svært god, taper da på ny ISF siden sykehuset kun får utbetalt for en behandler i 2,5 timer i ISF-systemet.

- Dersom utredning tar 5 timer, legger det nye finansieringssystemet opp til at familien bør komme 5 ganger for å sikre inntekter for poliklinikken. Dersom poliklinikken gjør flere av undersøkelsene etter hverandre på samme dag, taper den økonomisk.

En slik praksis som i eksemplene over kan føre til at barn/ungdommer og deres familier må møte opp mange ganger istedenfor å få en lengre vurdering med desto raskere avklaring av barnets tilstand. Dette medfører lengre tid før diagnose avklares og behandling kan iverksettes. Reisevei og fravær fra foreldres jobb kommer i tillegg.

Svar:

Aktivitetsbasert finansieringen av poliklinisk psykisk helsevern og poliklinisk tverrfaglig spesialisert rusbehandling ble inkludert i ISF-ordningen fra 1. januar 2017. Formålet er å etablere et aktivitetsbasert finansieringssystem som på en bedre måte enn tidligere understøtter tjenesten. De regionale helseforetakene og representanter fra fagområdene har deltatt i arbeidet med utforming av løsningen. Den modell som er innført i 2017 er innrettet slik at systemet skal være godt nok med henblikk på å gjennomføre omlegging. Det er m.a.o. ikke et perfekt system som ivaretar alle muligheter for detaljering. Systemet vil være i kontinuerlig utvikling med årlige oppdateringer.

T.o.m. 2016 ble aktivitetsbasert finansiering poliklinisk barne- og ungdomspsykiatri gjennomført gjennom polikliniske refusjonstakster. ISF-ordningen er gjennomsnittsbasert og mer grovmasket system enn det gamle takstsystemet. Men heller ikke det gamle takstsystemet åpnet uten videre for at det kunne utløses flere refusjoner dersom tjenestetilbudet ble utvidet samme dag. Det er i 2017-løsningen for ISF innført aktivitetsbasert finansiering for ”strukturerte polikliniske dagtilbud”. Dette skiller mer sammensatte og ressurskrevende tjenester fra ordinære polikliniske tjenester. Prinsippet om gjennomsnittsbetraktninger gjelder også her – det betales ikke etter spesifikk regning, men etter hva slike tilbud i gjennomsnitt antas å medføre av ressursinnsats. Det kan ikke entydig avgjøres ut fra eksemplene i spørsmålets begrunnelse om disse oppfyller kriteriene for strukturerte polikliniske dagtilbud. Ut fra beskrivelsen er det likevel mest sannsynlig at kriteriene som er fastsatt i ISF-regelverket vil være oppfylt.

Det er en forutsetning at utvidelsen av ISF-ordningen i 2017 til også å omfatte poliklinisk psykisk helsevern og poliklinisk tverrfaglig spesialisert rusbehandling skal skje budsjettneutralt. Validering av denne forutsetningen vil starte til høsten, når aktivitetsdata for første tertial er innrapportert og analysert. Dersom det skulle vise seg at systemet skulle utbetale enten for lite eller for mye i forhold til forutsetningen, vil dette bli korrigert. Det er likevel slik at det kan skje omfordelingseffekter på klinikknivå. Det er da viktig å ha i mente at ISF-ordningen er, akkurat som de tidligere polikliniske takstene var det, et finansieringssystem rettet mot de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1208**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 12. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kan statsråden stadfeste at Forsvarsdepartementet har lagt til grunn at det er trong for luftvern i alternativ 1 (einebase på Evenes) og alternativ 3 (delt løysing mellom Andøya og Evenes), og kva er i så fall dei estimerte investeringskostnadene og driftskostnadene knytt til dette i dei to alternativa?»

Svar:

Eg viser til brev frå Stortinget sin president av 2. juni 2017, med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om trong for luftvern i alternativ 1 (einebase på Evenes) og 3 (delt løysing mellom Andøya og

Evenes), og dei estimerte investeringskostnadene og driftskostnadane knytt til dette i dei to alternativa.

I Prop. 151 S (2015-2016) leggjast det til grunn at det plasserast luftvern på den basen som skal være framskoten kampflybase. Investeringskostnadene til luftvern for både alternativ 1 (einebase på Evenes) og 3 (delt løysing med maritime patruljefly på Andøya og framskoten kampflybase på Evenes) er berekna til om lag 2,75 mrd. Dette inkluderer kostnader til eigedom, bygg og anlegg (EBA).

Om det i alternativ 3 (delt løysing) også skulle vore utplassert luftvern på Andøya, er dei samla kostnadene til luftvern berekna til 6,15 mrd. kroner inkludert EBA. Dette representerer en meirkostnad til investeringar knytt til luftvern på om lag 3,4 mrd. i høve til regjeringa si anbefaling om ei samling av ressursane på Evenes.

SPØRSMÅL NR. 1209**Innlevert 1. juni 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 8. juni 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«UDIs talsperson sier at de ikke vil revurdere om det er trygt å sende asylsøkere på internflukt til Kabul, fordi UDI ser på det siste terrorangrepet som en «enkelthendelse». Siden januar 2017 har over 200 personer blitt drept i 6 ulike terrorangrep. I 2016 var det minst 13 terrorangrep.

Mener utenriksministeren at sikkerhetssituasjonen i Kabul og i Afghanistan er uforandret og i så fall hvilken dokumentasjon kan det vises til for å belegge dette?»

Svar:

Spørsmålet er stillet til utenriksministeren, men det er oversendt meg som rette fagstatsråd – i kraft av å være konstituert innvandrings- og integreringsminister – for besvarelse.

Justis- og beredskapsdepartementet har ikke detaljert kunnskap om sikkerhetssituasjonen i alle land som det kommer asylsøkere fra. Det er UDI og UNE som har ansvar for å holde seg løpende oppdatert om utviklingen og sikkerhetssituasjonen i disse landene, og å vurdere asylpraksis i lys av dette. En særlig viktig kilde for deres landkunnskap er utlendingsforvaltningens uavhengige enhet for landinformasjon (Landinfo). Landinfo foretar jevnlig reiser til blant annet Afghanistan for å innhente oppdatert informasjon om forholdene i landet.

Jeg har tillit til at både UDI og UNE følger situasjonen i Afghanistan nøye og grundig vurderer om nye sikkerhetshendelser tilsier endret asylpraksis.

SPØRSMÅL NR. 1210**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 13. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I prioriteringsmeldingen som ble vedtatt for ett år siden var stortinget tydelig på at avtalespesialistene er en del av det helhetlige helsetjenestetilbudet, og ikke kunne unntas fra prioriteringskriteriene.

Hvordan er dette fulgt opp av helseministeren slik at helseforetakene får en reell mulighet til å følge opp sitt ”Sørge for”-ansvar med tydelige prioriteringskriterier som gir legitimitet til å prioritere de sykeste?»

Svar:

Overordnede bestemmelser for avtalespesialistene er tatt inn i de rammeavtaler som er inngått mellom de regionale helseforetakene og avtalespesialistenes organisasjoner. I avtalene heter det bl.a. at den enkelte avtalespesialist skal foreta undersøkelser, diagnostikk og behandling i henhold til lov og forskrift, nasjonale og regionale planer, og gjeldende faglige retningslinjer og behandlingsveiledere. Avtalespesialisten skal videre organisere sin venteliste i henhold til gjeldende

prioriteringsveiledere. Avtalespesialistene har imidlertid ikke juridisk kompetanse til å vurdere og tildele pasientrettigheter. Med endringen i pasient- og brukerrettighetsloven i 2015 er loven endret med sikte på å gi disse behandlerne slik kompetanse, men det er en felles vurdering mellom departementet, de regionale helseforetakene og avtalespesialistenes organisasjoner at det må gjennomføres et forsøksprosjekt før slik kompetanse ev. kan gis til alle avtalespesialistene. Helsedirektoratet fikk gjennom tildelingsbrevet for 2015 i oppdrag å planlegge et slikt forsøksprosjekt. Under arbeidet har det blitt avdekket enkelte kritiske faktorer som har forsinket arbeidet noe. Regjeringen vil øke antallet avtalespesialister og bruke avtalespesialistene mer. Nye rammeavtaler mellom de regionale helseforetakene og profesjonsforeningene ble virksomme fra 2016. Gjennom avtalene vektlegges samarbeid mellom sykehusene og avtalespesialistene, slik at pasientene skal få en bedre helsetjeneste. I foretaksmøtene i januar ble de regionale helseforetakene bedt om å inngå flere driftsavtaler med de regionale helseforetakene, slik at antall avtalte årsverk i hver region i 2017 blir vesentlig høyere enn i 2016.

SPØRSMÅL NR. 1211**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 12. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Under behandling av legemiddelmeldingen 26. mai 2015 var stortinget opptatt av at flere pasienter fikk mulighet til å delta i utprøvende behandling gjennom deltagelse i kliniske behandlingsforskning. Nettsiden <https://kliniskestudier.helsenorge.no> skulle gi pasienter informasjon om muligheter og oversikt over studier, men den er ikke oppdatert.

Hvordan har helseministeren fulgt opp stortingets vilje om at alle pasienter skal ha en likeverdig mulighet til å delta i utprøvende behandling?»

Svar:

Deltakelse i kliniske studier er et gode for pasientene, fordi det gir tidlig tilgang til nye behandlingsmetoder og mange pasienter ønsker også å delta i kliniske studier. I tillegg bidrar kliniske studier til å forbedre kvalitet og pasientsikkerhet. Denne regjeringen har styrket finansieringsmulighetene for kliniske studier. Regjeringen har fulgt opp tiltakene i legemiddelmeldingen, herunder etablert et nytt program for klinisk behandlingsforskning i regi av alle de regionale helseforetakene. Programmet finansierer nasjonale kliniske studier, slik at pasienter i hele landet får likeverdig mulighet til å delta i disse studiene.

De kliniske miljøene kan også søkes om forskningsmidler til klinisk forskning gjennom regionale forskningsmidler og gjennom programmet God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (BEHANDLING) i Norges forskningsråd. I styringsdokumentene til de regionale helseforetakene og Forskningsrådet har departementet understreket krav om brukermedvirkning og nyttetenkning i forskning. Dette for å sikre at programmene finansierer studier med størst relevans for pasientene og for tjenesten.

Jeg har også gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å styrke infrastrukturen for kliniske studier gjennom etablering av et nasjonalt nettverk for dette kalt NorCRIN, med en egen node for tidlig fase kliniske studier og kliniske utprøvningsenheter. En database over kliniske studier er under etablering som skal gi en bedre oversikt over alle offentlig finansierte kliniske studier, og Helse- og omsorgsdepartementet har nedsett en arbeidsgruppe som skal utvikle en indikator for kliniske studier.

Videre gjennomfører vi det norske formannskapsprosjektet "Nordisk forskningssamarbeid for bedre helse" (2017-2019) i forbindelse med Norges for-

mannskap i Nordisk ministerråd. Formålet med prosjektet er å bidra til bedre helse i de nordiske landene gjennom å forenkle, forbedre og effektivisere det nordiske forskningssamarbeidet om klinisk forskning og helseregistre. Ett av de tre delprosjektene innebærer å videreutvikle det etablerte nordiske samarbeidet om kliniske studier gjennom Nordic Trial Alliance, med vekt på persontilpasset medisin.

I revidert nasjonalbudsjett 2017 er det foreslått 15 mill. kroner til å etablere en ny senterordning for fremragende klinisk helseforskning. Første utlysning vil rettes inn mot etablering av et senter for pasientnær forskning på alvorlige sykdommer som rammer sentralnervesystemet som ALS, MS og demens. Formålet er å øke kunnskapen på feltet og gi flere pasienter mulighet til å delta i kliniske studier.

Når det gjelder informasjonen på kliniskestudier.helsenorge.no, er det spesialisthelsetjenesten som har ansvar for å oppdatere informasjonen på denne nettsiden. Det er uheldig dersom ikke siden er oppdatert, og jeg legger til grunn at de regionale helseforetakene følger opp og sikrer at nettsiden oppdateres i tråd med formålet.

SPØRSMÅL NR. 1212

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 12. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Har det i kostnadsestimatet i Prop. 151 S (2015-2016) ved etablering av fremskutt kampflybase og/eller base for maritime overvåkingsfly på Evenes (i alternativ 1 - enebase på Evenes, og i alternativ 3 - delt løsning) blitt tatt hensyn støydempingstiltak på bygninger og anlegg på den sivile delen av Evenes flyplass, og hva er i så fall kostnaden knyttet til dette?»

BEGRUNNELSE:

I PwC-rapporten er det anslått kostnader på 149 millioner kroner relatert til støytiltak i alternativ 1 (enebase på Evenes) og alternativ 3 (delt løsning). Ifølge rapporten omhandler dette fasadetiltak på 70 boliger og innløsning av 8 boliger i rød sone.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. juni 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum om det i kostnadsestimatet i Prop. 151 S (2015–2016) har blitt tatt hensyn til støydempingstiltak, og eventuelle kostnader knyttet til dette på den sivile delen av Evenes flyplass.

Kostnaden i PwC-rapporten det vises til i begrunnelsen for spørsmålet er knyttet til fasadetiltak og innløsning av boliger, og ikke støydempingstiltak på den sivile delen av flyplassen.

Det er først og fremst flybevegelsene med kampfly som vil kunne medføre endringer i støybildet på Evenes. Vurderingen av behovet for støydempingstiltak ble derfor foretatt i forbindelse med Stortingets vedtak om etablering av en fremskutt operasjonsbase for kampfly på Evenes (Innst. 388 S (2011–2012), jf. Prop. 73 S (2011–2012)). På bakgrunn av en helhetlig vurdering av blant annet flybevegelser og operasjonskonsept, ble det ikke lagt til grunn konkrete kostnader

knyttet til støydemperingstiltak på bygninger og anlegg på den sivile delen av Evenes lufthavn.

I Prop.151 S (2015–2016) ble det besluttet å etablere base for nye maritime patruljefly på Evenes. Disse er basert på en av de vanligste flytypene innenfor sivil passasjerflyvning, og vil således ikke medføre

signifikante endringer i støybildet. Det ble gjennomført oppdaterte støyberegninger våren 2016 knyttet til utarbeidelsen av prop.151 S (2015–2016). Det ble heller ikke i denne forbindelse vurdert å være behov for støydemperingstiltak på den sivile delen av flyplassen.

SPØRSMÅL NR. 1213

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 13. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På hvilken måte vil kunnskapsministeren sikre at alle skolebarn i Norge får kjennskap til terrorangrepet 22. juli og lærer om dette på en kunnskapsbasert og faglig forankret måte?»

BEGRUNNELSE:

Til høsten starter de første barna i skolen som ikke var født 22.juli 2011. For stadig flere av de yngste vil den høyreekstreme terroren som rammet Norge være en historisk hendelse. Mange barn går gjennom hele barneskolen uten å lære om 22. juli. Det er i beste fall uklart og lite systematisk hvordan undervisning om det største terrorangrepet på norsk jord skal og bør foregå.

Svar:

Terroraksjonen den 22. juli var en fryktelig hendelse i norsk historie og må ikke bli glemt. Vi har alle plikt til å bidra til at nye generasjoner blir minnet på denne tragiske terrorhandlingen hvor så mange liv gikk tapt. Skolens rolle i dette formidlingsarbeidet er sentral og lærere må ha kunnskap og innsikt til å kunne undervise om dette.

Læreplanverket består per i dag av kompetansemål som stort sett er utformet på et overordnet nivå og nevner verken terrorhendelsen 22. juli eller andre enkelthendelser. Til sammenlikning er heller ikke andre verdenskrig nevnt eksplisitt i kompetansemålene. Det er opp til hver enkelt skole og lærer å finne undervisningsopplegg og tematikk som gjør at elevene når målene i læreplanene. Både læreplanen i samfunnsfag og KRLE har kompetansemål som kan passe til å dis-

kutere terror av ulikt slag og knytte det til konkrete hendelser som 22. juli.

Som en del av den pågående fagfornyelsen er det prioritert tre tverrfaglige tema. Ett av disse er demokrati og medborgerskap. Temaet er forankret i formålsparagrafen og skal blant annet legge til rette for læring som styrker elevenes demokratiforståelse og evne til å delta i demokratiske prosesser og fellesskap. Det er viktig at nye generasjoner lærer at demokratiet ikke kan tas for gitt, og hvordan det må skapes og vedlikeholdes gjennom at hver og en utvikler kunnskap om og lærer å delta i demokratiet.

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide forslag til innhold i fagfornyelsen og vil nedsette faggrupper som blant annet skal utarbeide forslag til de tverrfaglige temaene.

Uten å foregripe disse fagpersonenes faglige vurderinger vil det være rimelig å anta at temaet demokrati og medborgerskap vil bidra til å åpne opp for diskusjon av temaer som berører terror.

Terroraksjonen 22. juli er samtidig av en slik karakter at jeg vil vurdere om vi skal få utformet eget lærings- og refleksjonsmaterieell om denne unike hendelsen i norsk historie til bruk i opplæringen.

SPØRSMÅL NR. 1214**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 12. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for å ta nødvendige grep for å sikre at Norge fortsatt skal ha mulighet for å drive tyngre vedlikehold av F-35 kampfly nasjonalt og hvilke grep vil i så fall statsråden ta?»

BEGRUNNELSE:

I 2011 ble AIM Norway skilt ut som et statsforetak for å kunne konkurrere om leveransene av vedlikehold og modifikasjoner til Norges militære fly og helikoptre. Av hensyn til beredskap er det viktig at Norge har sterke fagmiljøer som er i stand til å drive vedlikehold av vårt eget militære materiell. Dette har det vært bred politisk enighet om. I Nasjonal forsvarsindustriell strategi skriver regjeringen «Regjeringen vil kunne eller måtte fravike grunnleggende prinsipper om konkurranse, ikke-diskriminering, likebehandling og transparens på definerte materiell-, tjeneste- og samarbeidsområder som er strategisk avgjørende for nasjonal sikkerhet». I samme strategi peker regjeringen ut «levetidsstøtte for militære land-, sjø- og luftsystemer» som en av åtte prioriterte områder for samarbeid med industrien.

I desember 2014 besluttet amerikanske myndigheter (JPO, Joint Program Office) at leverandøren for tyngre vedlikehold og modifikasjoner av F-35 i Europa skulle være FACO i Italia. I etterkant av dette har imidlertid både Storbritannia og Nederland besluttet å beholde ansvaret for tyngre vedlikehold og modifikasjoner av sine F-35 kampfly nasjonalt, og kun unntaksvis benytte FACO. Dermed står Norge foreløpig igjen som eneste land i Europa som ikke skal ha nasjonal beredskap for tyngre vedlikehold av F-35 kampfly nasjonalt. AIM Norway har i dag ca. 200 teknikere som understøtter F-16 jagerfly og denne ressursen vil enkelt kunne videreføres og konverteres til å understøtte F-35. Resultatet av at norske myndigheter foreløpig legger opp til at vedlikehold av de norske F-35 kampflyene utover 30 dager (som Luftforsvaret selv skal gjøre) skal utføres i Italia, er at AIM Norway allerede har måttet permittere ansatte og ser ut til å måtte permittere eller gå til oppsigelse av flere ansatte i nær framtid. Disse ansatte kunne i dag vært satt på opplæring og oppdatering for å kunne understøtte F-35.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. juni 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum om Forsvarsdepartementet vil sørge for å ta nødvendige grep for å sikre at Norge fortsatt skal ha mulighet for å drive tyngre vedlikehold av F-35 kampfly nasjonalt, og hvilke grep departementet i så fall vil ta.

Da F-35 ble valgt som nytt kampfly i 2008 var dette begrunnet med at det best tilfredsstilte kravene til operativ og teknisk ytelse, samt at det ble vurdert til å ha de laveste investerings- og levetidskostnadene. En viktig faktor for å oppnå dette var at anskaffelsen blir gjort gjennom et flernasjonalt partnerskap som etablerer en felles, global løsning for drift- og vedlikehold av flyene.

I det flernasjonale F-35-partnerskapet er det lagt til grunn et to-nivå-vedlikeholdskonsept. Skillet går mellom hva Luftforsvaret skal ivareta på brukernivå og hva partnerskapet gjennom felles industriløsninger skal ivareta på vegne av hvert enkelt partnerland. Dette innebærer at det etableres felles vedlikeholdskapasitet i partnerskapets regi for tyngre vedlikehold og oppgraderinger av F-35. På denne måten oppnås gode og kostnadseffektive løsninger. Hvilke industriaktører som får delta i fellesløsningen avgjøres gjennom konkurranse der «best value» er valgt som prinsipp for å sikre lavest mulig levetidskostnad. Industrien må dermed konkurrere seg til oppdrag. Dersom en nasjon ønsker å etablere egne kapasiteter, for eksempel av beredskapshensyn, må de selv betale merkostnaden både for å etablere og å opprettholde en slik kapasitet. Det vil i et slikt tilfelle ikke kunne påregnes oppdrag fra andre partnerland.

I Prop. 73 S (2011-2012) redegjorde Regjeringen Stoltenberg II for planene knyttet til logistikk og vedlikehold av F-35. Der går det bl.a. frem at tyngre vedlikehold på depotnivå for F-35 vil bli gjennomført av industrien gjennom den flernasjonale løsningen. Stortinget har gjennom behandlingen av Innst. 388 S (2011-2012) gitt sin tilslutning til en slik vedlikeholdsløsning.

I tråd med det overordnede drifts- og vedlikeholdskonseptet for F-35 er Italia ved FACO valgt som hovedleverandør for tyngre skrogvedlikehold og modifikasjoner av F-35 i Europa. FACO vil være tilgjengelig for tyngre skrogvedlikehold for alle nasjoner som bruker F-35. Det vil ikke bare omfatte F-35 fra Norge og Danmark, men etter det jeg kjenner til vil også Nederland til en viss grad benytte FACO i Italia for tyngre

vedlikehold av sine F-35. I tillegg får vi signaler om at amerikanske fly stasjonert i Europa også vil kunne benytte FACOs vedlikeholdskapasitet. Tilsvarende er AIM Norway, sammen med to andre europeiske bedrifter, valgt som leverandør av tungt vedlikehold av motoren til F-35.

Noen nasjoner har av ulike årsaker valgt å etablere nasjonale kapasiteter utover vanlig brukervedlikehold. Slike ekstra nasjonale kapasiteter vil medføre merkostnader som den enkelte nasjon må finansiere selv. Fra norsk side har vi ikke vurdert det som nødvendig eller økonomisk ønskelig å etablere egen depotkapasitet utenfor den løsningen som er valgt i partnerskapet.

De industripolitiske aspektene ved kampflyanskaffelsen følges løpende. Forsvarsdepartementet har gjennom flere år arbeidet aktivt for å posisjonere norsk industri i så vel produksjonsfasen som i drifts- og vedlikeholdsfasen. Norsk industri er da også godt posisjonert på leverandørsiden i produksjon av flyene, og arbeider aktivt for å vinne frem med kontrakter for vedlikehold. AIM Norway vant i 2014 frem som en av tre bedrifter i Europa som vil kunne utføre tungt vedlikehold på motoren til F-35. Dette viser at norsk industri får anerkjennelse for kvaliteten og kompetansen de kan levere.

Etableringen av AIM Norway som statsforetak ble gjennomført for å legge forholdene til rette for at virksomheten bl.a. skulle kunne konkurrere seg til vedlikeholdssoppdrag for fly og helikoptre, herunder F-35. Etableringen skulle legge til rette for at det nye foreta-

ket kunne sikre et konkurransedyktig, relevant og høykompetent fagmiljø ved virksomheten også på lengre sikt. Omdanningen ble foreslått av Stoltenberg II-regjeringen i Prop. 3 S (2011-2012) og fikk tilslutning fra en samlet utenriks- og forsvarskomite, jf. Innst. 60 S (2011-2012). For å styrke virksomheten ytterligere som kommersiell virksomhet, har Regjeringen fått Stortingets tilslutning til å omdanne statsforetaket til et aksjeselskap, jf. behandlingen av Innst. 367 S (2015-2016) og Innst. 366 L (2015-2016), jf. Prop. 79 LS (2015-2016). Regjeringen ønsker med dette å sikre gode rammevilkår for en fleksibel og forretningsmessig drift, hvor selskapet gis anledning til å hente inn privat kapital. Videre kan industrielle eiere tilføre betydelig og relevant kompetanse nødvendig for å videreutvikle selskapet, samt bidra til synergieffekter med annen relevant forsvarsindustri.

Det flernasjonale F-35-partnerskapet har nå begynt på den fasen der det velges ut vedlikeholdssentra for komponentvedlikehold. I fjor ble 65 av totalt 774 komponentgrupper tildelt ulike industrier blant partnernasjonene. Norsk industri vant ikke frem i den første utlysingsrunden, men har fått gode tilbakemeldinger på den kapasitet som ble demonstrert. Dette gjør Forsvarsdepartementet optimistisk med tanke på at norsk industri har gode forutsetninger for å vinne frem også i konkurransen om komponentvedlikehold. Et betydelig antall av resterende oppdrag er forventet å bli tildelt i den andre utlysingsrunden som gjennomføres i inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 1215

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 13. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Er det i kostnadsestimatet i Prop. 151 S (2015-2016) ved etablering av framskoten kampflybase og/eller base for maritime overvåkingsfly på Evenes (i alternativ 1 med einebase på Evenes, og i alternativ 3 delt løsning) teke omsyn til endring i driftskostnader til Avinor på Evenes som følge av Forsvaret si etablering (til dømes endra behov for plattform for avising, oppsamlingssystem for miljøutslipp, brann- og redningsteneste osv.), og kva er i så fall kostnadene knytt til dette?»

Svar:

Eg viser til brev frå Stortinget sin president 2. juni 2017 med spørsmål frå stortingsrepresentant Heidi Greni om det i kostnadsestimatet i Prop. 151 S (2015-2016) er teke omsyn til endring i driftskostnader til Avinor på Evenes som følge av Forsvaret si etablering, og kva kostnadene knytt til dette i så fall er.

Kostnadsestimatet i langtidsplanen for forsvarssektoren (Prop. 151 S (2015-2016)) inkluderer i utgangspunktet berre forsvarssektoren sine kostnader knytt til dei ulike alternativa. Samstundes er Forsvaret sine framtidige betalinger for flyplassdriftskostnader til Avinor inkludert i driftskostnadene i langtidsplanen.

Langtidsplanen tek difor indirekte omsyn til endring i driftskostnader til Avinor på Evenes som følge av Forsvaret si etablering.

Flyplassdriftskostnader fordelast i tråd med samarbeidsavtalen mellom Avinor og Forsvaret, og bestemast av den relative andelen sivile og militære flybevegelsar. For Avinor er det venta at kostnadene til flyplassdrift på Evenes reduserast når Forsvaret må

handsame ein større del av desse enn i dag. PricewaterhouseCoopers gjennomførte i arbeidet med langtidsplanen ei samfunnsøkonomisk analyse av dei ulike alternativa. Dei skriv i si rapport at Avinor vil ha samla flyplassdriftskostnader for Andøya og Evenes på om lag 3,02 mrd. kroner i alternativ 1, einebase på Evenes og om lag 2,94 mrd. kroner i alternativ 3, delt løysing.

SPØRSMÅL NR. 1216

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 13. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Ifølge Khrono er det uenighet mellom Kunnskapsdepartementet og NOKUT om NOKUT har fått økt sine totale bevilgninger fra 2016 til 2017 eller ikke, og spørsmålet er på denne bakgrunn:

Har NOKUT fått økte bevilgninger fra 2016 til 2017 og er det samsvar mellom Kunnskapsdepartementets forventninger og de bevilgningene de har fått?»

BEGRUNNELSE:

NOKUT har fått økt pågang fra mennesker som trenger godkjenning av utenlandsk utdanning, særlig flyktninger fra Syria. Samtidig vedtar Stortinget snart en Stortingsmelding om Kvalitet i høyere utdanning. Vedtak derfra må følges opp, og NOKUT vil få større oppgaver knyttet til dette arbeidet.

I brev 18.5 fra NOKUTS ledelse kommer det fram at Kunnskapsdepartementet mener at NOKUT har fått bevilgningsøkninger og at de har et nedjustert ambisjonsnivå. NOKUT selv opplever det ikke slik.

NOKUT mener selv de ikke har fått noen bevilgningsøkning, tvert i mot har bevilgningen gått litt ned fra 2016 til 2017: I 2016 var bevilgningen på 140,1 millioner, mens den i 2017 er på 139,9 millioner. Ifølge brevet er det mest utfordrende punktet at NOKUT fikk et budsjettkutt på 10 millioner i år i forhold til regjeringens opprinnelige budsjettforslag, men likevel opprettholder departementer alle føringer og forventninger som ble skissert før kuttet var kjent, heter det.

Svar:

Dersom man ser driftsbevilgning, prosjektmidler og investeringsmidler under ett, er tildelingen til NOKUT foreløpig marginalt lavere i 2017 enn i 2016, om lag 300 000 kroner, men vil bli høyere i 2017 enn i 2016. Forklaringen på den marginale og foreløpige nedgangen kan i hovedsak knyttes til innhenting av effektiviseringsgevinster ved innføringen av digital post og regjeringens reform for avbyråkratisering og effektivisering (ABE). ABE-reformen innebærer at gevinstene fra den underliggende produktivitetsveksten i statlige virksomheter overføres til fellesskapet i de årlige budsjettvedtakene. Forventningen om at statlige virksomheter skal drive kontinuerlig effektiviseringsarbeid ligger fast og skal ikke medføre redusert kvalitet i tjenesteproduksjonen.

Alle aktuelle prosjektmidler til NOKUT for 2017 er altså ennå ikke fordelt og/eller utbetalt. Blant annet vil det om kort tid komme midler knyttet til kvalitetshevende tiltak på fagskolefeltet. Tildelingen til NOKUT vil altså bli større i 2017 enn i 2016. Dersom vi ser på tildelingen til NOKUT de senere år så viser også den en økning. Dette inkluderer betydelige investeringer i IKT. Økningene henger selvfølgelig sammen med flere oppgaver og økte forventninger til organet. For øvrig viser jeg til at Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre er blitt enige om revidert nasjonalbudsjett (RNB) for 2017. I avtalen ligger det inne en økning på 10 millioner kroner til NOKUT i 2017.

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at KDs tildelingsbrev med føringer og forventninger til NOKUT for 2017 ble skrevet etter at 2017-budsjettet ble vedtatt i Stortinget.

Kunnskapsdepartementet har tillit til at NOKUT følger opp føringer og forventninger som følger med Stortingets bevilgninger og departementets tildelinger.

Kunnskapsdepartementet vil følge opp dette på vanlig måte i styringsdialogen med NOKUT.

SPØRSMÅL NR. 1217

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 9. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at Høyre, FrP, KrF og Venstres formulering i NTP, «dersom finske statlige myndigheter tar initiativ til å utrede en jernbaneforbindelse mellom Finland og Kirkenes, er norske myndigheter positive til å bidra i dette arbeidet.», iverksettes og følges opp nå som transportministeren i Finland har sendt brev med ønske om et felles prosjekt for å utrede jernbane mellom Norge og Finland?»

BEGRUNNELSE:

Den finske transportministeren har tatt initiativ ovenfor norske myndigheter hvor det foreslås at finske og norske transportmyndigheter sammen skal studere det arktiske jernbaneprosjektet og mulige jernbanelinjer. En slik studie skal identifisere brukernes behov og mulig forretningsmodell. Stortingsflertallet har vært positiv til å bidra i et slikt arbeid hvis det kom konkrete initiativ fra Finland. Dette initiativet er nå kommet fra myndighetene i Finland, og det er på tide å konkretisere og følge opp det stortingsflertallet ønsker.

Svar:

Den finske kommunikasjonsministeren har henvendt seg med en forespørsel om et samarbeid mellom finske og norske transportmyndigheter om å gjennomføre en mulighetsstudie for en jernbanekorridor mellom Nord-Finland og Nord-Norge.

Som min finske kollega er jeg opptatt av at vi bidrar og støtter opp under den økte viktigheten av nordområdene, både med hensyn til turisme, forvaltning av naturressurser og muligheter som følger av nye transportkorridorer. Dette er et tema jeg har drøftet med min finske kollega ved flere anledninger, og jeg setter derfor stor pris på å få en konkret henvendelse om styrket nordisk samarbeid rundt fremtidig utvikling av infra-

struktur i regionen. Jeg stiller meg positiv til at Norge bidrar i det foreslåtte utredningsarbeidet.

For å tilrettelegge for samarbeidet mellom norske og finske transportmyndigheter, vil jeg be Jernbanedirektoratet om å være imøtekommende med hensyn til å ha samtaler med det finske Trafikverket om organisering og gjennomføring av den skisserte mulighetsstudien. Det er allerede etablert et formelt samarbeidsforum mellom de nordiske landenes transportetater for informasjonsutveksling og samordning av utredninger og planer på jernbaneområdet. Dette forumet kan være utgangspunktet for slike samtaler dersom transportetatene ønsker det. En eventuell konkretisering av det videre samarbeidet vil det være hensiktsmessig å ta stilling til på et senere tidspunkt, når omfanget og detaljene for utredningsarbeidet er bedre kjent.

SPØRSMÅL NR. 1218**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 13. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Ser kunnskapsministeren behov for å sikre bedre koordinering av søknadsprosessen og svarfrister for opptak til offentlige og private videregående skoler, f.eks. ved å innlemme de private skolene i samordna opptak, og hva anser kunnskapsministeren å være et rimelig nivå på gebyret som de private skolene krever ved avbrudd etter plassreservering?»

BEGRUNNELSE:

Privatskolene tar inn elever basert på julekarakterene, og gir tilbud om skoleplass i mai. Svar på tilbudet skal gis innen kort tid. Ved ønske om plass tar skolen et gebyr, dette betales ikke tilbake om eleven bestemmer seg. Foreldre og elever fortviler over at de må svare før de har fått svar fra den offentlige skolen. Også offentlige videregående skoler melder om at de nedringes av elever og foreldre som vil sjekke hva som er forventet karaktersnitt for å komme inn. At de private skolene har svarfrist så lenge før den offentlige skolen vil med dette kunne bety at skolene ikke gis like konkurransevilkår. Til sammenligning er det nedfelt i barnehageloven paragraf 12 at alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeid om opptak av barn. Også gebyret som de private skolene innkrever kan føles som en forpliktelse som kan virke innskrenkende på elevenes reelle valgfrihet. I rundskriv fra Utdanningsdirektoratet (Udir-5-2010) vises det dessuten til private skolars adgang til å ta forskuddsbetaling og administrasjonsgebyr:

«Forbrukerombudet har utarbeidet retningslinjer om kontraktsvilkår for privatskoler. Retningslinjene behandler også spørsmålet om skolenes adgang til å kreve forskuddsbetaling og administrasjonsgebyr (depositum). Direktoratet understreker at det kun kan være anledning til å kreve dette fra elever som har akseptert skoleplassen og således ikke vil ha betydning i selve inntaksprosessen. Et gebyr for å behandle søknaden kan ikke kreves. Eventuelle innbetalinger før skolestart er å anse som skolepenger, jf. privatskoleloven § 6-2, og skal komme i fratrukk i skolepengene for de elevene som faktisk begynner ved skolen. Dersom en elev trekker seg etter å ha takket ja til skoleplass, men før skolestart, vil skolen eventuelt kunne beholde et mindre administrasjonsgebyr som gjenspeiler skolens gjennomsnittlige administrative kostnader i forbindelse med påmelding og avmelding av en skoleplass, se nevnte retningslinjer av juni 2004 på Forbrukerombudets hjemmeside.»

I retningslinjene til Forbrukerombudet står det dessuten at Markedsrådet i sak 18/95 og 17/98 har vurdert to privatskolers regler om avbrudd. Markedsrådet uttaler her at skolene til en viss grad må kunne regulere det forhold at elever slutter under studiet eller takker nei til studiet rett før skolestart, ettersom dette kan ha økonomiske konsekvenser for skolen. Men Markedsrådet presiserer at slike kontraktsvilkår må være basert på en rimelig risikoavveining mellom skole og elev. Det må tas hensyn til at mange elever søker plass ved flere skoler, for så å velge mellom de skoler de måtte få tilbud fra. Det vil derfor være uheldig hvis elevene blir bundet til en av skolene før de har fått beskjed om de har fått plass på andre skoler. Kontraktens bestemmelser må derfor ta hensyn til både elevens interesse i å frigjøre seg fra avtalen uten å måtte betale et for stort økonomisk beløp, og skolens interesse i ikke å lide økonomisk tap. Forbrukerombudet anbefaler at skolenes oppsigelsesfrister settes tidligst slik at studenter skal ha tid til å ta stilling til eventuelle studietilbud via Samordnet opptak. Forbrukerombudet er av den oppfatning at skolen i utgangspunktet bare kan kreve et mindre administrasjonsgebyr ved avbrudd før skolestart, slik at elever som trekker seg fra skoleplassen før skolestart ikke skal betale mer enn administrasjonsgebyret til skolen. Et slikt administrasjonsgebyr skal i så fall gjenspeile skolens gjennomsnittlige administrative kostnader i forbindelse med påmelding og avmelding av en skoleplass. Forbrukerombudet er kjent med gebyrer på mellom kr 1 000 og kr 3 000 ved avbrudd etter plassreservering, men før skolestart.

Svar:

Videregående skoler godkjent etter friskoleloven har hele landet som inntaksområde og skal være åpne for alle som fyller vilkårene for inntak i offentlige skoler, jf. friskoleloven § 3-1. Alle friskoler skal ha et inntaksreglement som viser hvordan skolen vil prioritere dersom søknaden til skolen er større enn skolens kapasitet. Skolens inntaksreglement skal være basert på objektive, saklige og etterprøvbare kriterier. Reglene om inntak skal bidra til å sikre likebehandling og hindre diskriminering.

Friskolene fastsetter selv eventuell søknadsfrist og det er ikke krav om koordinering av inntaket med offentlige videregående skoler.

At friskolene, innenfor de rammene friskoleloven setter, selv velger hvordan de vil prioritere ved inntaket, har lang tradisjon. Utdanningsmyndighetene får få

henvendelser om at dette oppleves urimelig eller problematisk.

Offentlige videregående skoler skal foreta inntaket på bakgrunn av reglene i kapittel 6 i forskrift til opplæringsloven. Dette innebærer blant annet at hver fylkeskommune må fastsette lokal forskrift om inntak. Søkere med rett til videregående opplæring etter opplæringsloven har rett til inntak på ett av tre valgte utdanningsprogram på Vg1 på en offentlig skole. Det samme gjelder ikke for inntak for til en friskole. I offentlige skoler er det regler knyttet til søkere med fortrinnsrett. Slike regler finnes ikke i friskoleloven.

Offentlige og frittstående videregående skoler har i stor grad forskjellige regler og kriterier for inntak. Jeg ser det derfor ikke som hensiktsmessig å koordinere søknadsprosess og svarfrister mellom skoleslagene. Jeg viser ellers til at inntak til offentlig videregående skole skjer gjennom VIGO. Vigo.no er et nettsted som eies og driftes av fylkeskommunene/Oslo kommune.

Samordna Opptak administrerer inntaket til høyere utdanning, og ikke til videregående skoler. Siden offentlige og frittstående videregående skoler i stor grad har forskjellige regler og kriterier for inntak ville det være en organisatorisk utfordring å organisere inntaket til de forskjellige skolene via en søkeportal.

Når foreldre og elever velger en frittstående skole inngås det en privatrettslig avtale med skolen. Som representanten viser til har Forbrukerombudet utarbeidet retningslinjer om kontraktsvilkår for private skoler. I følge disse retningslinjene skal administrasjonsgebyret gjenspeile skolens gjennomsnittlige administrative kostnader i forbindelse med påmelding og avmelding av skoleplass. Jeg anser på samme måte som Forbrukerombudet at et rimelig nivå på det gebyret som private skoler krever ved avbrudd etter plassreservering bør gjenspeile skolens administrative kostnader ved påmelding og avmelding av skoleplass.

SPØRSMÅL NR. 1219

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 13. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er helseministeren fornøyd med tiden det offentlige helsevesenet bruker på å godkjenne nye medikamenter i forhold til sammenlignbare land?»

BEGRUNNELSE:

En kreftlege sier til VG 01.juni 2017 at han har kreftpasienter som ikke får den best dokumenterte behandlingen innenfor det offentlige, men at dette tilbudet foreligger privat. Uhelbredelig benmargskreft er en alvorlig diagnose, men nå kan medikament-utviklingen medføre at sykdommen går fra å være uhelbredelig og dødelig, til å bli en kronisk tilstand man kan holde under kontroll med nye medikamenter. Men da må norske myndigheter ta de nye medisinene i bruk. Innen kreftområdet generelt, og for blodkreftområdet spesielt, er det nå en rivende medisinsk utvikling, og stadig lanseres nye og bedre medikamenter. I følge Blodkreftforeningen, som har innhentet informasjon både fra Sekretariatet for nye metoder, legemiddelselskaper og fra ledende hematologer ved norske universitetssykehus, har det offentlige helsevesenet et omfattende sys-

tem som synes å gi en betryggende faglig behandling. Samtidig bekymrer foreningen seg for at de omfattende prosessene tar såpass lang tid som de gjør, tross for eksempel Sekretariatet for nye metoder sine grep for effektivisering. Med utviklingen av en mengde nye medisiner til vurdering vil disse forsinkelsene vedvare også i framtiden. Vi vet allerede i dag at det er en stor klasseforskjeller innen helse. Med manglende tilbud om kreftbehandlingen for folk som ikke kan betale for seg, blir denne urettferdigheten ekstra tydelig.

Svar:

Nye behandlings- og diagnostiseringsmetoder har de siste tiårene gitt store behandlingsgevinster for pasientene. Utvikling av nye kreftmedisiner har bidratt til at flere pasienter nå overlever kreftsykdommen sin. Tidligere kom denne positive utviklingen ofte i skyggen av enkeltpasienter som ikke fikk tilgang til ny behandlingen for eksempel på grunn av geografisk bosetting. Det var også ulik praksis når det gjaldt innføring av nye metoder i de regionale helseforetakene. Den raske medisinske utviklingen utfordret derfor pasientsikkerhetshensynet, prinsippet om likeverdig tilgang til hel-

setjenester, og behovet for forutsigbare og transparente prosesser ved innføring av nye metoder. System for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten, i dag kalt "Nye metoder" ble innført i 2013 for å imøtekomme disse utfordringen. Formålet med systemet er å bidra til at pasienter så raskt som mulig får likeverdig tilgang til nye legemidler og andre metoder som er dokumentert trygge og virkningsfulle, og å sikre at behandlingsmetoder som er ineffektive eller skadelige for pasienten ikke skal brukes. Systemet er også et viktig virkemiddel i spesialisthelsetjenesten for å bidra til at beslutninger om innføring av nye metoder er basert på de til en hvert tid gjeldende prinsipper for prioritering. For å ivareta ovennevnte hensyn er det lagt til grunn bruk av metodevurderinger etter internasjonalt anerkjente standarder. Disse omfatter en vurdering av vitenskapelig kunnskap om metodens effekt og sikkerhet, samt en vurdering av kostnadseffektivitet og budsjettkonsekvenser, og evt. etiske, juridiske og organisatoriske konsekvenser. I systemet for Nye metoder er det et mål at metodevurderinger gjennomføres på 180 dager - for å balansere behov for en grundig saksbehandling mot ønsket om rask innføring av nye virkningsfulle metoder. Statens legemiddelverk, som utarbeider hurtig metodevurderinger på legemidler, holder seg i de aller fleste tilfellene innenfor dette målet, som gjelder fra når industrien har levert inn nødvendig dokumentasjon. Årsaken til at den totale saksbehandlingstiden tar lengre tid enn 180 dager, er som oftest sen innlevering av dokumentasjon fra leverandørene. Det er vanskelig skaffe til veie god og sammenlignbar statistikk for faktisk bruk av nye kreftlegemidler på tvers av land. Jan Norum, medisinsk rådgiver i fagavdelingen i Helse Nord RHF, redegjør imidlertid i Dagens Medisin i en artikkel av 24. februar 2017 (<https://www.dagensmedisin.no/artikler/2017/02/24/borslv-bli-strengere2/>) for statistikk presentert av direktør Thomas Allvin i EFPIA under et møte til den europeiske foreningen for medisinsk onkologi (ESMO) som indikerer at Norge tar i bruk nye legemidler raskt. Norum viser til at Norge "fremsto som det landet i Europa som raskest tar i bruk ti av de nyeste kreftlegemidler". Legemiddelprodusenter som ønsker å selge sine legemidler på det norske markedet, må ha markedsføringstillatelse. EØS-avtalen medfører at Norge har det samme regelverket for markedsføringstillatelse for legemidler som EU. I praksis betyr dette at alle medikamenter som har fått markedsføringstillatelse i EU også får det i Norge, og kan selges på det norske markedet. For at et legemiddel skal kunne få markedsføringstillatelse, må produsenten i søknaden dokumentere legemidlets farmasøytiske kvalitet, sikkerhet og effekt. Nye legemidler behandles i såkalt sentral prosedyre, og søknadene behandles av det Europeiske legemiddelbyrået EMA. EMA vurderer på grunnlag av innsendt dokumentasjon om legemidlet har en nytte som overstiger risikoen ved bruken av legemidlet. Markeds-

føringstillatelse kan bare utstedes dersom legemidlet har et positivt nytte/risikoforhold. I system for Nye metoder tar de regionale helseforetakene stilling til om de ønsker å finansiere legemiddelet for å kunne tilby det til pasienter i sin helseregion. Slike beslutninger i Beslutningsforum er basert på kunnskapsbaserte metodevurderinger som omfatter og belyser flere forhold enn markedsføringstillatelsen. Beslutninger gjort i Beslutningsforum reflekterer gjeldende prioriteringskriterier, nemlig tilstandens alvorlighet, pasientens nytte av tiltaket og at nytten skal stå i et rimelig forhold til kostnadene for behandlingen, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1b og prioriteringsforskriften § 2. Aktørene i systemet for Nye metoder jobber kontinuerlig med å effektivisere prosessene i systemet, og har allerede iverksatt effektiviseringstiltak når det gjelder saksbehandlingstiden i det offentlige. Jeg er enig i at det fortsatt er forbedrings- og effektiviseringspotensialet, både når det gjelder saksbehandling i det offentlige og oppfølging fra leverandørene. Jeg ønsker å legge til rette for at vi i den norske helsetjenesten kan tilby nye metoder og legemidler som er trygge og effektive så raskt som mulig, slik at pasientene får likeverdig tilgang til nye behandlingsmetoder uavhengig av betalingsevne eller bosted. Jeg vil derfor også fremover ha stor oppmerksomhet på mulighetene de regionale helseforetakene, Statens legemiddelverket og Folkehelseinstituttet har for å effektivisere prosessene og saksbehandlingstiden i Nye metoder.

SPØRSMÅL NR. 1220**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Storingsflertallet lovet at klagebehandlingen skulle legge vekt på kommunenes uttalelser til et dokument som tydelig beskrev hvilken forebygging og beredskap innbyggerne kunne vente seg. Flere av kommunene aldri har sett snurten av et slikt dokument, og Politidirektoratet sier at dette heller ikke var mulig før den klagerunden som nettopp var ferdig.

Vil justisministeren legge til rette for en ny klagerunde hvor kommunene faktisk er gitt mulighet til å uttale seg om et slikt dokument?»

BEGRUNNELSE:

Storingsflertallet gav et løfte til innbyggerne om hvordan en skulle gjennomføre de lokale prosessene under gjennomføringen av politireformen, inkludert involveringen av og medvirkningen til kommunene. Føringer om dette står i Innst. 306 S (2014-2015), pkt. 11.2.4. Jeg siterer flertallet, bestående av justiskomiteens medlemmer fra H, FrP, A og KrF:

”- Hva innbyggerne skal få av tjenester etter endringene, og hvordan, skal legges frem skriftlig for kommunestyrene, dersom kommunen ønsker det. Politimesteren skal utarbeide dokumentet.

- Dokumentet skal være realistisk og tydelig, med vekt på hvordan det forebyggende arbeidet skal ivaretas, hvilken beredskap innbyggerne kan forvente og hvordan politiet vil sikre tett kontakt med bl.a. lokale, frivillige beredskapsorganisasjoner.

- Dokumentet må være utformet presist nok til at det er mulig å evaluere sluttresultatet.

- Alle berørte kommuner skal gis mulighet til å komme med en uttalelse om dokumentet. Uttalelsen skal tillegges vekt ved en eventuell klage.”

Det har vist seg at flere kommuner ikke har fått noe slikt dokument, og mange visste heller ikke om at de hadde muligheten for å få dette. Sjef for reformarbeidet i Politidirektoratet har i følge politiforum.no uttalt at «Det er ikke forventa at kommunene kjenner til eller skulle ha fått det ennå, fordi det er for tidlig (...) dokumentet skal ferdigstilles når klageomgangen er ferdig og det endelige vedtaket om endringer i lokal struktur foreligger.»

Svar:

Det spørsmålet som stortingsrepresentant Klinge har tatt opp er nesten likelydende med spørsmålene av 5. april og 31. mai 2017 fra stortingsrepresentant Vågslid. I svarene på disse spørsmålene ga jeg en grundig orientering om politiets arbeid, både i de pågående prosessene lokalt og frem til endelig avgjørelse av tjenestestedsstrukturen i departementet 24. mai 2017.

Departementets gjennomgang i forbindelse med klagebehandling viste at politimestrene, med de lokalt opprettede prosjektorganisasjonene hvor kommunene eller regionrådene har vært representert, har gjennomført gode, inkluderende og transparente prosesser. Klagen er nå ferdig behandlet. Det er først nå politiet vet hvordan den lokale strukturen i hele etaten blir.

Politiet skal nå starte utformingen av den endelige orienteringen om hvordan tjenestetilbudet vil bli. Samtidig minner jeg om at det ligger i nærpolutireformens intensjon at den enkelte kommune og politiet fremover forventes å inngå et nærmere samarbeid. Opprettelsen av politikontaktene, som vil være virksomme allerede fra 15. juni 2017, samt videreutviklingen av politirådene vil være et viktig ledd i dette arbeidet.

Kommune og politi skal fremover arbeide tett sammen om å finne de gode løsningene på de lokale utfordringene – slik vil nærpolutimodellen utvikles til stadig å bli bedre. I dette arbeidet vil det være nødvendig å ivareta de sentrale kravene til politiets arbeid fremover som ble vedtatt av Stortinget den 10. juni 2015.

Når det gjelder den refererte uttalelsen, opplyser Politidirektoratet at denne knytter seg til et spørsmål fra Politiforum om hvorfor politidistriktene ikke hadde utgitt skriftlige orienteringer om tjenestetilbudet lokalt på et tidligere tidspunkt i prosessen med utvikling av ny tjenestestedsstruktur. Politimestrenes oppdrag har vært å utarbeide utkast til en slik skriftlig orientering som del av deres tilrådning om ny lokal tjenestestedsstruktur, etter involvering av de lokale styringsgruppene. Politimestrene skal ferdigstille disse dokumentene nå som den lokale strukturen endelig er fastsatt av departementet og Politidirektoratet skal følge opp at dette skjer.

Departementet følger reformarbeidet tett, og Politidirektoratets evne til oppgaveforståelse og utførelse er god. Dette følger også av Difis evalueringsrapport fra februar 2017, der de bl.a. mener at reformen er i rute, men at arbeidsbelastningen er stor.

På bakgrunn av ovenstående ser jeg ingen grunn til å gjennomføre en ny klagerunde om tjenestestedsstrukturen for politiet.

SPØRSMÅL NR. 1221

Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 13. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan tenker helseministeren at kommunene og spesialisthelsetjenesten på en bedre måte kan organisere og følge opp helsetjenestene innen barnepalliasjon?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har barnepalliasjon fått stor oppmerksomhet, takket være Foreningen for barnepalliasjon (FFB) og politisk vilje. Under nåværende regjering er det bevilget midler til flere tiltak innen barnepalliasjon, eks. nasjonale retningslinjer og egen videreutdanning for sykepleiere for å nevne noe. Nasjonale retningslinjer for barnepalliasjon omfatter alle barn fra 0-18 år som har en livstruende eller livsbegrensende sykdom og deres familier. Ambulante team for barnepalliasjon og avansert hjemmesykehus for barn er blant de temaer som omtales i retningslinjen. Retningslinjen gir også anbefalinger som har konsekvenser for organisering og utøvelse av barnepalliasjon både i spesialisthelsetjenesten og i kommunehelsetjenesten. Foreningen for barnepalliasjon opplever å få henvendelser fra pårørende og helsepersonell i spesialist- og kommunehelsetjenesten som har barn som er døende, som hverken kjenner til retningslinjene, eller som mener at retningslinjene er for generelle - blant annet ved at de ikke sier noe om hvordan kommunene skal organisere tjenesten. Dette ligger det stor uforutsigbarhet i for de alvorlig syke og døende barna som dette gjelder og deres foreldre.

Svar:

Det er regjeringens mål at god palliativ behandling og omsorg skal gis til alle som har behov for det. Regjeringen nedsatte 11. mai 2016 et utvalg som skal gjennomføre en offentlig utredning av palliasjonsfeltet. Palliasjonsutvalget har fått som en del av sitt mandat å

foreslå tiltak som skal bidra til å styrke kvalitet, kompetanse, samhandling, faglig omstilling og nye arbeidsformer, i tillegg til tverrfaglig samarbeid. ”HDIR-rapporten” viste at det er mangler og utfordringer på dette området, derfor er det presisert i mandatet at lindrende behandling og omsorg skal gis som en integrert del av de ordinære helse- og omsorgstjenestene. Videre framgår det av mandatet et barn og unge er sårbare grupper som må få en spesiell oppmerksomhet i utviklingen av tjenestene.

Jeg er opptatt av at det skal legges til rette for et tilbud som er tilpasset den enkelte pasient og pårørendes behov og at det skal være et likeverdig tilbud i hele landet. Jeg er også opptatt av at mennesker skal få tilbringe den siste delen av livet der de føler seg trygge og at de får den behandlingen de trenger, uansett hvor de befinner seg, enten det er hjemme eller på en institusjon. God smertelindring og helhetlig omsorg er helt avgjørende. Dette er pasientens helsetjeneste. Derfor har regjeringen allerede styrket satsingen på kompetanse i lindrende behandling, blant annet gjennom midler til en egen videreutdanning i barnepalliasjon og øremerkede midler til organisasjonen Foreningen for barnepalliasjon. Hvordan barnepalliasjon skal organiseres og følges opp av den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten er et av flere elementer som Palliasjonsutvalget skal utrede. Utvalget skal levere sin endelige utredning og innstilling innen utgangen av 2017. Jeg vil avvente utvalgets utredning før jeg tar stilling til hvordan barnepalliasjon bør organiseres i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1222**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 14. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mye utgjør statiner brukt som primærforebyggende behandling mot moderat forhøyet kolesterol som andel av den samlede utbetalingen via blåreseptordningen?»

BEGRUNNELSE:

En studie nylig publisert i JAMA Internal Medicine viser at eldre ikke har effekt av statiner som primærforebygging til eldre med høyt blodtrykk og moderat forhøyet kolesterol. De har ifølge studien heller ingen effekt på totaldødelighet eller hjerte- og karhendelser. Flere andre studier antyder det samme og det er i det hele tatt vanskelig å finne solid dokumentasjon med harde endepunkter på at statiner har effekt på totaldødelighet, sammenlignet med ingen statinbruk. I lys av dette er det interessant å få overblikk i hvor mange pasienter som står på statiner som primærprofylakse mot moderat forhøyet kolesterol, og i hvilket omfang dette utløser kostnader for det offentlige gjennom blåreseptordningen.

Svar:

Kolesterolsenkende behandling med statiner gis som hovedregel av to grunner. Den ene er såkalt primærforebygging, som innebærer å forebygge hjerte- og karsykdom hos personer med forhøyet risiko for å få slik sykdom. Den andre er såkalt sekundærforebygging, som innebærer å forebygge nye sykdomstilfeller, hos pasienter som allerede har hjerte- og karsykdom.

Det er bred enighet om at alle pasienter som har hatt hjerte- og karsykdom bør ha kolesterolsenkende behandling. Dette støttes av de pasientundersøkelsene som har vært gjort. Når det gjelder primærforebygging hos eldre personer, definert som 75 år eller eldre, er forskningen mer usikker. Noen studier har vist positive resultater, andre har vist ingen effekt på dødelighet eller sykkelighet. Retningslinjene for forebyggende behandling angir at det sjelden er aktuelt å starte primærforebyggende behandling med statiner etter fylte 75 år. Dette fremgår også av de nye norske retningslinjene som blir offentliggjort i løpet av kort tid.

Det har vært diskutert om pasienter som har begynt med forebyggende behandling før fylte 75 år, bør slutte med behandlingen når de fyller 75 år. Det er en vanlig oppfatning at dette er en framgangsmåte som vil fin-

ne liten forståelse hos pasientene og som også kan ha uheldige følger for de pasientene som har høyest risiko for hjerte- og karsykdom.

Prisen på statiner har, på grunn av generisk konkurranse, falt til et nivå som ligger om lag 90 prosent lavere, enn prisnivået da de ble introdusert i markedet. Ett års behandling med statiner for en pasient koster nå mellom 300 og 600 kroner. For 10 år siden kostet samme behandling mellom 4000 og 5000 kroner.

De samlede utgiftene til blåreseptordningen for 2016 ligger på om lag 10 mrd. Statiner brukt som primærforebygging utgjør om lag 1,3 prosent av de samlede utgiftene på blåreseptordningen. Det var om lag 230 000 pasienter under 75 år, og om lag 67 000 pasienter over 75 år som fikk statiner som primærforebygging i 2016.

SPØRSMÅL NR. 1223**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 13. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sette i gang et arbeid med å utarbeide nasjonale retningslinjer for å forebygge selvmord i skolen?»

BEGRUNNELSE:

For andre gang på kort tid er et norsk lokalsamfunn rammet av flere selvmord blant ungdom. Det finnes ingen nasjonale retningslinjer for å forebygge selvmord i norsk skole. Episodene på Lillehammer, som mange frykter er en «bølge», kommer bare noen uker etter at også Trondheim opplevde at flere unge tok sitt eget liv på kort tid. På nytt løftes problematikken som få vet hvordan man skal snakke om. Hvert år tar mellom 500 og 600 mennesker livet sitt i Norge. Oppland og Hedmark er blant fylkene med prosentvis flest selvmord. Et høyt antall frafall i vdg. skole i disse fylkene er også ett av flere symptomer på at mange unge sliter med livet. Jeg har tatt til orde for at vi må få mer mental trening inn i skolen, slik at elever i større grad lærer følelseslivet å kjenne og lærer seg teknikker for å takle opp- og nedturen. I dag finnes ingen nasjonale retningslinjer for hvordan man forebygger selvmord i skolen. Helsedirektoratet har laget retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern, og en handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading, men for elever som i utgangspunktet er friske, er det altså ingen standard.

Lars Mehlum er professor og leder av Nasjonalt senter for selvmordsforskning og

- forebygging ved Universitetet i Oslo. Han ønsker at det kommer på plass nasjonale krav for hvilken kompetanse lærere skal ha i å kjenne igjen selvmordsrisiko eller psykisk uhelse hos elevene.

I dag må den enkelte skole selv ta tak i dette, og bestemme hva de vil gjøre med dette viktige temaet. Det er mange gode forebyggingsprogrammer, men problemet er at det ikke er obligatorisk. Dermed blir man avhengig av ildsjelers virksomhet. Samtidig blir det å skulle ha ressurser til dette veid opp mot andre faglige hensyn, slik at dette ofte ikke blir tatt inn.

Svar:

Spørsmålet tar opp et alvorlig og viktig tema. Ifølge Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging er det en sammensatt utfordring å forebygge selvmord, men selvmordsforebyggende tiltak nytter.

Skolen er en viktig del av de fleste unge menneskers liv, og skolen kan spille en stor rolle i forebyggende arbeid. De mange ulike pliktene skolen allerede har overfor den enkelte elev, og knyttet til skolemiljøet generelt, kan ses som ledd i et slikt forebyggende arbeid. Lærerutdanningene skal dessuten gi lærerne kunnskap om vanskelige livssituasjoner som barn og unge kan komme i.

Jeg er ikke kjent med at nasjonale retningslinjer for å forebygge selvmord i skolen tidligere er vurdert. Jeg vil på bakgrunn av dette spørsmålet i samarbeid med aktuelle fagmiljø sette i gang et arbeid med å vurdere slike retningslinjer. En viktig del av dette er å vurdere hvilken kunnskap og kompetanse lærerne trenger for å ivareta skolens forebyggende rolle.

SPØRSMÅL NR. 1224**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 15. juni 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan finansministeren dokumentere at det er flere kvinner enn menn som tar ut profitt fra barnehager, barnevern, eldreomsorg og asylmottak?»

BEGRUNNELSE:

I svar 22.05 skriver finansministeren følgende:

”Min uttalelse i intervjuet er knyttet opp mot barnehagesektoren. Jeg peker på at de fleste private barnehagene er små bedrifter drevet av kvinner som ønsker å bedre tilbudet. Over 60 pst. av private barnehager er medlem av Private Barnehagers Landsforbund (PBL). Ifølge PBL var 65 prosent av deres 1937 medlemsbarnehager i 2015 frittstående barnehager (dvs. barnehager der eieren kun eier en barnehage), mens de øvrige hadde eiere med to eller flere barnehager og hvor vi ikke kjenner til kjønnsfordelingen blant eierne. Blant frittstående barnehager der det kan være aktuelt å se på kjønnsfordelingen blant eierne (dvs. ikke menighetsbarnehager, andelslag, foreldrelagsbarnehager, barnehager eid av stiftelser, velforening osv.) sto kvinner i 2015 for 75 prosent av eierandelene mens menn sto for 25 prosent.”

Dette er ikke svar på spørsmålet. At flere kvinner eier barnehager enn menn er ingen dokumentasjon på at mesteparten av profitten som tas ut fra sektoren går til kvinner. Finansministeren kan dessuten bare vise til dokumentasjon på kjønnsfordelingen blant dem som eier frittstående barnehager. Som hun selvsagt er kjent

med har debatten om profitt i stor grad handlet om hvor mye penger som tas ut av barnehagesektoren av de som eier mange barnehager og derfor har mulighet til å skape betydelige overskudd.

Det går også tydelig fram av intervjuet med finansministeren 2.mai at hun snakker om profitt i velferden generelt, ikke bare barnehager, og mener muligheten for å ta ut fortjeneste på skattefinansiert velferd er en viktig kvinnesak.

Spørsmålet her handler ikke om antall private aktører i velferden, men om fordelingen av den profitt som tas ut av driften hos enkelte av disse. Når finansministeren har vært så tydelig på at muligheten til å ta ut fortjeneste på denne måten er viktig for kvinner må vi gå ut i fra at hun også har kunnskap om fordelingen av disse pengene mellom kvinner og menn.

Jeg gjentar derfor mitt spørsmål, og ber om svar på det.

Svar:

Jeg er ikke kjent med at det utarbeides detaljert statistikk over andelen kvinner og menn som tar ut overskudd fra barnehager, barnevern, eldreomsorg og asylmottak. For øvrig viser jeg til mitt svar av 22. mai 2017, samt mitt svar av 7. februar 2017 med tall fra Utdanningsdirektoratet som viser at av det samlede årsresultatet for ikke-kommunale barnehager har utbyttet variert mellom 0,9 prosent og 1,34 prosent i årene fra 2011 til 2015.

SPØRSMÅL NR. 1225**Innlevert 2. juni 2017 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 16. juni 2017 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i beskrivelsen fra NewMind TellUs om at Visit Norway driver i konkurranse med private leverandører, hva er i så fall begrunnelse for dette og

i hvilken grad og kan hun i så fall forsikre om at dette skjer på like vilkår?»

BEGRUNNELSE:

Selskapet NewMind TellUs er ett av flere selskap som leverer websider og digitale publiseringsløsninger til reiselivet. Selskapet opplyser til oss at de ved flere anledninger har gått tapende ut av anbud på levering av slike tjenester, mens Innovasjon Norge / Visit Norway har vunnet konkurransen. Sørlandet og Geilo skal være eksempler på destinasjoner som har valgt Visit Norway fremfor bla New Mind TellUs.

VisitNorway.com er et viktig fellesgode for å promotere Norge som reisemål, og for reisende er det nyttig med lett tilgjengelig informasjon. Likevel er det fullt mulig å samle informasjon om arrangementer og opplevelser m.m. fra destinasjonsselskaper og andre relevante aktører, uten at alle disse er på samme publiseringsplattform. I Innovasjon Norges formålsparagraf kan man lese følgende:

«Vi kompletterer og er et korrektiv til markedet – ikke en konkurrent til de private aktørene.»

Svar:

Innovasjon Norge har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet ansvar for å profilere Norge som

reisemål og med det bidra til å nå Innovasjon Norges delmål om flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Profilering av Norge som reisemål er et fellesgode for hele reiselivsnæringen. Deler av oppdraget utføres i et marked med private aktører. Innovasjon Norge anbudsutsetter deler av oppdraget til private leverandører. Det følger av Nærings- og fiskeridepartementets oppdragsbrev til Innovasjon Norge at selskapet som hovedregel ikke skal tilby brukerbetalte tjenester som er i direkte eller indirekte konkurranse med private aktører. Oppdragsbrevet sier også at i den grad Innovasjon Norge tilbyr tjenester som kunne ha vært tilbudt av private, må prisen Innovasjon Norge tar, gjenspeile de reelle kostnadene som påløper. Dette innebærer at Innovasjon Norge kan tilby tjenester i konkurranse med private aktører der det er hensiktsmessig for å nå de overordnede mål som er satt for selskapet. Innovasjon Norge priser tilgang til webløsninger innenfor visitnorway.com etter markedsmessige prinsipper, og fører separate regnskaper for det som er definert å være økonomisk aktivitet. EFTAs overvåkningsorgan ESA konkluderte i 2015 med at Innovasjon Norges tjenestetilbud til reisemålselskapene ikke innebærer statsstøtte i strid med EØS-reglene om statsstøtte.

SPØRSMÅL NR. 1226

Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 13. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at det er avsatt nødvendige planleggingsmidler til IC-utbygging nordover fra Åkersvika mellom 2024 og 2029?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens NTP-forslag innebærer ca. 15 mrd. kroner til IC-utbygging nordover fra Åkersvika mellom 2024 og 2029. For å bygge i denne perioden, må en planlegge i første del av kommende NTP.

Det bør være et mål å sikre kontinuitet mot full IC-utbygging. Langs Dovrebanen er dette særlig viktig fordi det er en full utbygging som gir store regiona-

le effekter og fordi Dovrebanens store «flaskehals» ligger mellom Hamar og Lillehammer.

Jeg er gjort kjent med en bekymring for at det ikke er tatt høyde for planleggingsmidler som trengs i første del av NTP. Bakgrunnen for dette er at det i oppsummeringstabellen (Vedlegg 2 i NTP-forslaget, fra side 326) vises midlene som skal brukes i første og andre del av kommende NTP. Her ligger det 300 millioner kroner knyttet til Seut-Sarpsborg («ytre IC Østfold»), samt 120 millioner kroner til «Ytre IC Vestfold» i første halvdel, dvs. fram til 2023, men ingen midler til «Ytre IC Dovrebanen» i samme periode.

Bekymringen knytter seg til at overnevnte midler er planleggingspenger for de to andre aksene og at tilsvarende, nødvendige planleggingsmidler for Dovrebanen er falt ut.

Svar:

I Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 har regjeringen lagt opp til en omfattende utbygging av jernbanen, herunder bygging av moderne dobbeltspor tilrettelagt for høyere hastigheter på Dovrebanen mellom Lillehammer og Oslo.

De viktigste milepælene for Dovrebanen er at strekningen fram til Åkersvika rett utenfor Hamar skal være ferdig innen utgangen av 2024 og at strekningen videre nordover fra Åkersvika til Lillehammer skal stå ferdig i 2034. Å ferdigstille strekningen nordover fra Åkersvika i tråd med milepælene i NTP forutsetter i utgangspunktet ikke at det settes av midler til arbeid med reguleringsplan i første del av planperioden. I

denne perioden settes midlene inn på prosjektene som nå nærmer seg byggeklare: Venjar-Eidsvoll-Langset og Kleverud-Sørli-Åkersvika. Et eventuelt behov for noe planleggingsmidler i første seksårsperiode for strekningen nord for Åkersvika vil bli vurdert i ramkestyringen av IC-prosjekter innenfor den samlede utbyggingsporteføljen.

I regjeringens forslag til nasjonal transportplan er det satt av nær 15 mrd. kr. til utbygging og planlegging av ytre IC på Dovrebanen i perioden 2024-2029, i tråd med ferdigstillestidspunktet regjeringen foreslår i NTP. Dette er i motsetning til den transportplanen den forrige regjeringen la frem for fire år siden, der ambisjonene for utvikling av strekningen ikke ble fulgt opp med prioritering av nødvendige midler.

SPØRSMÅL NR. 1227

Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 12. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Konsekvensutredning ”Friluftsliv, herunder barn og unges interesser” fra Justis- og Beredskapsdepartementet viser at støy fra skyting vil høres i boligområdene og av barnehage- og skolebarn nær det planlagte beredskapssenteret på Taraldrud i Ski.

Deler statsråden lokalbeboernes bekymring for dette, og hvorfor har ikke alternative lokaliseringer – for eksempel på Rygge, hvor dette problemet kunne vært unngått – blitt vurdert?»

Svar:

Jeg tar støyutfordringene på alvor. I forprosjekteringen og i forslaget til reguleringsplan er det tatt en rekke hensyn, både hva gjelder fysiske tiltak for støyskjerming - eksempelvis inntil 10 meter høye støyvoller, og overbygget standplass på utendørs skytebane - og restriksjoner på politiets aktivitet. Konsekvensen av dette er at det er mulig å realisere beredskapssenteret innenfor gjeldende retningslinjer for støy.

Bak valget av tomt på Taraldrud ligger en grundig prosess, som også har vært gjenstand for ekstern kvalitetssikring. Mange alternative tomteløsninger er blitt lansert og vurdert, hvilket har bidratt til at denne prosessen har tatt tid. Alna og Grønmo i Oslo er blitt

utredet særskilt. Basert på grundige vurderinger har Taraldrud fremstått som den absolutt beste løsningen.

I konseptvalgutredningen ble det satt absolutte krav om maksimalt 30 minutter kjøretid til Oslo sentrum, og maksimalt 45 minutter kjøretid til Gardermoen. Dette er minimumskrav for nærhet til viktige objekter. Terrorhendelsene i London den siste tiden har vist viktigheten av at politiet må være i nærheten av det de skal beskytte, og for å forberede en koordinert respons må ressursene være samlet så langt det lar seg gjøre. Når kriser oppstår er tiden en kritisk faktor. For å oppnå akseptabel responstid og responskvalitet er det viktig at senteret ligger nært Oslo, og at mest mulig aktivitet er samlet på ett sted. Dette muliggjør blant annet at personer i trening i fremtiden kan inngå i beredskapsplanleggingen, og at man har nærhet til flest mulig av de objekter som skal beskyttes. Ved å samle enheter, aktiviteter og utstyr legger vi til rette for rask tilgang på et stort antall personell, med ulik kompetanse, slik at politiet raskt kan mobilisere en riktig respons ved ekstraordinære hendelser og kriser.

Rygge ligger for langt unna Oslo til å oppfylle ovennevnte krav og behov. Utover at avstanden i seg selv ville gitt uakseptabel responstid, tilsier også andre forhold at et beredskapssenter langt unna Oslo er problematisk. Personellet i beredskapstroppen er eksempelvis i regulær patruljetjeneste i Oslo politidistrikt halvparten av arbeidstiden. Det er vanskelig å se for

seg at dette kunne fortsatt dersom beredskapssenteret eksempelvis ble lagt til Rygge.

Avslutningsvis vil jeg bemerke at en samlet Justis-komité, i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2017, uttrykte at det nå er mest hensiktsmessig å legge diskusjoner om lokalisering til side, og gå videre

på Taraldrud. Jeg er villig til å se på ytterligere justeringer av forslaget til reguleringsplan, basert på høringsuttalelsene som kommer inn, men planen gir etter mitt syn en god balanse mellom hensyn til nasjonale behov og lokale interesser.

SPØRSMÅL NR. 1228

Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 13. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hva er motivet når statlige myndigheter kommer med innsigelser mot nye områder for hyttebygging basert på hensynet til villreinen, mens det samtidig er greit med yngling av jerv med 3-4 unger og ulv i villreininflokkene midt i kalvingsområder?»

BEGRUNNELSE:

En ulv har vært i Ringebu ca. ei uke og ifølge Miljødirektoratet kan den fortsatt få gå i matfatet og forsyne seg av den «sårbare villreinstammen» i kalvingstiden som nå pågår. Det gir ikke grunnlag for å benytte helikopter til skadefelling, og «naturen må få gå sin gang» er svaret.

Fylkespolitikkerne vurderer nå å frafalle de varslede innsigelsene dersom ikke Staten sørger for mer effektive uttak av store rovdyr i planområdet. Staten må redegjøre for hvordan hensynet til villreinen skal reflekteres i forvaltningen av store rovdyr. Villreinområdet kan ikke være friområde for store rovdyr. Villrein bør likestilles med andre beitedyr, og tamrein.

Det er også merkelig at man ikke kan få bistand til å felle et dyr som er så langt unna ulvesonen, og som er en trussel mot en annen rødlistet art. Villreinen er et norsk ansvar. Ansvaret for villreinen må være større enn det ansvaret vi nå tar for den gjeninnførte ulven av finsk/russisk opphav. Etter flere år med nedgang i villreinbestanden, burde nødvendig bistand til felling vært en selvfølge. Drektige simler er et lett bytte for rovdyret.

I dagene som kommer slippes det også beitedyr i disse områdene. De kommer til et utrygt beite. Dette kan bli katastrofal situasjon. I denne saken kunne Miljødirektoratet vært med og tatt ut ulven på noen minutter ifølge fellingsledere i Ringebu, men de fikk

ingen hjelp til det de mener var forebyggende tiltak og et akutt uttak av en ulv som jaget villrein hver dag. Når det først er gitt en forebyggende skadefellingstillatelse, skulle det være viktig å få tatt ut aktuell skadegjører fortest mulig.

Villreinen i Rondane sør utgjør en siste rest av den genetisk rene fjellreinen. Stammen ble bygd opp fra under 100 dyr i 1969 til en stamme på ca. 2.800 dyr i 2006. Nå er stammen kun ca. 1970 dyr. Stammen skal være unik og verneverdige ifølge blant andre Miljødirektoratet. Vi må få fram kunnskap om hva denne sterke nedgang i antall dyr de siste årene skyldes.

Svar:

Rovdyr og villrein har eksistert sammen gjennom alle tider, og er evolusjonsmessig tilpasset hverandre. At det er rovdyr og villrein i samme område er således i seg selv ingen trussel mot villreinbestandens overlevelse. Tvert imot kan sameksistensen ha positive effekter også for å bevare en sunn villreinbestand, f.eks. ved at syke og svake dyr blir tatt av rovdyr og risikoen for større sykdomsutbrudd i villreinbestanden reduseres.

Samtidig er villrein en nasjonal ansvarsart. Dette innebærer at hensynet til villreinens leveområder er tillagt stor vekt i forvaltningen. Det gis som et utgangspunkt ikke tillatelse til felling av et truet rovdyr fordi denne jakter på andre naturlig forekommende viltarter. Dersom det skulle vise seg at ulv eller andre rovdyr utgjør en fare for villreinbestandens overlevelse, er dette noe som kan vurderes på nytt. I den grad vi skulle komme i en situasjon hvor ulv eller andre rovdyr er en reell trussel mot villreinstammens overlevelse, vil forvaltningen selvfølgelig vurdere nødvendige virkemidler. Det er ikke situasjonen i dag, og uttak av ulv av hensyn til villrein er ikke noe jeg anser som aktuelt nå.

Utfordringen i å ta vare på villreinen er først og fremst å sikre nødvendige leveområder for arten.

Mer relevant er skadepotensialet ulven utgjør for tamme beitedyr, og det er dette som er begrunnelsen for fellingstillatelsen som ble gitt til Nord-Fron kommune. Fellingslaget har lagt ned en betydelig innsats og også løsnest skudd mot ulven, men etter det jeg har fått opplyst viste ettersøket at ulven ikke var truffet.

Som utgangspunkt er det kommunale skadefellingslag som med sin lokale kompetanse gjennomfører skadefellingsforsøk av rovdyr etter vedtak av Fylkesmannen. Dette er også lagt til grunn av Stortinget i rovviltforliket av 2011, som sier at kommunene skal etablere godt skolerte lokale fellingslag. Samtidig er det slik at Statens naturoppsyn vil bistå de kommunale skadefellingslagene så langt de har kapasitet. Dette kan dreie seg om råd og veiledning, eller at personell og hundeevipasjer deltar i fellingsforsøkene. Mange av skadefellingslagene har også mye erfaring og høy kompetanse, og har i mindre grad behov for bistand.

Felling av ulv som vandrer inn i prioriterte beiteområder etter at snøen har smeltet er svært krevende, og med målsettinger både i Norge og Sverige om å bevare ulv er det ikke mulig å avverge at enkelte slike situasjoner oppstår. Fellingsforsøkene kan da pågå over lang tid, og noen ganger også uten at de resulterer i konkrete uttak. Dette gjelder også selv om kommunale fellingslag får bistand fra fellingspersonell i Statens naturoppsyn.

Jeg har forståelse for at det ofte etterspørres mer effektive virkemidler i situasjoner der det ikke lykkes med raske uttak av rovdyr som gjør skade. En utfordring er at virkemidlene som foreslås enten har vist seg lite effektive eller at de kan ha andre svært negative konsekvenser. Bruk av helikopter er et slikt eksempel da det er svært liten sannsynlighet for å lykkes med å finne en ulv fra helikopter for eksempel i skogsområder sommerstid. Dette er også tidligere vurdert av en arbeidsgruppe i Hedmark der blant annet flere erfarne fellingsledere deltok, og arbeidsgruppa anså bruk av helikopter i slike områder som nytteløst. Også forsøk med bruk av varmesøkende kamera har blitt testet uten at bjørnen i det tilfellet lot seg lokalisere. I enkelte situasjoner kan imidlertid helikopter være et effektivt hjelpemiddel, og jeg har tillitt til at forvaltningen gjør gode vurderinger av hvor og når det er hensiktsmessig å benytte helikopter i forbindelse med felling av rovvilt.

Regjeringen har bestemt at det skal være en lav terskel for å tillate felling av ulv og andre rovdyr som utgjør en fare for husdyr eller tamrein i prioriterte beiteområder. Regjeringen er også opptatt av at forvaltningen skal ha høy beredskap for raskt å igangsette fellingsforsøk av disse dyrene. Vi har lykkes med å redusere tapet av beitedyr til rovvilt betydelig de senere år, og vil fortsette arbeidet med mål ytterligere reduksjon i tapstallene samtidig som vi når bestandsmålene for rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 1229

Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 14. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Publikum som søker hjelp på sitt lokale skattekontor møter i disse dager stengte dører, samtidig sitter medarbeiderne bak lukkede persienner og får ikke hjelp.

Synes statsråden dette er god kundebehandling og en fornuftig måte å forvalte medarbeidernes arbeidsmotivasjon på?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har vedtatt å legge ned nesten halvparten av landets 107 skattekontorer. Prosessen er en del av regjeringens storstilte sentralisering av Norge. Hoved-

oppdraget Skatteetaten fikk da reformen skulle utredes, var å sikre «færre og større kontor» og ikke «bedre tjenester» eller «lavere kostnader». Innsparingene ved endringen er så også svært begrensede, og man regner med å spare drøyt 20 mill. kroner i husleiekostnader fra 2020 av. Tjenestene vil til gjengjeld bli betydelig dårligere, og mange vil få svært lang vei til nærmeste skattekontor. Nedleggelsene skal foregå i tidsrommet 2017-2019. I stedet for å gi publikum så gode tjenester som mulig i overgangsperioden har regjeringen besluttet at man skal møte stengte dører over alt fra 1. juni 2017.

Svar:

Skatteetaten er i tråd med Finansdepartementets fullmakt av 4. oktober 2016 i gang med å iverksette ny kontorstruktur. Kontorene som skal avvikles, ble stengt for publikum 1. juni 2017. Skatteetaten tilbyr nå publikumsservice ved 57 skattekontor på landsbasis, i tråd med den nye kontorstrukturen. Ansatte og oppgaver ved kontor som skal avvikles, overføres til et nærliggende kontor. Dette skjer gradvis frem til utgangen av 2019. Det er imidlertid ikke slik at alle ansatte som arbeider ved kontor som avvikles, vil arbeide ved disse kontorene helt frem til 2019. Om lag to tredeler av de ansatte som berøres, vil være på plass på sine nye kontor i løpet av 2018.

Det er viktig for Skatteetaten å ha et oversiktlig og godt tilbud for publikum. I perioden med innføring av ny kontorstruktur har Skatteetaten derfor lagt vekt på å gi samtidig og enhetlig informasjon om etatens samlede tjenestetilbud. En koordinert og samtidig stengning av publikumstjenesten ved kontorene som skal avvikles, bidrar til at etaten kan kommunisere endringene for publikum enhetlig i alle etatens kommunikasjonskanaler.

Jeg vil minne om at publikumstjenester kun utgjør en liten andel av oppgavene som utføres på skattekontorene. Ansatte som arbeider på kontor som avvikles, vil frem til overføring til nytt tjenestested arbeide med oppgaver som ikke er knyttet til publikumsveiledning, for eksempel fastsetting og kontroll. Mange av de ansatte vil i samme periode ta del i kompetansetiltak som forberedelse til overføring til nytt kontor. Skatteetaten må som en del av arbeidet med å innføre ny kontorstruktur, også ta hensyn til administrative forhold som leiekontrakter og tilrettelegging på nye kontorsteder.

At det går noe tid frem til full avvikling av kontorene, er også begrunnet med at ansatte som får lengre reisevei skal få god tid til å områ seg. Jeg har full tillit til at Skatteetaten ivaretar hensynet til både publikum og berørte ansatte på en god måte i prosessen med innføring av ny kontorstruktur.

Jeg vil understreke at oppdraget til Skatteetaten om å utrede ny kontorstruktur slett ikke var begrunnet med å sikre færre og større kontor alene, slik representanten hevder. Formålet med oppdraget var å legge til rette for at Skatteetaten kan løse sine oppgaver på en bedre og mer effektiv måte. I sin utredning av 1. juni 2016 er Skatteetaten svært tydelig på at den gamle kontorstrukturen ikke var tilpasset etatens behov og at etaten burde disponere sine ressurser annerledes for å møte utfordringer knyttet til økonomisk kriminalitet, identitetsforvaltning og en stadig mer globalisert økonomi. En samling av Skatteetatens kompetanse i færre og større kontor vil gi etaten betydelig økt slagkraft på prioriterte områder og mer likebehandling og rettssikkerhet for skattyterne. Skatteetaten vil tilby identitetskontroll på samme antall skattekontor som tidligere. For tjenester som ikke krever personlig oppmøte, har Skatteetaten gode digitale og automatiserte tjenester. Etaten tilbyr også veiledning via skatteetaten.no, telefontjenesten og chat. Fra høsten 2017 vil det også være mulig å bestille time for veiledning ved skattekontorene, noe som gir mindre ventetid og bedre forberedt veiledning.

Jeg mener det ikke er dekning for representantens påstand om at ny kontorstruktur vil gi dårligere tjenester. Som det fremgår over, vil den nye kontorstrukturen tvert imot sette Skatteetaten i stand til løse sine oppgaver på en enda bedre måte enn i dag og på en måte som er tilpasset fremtidige behov.

SPØRSMÅL NR. 1230

Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 14. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mange bedrifter har betalt tvangsmulkt i år, og hvor mye, under Skatteetatens hjemler?»

BEGRUNNELSE:

Etter årsskiftet trådte nye hjemler for betaling og inndrivelse av tvangsmulkt knyttet til innlevering av aksjonær oppgave mv i kraft. Beløpene for å ikke levere inn i tide kan bli betydelige 2 000 kr. per dag inntil 50 000 kroner. Skatteetaten har en rekke hjemler til å ilegge tvangsmulkt, som skal tvinge opplysningspliktige bedrifter til å levere opplysninger om skatte- og

avgiftsforhold. Flere av hjemlene er nye, og bedriftene er ikke nødvendigvis klar over dem. Ileggelse blir dessuten varslet digitalt, gjennom Altinn, noe bedriftene ikke nødvendigvis er kjent med eller vant til. Overraskelsene, og tvangsmulktene, kan derfor bli store, særlig for små og mellomstore bedrifter som ikke har greid å holde seg orientert i regeljungelen.

Svar:

Tidligere bestemmelser om administrative reaksjoner var ulikt utformet i de forskjellige skatte- og avgiftslovene. Reaksjonene hadde også forskjellige navn, selv om formålet til dels var det samme. Det er derfor ryddet opp i regelverket, og skatteforvaltningsloven har fra 1. januar 2017 generelle regler om tvangsmulkt, tilleggsskatt og overtredelsesgebyr.

Etter skatteforvaltningsloven kan Skatteetaten illegge tvangsmulkt når skatte- og avgiftspliktige ikke har levert skattemelding innen fristen. Det samme gjelder når tredjeparter ikke har levert tredjepartsopplysninger (grunnlagsdata), og ved manglende levering av aksjonærregisteroppgave. I tillegg kan Skattedirektoratet illegge tvangsmulkt etter a-opplysningsloven når arbeidsgivere mv. ikke leverer korrekte opplysninger om lønns- og arbeidsforhold i tide.

Formålet med tvangsmulkten er å sørge for at opplysningene kommer inn i tide. Dette er særlig viktig for opplysninger fra tredjeparter som brukes ved forhåndsutfylling av skattemeldingene. Forhåndsutfylling gir betydelig forenkling for alle skattepliktige.

Ordningen innebærer at det først sendes et betinget vedtak om tvangsmulkt når den ordinære leveringsfristen har utløpt uten at de pliktige opplysningene er gitt. I varselet gis det en ny frist, med mulighet til å innrapportere de manglende opplysningene. Først når denne nye fristen er oversittet, vil tvangsmulkten begynne å løpe. Varsel og betinget vedtak om tvangsmulkt er dermed et godt egnet virkemiddel for å få inn pliktige opplysninger - ofte uten at tvangsmulkt må betales. Skattedirektoratet har god dialog med ulike organisa-

sjoner for regnskapsførere, revisorer og representant for næringslivet om ordningen.

Skatteetaten sendte i forrige uke ut varsel og betinget vedtak om tvangsmulkt til de virksomhetene som ikke hadde levert skattemelding for formues- og inntektsskatt (selvangivelsen) innen leveringsfristen 31. mai, i underkant av 50 000 varsel. Disse skattepliktige har nå fått en ny frist for å levere skattemeldingen, og først den 20. juni vil tvangsmulkten begynne å løpe dersom meldingen ikke blir levert. Skattepliktige kan stanse den løpende tvangsmulkten ved å levere skattemeldingen etter dette tidspunktet. Satsen for tvangsmulkt er et halvt rettsgebyr per dag, maksimalt 50 rettsgebyr. Ett rettsgebyr er på 1049 kroner. Tidligere ville disse skattepliktige blitt ilagt en forsinkelsesavgift, som ble beregnet på grunnlag av den samlede formuen og inntekten av ligningen. Forsinkelsesavgiften ble beregnet fra innleveringsfristen for selvangivelsen, og den fungerte ikke som et varsel slik tvangsmulkten gjør. Denne avgiften skulle ikke settes lavere enn 200 kroner, og maksimalt 10 000 kroner ved forsinkelse under én måned. Var forsinkelsen over én måned, var det maksimale beløpet 15 000 kroner.

Ved manglende levering av tredjepartsopplysninger og aksjonærregisteroppgave er tvangsmulkten normalt ett rettsgebyr per dag, maksimalt 50 rettsgebyr. Etter a-opplysningsloven skal tvangsmulkt normalt utgjøre 1/10 rettsgebyr per dag per inntektsmottaker det ikke er gitt pliktige opplysninger om, mens samlet tvangsmulkt er 1 000 ganger rettsgebyret. Tvangsmulkt påløper ikke dersom oppfyllelse er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den opplysningspliktige, og skattemyndighetene kan i særlige tilfeller redusere eller frafalle påløpt mulkt.

Skatteetatens erfaringer hittil tyder på at tvangsmulktordningen virker etter sin hensikt. Blant annet er antallet ikke-leverte aksjonærregisteroppgaver redusert betydelig fra i fjor til i år. Skattedirektoratet opplyser å ha ilagt tvangsmulkt med følgende antall og beløp så langt i 2017, men disse kan endre seg blant annet som følge av klager og anmodninger om ettergivelse:

Manglende levering av skattemelding for merverdiavgift

Antall krav	13 936
Samlet beløp	125 976 412 kroner

Manglende levering av aksjonærregisteroppgave

Antall krav	6 277
Samlet beløp	154 212 441 kroner

Manglende levering av grunnlagsdata

Antall krav	167
Samlet beløp	4 049 140 kroner

Manglende opplysninger etter a-opplysningsloven

Antall krav	10 759
Samlet beløp	114 298 183 kroner

SPØRSMÅL NR. 1231**Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 14. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvordan vil utenriksministeren bidra til at Sterk TV kan fortsette sin virksomhet i samsvar med internasjonale avtaler som beskytter ytringsfrihet og retten til å kringkaste?»

BEGRUNNELSE:

Sterk TV er et norsk registrert selskap med journalister i Norge som sender TV via fransk EUTELSAT. Det er nå en av de få frie og uavhengige allmennkringkasterne som når seere i Tyrkia. EUTELSAT, som er under direkte og sterkt press fra Tyrkia i denne saken, truer nå med å bryte inngått avtale og stenge Sterk TV.

Klassekampen skrev om denne saken 11.mai.

Svar:

I samråd med utenriksministeren, er spørsmålet overført til meg da temaet anses å falle inn under mitt ansvarsområde.

Europeiske avtaler og forpliktelser på kringkastingsområdet forutsetter at medlemsstatene garanterer ytringsfriheten til både kringkasterne og seerne i samsvar med Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 10. Så vel Europarådets fjernsynskonvensjon som EØS-avtalens direktiv om audiovisuelle medietjenester hviler på det grunnleggende prinsipp at en kringkaster bare kan være underlagt loven i landet hvor kringkasteren er etablert. Dette senderlandsprin-

sippet innebærer også at myndighetene i avsenderstaten plikter å sørge for at kringkasteren oppfyller de krav som følger av henholdsvis konvensjonen og direktivet. Til gjengjeld skal dette garantere kringkasterne en rett til fri videresending i andre medlemsland.

Medietilsynet har opplyst overfor meg at Stiftelsen Kurdisk Media og Kultur har registrert Sterk TV som satellittkringkaster hos Medietilsynet, jf. kringkastingsloven § 2-1 tredje ledd. Sterk TV faller dermed inn under norsk jurisdiksjon. Etter det opplyste kringkastes sendingene i Europa og Midtøsten.

Jeg er kjent med at den tyrkiske mediemyndigheten RTÜK i brev av 29. mai 2017 har henvendt seg til Medietilsynet og anmodet om et samarbeid for å få stoppet sendingene av Sterk TV, som tyrkiske myndigheter anser som ulovlig "terrorist broadcasts" og i strid med forpliktelsene etter fjernsynskonvensjonen.

Saken er for tiden til behandling i Medietilsynet, som er uavhengig fra Kulturdepartementet i sin behandling av enkeltsaker. Jeg kan imidlertid forsikre representanten om at Medietilsynet vil behandle saken i samsvar med norsk lov, som gjennomfører våre internasjonale forpliktelser på kringkastingsområdet.

Medietilsynet har også underrettet meg om at tyrkiske myndigheter har kontaktet franske Eutelsat, som eier Hot Bird-satellitten Sterk TV formidles på, og anmodet om at kringkastingen bringes til opphør. Eutelsat skal ha pålagt den slovenske up-linkleverandøren STN å fjerne Sterk TV fra sitt multiplex for overføring av signalet, en anmodning STN skal ha nektet å etterkomme. Avtaleforholdet mellom Eutelsat og STN er et privatrettslig anliggende utenfor norsk myndighet.

SPØRSMÅL NR. 1232**Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 14. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvilke umiddelbare tiltak vil statsråden iverksette for å få på plass en planfri kryssløsning av jernbanen i Skogn sentrum?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Levanger kommunes forslag til ny reguleringsplan for en planfri kryssløsning i Skogn sentrum, har Bane Nor varslet tre innsigelser til den

foreslåtte planen. Innsigelsene vil igjen føre til utsettelser og nye problemer i arbeidet med å få realisert en tidsriktig og trafiksikker planovergang på Skogn.

Det er viktig å få fortgang i arbeidet med en planfri kryssløsning på Skogn av flere årsaker. For det første har det vært tekniske problemer med selve bomanlegget, noe som blant annet har ført til at bommene har vært åpne mens tog har passert, noe som igjen fører til farlige situasjoner for tog, bilister, syklistene og gående.

For det andre har mangelen på en planfri kryssløsning i tilknytning til jernbanen på Skogn, ført til at flere byggeprosjekter i området har blitt utsatt i påvente av en mer trafiksikker løsning for kryssing av jernbanen (som også har sammenheng med tidligere innsigelser), noe som fører til at nødvendige investeringer i leiligheter, næringsbygg og annen infrastruktur ikke blir gjennomført.

Det er viktig at arbeidet med en trafiksikker og fremtidsrettet planovergang i Skogn ikke blir utsatt for lenge og på ubestemt tid.

En planfri overgang er et viktig trafiksikkerhets tiltak og et viktig utbyggingstiltak for beboere og næringsliv i Skogn. Det er derfor behov for en snarlig løsning i arbeidet med å få på plass en planfri kryssløsning av jernbanen i Skogn sentrum.

Svar:

Skogn sentrum er delt i to med boliger på den ene siden av jernbanen og butikk, skole og idrettsanlegg på den

andre siden. Bane NOR har i flere saker de senere år etterlyst og påpekt utfordringene ved økt ferdsel over planovergangen i Skogn. Det er registrert flere tilfeller av uønskede hendelser ved planovergangen de siste årene, blant annet barn og unge som løper over planovergangen foran toget selv om bommene ligger nede. I forbindelse med Levanger kommune sitt forslag til reguleringsplan fremmet derfor Bane NOR innsigelser med krav om planskilt kryssing.

Det har vært tekniske utfordringer med den eksisterende planovergangen, men Bane NOR påpeker overfor Samferdselsdepartementet at de tekniske utfordringene ikke innebærer at sikkerheten ved å ferdes over planovergangen er svekket. Det er trygt å krysse overgangen og hadde dette ikke vært tilfelle ville Bane NOR øyeblikkelig stengt den.

Jeg er enig i at det er behov for en moderne og planfri kryssing av jernbanen i Skogn sentrum. Bane NOR opplyser at de er svært positive til at det legges opp til planskilt kryssing i Levanger kommunes forslag til reguleringsplan. Innsigelse til planen er knyttet til noen planfaglige mangler og at konsekvensene for jernbanen i anleggsfasen må svares ut. Bane NOR mener at dette bør være enkelt for kommunen å rette opp og innarbeide og dermed imøtekomme deres innsigelse. Siste informasjon Bane NOR har fra kommunen, er at de arbeider med å svare ut innsigelsespunktene.

En ev. statlig finansiering eller delfinansiering av planfri kryssing på Skogn må vurderes i Jernbanedirektoratets handlingsplan for 2018-2029.

SPØRSMÅL NR. 1233

Innlevert 6. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 15. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Psykologene med utdanning fra Ungarn jobber i kommuner spredt over hele landet, men står nå i fare for å miste jobben på grunn av helsedirektoratets lange saksbehandling. Psykologer med utdanning fra Polen opplever den samme usikkerheten. Det er et paradoks å ha mål om 200 nye psykologer i kommunene og samtidig ikke klare å finne en løsning når over 50 står i fare for å bli sagt opp.

Hva vil ministeren foreta seg for å finne en løsning slik at psykologene fra Ungarn/Polen kan få lisens/autorisasjon og ikke miste jobben?»

BEGRUNNELSE:

De 16 på lisens jobber i dag i følgende fylker:

- Nordland - 2 i Mo i Rana, 2 i Brønnøysund.
- Møre og Romsdal - 2 i Molde, 1 i Kristiansund.
- Sogn og Fjordane - 1 Sogndal.
- Hordaland - 1 på Voss.
- Vest-Agder - 1 Kristiansand.
- Aust-Agder - 1 Arendal.
- Oppland - 1 Hadeland, 1 Toten.
- Akershus - 1 Romerike.
- Oslo - 2.

For flere av disse er lisensen løpt ut, og fordi de ikke får svar fra helsedirektoratet om forlengelse av lisens eller autorisasjon, er de blitt nødt til å gå over i andre stillinger med lavere lønn.

Av de 50 som fikk avslag på lisens, hadde de fleste allerede fått jobb før avslaget, men de fleste jobber i påvente av svar fra helsedirektoratet.

Nordland - 3 i Mo i Rana, 2 i Vesterålen.

Møre og Romsdal - 3 i Molde, 2 i Kristiansund, 1 i Ålesund.

Sogn og Fjordane - 1 i Førde, pluss 1 i en liten kommune.

Hordaland - 3 i Bergen, pluss 2 i små kommuner.

Rogaland - 1 i Stavanger, pluss 1 i en liten kommune.

Vest-Agder - 3 i Farsund, 1 i Øverbø, 1 i Kristiansand.

Aust-Agder - 1 i Bygland, 1 i Arendal.

Telemark - 1 Notodden.

Vestfold - 2 i Larvik.

Buskerud - 2 i Drammen.

Østfold - 1 Fredrikstad.

Oppland - 1 Gjøvik.

Akershus - 1 Hurdal.

Oslo - 2.

Det er verd å merke seg at utdanningen i Ungarn har et fag som heter Clinical and health psykologi som

er et vesentlig fag og er rettet inn mot det forebyggende arbeidet som er noe av intensjonen med å styrke psykologkompetansen i kommunene. Dette er et fag som ikke inngår i den norske profesjonsutdanningen.

Svar:

Jeg er kjent med at Helsedirektoratet nå har begynt å sende svar på søknader fra studenter med psykologiutdanning fra Ungarn. Selv om direktoratet har begynt å svare ut disse, og har til hensikt å ferdigbehandle søknadene så raskt som mulig, så er flere av søknadene formelt sett fortsatt til behandling. Søknadene som får avslag vil bli videresendt til Helsepersonellnemnda, som fatter endelig avgjørelse i klagesakene.

Jeg ønsker ikke på nåværende tidspunkt å gå nærmere inn på hvilke muligheter som foreligger for dem som har fått avslag, og for de som venter på å få svar på sine søknader.

Muligheter for eventuelle ordninger som kan bidra til at søkere som har fått avslag kan kvalifisere til norsk autorisasjon eller lisens, er noe som må vurderes. Dette må vurderes når omfanget av søkere som har fått avslag er kjent, og i samråd med andre aktuelle aktører som må involveres i disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1234

Innlevert 7. juni 2017 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen

Besvart 12. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«I forbindelse med omleggingen til arbeidsforberedende tiltak (AFT) er mulighetene det tidligere kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift tiltaket (KIA) gav til et løp fram til fagbrev i tiltaksbedriftenes egen regi blitt fjernet.

Hva vil statsråden gjøre for at denne muligheten skal opprettholdes?»

BEGRUNNELSE:

Tiltaket KIA fungerer godt for enkelte, som i utgangspunktet står langt fra arbeidsmarkedet, til å komme ut i jobb i stedet for å havne uønsket på trygd. Arbeidsmarkedsbedriften Velle i Tønsberg er en av de som kan

vise til gode resultater av dette tiltaket. Den muligheten mister de nå og jeg håper dette er en utilsiktet virkning det kan ryddes opp i.

Svar:

For å bedre tilbudet til personer som har behov for et tilrettelagt og skjermet arbeidsmiljø, ble det fra 1. oktober 2016 iverksatt et nytt tiltak. Det nye tiltaket, arbeidsforberedende trening (AFT), bygger på de to tiltakene arbeidspraksis i skjermet virksomhet og kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift. Begge disse tiltakene vil bli faset ut.

Erfaringene med tiltakene kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift og arbeidspraksis i skjermet virksomhet viser at det er behov for et mer helhetlig og formid-

lingsrettet tilbud til personer med store bistandsbehov. En evaluering fra Telemarksforskning viser at deltakerne i kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift ofte har sammensatte problemer, men uten å ha spesielle vansker med å komme inn på arbeidsmarkedet. Tiltaket har gradvis mistet sin funksjon og har derfor blitt nedtrappet fra et nivå på 2400 deltakere i år 2000 til om lag 500 deltakere i 2016. Tiltaket er også i liten grad blitt brukt til fagopplæring.

Det er et mål at deltakerne i det nye i AFT-tiltaket får prøve seg i ordinært arbeidsliv så snart de er klare for det. Det skjermede arbeidsstedet skal i størst mulig grad fungere som en base for utprøving og arbeidsforberedende aktiviteter før opplæring og arbeidstrening i ordinært arbeidsliv. Deltakere på AFT-tiltaket vil ikke være ansatt og mottar ikke ordinær lønn. Dette innebærer at det ikke lenger er mulighet for å inngå en lærekontrakt innenfor det nye tiltaket. Det er også en juridisk begrunnelse for denne endringen. For at tilskuddet til tiltaket ikke skal regnes som statsstøtte, er det et vilkår at deltakerne ikke skal være ansatte og motta lønn.

Det er muligheter for å få tilbud om arbeidsmarkedstiltak som innebærer ulike former for opplæring med sikte på formell kompetanse. Erfaringer fra tiltaket arbeidspraksis i skjermet virksomhet viser at mange deltakere trenger en periode med utprøving og motivasjonsarbeid før de er klare for et langvarig opplæringsløp. AFT-tiltaket kan gi tilbud om ulike former for opplæring og arbeidstrening som vil styrke deltakerens mulighet for å gjennomføre et lærlingeløp. Det legges til grunn at den skjermede tiltaksbedriften samarbeider med ordinære virksomheter om deltakere som ønsker å fortsette i et ordinært lærlingeløp etter at AFT-tiltaket er avsluttet.

En forventer stor etterspørsel etter personer med fag- og yrkesutdanning i årene som kommer. Derfor ble det fra 2016 opprettet et nytt toårig opplæringstiltak for arbeidssøkere med svake formelle kvalifikasjo-

ner eller svake grunnleggende ferdigheter. Tiltaket tar sikte på å styrke Arbeids- og velferdsetatens muligheter for å tilby arbeidssøkere en formell, yrkesfaglig kompetanse. Hele eller deler av opplæringen kan skje ute i bedrifter og virksomheter. Opplæringstiltaket kan rettes inn mot ordninger som lærlingordningen, lære kandidatordningen og praksisbrevordningen. Både praksisbrev og fagbrev kan derfor være aktuelle mål for opplæringen. Opplæringen kan bidra til at arbeidssøkere oppnår fagbrev eller praksisbrev. For å sikre et helhetlig opplegg legges det opp til tett samarbeid med de fylkeskommunale utdanningsmyndighetene jf. Meld. St. 16 (2015-2016) Fra utenforskap til ny sjanse — Samordnet innsats for voksnes læring.

Som i alle opplæringsordninger i regi av Arbeids- og velferdsetaten vil deltakerne i det toårige opplæringstiltaket motta en offentlig livsoppholdsytelse. Ingen deltakere vil under opplæringen være ansatt hos en arbeidsgiver og derfor heller ikke motta lønn.

Å løfte yrkesfagene er en av Regjeringens viktigste prioriteringer. Det er satt i gang et yrkesfagløft som skal heve statusen til yrkesfagene. Vi må øke rekrutteringen til fag- og yrkesopplæringen om vi skal demme opp for framtidig mangel på fagarbeidere.

For bedrifter som tar inn lærlinger og lære kandidater finnes det egne tilskuddsordninger. Dette er ordninger som ligger under utdanningsmyndighetenes ansvar. I tillegg til det ordinære lærlingtilskuddet finnes det også en egen ordning for bedrifter som tar inn lærlinger og lære kandidater med særskilt behov, eksempelvis på grunn av nedsatt arbeidsevne.

Et av hovedmålene med regjeringens satsing på yrkesfag er å skaffe flere lære plasser, slik at flere får fag- eller svennebrev. Derfor har også lærlingtilskuddet blitt økt i flere omganger i denne stortingsperioden. Mitt departement vil i samråd med Kunnskapsdepartementet se nærmere på om dagens tilskuddsordninger er gode nok, og hva som eventuelt hindrer at elever med nedsatt arbeidsevne får lære plass og fagbrev.

SPØRSMÅL NR. 1235

Innlevert 7. juni 2017 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 14. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Det påstås at dersom alle målene i Parisavtalen ble nådd vil det kun få en virkning på temperaturen i 2100 på 0,17 grad celsius.

Er det riktig og hvis ikke hva er det korrekte tallet og fra hvilken kilde, og finnes det noen oversikt over temperaturutviklingen for kloden de siste 100 000 år og kan den i så fall fremlegges?»

Svar:

Virkninger av Parisavtalen og landenes første nasjonalt fastsatte bidrag

Dersom temperaturmålet i Parisavtalen nås vil økningen i den globale gjennomsnittstemperaturen sammenlignet med førindustriell tid holdes godt under to grader, og det skal tilstrebtes å begrense økningen til 1,5 grader.

Landene sendte i forkant av Parismøtet sine intensjoner om utslippsreduksjoner. Disse ble til det som kalles ”nasjonalt fastsatte bidrag” da landene ratifiserte Parisavtalen. Disse er enten 5-årige eller 10-årige. FN Miljø (UNEP) har beregnet at dersom disse gjennomføres og opprettholdes på tilsvarende nivå frem til 2100, vil dette medføre at den globale temperaturstigningen begrenses til 3,2 – 3 grader i 2100 med 66 % sannsynlighet.

FN Miljø beregner også at med videreføring av landenes nasjonale klimapolitikk uten bidragene fra Parisavtalen, vil dette holde den globale oppvarmingen til 3,6 grader i 2100 med 66 % sannsynlighet. Det betyr at Parisavtalen har gjort forskjell allerede, mellom 0,4 og 0,6 grader lavere enn tidligere forpliktelser tilsa.

Det er langt fra dagens bidrag til temperaturmålet i Parisavtalen. Alle land skal derfor sende inn nye nasjonale bidrag hvert femte år. Det er landene selv som fastsetter bidragene, men bidragene skal reflektere progresjon og høyeste mulig ambisjon. Parisavtalens mål skal nås ved at land sender inn stadig mer ambisiøse nasjonale bidrag.

I en verden uten klimatiltak, med fortsatt høy utslippsvekst, høy avhengighet av fossilt brennstoff og en befolkning som nærmer seg 12 milliarder i 2100, konkluderte FNs klimapanel i femte hovedrapport med at de beste estimatene for den globale temperaturstigningen for et slik fremtids-scenario ligger på mellom 3,7 til 4,8 grader (med oppgitte ytterpunkter på 2,5 og 7,8 grader).

Påstanden om at virkningen av Parisavtalen kun bidrar til 0,17 grader temperaturbegrensning er feil, og kommer fra en mistolkning av nylig publisert forskning fra Massachusetts institute for technology (MIT)¹. Forskerne forklarer på nettsiden deres at de 0,2 gradene som USAs president Donald Trump refererer til i sin tale 1. juni reflekterer deres beregning av tilleggspåvirkningen Parisavtalen har i forhold til tidligere frivillige løfter gitt av landene i klimaforhandlingene. Dersom man i stedet sammenligner Parisavtalen med fravær av utslippsreduksjoner blir temperaturbegrensningen mye større, nærmere 1 grad innen 2100. Dette er en signifikant forskjell i temperaturøkning selv om det ikke er tilstrekkelig til å nå målet om å begrense oppvarmingen til under 2 grader.

Det bør understrekes at det i enkeltanalyser generelt sett er stor usikkerhet knyttet til kvantifisering av

fremtidig klimapolitikk og dens effekt på den globale temperaturstigningen, og slike tall bør derfor brukes med forsiktighet.

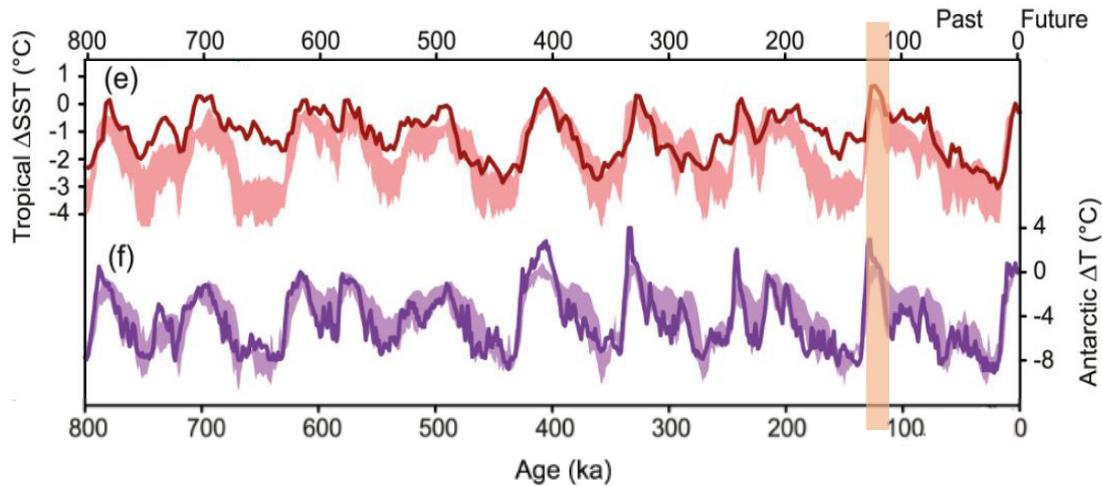
Temperaturutvikling under og siden forrige mellomistid for omkring 120 000 år siden

Temperatur-rekonstruksjoner og simuleringer av den siste mellomistiden (fra ca. 129 000 til 116 000 år siden) viser at global gjennomsnittstemperatur i denne perioden sannsynligvis aldri var mer enn 2 grader over nivået i førindustriell tid. Siste mellomistid ble etterfulgt av siste istid som varte fra 110.000 år siden til 10.000 år siden. Fra 10.000 år siden har vi vært inne i en ny mellomistid. Fra slutten av siste istid, har den globale gjennomsnittstemperaturen steget med mellom 3 og 8 grader ifølge FNs klimapanel. Den gjennomsnittlige oppvarmingshastigheten har vært 0,3 til 0,8 grader per årtusen.

Til sammenligning steg den globale gjennomsnittstemperaturen ifølge FNs klimapanel med om lag 0.7 grader i perioden 1951-2012. Det vil si at oppvarmingen i løpet av denne perioden på 60 år har vært omtrent like stor som oppvarmingen over perioder på 1000 år siden slutten av siste istid.

De tre siste årene (2014-2016) har vært rekordvarme, og ifølge Verdens meteorologiorganisasjon var jordens overflate i 2016 1,1 grad varmere enn i førindustriell tid. Dersom vi ikke lykkes med å snu utviklingen og redusere klimagassutslippene raskt, kan vi risikere to grader global oppvarming siden førindustriell tid allerede i 2050.

Temperaturutvikling under og siden forrige mellomistid for omkring 120.000 år siden

Figur 1: (e) Temperatur i havoverflaten i tropene. (f): Antarktisk lufttemperatur ved bakken. Linjer representerer indirekte observasjoner, fargede felter representerer flere simuleringer med klimamodeller basert på variasjoner i jordens posisjon og bane rundt sola og atmosfærisk konsentrasjon av de viktigste klimagassene. Oransje bånd indikerer perioden for siste mellomistid. Kilde: IPCC AR5 WG1, kap 5

¹ <http://news.mit.edu/2017/mit-issues-statement-research-paris-agreement-0602>

SPØRSMÅL NR. 1236

Innlevert 7. juni 2017 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 14. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvilke konkrete reduksjonsmål har Kina og India frem til 2030, og medfører det riktighet at disse to landene kan øke sine utslipp fritt frem mot 2030, og først etter denne datoen lover en reduksjon i CO2-utslipp?»

Svar:

Parisavtalen er bygget opp slik at den danner en felles ramme for innmelding av mål, rapportering på dem og hvordan målene skal oppdateres. Utslippsmålene landene sender inn er nasjonalt bestemt og land har derfor sendt inn mange ulike typer mål. Alle land skal sende inn sine nasjonalt fastsatte bidrag (NDC) og oppdatere

dem hvert femte år. De minst utviklede land og små øystater kan likevel gjøre dette frivillig.

Kina og India har sendt inn sine bidrag for perioden 2020-2030. I tillegg har de meldt inn 2020-mål under Klimakonvensjonen tidligere.

Kina

Det nasjonalt fastsatte bidraget til Kina er sammensatt av flere målsettinger. I perioden frem mot 2030 skal:

- Utslippskurven for CO2-utslipp nå toppen i 2030
- Karbonintensiteten i økonomien gå ned 60 %–65 % sammenlignet med 2005-nivå

- Andelen ikke-fossil energi av den totale energi forsyningen økes til 20 %
- skoglagre økes med 4,5 mrd. kubikkmeter sammenlignet med 2005-nivå.

Analysen av Kinas NDC og politikk viser at Kina vil nå både sin 2020- og 2030-forpliktelse. Framskrivning av nåværende politikk viser at Kina antagelig vil overoppfylle sitt 2030-mål og at kurven på utslippene allerede har nådd sitt topp-punkt¹. Kinas investeringer i fornybar energi var i 2015 på 102,9 milliarder dollar². I følge kinesiske myndigheter skal Kinas nasjonale kvotemarked ha oppstart i 2017, og kvotehandel vil være en sentral del av Kinas klimapolitikk fremover.

India

Det nasjonalt fastsatt bidraget til India er også sammensatt av flere målsettinger. I perioden frem mot 2030 skal:

- Karbonintensiteten i økonomien gå ned med 33 %–35 % sammenlignet med 2005-nivå
- Andelen ikke-fossil energi av den totale kraftproduksjonen økes til 26-30 % av total energiproduksjon
- Karbonlagrene i skog økes med 2,5–3 GtCO₂e

Analysen av Indias NDC og politikk viser at India antakelig vil nå sine mål. Dersom "Electricity plan" gjennomføres, som blant annet innebærer at det ikke vil installeres ny kullkapasitet utover det som er planlagt i dag for 2020, er det beregnet at utslippsintensiteten vil reduseres med 51-53 %, godt under målsettingen i det nasjonalt fastsatte bidraget³.

Det er derfor ikke korrekt at de to landene fritt kan øke sine utslipp fram mot 2030. Deres innmeldte bidrag inneholder flere mål som legger begrensninger på landene, og den faktiske utvikling i landene tilsier en langt mer positiv utvikling i utslippene frem mot 2030.

SPØRSMÅL NR. 1237

Innlevert 7. juni 2017 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 15. juni 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«NGO-loven som var sterkt kritisert fra internasjonale aktører er nå implementert i Egypt. I en annen bekymringsfull utvikling har en rekke mediekkanaler fått sine nettsider sperret den siste uken. Både Storbritannias og Tysklands utenriksministre har reagert med stor bekymring på utviklingen.

Hva slags virkemidler ser utenriksministeren for seg at Norge kan ta i bruk for å legge ytterligere press på Egypt for ikke å gå enda lengre i en autoritær retning?»

Svar:

Egypt står overfor betydelige politiske, sikkerhetsmessige og sosiale utfordringer. Etter norsk syn er beskyttelse av menneskerettigheter avgjørende for å sikre stabilitet og økonomisk og sosial utvikling. Derfor gir Norge støtte til det sivile samfunnet i landet. Regjeringen deler bekymringen for den nye NGO-lovgivningen i Egypt. Det er grunn til å frykte at denne vil kunne legge begrensninger på sivilsamfunnet og påvirke rammene for vårt bilaterale samarbeid med Egypt på en rekke områder. Vi vil fortsette å ta opp menneskerettighetssituasjonen med egyptiske myndigheter, både bilateralt og i multilaterale fora. Blant annet vil vi ta

¹ Climate Action Tracker, 2017

² WRI 2017, FS-UNEP Global trends in renewable energy investments 2016

³ Climate Action Tracker, 2017

opp NGO-loven i FNs menneskerettighetsråd i Genève denne uken. NGO-loven, og den generelle menneskerettighetssituasjonen, var sentrale temaer da jeg møtte utenriksminister Shoukry i Egypt i november. Utenriksdepartementet har regelmessig kontakt med men-

neskerettighetsforkjempere, medieorganisasjoner og det sivile samfunnet i Egypt. Vår ambassade i Kairo følger deres situasjon tett, blant annet gjennom tilstedeværelse under rettssaker.

SPØRSMÅL NR. 1238

Innlevert 7. juni 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 15. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kan statsråden stadfeste om forsvarssjefen i FMR vurderte Evenes som base for dei nye P-8 flya, eller om han derimot planla med utgangspunkt i at Noreg skulle kjøpe inn ein mindre flytype til overflateovervaking utan våpenberarar?»

GRUNNGJEVING:

Stein-Håkon Eilertsen, leiar av Norges Offisers Forbund avd. Andøya, skriv følgjande i Bladet Vesterålen:

«Vi som jobber med saken om nedleggelsen av Andøya Flystasjon, får mange signaler fra planleggere som jobber med planleggingen av å stasjonere Norges nye overvåkingsfly til Evenes. Signalene går på at det er meget utfordrende å få dette til, problemene er, operative utfordringer, for lite areal tilgjengelig, og at det kommer til å bli meget dyrt, flere 1000 av millioner kroner dyrere enn tallene dere opererer med.

Disse signalene skal være gitt oppover i systemet også til departementet som du styrer. Mulig at du ikke har fått denne informasjonen, eller er det så mye prestisje i saken at du velger å se bort fra informasjonen og ikke informere Stortinget om utfordringene?

For oss som jobber med kvalitetssikring av grunnlaget og at tallene skal være riktig, bekrefter signalene vi får at vi har mye rett i vår argumentasjon i saken.

Vi har også fått bekreftet at Forsvarssjefen i FMR, aldri vurderte Evenes som base for de nye P-8 flyene. Det som var

vurdert, var at Norge skulle kjøpe inn en mye mindre flytype til kun overflateovervåking, disse skulle ikke være våpenbærere.»

Svar:

Eg viser til brev frå Stortinget sin president av 8. juni 2017. Der spør stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om forsvarssjefen i det fagmilitære rådet (FMR) vurderte Evenes som base for dei nye P-8-flya, eller om han derimot planla med utgangspunkt i at Noreg skulle kjøpe inn ein mindre flytype til overflateovervaking utan våpenberarar.

Forsvarssjefen foreslo i FMR hausten 2015 å etablere ein overvåkingseskvadron på Evenes, bestående av fire bemanna overvåkingsfly og seks ubemanna operasjonelle luftfarkostar. Forsvarssjefen tilrådte at desse kapasitetane skulle etablerast på Evenes og erstatte P-3 Orion.

Regjeringa valde å prioritere kjøp av fullverdige maritime patruljefly, ei tilråding som Stortinget følgde i behandlinga av Prop. 151 S (2015-2016), jf. Innst. 62 S (2016-2017).

Alle vurderingar rundt basevalet og overvåkingsflya er gjort i same omgang og sett i samanheng med kvarandre. Oppbygginga av ein robust og godt forsvart base for luftoperasjonar i nord er ei viktig satsing i langtidsplanen, og er grunnleggjande i det endra trusselbildet.

SPØRSMÅL NR. 1239**Innlevert 7. juni 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 19. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Rovviltnemndas leder i Oppland har bedt om at det kan brukes løs hund i forbindelse med ulvejakt i Gran kommune.

Vil statsråden bidra til et å innfri denne anmodningen og hvordan vil statsråden bidra til å dekke merutgiftene bønder som ikke kan sende dyr på utmarksbeite har?»

BEGRUNNELSE:

Mange titalls sauer ble drept i løpet av svært kort tid i et område som er langt utenfor sonen for ulv. Det er tett skog som vanskeliggjør jakt og jaktlagene har en svært krevende oppgave. Rovviltnemndas leder mener at det nå må tas aktivt bruk av hund i arbeidet med å felle skadedyrene som oppholder seg i området.

Situasjonen har gjort at mange holder dyrene sine hjemme og det går utover foret som skal brukes til høsten og vinteren. Dette vil gi store ekstrakostnader som må kompenseres.

Svar:

Slik jeg varslet i nyhetssak 9. juni 2017 om skadefelling av ulv, skal vi nå i større grad tillate bruk av plotthund

i alvorlige skadesituasjoner. Dette er en hund av typen løs på drevet halsende hund, og vi har svært begrenset erfaring med bruk av slike hunder i Norge. Det er også viktig å være oppmerksom på at det er risiko for at løse hunder kan jage og angripe sau, tamrein og vilt som oppholder seg i området. Praksisen har blant annet på bakgrunn av disse hensyn vært restriktiv, men i forbindelse med alvorlige skadesituasjoner vil Miljødirektoratet nå i større grad tillate bruk av plotthund. Primært bør bruk av slike hunder gjennomføres av Statens naturoppsyn, men andre vil også kunne få tillatelse. Det er dessuten viktig å være oppmerksom på annet lovverk er relevant ved bruk av plotthund, og hundeloven er særlig aktuell. For bruk av løse hunder forutsettes at kommunen har dispensert fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Representanten stiller også spørsmål knyttet til dekning av merutgifter for bønder som ikke kan sende dyr på utmarksbeite. Beitebrukerne kan søke om midler til tiltak som har en direkte tapsreducerende effekt, slik som hjemmebeite eller forsinket slipp, jf. forskrift om tilskudd i forbindelse med rovviltskader. Fylkesmennene har gitt informasjon om ordningen med tilskudd til forsinket beiteslipp til de dyreeiere som er berørt av skadesituasjonen i blant annet Gran kommune. For å imøtekomme denne situasjonen, har Fylkesmannen i Oppland sammen med Fylkesmannen i Oslo og Akershus utformet en kompensasjonsordning for forsinket beiteslipp i det berørte området.

SPØRSMÅL NR. 1240**Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 13. juni 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Å arrangere sommerleir er en stor og viktig jobb. Og det er svært prisverdig at ildsjeler landet rundt tar på seg denne jobben.

Mener statsråden det er holdbart at en tilskuddsordning som skal gå til gode ferietiltak enda ikke har tildelt midlene, og hva vil statsråden gjøre for at dette ikke skjer igjen?»

BEGRUNNELSE:

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har ansvar for tilskuddsordningen «Fritidstiltak for personer mer nedsatt funksjonsevne». Dette er en viktig ordning som gir organisasjoner og sivilsamfunnet mulighet til å tilby personer med nedsatt funksjonsevne gode ferie- og velferdstiltak.

En av organisasjonene som arrangerer sommerleir for barn og unge har tatt kontakt med meg og gitt uttrykk for frustrasjon fordi de enda ikke har fått svar på søknaden de har sendt til direktoratet. På Bufdir sine hjemmesider står det at tidligere estimat på april måned dessverre ikke er mulig. Nå skriver vi juni og organisasjonen forteller meg at flere av deltakerne på sommerleiren ønsker å trekke seg på grunn av usikkerhet om leir kan avholdes og organisasjonen kan få økonomiske problemer fordi avbestillingsfrister har utløpt.

Svar:

Tilskuddsordningen forvaltes av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

Søknadsfrist for tilskuddsordningen til fritidstiltak for personer med nedsatt funksjonsevne var 15. mars. 116 søknader kom inn. Tilskuddsbrev til søkerne ble sendt ut 8.6.2017.

Det er uheldig at midlene har blitt utbetalt senere enn tidligere år, og at dette kan få konsekvenser for målgruppen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet opplyser at det er flere årsaker til dette.

Som et ledd i å effektivisere tilskuddsforvaltningen har Bufdir implementert ny søknadsportal og elektronisk saksbehandlingssystem i 2017. I implementeringsfasen, våren 2017, har arbeidet med dette ført til mindre kapasitet på saksbehandlingen.

Det er første året denne tilskuddsordningen lyses ut etter at «Sommerleir for barn og unge med nedsatt funksjonsevne» og «Ferie- og velferdstiltak for personer med nedsatt funksjonsevne» ble slått sammen for tilskuddsåret 2017. En ny tilskuddsordning tar noe lenger tid å saksbehandle grunnet tekniske tilpasninger og implementering i elektronisk saksbehandlingssystem. I tillegg er det oppfølging av søkere med tanke på ytterligere informasjon (mer oppfølging ved ny ordning), god kvalitetssikring og dokumentasjon av skjønsmessige vurderinger. Sistnevnte er viktig fordi forvaltningspraksis i stor grad etableres første år.

Bufdir opplyser videre at de samlet sett behandler flere hundre søknader mer i år sammenlignet med i fjor. Nye tilskuddsordninger samt en vesentlig vekst på barnefattigdomsordningen er hovedsakårsaken til dette.

Digitalisering av søknads- og saksbehandlingsprosessene, forenkling av tilskuddsordninger og effektivisering av prosedyrer vil medføre at tidsbruken går ned. Samtidig vil erfaring fra årets saksbehandling kunne brukes for å korte ned saksbehandlingstiden senere år. Dette vil ha positive effekter på hvor mye tid som brukes både hos søkere og -forvaltere. Tilskudd skal tildeles i tide til at søkere skal kunne planlegge aktivitetene på en hensiktsmessig måte. Jeg forventer at Bufdir vil sørge for at søknadsbehandlingen gjennomføres betydelig tidligere fra 2018.

SPØRSMÅL NR. 1241

Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 13. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Stortinget har fattet et vedtak der regjeringen bes om å fastslå et mål om vekst i andelen av den samlede helse- og omsorgssektoren som skal være organisert og drevet som ideell virksomhet, og på egnet måte legge fram for Stortinget en plan med kortsiktige og langsiktige tiltak for å oppnå dette.

Kan statsråden gjøre rede for regjeringens arbeid med målsettingen og de konkrete tiltakene?»

BEGRUNNELSE:

Dette var et svært viktig vedtak om å sette et nasjonalt mål om vekst i ideell sektor, og jeg ser fram til å behandle planen for oppfølgingen av denne målsettingen.

Målet om vekst i de ideelles andel forutsetter at det offentlige tar i bruk de mulighetene som ligger i det nye regelverket for offentlige anskaffelser og offentlig støtte, med et mål om å videreføre og øke den andelen de ideelle organisasjonene har av tiltak på helse- og omsorgsfeltet. Muligheten for gode innkjøp i tråd med politiske mål om vekst i ideell andel er på plass i anskaffelsesloven.

Vi har et felles mål om vekst i den ideelle sektorens andel av drift av tjenester i helse- og omsorgssektoren.

Vi ser på mange områder at utviklingen går i motsatt retning, i strid med politiske mål og ønsker, og dermed svekkes den sivile sektoren. Det er behov for politisk styring og målbevisst arbeid for å øke ideelle aktørers andel, og vi ser fram til regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak.

Svar:

Regjeringen er opptatt av god kvalitet og mangfold i offentlig helsetilbud. Regjeringen har derfor som målsetting en vekst i andelen av den samlede helse- omsorgssektoren som er organisert og drevet av ideell virksomhet. Det er iverksatt en rekke ulike tiltak for å nå denne målsettingen.

Regjeringen har inngått samarbeidsavtale med KS og Virke, Frivillighet Norge, Ideelt Nettverk og KS Bedrift om leveranser av helse- og sosialtjenester. Avtalen fastsetter prinsippene for overordnet strategisk samarbeid mellom staten, KS og ideell sektor knyttet til ideell sektors leveranser av tjenester på helse- og sosialområde etter avtale.

I forlengelsen av samarbeidsavtalen utarbeidet regjeringen i 2015 en tiltaksplan som tar sikte på å bedre rammevilkårene for ideelle aktører i spesialisthelsetjenesten. Jeg fulgte opp dette i foretaksmøte i januar 2016, hvor de regionale helseforetakene ble pålagt følgende:

- vurdere bruk av tidsubestemte avtaler med oppsigelsesadgang (løpende avtaler)
- vurdere hvordan representanter for tjenesteyterne i større grad kan involveres i drøfting av kvaliteter som bør etterspørres i anskaffelser av konkrete tjenester
- inngå tettere samarbeid om planlegging og faglig utvikling med tjeneste-leverandørene
- vurdere bruk av konkurranser der pris er fastlagt.

De mulighetene EØS-regelverket gir for å legge til rette for at ideelle organisasjoner skal forbli viktige leverandører av helse- og omsorgstjenester, skal utnyttes. De nye reglene presiserer at det er mulig å legge vekt på kvaliteter ved tilbudet, noe de ideelle tradisjonelt har vært gode på.

Som en oppfølging av Stortingets behandling av den nye loven om offentlige anskaffelser, innhentet regjeringen en nærmere utredning av handlingsrommet for bruk av ideelle leverandører av helse- og sosialtjenester. Denne utredningen, som er utarbeidet av advokat Karin Fløistad, legger til grunn at det på visse vilkår kan være anledning til å reservere konkurranse om kontrakter for ideelle virksomheter. Regjeringen utforsker nå dette handlingsrommet og tar sikte på å utarbeide veileder for hvordan oppdragsgivere kan gå frem for å benytte handlingsrommet. Saken ble drøftet

på dialogmøte med KS og ideell sektor 29. mai i år, og regjeringen inviterte til et tett samarbeid med paraplyorganisasjonene.

Når det gjelder den kommunale helse- og omsorgstjeneste så er det kommunen som er ansvarlig for å organisere sitt tjenestetilbud etter lokale forhold og behov. Slik helse- og omsorgstjenesteloven i dag er utformet, har ikke staten adgang til å pålegge kommunene bruk av ideelle leverandører. Informasjonsarbeid rundt kommunenes handlingsrom vil imidlertid kunne påvirke bruk av en større andel ideelle leverandører.

Regjeringen har utarbeidet en veileder om ”Brukervalg i kommunal tjenesteyting”. Siktemålet med denne er å legge til rette for et større mangfold av løsninger, og involvere ideelle organisasjoner, sosiale entreprenører og næringsliv i arbeidet med å møte framtidens helse- og omsorgsutfordringer.

I tillegg til dette undersøker vi nå hvilket handlingsrom kommunene faktisk har til å velge ideelle virksomheter for utføringen av kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er tatt initiativ overfor ESA for å få avklart rettslig om det er anledningen til å yte tilskudd til ideelle aktører som leverer tjenester til rusavhengige. Videre pågår en sak for ESA om sykehjem utøver tvang i et slikt omfang at kontrakter om sykehjemsplasser kan reserveres for ideelle.

SPØRSMÅL NR. 1242**Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 13. juni 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Viser til spørsmål 1181, og svaret fra statsråden. En rekke land i Europa har amnestiordninger for papirløse ureturnerbare personer. Rapporten ” Hvem skal holde meg i hånden når jeg dør?” viser altså at det er 62 ureturnerbare enslige kvinner som har vært i Norge mellom 6 til 17 år. Helsen situasjonen for disse kvinnene er svært vanskelig. Å sikre akkurat disse kvinnene hjelp der de er bør være en mulighet.

Hva tenker statsråden om at disse syke kvinnene ikke får den hjelpen de trenger?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar til representanten 2. juni d.å. Som jeg presiserte der er det ikke aktuelt å gi amnesti eller utvidede rettighetene til personer som ikke samarbeider om retur og som oppholder seg ulovlig i Norge. Det er heller ikke aktuelt å forskjellsbehandle innenfor denne gruppen på bakgrunn av kjønn og alder. Personer som oppholder seg ulovlig i Norge har i dag tilgang til akutt helsehjelp. Utover dette kan de ikke påregne å motta helsetjenester som er forbeholdt personer med lovlig opphold i landet.

SPØRSMÅL NR. 1243**Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 14. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«For tredje år på rad velger regjeringen å innrette trygdeoppgjøret sånn at pensjonistene taper kjøpekraft.

Hvor mange pensjonister er det som har tapt penger hvert år i alle disse tre årene, og hvor mye er utviklingen i kjøpekraft over de siste tre årene for en enslig folketrygdpensjonist med pensjon på fra 180 000 og oppover, delt i intervaller på 10 000 kroner?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at regulering av pensjoner mv. skjer i henhold til regler fastsatt i lov og forskrift. Reglene ble vedtatt av et bredt flertall på Stortinget i 2009, og ble innført 1. januar 2011 som en viktig del av pensjonsreformen. Det er derfor ikke slik at regjeringen innretter eller kan innrette trygdeoppgjøret slik at pensjonistene taper kjøpekraft.

Pensjonsreformens formål er å styrke pensjonssystemets bærekraft. Reguleringen av alderspensjoner er et av hovedelementene i reformen, og er godt begrunnet med at pensjonistenes inntektsutvikling skal stå i forhold til de yrkesaktives inntektsutvikling i både oppgangs- og nedgangstider. I perioder med svak

lønnsvest, som vi har hatt de siste tre årene, vil derfor også pensjonistene få svakere inntektsutvikling. I enkelte år kan dette også gi negativ reallønnsutvikling.

Som følge av pensjonsreformen vil yrkesaktive i fremtiden måtte stå lenger i jobb for tilsvarende ytelse som dagens pensjonister. I et generasjonsperspektiv bidrar reformen til rettferdig byrdefordeling mellom generasjoner. Dette betyr at belastningen på de yrkesaktive ikke blir for stor. Ikke minst når det etter hvert blir mange flere pensjonister. Det vil være helt feil, og kan svekke oppslutningen om pensjonsreformen, dersom vi skal øke byrdene på de yrkesaktive i perioder med svak lønnsvest.

Som følge av reguleringen alene kan jeg til opplysning nevne at alderspensjon (høyere enn minstepensjon) under utbetaling økte med 1,16 prosent fra 1. mai 2015, med 2,01 prosent fra 1. mai 2016 og med 0,38 prosent fra 1. mai 2017. Minste pensjonsnivå (minstepensjonen) har i disse årene økt med henholdsvis med 1,42 prosent fra 1. mai 2015, med 2,28 prosent fra 1. mai 2016 og med 0,55 prosent fra 1. mai 2017.

Gjeldende regler for regulering av alderspensjon under utbetaling har medført en årlig regulering lavere enn prisvekst i 2015 og 2016, og det ligger an til at dette også vil gjelde for 2017. Realveksten i alderspensjon blir i tillegg påvirket av andre faktorer, blant annet

økt opptjening, endret uttaksgrad, endret sivilstand og virkninger av regelendringer. I tillegg blir pensjonistenes kjøpekraft også påvirket av endringer i skattereglene. Økt grunnpensjon for gifte og samboende og økt minstepensjon for enslige fra 1. september 2016 førte til at enslige med pensjon over minste pensjonsnivå er den eneste gruppen med pensjonister som kan få hatt negativ realvekst i pensjonene i alle årene i perioden 2014–2017. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at det i mars 2017 var om lag 317 000 enslige alderspensjonister med pensjon utover minstepensjonen. Direktoratet har videre anslått hvor mange i denne gruppen som ikke har hatt andre endringer i pensjon enn det som følger av reglene for regulering i hele perioden, og opplyser om at det er om lag 161 000 personer som vil ha negativ realvekst i pensjonen før skatt for hvert år i perioden 2014–2017.

Prosentvis realvekst i alderspensjonen for en enslig alderspensjonist varierer bare mellom henholdsvis

minstepensjonister og alderspensjonister med pensjon utover minstepensjonen. Utover dette er prosentvis realvekst den samme i de ulike inntektsintervallene.

Tabell 1 viser anslag for realvekst i alderspensjonen før skatt fra 2014–2017 (det vil si for årene 2015, 2016 og 2017) for henholdsvis enslige minstepensjonister og enslige alderspensjonister med pensjon utover minstepensjonen.

Pensjonistene har imidlertid fått betydelig skattelette over samme periode, noe som trekker i retning av økt kjøpekraft. Samlet skattelette i perioden 2014 til 2016 var på om lag 2,5 milliarder kroner for alderspensjonistene. Dette utgjør i gjennomsnitt rundt 2 800 kroner pr pensjonist. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett foreslo regjeringen å øke minstepensjonen for alderspensjonister, noe som gir en skattelette på 840 millioner i 2017.

Tabell 1. Anslag for vekst i alderspensjonen før skatt for enslige fra 2014 til 2017, som følge av ordinær regulering av pensjon. Prosent

	Nominell vekst, 2014–2015	Nominell vekst, 2015–2016	Nominell vekst, 2016–2017	Nominell vekst, 2014–2017	Realvekst før skatt 2014–2017
Enslig alderspensjonist med pensjon utover minstepensjonen	1,72	1,73	0,92	4,43	-3,21
Enslig minstepensjonist (inkludert satsendringer)	1,99	2,76	3,35	8,31	0,39

SPØRSMÅL NR. 1244**Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 15. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil helseminister Bent Høie foreta seg av straktiltak ovenfor Norsk Pasientregister for å løse den kritiske situasjonen med lange forsinkelser av viktig forskningsmaterialet, og på lang sikt for å sikre stabilitet i tilgang på nødvendighet helsedata til forskning?»

BEGRUNNELSE:

Forskerforum har satt søkelys på saksbehandlingstiden hos Norsk pasientregister (NPR) som nå er så lang at det bryter med loven. Registeret inneholder unike data med opplysninger om alle pasienter som får behandling i spesialisthelsetjenesten i Norge. Disse data er avgjørende for å gjennomføre store studier av folks helse.

Mangel på nødvendighet tilgang til dataene gjør at forskere ikke får gjennomført prosjektene sine. I april meldte NPR at saksbehandlingstiden er på et halvt år, uten å kunne gi anslag om når situasjonen kan bedres. Det er altså ingen planer om akutte tiltak, til tross for den lovpålagte behandlingsfristen på 30 eller 60 dager (avhengig av type datasett).

Professor Terje P. Hagen ved Universitetet i Oslo har kalt situasjonen kritikkverdig og frykter at prosjektet hans som er finansiert av Norges forskningsråd, må avbrytes, og at doktorgradsstudenter i verste fall må bytte prosjekt.

Forsinkelsene fører også til at internasjonale prosjekter i Norden blir påvirket.

De norske forskerne greier ikke å levere på prosjekter de har kontrakter på, finansiert av EU.

Norges forskningsråd er godt kjent med den dårlige behandlingsskapiteten hos NPR, og beskriver situasjonen som «veldig uheldig» for både forskerne og for Forskningsrådet andre som betaler for forskernes tid mens de venter på tilgang til materialet. Direktør i Norges forskningsråd, John-Arne Røttingen har bedt Helsedirektoratet om å løse problemene gjennom å flytte ressurser til utleveringsseksjonen.

Svar:

Jeg har vært i kontakt med Helsedirektoratet om Norsk pasientregister (NPR). Ifølge Helsedirektoratet er økt etterspørsel hovedårsaken til at en økende andel av søkerne opplever lang saksbehandlingstid hos NPR. Helsedirektoratet viser til at alle søkerne får data, men at det tar lengre tid enn tidligere. Samlet sett utleve-

rer NPR mer enn før, men en stor andel av søkerne til forskningsprosjekter (nærmere halvparten) må vente lenge. Dette betyr at noen får så lang ventetid at prosjektet ikke kan gjennomføres som planlagt.

Helsedirektoratet uttaler videre at de er godt kjent med situasjonen og deler forskningsmiljøenes oppfatning om at situasjonen er vanskelig og uønsket. Som et kortsiktig tiltak har Helsedirektoratet gjort tre administrative tilsetninger for midlertidig å styrke kapasiteten i arbeidet med utleveringer. Departementet vil i styringsdialogen med Helsedirektoratet ta opp spørsmålet om ressurstilførselen til NPR.

Departementet vurderer også andre tiltak på lengre sikt. Jeg mener at det er en generell utfordring at helseregistre og andre kilder til helsedata i for liten grad blir brukt. En god utnyttelse av disse datakildene kan gi store gevinster for den enkelte pasient og for norsk helsevesen.

I dag er det for tungvint og tidkrevende å få tilgang til slike data til helseanalyser og forskning – særlig kan det være utfordrende når det er behov for kopling av data fra flere kilder. I handlingsplanen for oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien har regjeringen derfor varslet at vi skal vurdere tiltak for å lette tilgangen til og kopling av helsedata til forskning og andre formål som er viktig for befolkningen og pasientene. Dette kan og skal skje innenfor personvernmessige tryggerammer.

Helse- og omsorgsdepartementet styrker gjennomføringen av den nasjonale helseregisterstrategien. For å utnytte helseregistrene mer effektivt, vil vi framover legge mer vekt på utvikling av nye teknologiske løsninger og utvikling av fellesløsninger på tvers av registrene. Direktoratet for e-helse har fra 2017 fått ansvar for å etablere et helsedataprogram som skal bidra til en mer effektiv organisering av de viktigste utviklingsoppgavene i strategien.

En sentral oppgave for Direktoratet for e-helse er å etablere en plattform for tilgjengeliggjøring og analyse av helsedata. Formålet er å forenkle og effektivisere tilgang til helsedata innenfor bredden av helseregistrenes formål, og sørge for at helsedata er enkelt tilgjengelig for analyse. En lang rekke aktører samarbeider om å finne gode løsninger for en slik plattform gjennom Helsedataprogrammet. I tillegg har Forskningsrådet og Direktoratet for e-helse inngått en samarbeidsavtale om å utvikle helseanalyseplattformen til beste for forskning.

Departementet har også satt ned et ekspertutvalg som skal utrede et bedre og mer effektivt system for behandling av helsedata. Utvalget skal vurdere både

juridiske, organisatoriske og tekniske tiltak og jeg har

store forventninger til rapporten som skal leveres 30. juni i år.

SPØRSMÅL NR. 1245

Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 14. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Er statsråden samd med at når ein mottakar av trygdeytningar får etterbetalt yting grunna endra trygdestatus med tilbakeverkande effekt, så må også denne ytinga skatteleggast i høve til den nye statusen?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag mogeleg å få ein ny status som trygdemottakar, òg med tilbakeverkande kraft. Etterbetalt yting vert trass dette skatta i samsvar med tidlegare status. Sidan statusendringa er meint som eit korrektiv for tidlegare status, bør skattelegging også samsvare med ny status. For eksempel bør ein som mottar arbeidsavklaringspengar, for så å bli kategorisert som ung ufør med tilbakeverkande kraft, oppleve at etterbetalinga vert skattelagt som ung ufør.

Svar:

Spørsmålet til arbeids- og sosialministeren gjeld skatteberekning ved etterbetalte ytingar. Spørsmålet er fordelt til meg som statsråd med ansvar for skatteregulverket.

Dersom ein mottakar av trygdeytningar får etterbetalt yting grunna endra trygdestatus med tilbakeverkande effekt, skal skatten bereknast til det beløpet skatten ville ha utgjort viss ytingane hadde vore skattlagde i dei åra utbetalingane knyt seg til. Dette gjeld berre viss skattytaren kjem gunstigare ut av ei slik berekning, sjå skattelovforskrifta (fsfin.) § 14-3-1. Med andre ord vert etterbetalte ytingar skattlagde i tråd med ny status dersom dette er gunstigare for skattytaren. Dette kan til dømes gjelde tilfelle der ein mottakar av arbeidsavklaringspengar eller uføretrygd får etterbetalt tillegg som ung ufør.

Slik skatteberekning er likevel ikkje aktuell for tilfelle der endra trygdestatus ikkje gjev rett til etterbetaling. Eg viser her til Skattedirektoratets Skatte-ABC

2016/2017 «Etterbetaling av pensjon, trygdeytelser eller lønn» punkt 2.5.1:

«Slik skatteberegning er imidlertid ikke aktuelt hvor det ikke skal foretas noen etterbetaling. Dette gjelder f.eks. hvor uføretidspunktet fastsettes tilbake i tid, mens det i perioden er utbetalt sykepenger, arbeidsavklaringspenger, rehabiliteringspenger- eller attføringspenger eller midlertidig uførepensjon (for tidspunktet før de ble erstattet av arbeidsavklaringspenger).»

Skatteberekninga er difor avhengig av om skattytaren har rett til etterbetaling som følgje av endra trygdestatus. Det er eit grunnleggjande prinsipp at ein ikkje har krav på to ytingar som skal dekkje same behov for inntektssikring samstundes. For ein person som til dømes får 100 pst. sjuke- og arbeidsavklaringspengar i perioden 2010-2017, og deretter får uføretrygd, kan uføretidspunktet vere 2010, medan retten til uføretrygd ikkje gjeld før i 2017.

SPØRSMÅL NR. 1246**Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 16. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kva er bakgrunnen for at kostnadene knytt til utbygging av befalsforlegning, mannskapsforlegning og bustader i alternativ 3 (delt løysing) er høgare enn i alternativ 1 (einebase Evenes), og kva ligg til grunn for kostnadsanslaget?»

GRUNNGJEVING:

I Prop. S 151 (2015-2016) framgår det at «Regjeringens forslag om en samling av aktiviteten på Evenes innebærer en økning på om lag 600 ansatte og over 300 vernepliktige på Evenes» i alternativ 1 (einebase på Evenes). I alternativ 3 (delt løysing) vert kampflya og besetning føreset lokalisert på Evenes, og dei maritime patruljeflya lokalisert på Andøya. Talet på tilsette og vernepliktige på høvesvis Evenes og Andøya er ikkje ytterlegare spesifisert. I dag er det allereie 258 tilsette ved Andøya flystasjon i følge rapporten «Distriktsmessig konsekvensutredning av forsvarssjefens fagmilitære råd 2015» frå PWC.

I talgrunnlaget til Prop. S 151 (2015-2016) er prosjektkostnaden til alternativ 3 for befalsforlegning, mannskapsforlegning og bustader anslått til om lag 690 millionar kroner (derav 420 millionar kroner på Andøya og 270 millionar kroner på Evenes), mens tilsvarende tal for alternativ 1 er snautt 580 millionar kroner.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortinget sin president 9. juni 2017 med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om kostnader knytt til utbygging av befalsforlegning, mannskapsforlegning og bustader i alternativ 1 (einebase Evenes) og alternativ 3 (delt løysing).

Årsaka til at kostnadene til utbygging av befalsforlegning, mannskapsforlegning og bustader i alternativ 3 (delt løysing) er høgare enn i alternativ 1 (einebase Evenes) er at det vil vere fleire tilsette og vernepliktige ved ei delt løysing. I tillegg kjem kostnader knytt til duplisering av fleire funksjonar. Dette ligg til grunn for kostnadsanslaget.

SPØRSMÅL NR. 1247**Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 16. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hva er kostnaden knyttet til å bygge nye hangarer på Evenes i alternativ 1 (enebase på Evenes), og hva er kostnadsfordelingen mellom hangarer til henholdsvis QRA og MPA-flyene?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge rapporten «Samfunnsøkonomisk analyse av fremskutt overvåkings- og kampflybase i Nord-Norge» fra PWC vil det i alternativ 1 (enebase på Evenes) etableres nybygg for hangarer på Evenes. Vi regner med

at dette gjelder hangarer til både QRA-flyene og de nye MPA-flyene.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 9. juni 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås om kostnader knyttet til hangarer på Evenes og kostnadsfordeling mellom hangarer til QRA og de maritime patruljeflyene (MPA).

Kostnaden knyttet til å bygge nye hangarer og skvadronsbygg på Evenes i alternativ 1 (enebase på Evenes) er estimert til om lag 630 mill. kroner i grunn-

kalkyle. Med usikkerhetsavsetninger er kostnaden estimert til om lag 930 mill. kroner. Disse kostnadene er i hovedsak knyttet til MPA. I tillegg kommer om-

fattande gjenbruk av bygg. Det er spesielt lagt opp til gjenbruk av bygg for kampfly.

SPØRSMÅL NR. 1248

Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 14. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Den 06.06.2017 la Samferdselsdepartementet fram en veileder som omhandler muligheter for lokale reguleringer av fart og bruk av kommunenes sjøområder, samt elver og innsjøer.

Kan statsråden redegjøre for hvilke reguleringer kommunene kan vedtak for å begrense bruk av vannscooter i sine farvann?»

BEGRUNNELSE:

Etter at sentral forskrift for bruk av vannscooter ble opphevet den 18.5. 2107 har det oppstått en del usikkerhet i kommunene om de har mulighet til å vedtak egne lokale forskrifter som lokalt kan regulere bruk av vannscooter i sine områder. På departementets nettside ble det i forbindelse med presentasjon av en veileder til kommunene om regulering av fart og bruk av farvann, elver og innsjøer, understreket at veiledningen er ment å gi en oversikt over de virkemidler som står til rådighet for kommunene gjennom bestemmelser i motorferdselloven og havne- og farvannsloven. I tillegg nevnes muligheter for reguleringer gjennom plan- og bygningsloven, samt at det vises til sjøveisreglene.

I veilederen kan det leses at det Den nye § 9A i forskriftsmalen innebærer en ytterligere klargjøring av at bruk av vannscooter og andre fritidsfartøy kan reguleres særskilt gjennom lokale ordensforskrifter, når slik særregulering er nødvendig «for å ivareta hensynet til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv».

Samtidig medfører forskriftsendringen at lokale reguleringer av bruk av vannscooter mm. ikke lenger skal godkjennes av Kystverkets hovedkontor, med mindre det i tillegg fastsettes andre reguleringer i forskriftsmalen § 10. Kystverket vil fortsatt gi kommunene generell veiledning om utarbeidelse av lokale ordensforskrifter. Ved utferdigelse eller endring av en lokal ordensforskrift må kommunen foreta en avveining av hvilke

ulike hensyn og interesser som skal ivaretas gjennom eventuelle begrensninger i den tillate bruken av farvann og havner. Det kan f.eks. være tale om prioriteringer mellom ulike brukergruppers utnyttelse og bruk av farvannet, eller avveining av interesser knyttet til fri ferdsel og bruk av sjøområder, holdt opp mot hvilken påvirkning ulike typer bruk av farvannet vil ha på de naturlige og etablerte omgivelser i kystsonen. Her vil også interesser

tilknyttet landsiden kunne være relevante reguleringshensyn, f.eks. interessen i å ivareta et godt friluftstilbud, hensynet til fastboende og hyttebeboere eller for ivaretagelse av miljøet i kystsonen for øvrig.

Svar:

Som du viser til i din henvendelse, kan kommunene, gjennom ulike regelverk, regulere fart og bruk av kommunenes sjøområder, samt elver og innsjøer. Samferdselsdepartementet og Kystverket har ansvaret for havne- og farvannsloven med tilhørende forskrifter. Dette regelverket har ingen særskilte bestemmelser om bruk av vannscooter, og vannscootere vil dermed i utgangspunktet være regulert på lik linje med andre fartøy.

Mange kystkommuner har lokale forskrifter om fartsbegrensninger og lokale forskrifter som skal ivareta hensynet til god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet (ordensforskrifter). Når det gjelder lokale forskrifter om fartsbegrensninger, vil disse gjelde for alle typer fartøy, med enkelte unntak som for eksempel forsvarets, politiets, tollvesenets og brannvesenets fartøy. De lokale fartsforskriftene fastsettes av kommunestyret innenfor kommunens sjøområde, herunder i elver og innsjøer. Kystverkets hovedkontor skal godkjenne forskrifter fastsatt av kommunene.

Kommuner som ønsker å fastsette ordensforskrift, må gjøre dette i samsvar med bestemmelsene i forskrift om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i, og bruk av, farvann og havner

(malforskriften). Frem til mai i år måtte ordensforskrifter godkjennes av Kystverket for å få virkning, dersom kommunen hadde behov for å regulere andre forhold enn de som er fastlagt i malen, for eksempel forbud mot bruk av visse typer fartøy i kommunens sjøområder. Nå er imidlertid malforskriften endret slik at kommunene kan vedta slike reguleringer, uten godkjenning av Kystverket.

Dersom kommunene ønsker å vedta slike forskrifter, må de selv gjøre en konkret vurdering av om det er nødvendig for å sikre trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv i det aktuelle området. Ulike hensyn og interesser som skal ivaretas,

må veies opp mot eventuelle begrensninger i den tillate bruken av farvann og havner. Et eksempel på når det kan være aktuelt å innføre forbud mot vannscooterbruk i kommunens sjøområde, er hvis vannscooterbruk svekker sikkerheten for badende, eller påfører fastboende og hyttebeboere i et begrenset område mer støy enn det som rimeligvis må forventes i det aktuelle området.

Selv om Kystverket ikke lenger skal godkjenne ordensforskrifter som inneholder denne form for reguleringer, vil etaten gi veiledning til kommunene ved utarbeiding av ordensforskrifter, hvis det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 1249

Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 16. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Våre helseregister gir oss komparative fortrinn i både forskning og næringsutvikling. Anonymitetskravet i forskriftene til IPLOS er et hinder. Data som utleveres bør være avidentifisert og ikke anonyme.

Vil ministeren sørge for at data og kobling av forskjellige register vil bli mer tilgjengelig for forskning og næringsutvikling ved at forskriftene til det nye KPR registeret ikke vil ha et pseudonym basert ID slik IPLOS har i dag, og hva vil bli gjort for at IPLOS data fra 2007-2017 også blir tilgjengelig?»

BEGRUNNELSE:

Vi får tilbakemelding på at registerdata fra SSB er lite tilgjengelig. En av flaskehalsene er anonymitetskravet i forskriftene som IPLOS har i dag. Data som utleveres bør være avidentifisert, ikke anonyme, det vil si at personnummer erstattes med et tilfeldig løpenummer når data utleveres til forskning. Anonymitetskravet hindrer utlevering av data som har unike kombinasjoner av variabler for en person og som gjør personen gjenkjennbar. Det er ikke mange registre i Norge som har anonymitetskrav. Det forventes at dette ikke vil gjelde forskriftene til det nye registeret.

Det vil også være aktuelt at data fra IPLOS fra perioden før KPR trer i kraft, også er tilgjengelig for forskning for å følge forløp over tid.

Svar:

I likhet med stortingsrepresentant Grung, er jeg opptatt av at data fra IPLOS i større grad skal brukes i forskning og kvalitetsutvikling. I 2015 omfattet IPLOS-registeret 348 858 mottakere, som i alt fikk 786 416 vedtatte tjenester i løpet av året. Registeret omfatter tjenester som representerer om lag 100 mrd. kroner, og utgjør en betydelig andel av kommunale budsjetter.

Jeg viser til Stortingets vedtak om at det skal etableres et kommunalt pasient- og brukerregister (KPR), jf. lov av 17. juni 2016 om endringer i helseregisterloven § 11, og Prop. 106 L (2015–2016) og Innst. 373 L (2015-2016). Departementet har med utgangspunkt i vedtaket utarbeidet et forslag til forskrift for KPR som personidentifiserbart register. Kjernen i forslaget er å etablere et nytt register med utgangspunkt i to eksisterende registre - KUHR (Kontroll og Utbetaling av HelseRefusjon) og IPLOS (Individbasert Pleie- og OmsorgsStatistikk). Forslag til forskrift om nytt kommunalt pasient- og brukerregister har vært på høring og det kom inn totalt 76 høringssvar. Departementet arbeider nå med å gjennomgå og vurdere disse.

KPR vil ikke omfatte IPLOS-data som er innsamlet før lovbestemmelsens ikrafttreden. Departementet har imidlertid foreslått en bestemmelse som sikrer oppbevaring og videre bruk av allerede registrerte opplysninger (historisk IPLOS). Det historiske IPLOS skal kunne sammenstilles med KPR. Slik sammenstilling og øvrig bruk skal imidlertid skje i samsvar med kravet til pseudonymisering som følger av den gjel-

dende IPLOS-forskriften. Helsedirektoratet vil være databehandlingsansvarlig og forvalter av det historiske IPLOS.

Opplysningene i KPR skal behandles i samsvar med helseregisterlovens strenge krav til informasjonssikkerhet, taushetsplikt, innsynsrett, logging og rett til innsyn i logg, mv. Direkte personidentifiserende kjennetegn som fødselsnummer skal lagres kryptert og separert fra helseopplysningene se § 5-2 og punkt 4.9.2. Fødselsnummer skal benyttes for å knytte informasjon fra ulike kilder eller deler av forløp til én person. Denne måten å sikre den enkeltes identitet og personlige integritet på, sammen med de andre kravene til informasjonssikkerhet, vil gi sikkerhet for at opplysningene ikke spres til uvedkommende.

KPR er et viktig verktøy for å gi pasienter og brukere bedre kvalitet på diagnostikk og behandling, og styrke kunnskapsgrunnlaget for forebyggende arbeid. Registeret vil også bidra til kunnskap om helse- og sykdomsutviklingen i befolkningen, forbruk av helse- og omsorgstjenester i ulike grupper, helhetlige pasientforløp, prioritering av helseressursene og et bedre kunnskapsgrunnlag for kvalitetsforbedringsarbeidet.

Bedre utnyttelse av helsedata kan gi store gevinster for den enkelte pasient og for norsk helsetjeneste. Jeg er enig i at norske helseregister gir oss komparative fortrinn i både forskning og næringsutvikling. I dag er det for tungvint og tidkrevende å få tilgang til helsedata til kvalitetssikring, helseanalyser og forskning. Særlig kan det være utfordrende når det er behov for kopling av data fra flere kilder. Det fører til at helseregistrene og andre kilder til helsedata blir for lite brukt. I hand-

lingsplanen for oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien har regjeringen derfor varslet at vi skal vurdere tiltak for å lette tilgangen til og kopling av helsedata til forskning og andre formål som er viktig for befolkningen og pasientene. Dette kan og skal skje innenfor personvernmessig trygge rammer.

Helse- og omsorgsdepartementet styrker gjennomføringen av den nasjonale helseregisterstrategien. For å utnytte helseregistrene mer effektivt, vil departementet framover legge mer vekt på utvikling av nye teknologiske løsninger og utvikling av fellesløsninger på tvers av registrene. Direktoratet for e-helse har fra 2017 fått ansvar for å etablere et helsedataprogram som skal bidra til en mer effektiv organisering av de viktigste utviklingsoppgavene i strategien.

En sentral oppgave for Direktoratet for e-helse er å etablere en plattform for tilgjengeliggjøring og analyse av helsedata. Formålet er å forenkle og effektivisere tilgang til helsedata innenfor bredden av helseregistrenes formål, og sørge for at helsedata er enkelt tilgjengelig for analyse. En lang rekke aktører samarbeider om å finne gode løsninger for en slik plattform gjennom Helsedataprogrammet. I tillegg har Forskningsrådet og Direktoratet for e-helse inngått en samarbeidsavtale om å utvikle helseanalyseplattformen til beste for forskning.

Departementet har også satt ned et ekspertutvalg som skal utrede et bedre og mer effektivt system for behandling av helsedata. Utvalget skal vurdere både juridiske, organisatoriske og tekniske tiltak. Rapporten med utvalgets vurderinger og anbefalinger skal leveres 30. juni i år.

SPØRSMÅL NR. 1250

Innlevert 8. juni 2017 av stortingsrepresentant Anders Tyvand

Besvart 14. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På hvilken måte har statsråden fulgt opp merknaden fra Innst. 12 S (2015-2016), der et flertall ber regjeringen «utrede hvordan retten til opplæring i dagligdagse aktiviteter (ADL) for svaksynte og blinde elever best ivaretas uten å gå ut over ordinær undervisning?»»

BEGRUNNELSE:

Norges Blindeforbund har gjentatte ganger uttrykt bekymring for at blinde og svaksynte elever som mottar opplæring i kompensierende ferdigheter, får dette på tidspunkt hvor det også foregår ordinær undervisning på skolen. Det medfører at disse elevene går glipp av verdifull undervisning i ordinære skolefag.

Merknaden i Innst 12 S (2015-2016) uttrykker en tydelig intensjon fra flertallspartiene Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, om at

slik opplæring skal gis uten å gå ut over ordinær undervisning.

Jeg imøteser statsrådets svar og regjeringens utredning, og informasjon om hvilke lovmessige eller forskriftsmessige endringer som eventuelt må til for å oppfylle intensjonen i merknaden.

Svar:

Flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen har bedt om at det utredes «hvordan retten til opplæring i dagliglivets aktiviteter (ADL) for svaksynte og blinde elever best ivaretas uten å gå ut over ordinær undervisning». Jeg har vurdert hvordan flertallets merknad best kan følges opp. Det har blant annet vært vurdert om problemstillingen skulle inngå i det som ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging er bedt om å se nærmere på. Ekspertgruppen startet sitt arbeid tidligere i år. Det har også vært vurdert om problemstillingen skulle nevnes særskilt i mandatet til det planlagte utvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang av opplæringsloven, jf. omtale i Meld. S. 21 (2016 – 2017) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen. I løpet av arbeidet med å nedsette en slik ekspertgruppe og planlegge et slikt utvalg, har jeg imidlertid kommet til at spørsmålet krever såpass omfattende vurderinger at det heller bør utredes i en egen prosess. Et oppdrag om å utrede hvordan en slik rett kan utformes, vil derfor om kort tid bli sendt til Utdanningsdirektoratet.

Noen elever trenger opplæring i dagliglivets aktiviteter (ADL) for å nå fastsatte opplæringsmål. Slik ADL-trening kan regnes som opplæring i opplæringslovens forstand, selv om aktiviteten regnes som helse- og omsorgstiltak i andre sammenhenger. ADL-trening

vil da være en del av elevens spesialundervisning etter opplæringsloven og skal fremgå av elevens enkeltvedtak. Elever som får spesialundervisning, har rett til like mange timer opplæring totalt sett som andre elever.

Sterkt svaksynte og blinde elever har ifølge opplæringsloven rett til nødvendig opplæring i punktskrift og opplæring i bruk av nødvendige tekniske hjelpemidler. De har også rett til nødvendig opplæring i å ta seg frem på skolen, til og fra skolen og i hjemmemiljøet. Før det blir gjort vedtak om slik opplæring, skal det foreligge en sakkyndig vurdering. Elevene har rett til å få dette som et tillegg til det ordinære timetallet, i grunnskolen inntil 1525 tilleggstimene og i videregående opplæring inntil 456 tilleggstimene.

Dersom det skal gis ADL-trening i skolen, uten at dette skal redusere tiden som brukes til annen undervisning, må det utredes hvordan retten kan og bør avgrenses og hvilke konsekvenser et slikt forslag vil ha. Det må blant annet vurderes om tilleggstid til ADL-trening bør inngå i de tilleggstimene som sterkt svaksynte og blinde elever allerede har rett til, eller som ett ytterligere timetillegg. Det må videre vurderes nærmere hvilke elever som bør omfattes av en eventuell utvidet rett til ADL-trening i grunnopplæringen. Også andre elever enn dem merknaden omtaler, kan ha rett til opplæring i ADL etter gjeldende regelverk. Det må vurderes hvordan en slik utvidet rett skal forholde seg til annen spesialundervisning som elevene kan ha rett til etter opplæringsloven kap. 5, ettersom denne opplæringen ikke gis som tillegg til ordinært timetall etter gjeldende regelverk. Utdanningsdirektoratet vil også bli bedt om å vurdere hvilke endringer i lov og forskrift som vil være nødvendig for å innføre en slik rett, og hvilke økonomiske og administrative konsekvenser slike endringer vil kunne ha.

SPØRSMÅL NR. 1251

Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 19. juni 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Kan statsråden framlegge årlig oversikt over hvor mange personer Norge gav flyktningstatus i perioden 1971-2016 samt fordele disse på de ulike kategoriene overføringsflyktninger, familiegjenforente mv.»»

Svar:

Nedenfor er en tabell med oversikt over innvilgede asylsøknader og overføringsflyktninger for perioden 1983 til 2016, basert på tilgjengelig statistikk fra Utlendingsdirektoratet. Tallene er fordelt på type tillatelse og år og inneholder personer som enten har kommet som asylsøkere, overføringsflyktninger eller etter en

kollektiv vurdering. Det er viktig å være oppmerksom på at det ikke er alle asylsøkere som får opphold som får status som flyktning.

Det finnes ikke tilgjengelig statistikk for perioden 1971 til 1982. For årene før 2003 kan det være unøyaktigheter i statistikken. Det er flere årsaker til dette. Det har blant annet vært en endring over tid i hvilke typer saker som er regnet som asylsaker, det ble eksempelvis ikke opprettet egne asylsaker for barn før år 2000. Det er også deler av denne statistikken som ikke finnes i statistikkdatabasen til Utlendingsdirektoratet, hvor det har vært nødvendig å innhente tall manuelt fra gamle årsrapporter.

Tabell:

Innvilgede asylsøknader og overføringsflyktninger 1983-2016

År	Asylvedtak						Overføringsflyktninger	Kollektiv vurdering	Totalt
	UDI			Klageinstans					
	Asyl	Annen flyktningstus	Opphold hum. Gr.lag	Begrenset opphold Irak	Asyl	Annen flyktningstus			
1983	31		56				879		966
1984	43		93				668		804
1985	126		351				774		1 251
1986	176		426				843		1 445
1987	271		2379				803		3 453
1988	147		4110			321	774		5 352
1989	338		3667	19		1 460	1075		6 559
1990	108		1 219	22		254	974		2 577
1991	101		1 654	22		223	1 142		3 142
1992	63		1 044	78		450	1 395	1 172	4 202
1993	54		471			286	517	8 167	9 495
1994	22		1 353			4 313	221	1 137	7 046
1995	29		913			996	330	1 973	4 241
1996	6		610			255	594	782	2 247
1997	83		550		4	176	1 281	495	2 589
1998	95		1 564		13	249	1 118	267	3 306
1999	181		2 609			423	1 480	8 059	12 752
2000	97		2 856	2 019	4	343	1 481		6 800
2001	292		4 036	40	4	265	1 269		5 906
2002	332		2 958		10	326	1 355		4 981
2003	585		2 972		21	219	1 149		4 946
2004	457		3 023		75	613	758		4 926
2005	567		1 913		62	515	942		3 999
2006	461		1 225		60	463	992		3 201
2007	1 013		1 921		38	1 523	1 350		5 845
2008	1 077		1 975		32	630	910		4 624
2009	1 753		2 755		44	392	1 112		6 056
2010	2 974	1 565	751		167	71	173	1 130	6 831
2011	2 811	766	444		287	91	336	1 370	6 105
2012	3 667	1 184	328		281	293	369	1 055	7 177
2013	4 523	1 003	292		347	175	485	1 078	7 903
2014	3 588	1 140	180		240	110	620	1 659	7 537
2015	5 411	673	168		199	107	594	2 544	9 696
2016	11 560	399	492		132	61	227	3 170	16 041

SPØRSMÅL NR. 1252**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 20. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mange dager synes helseministeren det er greit at pasienter må gå og vente på å få behandling for bruddskader?»

BEGRUNNELSE:

For ca. 1 år siden ble det varslet i media at Sykehuset Østfold hadde mange ukers venting på behandling for pasienter med bruddskader. I visse tilfeller var det så ille at enkelte pasienter måtte oppleve at bruddet måtte brytes opp igjen før operasjon.

Nå opplever pasienter igjen lang ventetid. Når man oppsøker Sykehuset Østfold med bruddskade kan man få beskjed om at dette ikke blir behandlet av sykehuset før om noen dager eller om noen uker.

Spørsmålsstiller synes det er uverdigg at pasienter skal oppleve dette, med all den smerte dette medfører.

Svar:

Regjeringen ønsker ikke at noen skal vente unødvendig lenge på behandling i spesialisthelsetjenesten. Det er et absolutt krav at de helsetjenester som spesialisthelsetjenesten tilbyr eller selv yter skal være forsvarlige (jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2).

Helse Sør-Øst RHF har orientert meg om at Sykehuset Østfold HF mener at ingen pasienter med bruddskader de siste månedene har ventet lenger enn det som er faglig forsvarlig for et godt resultat. Enkelte bruddskader kan opereres opptil 10-12 dager etter skaden uten at dette forringer behandlingsresultatet, men målsetningen er selvfølgelig at alle pasienter mottar behandling for bruddskader så snart som mulig.

Ved stor pågang av pasienter er det slik at noen tilfeller må prioriteres fremfor andre. For eksempel vil alle barn under 18 år med bruddskader opereres som øyeblikkelig hjelp. Dette kan da føre til at voksne pasienter som ikke er avhengig av øyeblikkelig hjelp må vente noe. Ankelfrakturer skal opereres innen seks timer fra skaden er skjedd hvis det ikke foreligger kontraindikasjoner. Ankelfrakturer som har åpent sår skal avsvelles eller behandles før operasjon. Dette kan ta fire til syv dager. Håndleddfrakturer, fingerfrakturer og kravebeinsfrakturer behandles så raskt som mulig, men kan hvis nødvendig vente i 10-14 dager uten at resultatet blir dårligere. Sykehuset Østfold HF påpeker

likevel at ingen pasienter har ventet så lenge de siste seks månedene.

I en periode har det vært stor pågang av pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp innen ortopedi og kirurgi. Ingen pasienter ved Sykehuset Østfold HF har imidlertid ventet så lenge som de gjorde for et år siden. Det er satt inn ekstra operasjonsteam flere dager, og det opereres flere pasienter per operasjonsteam enn tidligere. Tallene for antall opererte pasienter har vært bedre for hver måned gjennom det siste året. Ved en gjennomgang av alle brudd som måtte vente lenge på operasjon for et år siden, ble det ikke funnet noen brudd som måtte brytes opp.

Jeg forventer at alle pasienter skal få behandling for bruddskader så snart som mulig i spesialisthelsetjenesten, men har samtidig forståelse for at det enkelte helseforetak og avdeling må prioritere noen pasienter fremfor andre i perioder med stor pågang. Jeg mener likevel at sykehusene må planlegge slik at pasienter slipper å oppleve å vente i 1-2 uker for å få behandlet et brudd, hvis dette ikke er medisinsk begrunnet.

SPØRSMÅL NR. 1253**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 16. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Kva for planar har regjeringa for Kleivgrend fengsel i Fyresdal og dersom regjeringa framleis held på at dei ynskjer å leggje ned Kleivgrend, fins det eit fastsatt tidspunkt for dette?»

GRUNNGJEVING:

Som stortingsrepresentant for Telemark er eg svært opptatt av å bevare vårt åpne fengsel i Fyresdal (Arendal Fengsel avdeling Kleivgrend).

Svar:

Regjeringen har i Revidert nasjonalbudsjett 2017 foreslått oppstart av byggeprosjekt med nytt fengsel i Agder i 2017. Som omtalt i Prop. 129 S (2016-2017) er det lagt opp til at Justis- og beredskapsdepartementet, i tråd med anbefaling i KS1, vil legge ned om lag 120 fengselsplasser i Agder i forbindelse med etablering av det nye fengselet. Gitt beslutning om oppstart i 2017, er fengselet forventet ferdigstilt medio 2020. Departementet vil komme tilbake til nedleggelse i god tid før planlagt ferdigstillelse.

SPØRSMÅL NR. 1254**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 16. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Rituell omskjering av gutar skal etter ny lov av 2014 ikkje gjerast av andre enn dei som er godkjente til det, og det er knytt straffebod (bøter eller fengsel) til å bryte denne lova. Behovet var vurdert til 2000 operasjonar årleg.

Kan helseministeren gjera greie for kor mange slike operasjonar som skjedde i 2016 og til no i 2017, og meiner helseministeren lova fungerer etter intensjonen om å beskytte ungar mot skadar og potensielle dødsfall?»

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok i 2014 å gjera rituell omskjering av gutar til eit tilbod ved offentlege sjukehus. Tilbodet skulle gis frå 1. januar 2015, og var også utforma som eit pålegg: berre godkjente aktørar skulle kunne utføre operasjonen. Viss nokon initierte eller utførte omskjering utanfor lovleg praksis, skulle dei straffast med bøter eller fengsel. Sidan då er under 100 operasjonar vorte utførte, medan regjeringa før lovvedtaket vurderer at behovet for omskjeringar ville vera 2000 kvart år.

Det uttalte føremålet til regjeringa for å gå inn for rituell omskjering i offentleg regi, var å redusere helserisikoen for ungene. Av same grunn gjorde eit lite mindretal på Stortinget, bestående berre av representantar frå Senterpartiet, eit framlegg om heller å setje ei aldersgrense på 18 år for rituell omskjering av gutar. Dette mindretalet meinte omskjering av mindreårige gutar som ikkje har høve til å beskytte seg sjølv mot eit varig fysisk og skadeleg inngrep, i verste fall med døden til følgje, er i strid med menneskerettane. Mindretalet peikte også på at det alltid vil vera knytt ein risiko til inngrepet, uansett kven som utfører det, sjølv om risikoen sjølvsagt vil vera mindre viss det blir utført ved eit sjukehus. Usikkerheita mindretalet knytte til lovvedtaket i 2014 var mellom anna kor mange foreldre som kom til å nytte seg av det offentlege tilbodet, og om staten reelt kom til å straffefølgje dei som initierte eller utførte inngrepet på ulovleg vis. Dei som stod bak lovvedtaket i 2014, inkludert helseministeren, og som hadde eit mål om at rituell omskjering av gutar frå 1. januar 2015 skulle skje i offentleg regi, bør vera opptekne av at lova blir etterlevd.

Det er også viktig å merke seg at barnekirurgar motset seg at dei skal bruke dyrebar tid til rituell omskjering av små ungar som ikkje kan nekte, medan

andre barn som treng nødvendig helsehjelp må vente. Dette er snakk om prioritering, og om kva ein skal bruke ressursane til. Helsevesenet bør heller behandle pasientar enn i å gjera friske, velskapte ungar til pasientar gjennom å skjera bort funksjonelle delar av kroppen deira med den risikoen dette inneber for dårlegare seksuell funksjon seinare i livet, skadar og i verst fall dødsfall. Men når lova først er vedteken, bør helseministeren svara for korleis lovverket blir fulgt opp, og korleis han vurderer utviklinga.

Svar:

Formålet til lov om rituell omskjæring av gutter er å sikre at rituell omskjæring av gutter utføres på en forsvarlig og betryggende måte, og at tilbud om rituell omskjæring er tilgjengelig. I tillegg til at loven stiller krav til hvordan inngrepet skal utføres, innebærer loven også at det offentlige skal etablere et forsvarlig tilbud om rituell omskjæring. Dette innebærer at de regionale helseforetakene skal organisere spesialisthelsetjenesten slik at de som ønsker det innen regionen kan få utført rituell omskjæring av gutter på en forsvarlig måte.

Departementet har per i dag ikke oppdaterte tall på nasjonalt nivå over antall inngrep utført i offentlig regi i løpet av 2016 og 2017, men har bedt de regionale helseforetakene om en oversikt over antall operasjoner som har vært foretatt i de regionale helseforetakene og

hos private med avtaler med regionale helseforetak i denne perioden.

Det er opp til foreldrene å benytte seg av det offentlige tilbudet som er etablert. Departementet har ikke oversikt over rituell omskjæring som eventuelt skjer hos privatpraktiserende spesialister eller private klinikker uten avtale med et regionalt helseforetak om å utføre inngrepet. Disse er ikke pålagt noen plikt til å rapportere hvor mange slike inngrep de har utført. Det kan heller ikke utelukkes at noen foreldre tar med seg sine barn til utlandet og får utført inngrepet der. Omfanget av rituell omskjæring utført på norske barn i andre land har departementet ikke oversikt over. Lov om rituell omskjæring av gutter vil bare gjelde overfor inngrep som utføres i Norge.

Helsedirektoratet har i 2017 utarbeidet informasjon til foreldre og helsepersonell knyttet til tilbudet om rituell omskjæring. God informasjon vil trolig bidra til at flere foreldre velger å få omskjæringene utført i regi av helseforetakene. Dette vil sikre at inngrepet utføres på en forsvarlig måte.

I revidert budsjett for 2016 ble det bevilget midler til en treårig følgevaluering av rituell omskjæring av gutter. Norges forskningsråd har fått i oppdrag å utlyse midlene. Tilbudet i regi av de regionale helseforetakene vil evalueres med utgangspunkt i blant annet organisering, bruk av private og eventuelle komplikasjoner knyttet til inngrepet. Jeg mener man må avvvente resultatene av evalueringen før man kan vurdere om loven har oppfylt sin hensikt.

SPØRSMÅL NR. 1255

Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 19. juni 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at nødvendig oppfølging av avtalen om skjøtsel av reingjerdet på Børgesfjell blir fulgt opp slik som forutsatt?»

BEGRUNNELSE:

Reingjerdet på Børgesfjell er i behov av reparasjon og vedlikehold, slik gjerdet fungerer i dag fyller det ikke sin hensikt og fører til at rein fra norsk og svensk side sammenblandes. Dette fører til store ekstra omkostninger og arbeid for reieneierne på begge sider av grensen.

Svar:

Reinbeitekonvensjonen mellom Noreg og Sverige av 9. februar 1972 slutta å gjelde 1. mai 2005. Det har vore tingingar mellom Noreg og Sverige om ein ny konvensjon, som i 2009 førte fram til eit framlegg til ein ny konvensjon. Så langt er ein ny konvensjon ikkje blitt ratifisert.

Reinbeitekonvensjonen mellom Noreg og Sverige frå 1972 hadde mellom anna føresegner om oppsetting og vedlikehald av gjerder, også for det aktuelle gjerdet i Børgesfjell. Det går fram av konvensjonen at det var Sverige som hadde slikt ansvar for gjerdet.

Då konvensjonen slutta å gjelde i 2005, hadde ein ikkje lenger føresegner mellom dei to landa som regulerte slike tilhøve. Gjerdet begynte etter kvart å forfalle, og eit visst vedlikehald har funne stad frå norske styresmakter si side for å sikre at gjerdet fungerer, og for å hindre at gjerdet fell ned og er til fare for folk og dyr i området.

Det har i dei seinare åra vore kontakt mellom Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og det svenske sametinget om vedlikehald av gjerdet. I framlegget frå 2009 er det lagt opp til at gjerdet framleis skal eksistere. Det er det svenske sametinget som på svensk side er ansvarleg mynde med omsyn til slike spørsmål, og det svenske sametinget har sagt at dei har ansvar for vedlikehaldet av gjerdet i Børgefjell.

Naudsynt vedlikehald er jamvel ikkje blitt gjort. Det same gjeld såkalla ”sanding” av gjerdet, for raske framsmelting av gjerdet på forsommaren.

Ifølge det svenske sametinget, har arbeidet vore hindra av føresegner knytt til bruk av helikopter i nasjonalparken, og av tollregler ved passering av grensa med materialar og utstyr.

Spørsmåla har vore brakt inn i Grensehinderrådet, og den norske representanten i rådet har teke dette opp med Landbruks- og matdepartementet.

Landbruks- og matdepartementet har følgd saka opp overfor miljøstyresmakta i Nord-Trøndelag (fylkesmannen) og Tolldirektoratet.

Av fylkesmannen sitt svar datert 22. februar 2017, som er tufta på nasjonalparkstyret si uttale, kjem det fram at det svenske sametinget i 2016 vart orientert om aktuelle prosedyrar for fleirårige dispensasjonar frå verneforskrifta. Føresegnene er elles dei same for norske aktørar, men skal ikkje ha vore til hinder for det vedlikehaldet norske mynde har føreteke.

I Landbruks- og matdepartementet sitt brev av 8. mars 2017 til det svenske sametinget ble det mellom anna sagt følgjande:

”Etter at Sametinget har erkjent at det er svenske myndigheter (Sametinget) som har vedlikeholdsansvaret for aktuelle gjerdestrekninger, er vi blitt kjent med at det skal ha vært problemer med å gjennomføre dette vedlikeholdet på grunn av nasjonalparkbestemmelser og bestemmelser om toll.

Den norske representanten i Grensehinderrådet, Svein Ludvigsen, har ved brev av 31. januar 2017 tatt dette opp med oss på bakgrunn av innspill fra det svenske sametinget.

Det vises til vedlagte korrespondanse.

Når det gjelder helikopterbruk i Børgefjell nasjonalpark, legger vi til grunn at dette løser seg med utgangspunkt i brev av 26. januar 2016 fra Nasjonalparkstyret til Sametinget, jf. brev fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag til Landbruks- og matdepartementet av 22. februar 2017.”

I Tolldirektoratet si tilbakemelding i brev av 4. april 2017 vart det skissert eit opplegg for ei praktisk handtering av tollspørsmåla. Dette førte til at Landbruks- og matdepartementet 27. april 2017 på nytt skreiv til det svenske sametinget. Av brevet går det mellom anna fram følgjande:

”Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at Sametinget med dette har fått den informasjonen om tollspørsmålene som er nødvendig for å følge opp vedlikeholdsarbeidet på de aktuelle gjerdestrekningene.

Dersom det fortsatt skulle knytte seg praktiske problemer til dette, ber vi om at vi så fort som mulig får beskjed.”

Landbruks- og matdepartementet har etter dette ikkje blitt kontakta av det svenske sametinget. Eg vil jamvel drøfte saka med min svenske kollega, og be om at sentrale styresmakter i Sverige syter for at vedlikehaldsarbeidet vert gjort.

SPØRSMÅL NR. 1256**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 19. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for at den nyopprettede stillingen som viseadministrerende direktør i Norsk Helsenett ikke ble utlyst, mener statsråden det var en riktig avgjørelse og mener statsråden at ny viseadministrerende direktørs erfaring som ansvarlig teknologidirektør for outsourcingen av IKT i helse Sør-Øst, gjør vedkommende særlig skikket til å ivareta nasjonal informasjonssikkerhet?»

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst outsourcet kritisk IKT- infrastruktur mot mange advarsler og med Helse- og omsorgsministerens godkjenning.

Det resulterte i at IT-arbeidere i Asia og Øst-Europa fikk tilgang og rettigheter til datasystemet til Helse Sør-Øst og dermed pasientopplysningene til 2,8 millioner nordmenn.

Advarslene om farene ved outsourcing ble lenge tilbakevist av Helse Sør- Øst og teknologidirektøren (div. oppslag NRK april, mai 2017), men etter NRKs opprulling ble en av konsekvensene at Helse Sør- Øst måtte innrømme alvorlig svikt og teknologidirektøren gikk av.

Teknologidirektøren fikk umiddelbart ny stilling som viseadministrerende direktør i statsforetaket, Norsk Helsenett, som til enhver tid skal sikre trygg og tilgjengelig helseinformasjon for alle helseforetakene og de private sykehusene, alle landets kommuner, alle fastleger og en rekke andre helseaktører og ulike tredjepartsleverandører.

23. mai meldte NRK at IKT- skandalen i Helse Sør- Øst var enda større en først antatt:

”IT-arbeidere i Malaysia, India og Bulgaria har ikke bare hatt tilgang til pasientdata, de har også hatt tilgang til e-post og hjemmeområder for over 70.000 ansatte i Helse-Norge. Dessuten kan langt flere enn tidligere kjent hatt fulle tilganger til sensitive pasientopplysninger om 2,8 millioner nordmenn.”

Helse- og omsorgsministeren legger i svar på skriftlig spørsmål fra undertegnende (Dokument nr. 15:1169 (2016-2017) 8.06.17) til grunn en likestilling av offentlig og privat og innenlandsk og utenlandsk, drift av IKT- systemer for samfunnskritisk og sensitiv pasientinformasjon og skriver:

”Det er viktig at norske pasienter gis tilgang til disse teknologiske mulighetene. Dette krever også at vi klarer å bruke internasjonale leverandører av teknologi på en god måte. Spørsmålet er etter min oppfatning ikke om vi skal ha internasjonale leverandører, men om vi gjør dette på en god måte der hensynet til informasjonssikkerhet ivaretas.

Når det gjelder de konkrete vurderingene rundt bruk av private, det være seg norske eller internasjonale leverandører, så må disse gjøres av de som har ansvaret for tjenesten.”

Spørsmålsstilleren viser til at den som hadde ansvaret for tjenesten i Helse Sør-Øst, som førte til det statsråden beskriver som: ”en svikt i Sykehuspartner HF sitt arbeid med planlegging av overføringen av drift av IKT-infrastruktur til den private leverandøren(- Dokument 15:1169)”, nå har fått en ny betrodd stilling med å ivareta helseinformasjon for et statsforetak eid av Helse- og omsorgsdepartementet.

Svar:

Norsk Helsenett SF er som kjent et statsforetak. Statsforetak er ikke underlagt tjenestemannsloven, men arbeidsmiljøloven. Dette fremgår av statsforetaksloven § 4, annet punktum. Arbeidsmiljøloven inneholder ikke bestemmelser som krever at ledige stillinger skal lyses ut, slik tjenestemannsloven gjør. Derfor er ikke Norsk Helsenett SF pålagt å lyse ut ledige stillinger. Den ulovfestede plikten om å følge kvalifikasjonsprinsippet ved ansettelser gjelder for tilsetninger etter tjenestemannsloven, men altså ikke etter arbeidsmiljøloven. Denne problemstillingen knyttet til statsforetak har også tidligere vært oppe i forbindelse med en tilsvarende ansettelse i SIVA SF, hvor tidligere olje- og energiminister Ola Borten Moe ble tilsatt i en nyopprettet stilling som innovasjonsdirektør i selskapet uten forutgående utlysning. I følgende artikkel ble det redegjort for vurderingene knyttet til denne ansettelsen: <http://www.dn.no/nyheter/politikk/Samfunn/2013/11/14/ga-jobb-til-borten-moe>

Når det gjelder den konkrete ansettelsen i Norsk Helsenett SF, så har virksomheten orientert om at det ble gitt tilbud om stillingen 17. februar i år og at dette ble akseptert den 1. mars i år. Dette innebærer at ansettelsesforholdet var etablert før det var konstatert at det hadde vært svikt i Sykehuspartner HF sitt arbeid med planlegging av overføringen av drift av IKT-infrastruktur til privat leverandør. Norsk Helsenett SF har informert om at de flere ganger har hatt dialog med

vedkommende om mulig ansettelse i virksomheten, og at dette har strukket seg over ett år. Han har tidligere mottatt et tilbud etter en ansettelsesprosess knyttet til en tidligere utlyst lederstilling i virksomheten. Norsk Helsenett SF er med dette godt kjent med hans kvalifikasjoner m.v. Avslutningsvis vil jeg understreke at Helse- og omsorgsdepartementet som eier av Norsk Helsenett SF ikke har noen rolle knyttet til ansettelser i virksomheten. Eier velger styret i foretaksmøte, jf.

statsforetakslovens § 19, tredje ledd, mens styret jf. § 23 forvalter foretaket, påser at virksomhetene drives i samsvar med foretakets formål, vedtekter og retningslinjer fastsatt av foretaksmøtet. Styret har også ansvaret for en tilfredsstillende organisering og fører tilsyn med administrerende direktørs ledelse av virksomheten. Administrerende direktør forestår den daglige ledelse av foretaket, jf. § 27.

SPØRSMÅL NR. 1257

Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 16. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte eller avkrefte dette, og hvis dette er tilfellet, hvilke kontrollmekanismer vil statsråden iverksette?»

BEGRUNNELSE:

Norske kommuner har de siste tiårene opplevd å få et stadig økende omfang av lovpålagte oppgaver gjennom desentralisering av tjenester og nye helse-reformer. Med denne regjeringen har de lovpålagte oppgavene økt ytterligere, herunder oppgaver både kommuner og fagmiljøer har vært sterkt kritiske til. Tidsskrift for omsorgsforskning har i sin utgave 03/17 en artikkel på trykk vedrørende finansiering av sykehjem og hjemmetjenester. I artikkelen fremgår det at eldre med høy inntekt har større sannsynlighet for å få sykehjemsplass enn de med lav inntekt, også kontrollert for andre faktorer.

Svar:

Det er riktig at helse- og omsorgstjenestene har en noe ulik finansiering avhengig av om brukeren får et tilbud i kommunal institusjon eller i eget hjem. For brukere i institusjon har kommunene ansvaret for å finansiere et samlet bo og tjenestetilbud. Dersom brukeren bor i sitt eget hjem finansierer staten gjennom folketrygden blant annet legetjenester og legemidler dersom den enkelte har utgifter utover takordningene.

Hva en bruker skal betale for tjenestene er gitt i forskrift om egenandeler for kommunale helse- og

omsorgstjenester. Disse er også ulike avhengig av om brukeren bor i institusjon eller i eget hjem. I institusjon kan kommunen kreve opptil 85 pst. av brukerens inntekt fratrukket et fribeløp. I eget hjem kan kommunen kreve egenbetaling for praktisk bistand og opplæring. Samtidig betaler brukeren i eget hjem for å bo, egenandeler opp til takordningene, samt for praktisk bistand opp til selvkost.

Hjemmesykepleie og praktisk bistand til stell og egenomsorg i eget hjem er fritatt for egenbetaling.

Etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester har kommunene ansvaret for å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Tjenestene skal være forsvarlige og skal ytes ut fra den enkelte brukers behov. Kommunene skal ikke ta hensyn til brukerens økonomi ved tildeeling av tjenester.

Det henvises i begrunnelsen for spørsmålet til en artikkel i Tidsskrift for omsorgsforskning. I artikkelen vises det til forskjellene i finansiering og egenbetaling for tjenester i institusjon og eget hjem. Det påvises videre sammenhenger mellom eldre innbygges inntektsnivå (på kommunenivå) og andelen eldre innbyggere med sykehjemsplass i kommunen. Artikkelen konkluderer med at det ikke nødvendigvis er en årsaks-sammenheng, men at finansieringssystemet for like tjenester bør harmoniseres slik at mulige vridningseffekter minimaliseres.

Det er satt i gang et utredningsarbeid om finansiering og egenbetaling for ulike boformer. Formålet med utredningsarbeidet er å få et rettferdig og forutsigbart regelverk som er enkelt å forstå for både brukere, pårørende og kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1258**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen****Besvart 20. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvilke grep har statsråden tatt, og hvilke mener han det er nødvendig å innføre, for å sikre at god og likeverdig kvalitet i omsorgstjenestene blir ivaretatt når det i større grad legges opp til fritt brukervalg for hjemmetjenester og hjemmesykepleie?»

BEGRUNNELSE:

Ved økt bruk av fritt brukervalg i hjemmetjenester og hjemmesykepleie kan det være en reell fare for at pasienter og deres pårørende ikke bestiller riktig leverandør av de tjenester som er nødvendig for å ivareta den enkeltes helsesituasjonen utfra faglig baserte råd. Å være «en god bestiller» blir avgjørende for den enkelte. Det blir nødvendig med tiltak for at alle skal ha like muligheter til å bli gode bestillere. Dette gjelder både den enkelte og eventuelle pårørende.

Svar:

Jeg har lenge ment at valgfrihet bør være grunnleggende i den offentlige helsetjenesten. Valgfrihet er viktig i seg selv. Det gir mangfold og muligheter for pasienter og brukere. Mange kommuner klarer allerede å møte dette behovet gjennom gode prosesser for medvirkning fra pasient og bruker. Helse- og omsorgstjenesteloven åpner også for at kommunen kan inngå avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere om tjenesteytingen. Kommunens ansvar for å sørge for nødvendige og forsvarlige tjenester til pasient og bruker ligger likevel fast. Flere kommuner velger derfor å inngå avtaler med private tjenesteytere som pasienten og brukeren kan velge mellom, slik som loven åpner for. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gitt ut en veileder for kommuner som ønsker å innføre brukervalg. Veilederen retter seg mot kommuner som ønsker å innføre brukervalg og har et todelt formål – vise muligheter for brukervalg innen egen organisasjon og gi råd om hvordan innføring av valg av tjenesteyter kan gjennomføres.

Den enkelte kommune står i utgangspunktet fritt til å organisere sine tjenester slik det finnes mest hensiktsmessig ut fra lokale forhold og behov. Kommunen må imidlertid til enhver tid organisere sine tjenester slik at de er i stand til å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester av forsvarlig karakter til de som har opphold i kommunen, jf. helse- og omsorgstjenestelo-

ven §§ 3-1 og 4-1. Videre stiller forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting ytterligere krav til kommunen om kvalitet i tjenestene. Dette ansvaret ligger hos kommunen uavhengig av hvilke tjenesteytere kommunen velger å benytte seg av. Den enkelte kommune må dermed forsikre seg om at også de private tjenesteyterne de har inngått avtale med yter tjenester som ligger innenfor lovens krav til nødvendige og forsvarlige tjenester.

Jeg ønsker å skape pasienten og brukerens helse- og omsorgstjeneste. For å få til dette må vi sørge for mer innflytelse til pasienter og brukere. Fritt brukervalg innebærer nettopp at pasienten og brukeren selv kan velge hvem de ønsker å motta sine tjenester fra. Dette vil igjen gi pasienten og brukeren større innflytelse ved utformingen av ens eget tjenestetilbud.

Jeg mener derfor vi har et godt regelverk som allerede legger til rette for valgfrihet for den enkelte kombinert med lovfestede krav til tjenestene. Så er det opp til den enkelte kommunene å sikre god oppfølging av regelverket, og å ta i bruk de mulighetene som lovgiver har gitt dem.

SPØRSMÅL NR. 1259**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 21. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Har registreringen av informasjon om personale i SFO/aktivitetsskole opphørt etter skoleåret 2014 - 2015, finnes eventuelt informasjonen andre steder, og hva er i så tilfelle årsaken til at man ikke lenger registrerer denne informasjonen?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål 292 fra Finanskomiteen/APs fraksjon av 23.05.2017 om utdanningsbakgrunn til ansatte i skolefritidsordning og aktivitetsskole, ga Kunnskapsdepartementet følgende svar:

«Det ble sist registrert informasjon om personale i SFO/aktivitetsskole i Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) i skoleåret 2014–15. Da rapporterte kommunene at det til sammen var 18 526 årsverk i SFO. Av disse hadde 7 pst. godkjent lærer- eller førskolelærerutdanning, 29 pst. hadde fagbrev i barne- og

ungdomsarbeiderfaget og 64 pst. hadde annen kompetanse.»

Svar:

Det er ikke blitt samlet inn informasjon om personale i SFO/aktivitetsskole etter skoleåret 2014–2015, verken i GSI eller andre steder. Dette ble tatt ut av GSI i forbindelse med oppfølgingen av rapporten Rapporterings- og dokumentasjonskrav i skolesektoren (2014), der et av tiltakene var å redusere skolenes rapporteringsbyrde i GSI. Rapporten inneholdt en gjennomgang nasjonale og lokale dokumentasjons- og rapporteringskrav i skolen, og den foreslo å fjerne en del krav. Rapporten ble utarbeidet på oppdrag fra KS, med Kunnskapsdepartementet som samarbeidspartner. Det stilles ikke noen krav til utdanning til personale i SFO/aktivitetsskole, og ettersom dette ikke er nødvendig informasjon å samle inn, inngår det derfor ikke lenger i rapporteringen fra skolene.

SPØRSMÅL NR. 1260**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 22. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for opprydding etter oppslagene i Dagens Næringsliv (DN) 23. og 24. mai 2017 om at Oslo universitetssykehus ikke har oversikt over ansettelsesforholdene til 1 100 leger i spesialisering og vil statsrådene pålegge alle sykehusene å sikre lovlige ansettelsesforhold, holde full oversikt over ansettelsesforholdene og praktisere full åpenhet om disse ovenfor de ansattes representanter?»

BEGRUNNELSE:

I oppslaget i Dagens Næringsliv (ON) 23. mai 2017 fremgår det at over 900 leger i spesialisering ved Oslo

universitetssykehus (OUS) kan være midlertidig ansatt. Det fremgår også at sykehuset ikke har fullstendig oversikt og at de ansatte i 15 måneder har bedt om en oversikt uten å få dette.

HR- direktøren sier i ON oppslaget at:

”- vil bli lettere å få oversikt over legene når ny ordning med i hovedsak fast stilling er innført. Han sier en overgangsfase vil ta noe tid, og peker på at enighet med legeföreningen om fremgangsmåte vil påvirke tiden det tar.”

Spørsmålsstilleren mener statsråden ikke kan akseptere at sykehuset viser til Legeföreningen slik det fremstår i intervjuet. Faste stillinger må på plass raskt og statsråden må bidra til at dette skjer. Sykehusene må

uavhengig av når dette skjer og etter dette har skjedd, ha full oversikt over og full åpenhet om sine ansettelsesforhold. Den tillitskrisen som er mellom ledelse og ansatte ved norske sykehus, og som kom til uttrykk under legestreiken i 2016, må statsråden som øverste leder for sykehusene bidra til at løses.

Svar:

Fra 1. juli 2015 fikk helseforetakene som arbeidsgiver ansvar for en mer helhetlig organisering av utdanningsløpene for leger i spesialisering. Som en del av dette arbeidsgiveransvaret så har de regionale helseforetakene informert Helse- og omsorgsdepartementet om at det arbeides aktivt med implementeringen av fast ansettelse for leger i utdanning i alle helseforetakene. Fast ansettelse ble avtalt i forbindelse med tariffoppgjøret for leger i 2014, ved at det ble tariffestet rett til fast ansettelse for leger i spesialisering (LiS) fra 1. juli 2015.

Hovedregel i tariffavtalen:

Fra 01.07.2015 skal alle stillinger for leger i spesialisering, som ikke er vikariater etter aml. § 14-9 (1) b eller øremerkede stillinger for leger i spesialiteter utenfor sykehus, utlyses som faste stillinger.

Faste stillinger gjelder alle stillinger med unntak av:

- vikariater etter aml. § 14-9 (1) b
- øremerkede stillinger for leger i spesialiteter utenfor sykehus
- stillinger som legen midlertidig skal tjenestegjøre i for å gjennomføre nødvendig tjeneste til spesialiseringen og hvor vedkommende har permisjon fra sitt faste ansettelsesforhold (gjennomstrømningsstillinger)

De regionale helseforetakene har orientert departementet om at utdanningssystemet for leger forutsetter samarbeid mellom flere helseforetak. Det forutsetter også ofte at en lege i sitt utdanningsløp vil ha ansettelsesforhold i flere helseforetak, for å kunne fullføre alle læringsaktivitetene som er nødvendige for å oppfylle kravene til å bli spesialist. Mange leger vil således både ha et fast ansettelsesforhold i ett helseforetak, samtidig som de har midlertidig ansettelse for å gjennomføre læringsaktiviteter ved andre helseforetak, særlig ved de store universitets/regionssykehusene.

Som utdanningsvirksomhet er de store universitets-/regionssykehusene en svært viktig samarbeidspartner for de andre helseforetakene. For eksempel har Oslo universitetssykehus HF avtaler med helseforetak i og utenfor regionen. Mange av helseforetakene er avhengig av å få gjennomført deler av utdanningen utenom egen virksomhet, da de ikke kan tilby læringsaktiviteter innen spesialiserte områder. Den totale sammensetningen av stillinger ved de store universitets-

regionssykehusene er derfor annerledes enn ved de øvrige helseforetakene. For at Oslo universitetssykehus HF skal kunne opprettholde utdanningsstillinger for de øvrige helseforetakene, må en andel av stillingene forbeholdes disse til midlertidige gjennomstrømningsstillinger. Det samme er tilfellet for de store universitets-/regionssykehusene i de andre helseregionene.

I og med at det er en gjensidig avhengighet mellom helseforetakene, så skal det inngås avtaler for å sikre best mulig strukturerte utdanningsløp, og også sikre at det oppstår minst mulig ventetid i de mer spesialiserte delene av utdanningsløpene. Der helseforetakene ikke selv kan tilby hele utdanningsløpet, skal gjennomstrømningsstillinger kunne benyttes, jf. over.

Leger som har fast ansettelse i andre helseforetak går inn i midlertidige stillinger til mer spesialisert tjeneste ved de store universitets-/regionssykehusene. Legen har således både et fast ansettelsesforhold som legen får permisjon fra, og samtidig et midlertidig ansettelsesforhold ved de store universitets-/regionssykehusene. Dette øker andelen midlertidige stillinger ved de store universitets-/regionssykehusene. Når en lege i fast stilling gjennomfører sin tjeneste i en gjennomstrømningsstilling ved et annet helseforetak, erstattes hun eller han av en vikar i denne perioden. Ordningen genererer derfor behov for vikariater/midlertidighet også ved avgivende sykehus.

De første legene i spesialisering i del 1 starter i ny ordning for legenes spesialistutdanning høsten 2017. Helseforetakene skal ved utlysning av ledige stillinger for leger i spesialisering del 2 og 3 (som ikke er vikariater) utarbeide en individuell utdanningsplan for hele utdanningsløpet. Det skal etableres samarbeidsavtaler med relevante helseforetak (ofte universitets-/regionssykehus) for de spesialiserte delene av utdanningsløpet som ikke kan tilbys i eget helseforetak. Forutsetningen for dette er at de store universitets/regionssykehusene holder en andel stillinger unntatt fast ansettelse (gjennomstrømningsstillinger) for å kunne dekke øvrige helseforetaks behov for å få ferdige utdannede spesialister.

De legene som er fast ansatt i et annet helseforetak er således omfattet av et unntak for fast ansettelse ved sykehus som tilbyr spesialiserte læringsmål, i tråd med overenskomstens bestemmelse:

Faste stillinger gjelder alle stillinger med unntak av:

- stillinger som legen midlertidig skal tjenestegjøre i for å gjennomføre nødvendig tjeneste til spesialiseringen og hvor vedkommende har permisjon fra sitt faste ansettelsesforhold (gjennomstrømningsstillinger)

Særskilt om status ved Oslo universitetssykehus HF

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Oslo universitetssykehus HF har nedlagt et stort og godt arbeid med å øremerke stillinger til gjennom-

strømningsstillinger. Rekruttering til stillingene må følge arbeidsrettslige prinsipper, og det er et stort ledersvar å følge opp rutiner for ansettelse i tråd med de føringer som er lagt. Kvalifikasjonsprinsippet gjelder for rekruttering til stillingene.

Ordningen med midlertidige stillinger ved de store universitets-/regionssykehusene, er således et viktig premiss for at de mindre sykehusene skal klare å utdanne ferdige spesialister og sikre rekrutteringen av spesialister. Det er viktig å kjenne til hele organiseringen av utdanningsforløpene når en ser på ansettelsesforholdene som knytter seg til Oslo universitetssykehus HF.

Samtidig er det viktig at Oslo universitetssykehus HF også ansetter sine leger i tråd med overenskomstens regler og øvrige arbeidsrettslige prinsipper.

Oslo universitetssykehus HF har ca. 100 fordypningsstillinger med 4 års varighet. Dette er stillinger som er en kombinasjon av forskning og klinisk virke. Disse stillingenes form og innhold revideres i disse dager, blant annet for å tilpasse til endret struktur for legeutdanningen.

Ansettelser skjer løpende, og oversikten nedenfor viser omfang av ulike typer tjeneste ved Oslo universitetssykehus HF pr 1. mai 2017:

Foretak	År	Måned	Faste LIS ved OUS ved ansettelse fra 1.7.2015	Midlertidig LIS ved OUS ved ansettelse før 1.7.2015	Herav midlertidig gjennomstrømnings stillinger	Herav gammel ordning 4-6 år stillinger	Herav øvrige ansettelser, (vikariat fordykning forskning m.v)	Totalsum
OUS	2017	mai	214	931	350	280	300	1145

Inndelingen av stillingsgruppene i tabellen representerer ansatte både i ny og gammel

Inndelingen av stillingsgruppene i tabellen representerer ansatte både i ny og gammel ordning. Det er med andre ord midlertidige ansatte tilknyttet foretaket med ulike hjemler i lov og avtaleverk. 214 var på dette tidspunktet faste ansatte ved Oslo universitetssykehus HF etter ny LIS-ordning. Ca 350 går i gjennomstrømningsstillinger/gruppe 1 tjeneste, 280 er ansatt i 4-6 år stillinger etter gammel ordning og ca 300 går i vikariat for navngitt person, fordykning/ forskningsstillinger mv.

Helse Sør Øst RHF har informert departementet om at det arbeides med å finne en bedre dimensjonering av utdanningskapasiteten i alle 46 spesialiteter for alle helseforetak som har behov. Fordelingen som ble laget i 2015 revideres derfor i disse dager for å vurdere om det er mulig å justere antallet som avsettes til faste stillinger ved Oslo universitetssykehus HF, uten at dette går på bekostning av den utdanningskapasiteten Oslo universitetssykehus HF skal ha for andre helseforetak.

Helse Sør-Øst RHF har orientert departementet om at det i hovedsak samarbeides godt med ansattes organisasjoner, og at det legges opp til åpenhet om ansettelsesforholdene for leger i spesialisering. Dette er et arbeid som vil bli prioritert. Utdanningssystemet og reguleringen i tariffavtalen er imidlertid slik at det kan oppstå enkelte interessekonflikter og uklarheter, og det er krevende for begge parter at det er regulert to parallelle systemer i tariffavtalen uten at overgangsordningen er uttømmende beskrevet og regulert.

Det har vært en omfattende dialog mellom Spekter, Oslo universitetssykehus HF, Helse Sør-Øst RHF og Legeforeningen om å tilpasse tariffavtalen med ytterligere overgangsbestemmelser. Partene har erkjent at de som ble ansatt før reglene om fast ansettelse ble innført også må ivaretas, og sikres gode og forutsigbare utdanningsløp. Partene har imidlertid ikke klart å enes om hvordan dette best kan løses. Oslo universitetssykehus HF har tatt initiativ til og gjennomført møter med Legeforeningen og møter med tillitsvalgte for å skape bedre oversikt, kvalitetssikre tall og status for den enkelte ansatt/lege mht. tilsetningsforhold, permisjoner osv.

Avslutningsvis vil jeg peke på at alle de regionale helseforetakene har utviklet felles indikator for å få oversikt over ansettelsesforholdene til leger i spesialisering. De regionale helseforetakene kan vise til en positiv utvikling i andelen av leger i spesialisering som ansettes i faste stillinger fra 1. juli 2015. Samtidig vil det særlig ved de store universitets-/regionssykehusene være leger i spesialisering som er ansatt i midlertidige stillinger da de har en fast ansettelse der de startet utdanningsforløpet. Det vil også i en overgangsperiode være slik at de legene som startet sin spesialisering før 1. juli 2015 fortsatt er ansatt i midlertidige stillinger til utdanningen er fullført. Dette er noe som det arbeides med å finne løsninger på. I tillegg vil det alltid være behov for vikarer av ulike årsaker, og ikke minst ved ulike former for permisjoner.

SPØRSMÅL NR. 1261**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 21. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvilket regelverk hindrer at barn med funksjonsnedsettelse, for eksempel blinde, kan ta venner med hjem fra skolen ved hjelp av drosjetransport, og er dette noe statsråden vil ta initiativ til å endre?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til interpellasjonsdebatten i Stortinget 2. mai 2017, der det ble reist en problemstilling knyttet til transport av blinde og svaksynte elever til og fra skolen. Norges Blindeforbund har problematisert at det ikke er tillatt å ta med en venn i taxien hjem fra skolen, som åpenbart fører til en forskjellsbehandling ettersom de fleste andre elever har anledning til å dele skoleveien sammen med sine venner og ha med sine venner hjem.

Politikere fra en rekke partier tok opp dette, og uttrykte at dette var et urimelig utslag av et stivbeint regelverk. Det ble uttrykt et klart ønske om å få endret regelverket om det var utformet på denne måten.

I denne forbindelse uttalte statsråden at han ikke hadde «klart å finne ut om dette er en nasjonal regel, eller om det er noe som ofte blir resultat av kommunenes regler, men det er selvfølgelig også noe jeg kan finne et formelt på svar på hvis Stortinget ønsker det.»

Undertegnende ønsker å få et svar på dette, og også på hva statsråden kan gjøre for å følge saken opp videre.

Svar:

Det er ingen bestemmelser i opplæringsloven som er til hinder for at en elev med rett til skyss kan ha med seg en venn hjem i taxien. Dersom det er ledig plass i drosjen, står ikke loven i veien for at medelever kan sitte på. Skoler og skoleeiere avgjør selv hvordan de vil organisere sin taxiskyss.

Skyss til og fra skolen er noe som best organiseres lokalt. Jeg synes det er fint at skoler og skoleeiere legger til rette for at elever får mulighet til å ta med venner i taxien. Hvordan utfordringene jeg har pekt på ovenfor kan løses i hvert enkelt tilfelle mener jeg bør være opp til lokalt nivå.

SPØRSMÅL NR. 1262**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 19. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hva har statsråden gjort og hva vil statsråden gjøre for å sikre at merinntekter som følge av utvidelse av nullmomsen går til formålet?»

BEGRUNNELSE:

Ved innføring av nullmoms for digitale nyhetsmedier var det en forutsetning at dette skulle sikre økt innovasjonskraft for mediehusene, og at fordelene skulle tilkomme mediene. Dette har også statsråden tidligere bekreftet.

Vi er gjort kjent med påstander om at TV-distributører henter ut store merinntekter fra nullmomsen, uten at dette kommer norske nyhetskringkastere til gode. Dette innebærer at formålet med nullmomsordningen ikke blir oppfylt, og vil kunne undergrave ordningen.

Svar:

Den sentrale begrunnelsen for å utvide momsfrataket for papiraviser til også å gjelde elektroniske nyhetstjenester, var å gi avgiftsmessig likebehandling av nyheter på papir og i elektroniske form, og bedre nyhetsmedie-

nes mulighet til å kunne utvikle og tilby fremtidsrette-
de nyhetsprodukter, uavhengig av plattform.

Mye tyder på at tiltaket har hatt god effekt. Medie-
mangfoldsutvalget (NOU 2017:7) viser til:

”Det har også vært et betydelig hinder for satsing på nye
forretningsmodeller at digital brukerbetaling var underlagt
full moms, mens papiroplaget var unntatt fra moms. Re-
gjeringen gjennomførte med virkning fra mars 2016 likebe-
handling av digitale og analoge abonnementsinntekter via en
endring av merverdiavgiftsloven. I løpet av 2015 etablerte
et stort antall aviser betalingsløsninger, og forventningen om
en endring av momsregimet bidro trolig i høy grad til dette.
Ved utgangen av 2015 hadde snaut to tredeler (124 av de 191
avisene som publiserte nyheter på nett) introdusert en eller
annen form for betaling for innhold – en vekst på 125 prosent
på ett år.”

Representanten Grande viser i begrunnelsen for
sitt spørsmål til ”påstander om at TV-distributører hen-
ter ut store merinntekter fra nullmomsen, uten at dette
kommer norske nyhetskringkastere til gode”. Det er
aktørene som avgjør hvordan prisene endres. Prising
av TV-innhold og distribusjon er privatrettslige avta-
leforhold. Kulturdepartementet kan ikke styre avtaler
eller prissetting mellom mediehus og distributører. Jeg
akter å følge utviklingen.

Nullmomsen på elektroniske nyhetsmedier ble
innført med virkning fra 1. mars 2016. Ordningen er
derfor relativt ny, men når den har virket en stund, er
det etter min mening en selvfølge at vi må vurdere om
virkningene av den er i tråd med de hensikter vi ønsket
å ivareta.

SPØRSMÅL NR. 1263

Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 19. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«På hvilken måte har regjeringen fulgt opp utvalgets
anbefalinger i NOU 2016:12?»

BEGRUNNELSE:

NOU 2016:12 om Ideell opprydding - Statlig dekning
av ideelle organisasjoners historiske pensjonskostna-
der ble lagt frem i august 2016. 5. desember samme
år ble utredningen sendt på høring, med høringsfrist 1.
mars 2017.

Svar:

Arbeidet med oppfølgingen av Hippe-utvalget (NOU
2016: 12) er omtalt i Prop. 129 S (2016 – 2017) Til-
leggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet
2017, punkt 2.7 side 91-93. Det fremgår at regjerin-
gen arbeider med å utrede en kompensasjonsordning
for historiske pensjonskostnader og hvordan dette kan
gjøres innenfor reglene om statsstøtte. Det gjøres rede
for utvalgets anbefalinger, innspill i høringsrunden og
aktuelle problemstillinger. Regjeringen kommer tilba-
ke til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

SPØRSMÅL NR. 1264**Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 19. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at Olje- og energiministeren tar feil når han signaliserer at regjeringen ikke har til hensikt å følge opp Energi- og miljøkomiteens enstemmige innstilling om å forby all bruk av fossil oppvarming av bygg, inklusive oppvarming med gass, og når statsråden til hensikt å fremme forskriftsendringene som Regjeringen ikke har maktet å fremme, på tross av at et enstemmig Storting for ett år siden ba regjeringen om å gjøre det "så snart som mulig"?»

BEGRUNNELSE:

Energi og miljøkomiteen hadde følgende enstemmige merknad i Innstilling 401 S (2015-2016) til Energimeldingen:

”Komiteen viser til at det i klimaforliket ble vedtatt forbud mot fyring med fossil olje i husholdninger og til grunnlast i øvrige bygg fra 2020, og at dette innføres sammen med støtteordninger og øvrige virkemidler i en overgangsperiode. Komiteen viser til at Stortinget har bedt regjeringen vurdere å utvide dette forbudet til å gjelde også topplast. Komiteen ber regjeringen sørge for at forskrift om forbud mot fossil oppvarming innen 2020 trer i kraft så snart som mulig og skal gjelde all fossil oppvarming, inkludert spisslast, men med de nødvendige unntaksmuligheter.”

Her klargjør Stortinget at forbudet skal gjelde alle former for fossil oppvarming, ikke kun forbud mot mineralolje og at forbudet skal gjelde både grunnlast og topplast i alle typer bygg.

Olje- og energiministeren hevdet imidlertid noe annet i debatt 30. mai 2017. Han sa:

”Det er nok andre tiltak som i større grad vil ha effekt på CO₂-utslipp, knyttet til forbud mot fyring med mineralolje i eksisterende bygg, forbud mot bruk av fossil oppvarming i nye bygg og innsatsen for å fase ut fossil olje i fjernvarme.”

Når han ble utfordret i replikk på dette utdypete han:

”Det undertegnede sa på talerstolen i stad, var at forbud mot fyring med mineralolje i eksisterende bygg, forbud mot bruk av fossil oppvarming i nye bygg og innsatsen mot å fase ut fossil olje i fjernvarme samlet sett vil bidra til en større reduksjon i CO₂-utslipp enn et isolert mål om 10 TWh reduksjon i energiutslipp.”

Med dette mer enn antyder han at regjeringen ikke har til hensikt å følge opp et enstemmig Storting som har bedt regjeringen i forskrift fremme et forslag om forbud mot all fossil oppvarming av bygg. Det hadde vært ønskelig at klima- og miljøministeren bekrefter at Olje- og energiministeren har misforstått og at Klima- og miljøministeren har til hensikt å forby all fossil oppvarming av bygg innen 2020.

Svar:

Regjeringen vil innføre et omfattende forbud mot bruk av mineralolje (fyringsolje og parafin) til oppvarming av boliger, offentlige bygg og næringsbygg (yrkesbygg). Forbudet innebærer at bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger blir forbudt, både til hovedoppvarming (grunnlast) og tilleggsoppvarming (spisslast). Høringsrunden har vist at det finnes gode fornybare alternativer til bruk av mineralolje til oppvarming, og jeg har derfor valgt å gå videre med et bredt forbud. Jeg offentliggjorde den endelige forskriften 15. juni, og dette ble samme dag meldt til ESA i tråd med EØS-høringsloven. Forskriften kan formelt vedtas når EØS-høringen er gjennomført, vanligvis etter tre måneder. Stortinget har bedt om et forbud mot fyring med fossil olje som både gjelder grunnlast og spisslast, noe regjeringen nå har fulgt opp. Overgangen til fornybare oppvarmingsløsninger bidrar til reduserte utslipp av klimagasser fra byggsektoren, og vil være et viktig bidrag til å nå vårt klimamål for 2030. I klimameldingen (Meld. St. 41 (2016-2017)) som jeg la frem fredag 16. juni, presenteres regjeringens politikk for å redusere klimagassutslippene fra byggsektoren. I stortingsmeldingen varsles det et videre arbeid med reduksjon av de gjenstående utslippene fra fossil oppvarming. Den 15. juni i år sendte Klima- og miljødepartementet på høring et forslag til en tilleggsregulering som forbyr bruk av mineralolje til oppvarming av driftsbygninger i landbruket og midlertidige bygninger.

Det må være et mål at også bygge- og anleggsplassene er mest mulig fossilfrie i fremtiden. Regjeringen vil i løpet av 2017 utrede mulighetene for reduksjon av bruk av mineralolje til oppvarming og bygningstøking ved bygge- og anleggsplasser. Jeg har merket meg at Energi- og miljøkomiteen har brukt ordene ”fossil oppvarming” i merknadene i Innst. 401 S (2015-2016) til Meld. St. 25 (2015 – 2016). Merknaden må leses i sammenheng med resten av avsnittet, og jeg tolker det ikke som at merknaden er ment som en utvidelse av tidligere Stortingsvedtak knyttet til denne saken. Vi

må være sikre på konsekvensene og hvilke alternativer som finnes for de gjenstående utslippskildene. Blant annet må det utredes hvilke virkemidler som er best egnet til å redusere utslipp fra de gjenstående utslippskildene fra fossil oppvarming. Regjeringen vil framover

utrede mulighetene for reduksjon av utslipp fra bruk av mineralolje i fjernvarme til oppvarming av bygninger. Regjeringen vil også utrede mulighetene for reduksjon av utslipp fra gass til oppvarming av bygninger.

SPØRSMÅL NR. 1265

Innlevert 9. juni 2017 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 16. juni 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvor raskt tar statsråden sikte på å følge opp Stortingets vedtak og gjøre forskriftsendringer som sikrer at alle nybygg er ladeklare og hvor raskt tar statsråden sikte på å følge opp Stortingets vedtak og foreslå lovendringer i lovene om borettslag og sameie slik at elbileiere får samme rett til å installere lading som elbileiere i eierseksjonssameier har?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 30. mai 2017 følgende to vedtak:

”Vedtak 716

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til utforming av nasjonal regulering som sikrer eiere i borettslag og sameier rett til å anlegge ladepunkt - med mindre det foreligger saklig grunn for at en slik etablering ikke kan finne sted.”

og

”Vedtak 717

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan innføre krav til at nye bygg og bygg som underlegges større ombygginger, skal være ladeklare bygg.”

Vedtak 716 anmoder regjeringen om å sørge for en tilsvarende endring av sameieloven og borettslagsloven som Stortinget enstemmig vedtok for Eierseksjonsloven dagen før, den 29. mai 2017. Da vedtok Stortinget:

”I § 25 Første ledd:

En seksjonseier kan med samtykke fra styret anlegge ladepunkt for elbil og ladbare hybrider i tilknytning til en parkeringsplass seksjonen disponerer, eller andre steder som styret anviser. Styret kan bare nekte å samtykke dersom det foreligger en saklig grunn.”

Det har lenge vært en målsetning å samordne eierseksjonsloven og borettslagsloven der det er naturlig. Jeg ville anta at en tilsvarende bestemmelse relativt raskt kan foreslås i de respektive lover.

Vedtak 717 om hvordan å sikre at alle nybygg og større ombygginger kan være ladeklare, gjennomføres enklest ved endringer av Teknisk forskrift. Detaljene i hva som er de mest oppdaterte og rimelige kravene å stille krever noe utredning og dialog med berørte parter, som Elbilforeningen. Det burde likevel være en relativt overkommelig oppgave som ikke trenger å ta for lang tid.

Svar:

Svar på spørsmålet om rett til å anlegge ladepunkter i borettslag og sameier.

Stortinget vedtok 29. mai (første gangs behandling) og 2. juni (annen gangs behandling) en ny eierseksjonslov. Tidspunktet for ikrafttredelse er ennå ikke besluttet, men det er sannsynlig at loven kan tre i kraft 1. januar 2018. Det er altså ikke helt presist når det i representantens spørsmål forutsettes at elbileiere i borettslag og sameier skal få samme rett som elbileiere i eierseksjonssameier «har».

I forbindelse med at loven ble vedtatt, fattet Stortinget anmodningsvedtak til regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med forslag til lovgivning for korttidsutleie av boligseksjoner. Stortinget fattet også vedtak om å be regjeringen komme tilbake til Stortinget med et helhetlig lovforslag som vurderer problemstillingen om «hyblifisering» både i eierseksjonsloven og i plan- og bygningsloven. Siden problemstillingene også er aktuelle i borettslag, vil vi imidlertid vurdere å foreslå tilsvarende endringer i borettslagsloven. Vi må nå vurdere om endringer i de aktuelle lovene skal tas samlet, eller om enkelte spørsmål skal skilles ut i egne lovproposisjoner. Anmodningsvedtaket nevner også «lov om sameie». Jeg antar at Stortinget her mener lov

om sameige, som regulerer sameie i boliger som ikke er seksjonerte. Lov om sameige hører under Justisdepartementet, og et eventuelt forslag om endringer i den loven må følgelig koordineres med Justisdepartementet.

Jeg kan forsikre om at mitt departement vil vurdere disse spørsmålene så raskt som mulig. Samtidig ber jeg om forståelse for at denne «pakken» med anmodningsvedtak krever at vi bruker noe tid på å lage et godt mandat for videre utredning og en realistisk fremdriftsplan. Det er derfor vanskelig nå å angi et konkret tidspunktet for når regjeringen kan komme tilbake til Stortinget med de etterspurte lovendringene.

Svar på spørsmålet om ladeklare bygg

Vedtaket 717 innebærer at regjeringen skal vurdere hvordan man kan innføre krav til at nye bygg samt bygg som underlegges større ombygginger, skal være ladeklare. Vedtaket reiser en rekke problemstillinger som må utredes før regjeringen kan svare på hvordan

et slikt krav kan innføres. Blant annet vil krav om ladeklare bygg kunne øke byggekostnadene, særlig ved ombygging. Andre forhold vi må ta i betraktning er at utbredelsen av elkjøretøy og behovet for ladestasjoner varierer mye fra sted til sted i landet. Det etableres også stadig flere hurtigladdestasjoner, samtidig som elkjøretøy får bedre batterikapasitet. Andre forhold vi må se nærmere på er kapasitet på elektrisitetsnettet i eldre bygg og brannsikkerhet, samt konsekvenser for lokale kraftnett.

Jeg vil legge til at krav til det elektriske anlegget ikke reguleres av byggt teknisk forskrift, og at et krav om lademulighet for elkjøretøy er grunnleggende forskjellig fra det byggt teknisk forskrift ivaretar i dag. Det er derfor ikke gitt at det er mest hensiktsmessig å stille krav om ladeklare bygg i byggt teknisk forskrift.

Jeg vil i første omgang be Direktoratet for byggkvalitet se nærmere på hvilke problemstillinger, og mulige løsninger, som reises med et krav om ladeklare bygg. Vi må ha mer kunnskap før vi avgjør når og hvordan vedtaket kan følges opp.

SPØRSMÅL NR. 1266

Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 16. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Med hvilken begrunnelse har departementet inngått forlik og halvert beløpet som Westerdals Høyskole (WOACT) skal betale tilbake til staten?»

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av Westerdals-saken krevde staten 84 millioner kroner i tilbakebetaling for urettmessig utbetalt statsstøtte.

Svar:

Kunnskapsdepartementet har tidligere fremmet krav på til sammen ca. 84 millioner kroner fra Westerdals Høyskole – Oslo School of Arts, Communication and Technology AS (WOACT). Bakgrunnen for kravet er at departementet mener at forløperne til WOACT har fått statstilskudd til utdanninger som ikke har vært

godkjent, og at staten har lidt tap ved uberettiget tildelt utdanningsstøtte. Departementet har også varslet at det kunne være aktuelt å kreve ytterligere tilbakebetaling jf. Prop. 1 S (2016-2017). WOACT har bestridt kravene. Forlikavtalen omfatter både de fremsatte og de varslede kravene.

De forholdene kravene stammet fra ligger tilbake i tid, og det var betydelig uenighet om både faktiske og juridiske spørsmål knyttet til kravene. En tvist for domstolene kunne blitt langvarig og det ville som i alle rettsprosesser kunne være usikkerhet ved sakens utfall. Når WOACT og høyskolens nye eier, Høyskolen Kristiania, har vist klar vilje til å rydde opp, mener jeg at forliket der partene møtes på halvveien er den beste løsningen.

Jeg er opptatt av at statstilskudd skal brukes til formålet og i tråd med forutsetningene. Det er derfor gjennomført endringer i regelverket for private høyskoler og fagskoler og arbeidet med tilsyn er vesentlig styrket.

For en nærmere redegjørelse for kravene departementet har fremsatt og WOACTs syn på disse, viser

jeg til departementets vedtak 6. september 2016 og 30. mai 2017 om tilbakekreving av statstilskudd. Jeg viser også til forhåndsvarsler 29. mars 2016, 15. april 2016 og 27. januar 2017, samt svar på disse 13. mai 2016 og 23. mars 2017.

For forhold knyttet til utdanningsstøtte viser jeg til varsel om søksmål 18. april 2016 og svar på dette 24. juni 2016. Jeg viser også til forliksklage til Oslo forliksråd 21. desember 2016 med vedlegg, herunder svar på prosessvarsel 24. juni 2016. Disse kan ettersendes om ønskelig.

SPØRSMÅL NR. 1267

Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 22. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kan regjeringen forklare hvorfor man valgte forskjellige måter å finansiere nye studieplasser på ved budsjettforliket for 2017 og RNB-forliket i 2017?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt tidligere spørsmål om nye studieplasser innen IKT. I svaret kommer det fram at av de 500 studieplassene som ble vedtatt i budsjettet for 2017, er det bare 136 som er dokumenterbare så langt. Det kan synes som om regjeringen har valgt forskjellige måter å opprette og finansiere disse plassene på i statsbudsjettet og revidert budsjett.

Svar:

I statsbudsjettet for 2017 bevilget Stortinget midler til 500 studieplasser i IKT. Det som skiller disse studieplassene fra andre studieplasser, er at det ikke ble bevilget midler til nye kull med studenter. Studieplassene ble finansiert uten opptrappingseffekt, det vil si at det ikke er midler til nye kull for utdanninger som går over flere år. Institusjonene vil ikke ha finansiering til et økt opptak før det første kullet er ferdig, med mindre de fordeler opptaket jevnere ut over år. Disse forutsetningene ble kommunisert utad da budsjettforliket ble inngått.

Som jeg viste til i mitt svar på tidligere spørsmål fra representanten om nye studieplasser i IKT er det ikke grunnlag for å hevde at det bare er 136 studieplasser som er dokumenterbare så langt.

I forliket om revidert nasjonalbudsjett for 2017 har regjeringen og samarbeidspartiene Kristelig Folkeparti og Venstre blitt enige om å bevilge midler til ytterlige-

re 250 studieplasser i IKT. Disse studieplassene vil i senere budsjettår bli finansiert med nye kull, dvs. totalt 1 000 studieplasser etter fire år. Dette er den vanlige måten Stortinget har opprettet nye studieplasser på. En slik bevilgning gjør det mulig for institusjonene å øke opptaket varig, slik at de kan videreføre med nye kull påfølgende år samtidig som tidligere års kull fullfører.

De årlige statsbudsjettene handler om både prioriteringer og helhet. I ulike budsjettforhandlinger vil mulighetene til å prioritere bestemte tiltak kunne variere avhengig av utfordringer og prioriteringer på andre områder. Å sørge for at vi har den kompetansen som trengs for å løse viktige samfunnsoppgaver er blant regjeringens viktigste satsingsområder.

Selv om studieplassene som ble bevilget i ordinært budsjett og nå i revidert nasjonalbudsjett har forskjellig finansiering, er det ingen tvil om at regjeringen og samarbeidspartiene har sørget for en tydelig prioritering av økt utdanningskapasitet innen IKT.

SPØRSMÅL NR. 1268**Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 19. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Skjerpa praktisering av særaldersgrense for pensjon gjer at sjukepleiarar som ønskjer å stå i arbeid etter dei fyller 65 år ofte ikkje får mogelegheita til det.

Kva tenkjer statsråden bør gjerast for å sikre dei sjukepleiarane som ønskjer å stå i jobb utover 65 år sjansen til det?»

GRUNNGJEVING:

I fleire kommunar har ei innskjerpa praktisering av særaldersgrenser tatt til som ei følgje av ei nasjonal innskjerping (<http://www.fvn.no/nyheter/lokalt/Ingrid-vil-jobbe-lenger--far-ikke-lov-701837b.html>). Dette trass i at regjeringas linje om at folk må stå lenger i arbeid for å sikre eit berekraftig velferdssamfunn. Resultatet er at kommunane gjer frå seg fleire årsverk med kompetent og motivert personell.

Svar:

Jeg oppfatter at spørsmålet knytter seg til sykepleieres pensjonsforhold, og på den bakgrunn kan jeg gi følgende informasjon om pensjonsordningen for sykepleiere, herunder en orientering om de lovendringene Stortinget har vedtatt de senere årene, og som antas å kan ha relevans for spørsmålet. Pensjonsordningen for sykepleiere ble lovfestet av Stortinget i 1962. Medlemskap er obligatorisk, det vil si at alle sykepleiere som arbeider innenfor lovens virkeområde er medlem i denne pensjonsordningen. Fram til en lovendring 18. desember 2015 var minstegrensen slik at en sykepleier måtte jobbe i et slikt omfang at han eller hun oppebar minst halvdelen av den lønn som var fastsett for stillingen, eller ha en arbeidstid på minst 14 timer per uke. Regjeringen fremmet i Prop. 156 L (2014-2015) en lovendring som reduserte minstegrensen. Lovendringen kom som følge av en dom i Arbeidsretten 21. juni 2013. Retten kom i en sak fram til at tariffavtalen i KS-området var ugyldig for den delen som gjaldt minstegrensen for rett til medlemskap i kommunal tjenestepensjonsordning, og at grensen på 14 timer innebar ulovlig diskriminering av deltidsansatte etter arbeidsmiljøloven. Ved lovvedtaket 18. desember fulgte Stortinget opp regjeringens forslag, og det ble innført en minstegrense for rett til medlemskap på 20 prosent i de lovfestede tjenestepensjonsordningene, herunder også i pensjonsordningen for sykepleiere. Lovendringen

medførte at flere sykepleiere som arbeidet i mindre deltidsstilling fikk rett til medlemskap i pensjonsordningen. Den nye minstegrensen fikk også betydning for sykepleiere som arbeider ved siden av alderspensjonen. Når en pensjonert sykepleier arbeider hos en offentlig arbeidsgiver i et slikt omfang at det overstiger minstegrensen, inntreer igjen retten til medlemskap, og følgelig en reduksjon av pensjonen. På bakgrunn av at sykepleiere, etter denne lovendringen, ikke kan arbeide i like stort omfang som tidligere ved siden av alderspensjon uten at pensjonen blir redusert, fremmet regjeringen 22. april 2016 et lovforslag som innførte en ordning med såkalt arbeid på pensjonistvilkår. Det innebærer at det på nærmere vilkår kan det gjøres unntak for retten til medlemskap, når sykepleieren arbeider på pensjonistvilkår, og pensjonen avkortes dermed ikke. Pensjonsordningen for sykepleiere fikk da samme ordning som blant annet i Statens pensjonskasse og KS-området i kommunal sektor.

Aldersgrensene for sykepleiere er lovbestemt, og er 65 år for underordnede og 70 år for overordnede sykepleiere. Disse aldersgrensene innebærer i utgangspunktet både en rett og plikt til å fratruke, og speiles av at retten til alderspensjon inntreer. Lov om pensjonsordning for sykepleiere har for så vidt ingen formelle hindringer for at den enkelte kan arbeide utover særaldersgrensen. Dette er fullt mulig dersom arbeidsgiver og arbeidstaker er enige om det. For øvrig må arbeidsrettslige spørsmål løses av regelverket som gjelder på dette området, herunder tariffavtaler og konkrete arbeidsavtaler. Det er ikke naturlig at spørsmål av denne art finner sin løsning innenfor en lov som regulerer pensjonsforholdene. Avslutningsvis kan jeg nevne at det pågår et arbeid med å endre pensjonsordningene i offentlig sektor. Arbeids- og sosialdepartementet har fra 2015 utredet nye pensjonsordninger for offentlig ansatte, sammen med partene i arbeidslivet. I arbeidet har det til nå blitt lagt til grunn at man i første rekke vurderer pensjonsordningene for offentlig ansatte med aldersgrense 70 år, men ikke ordningene for personer med særaldersgrenser.

SPØRSMÅL NR. 1269**Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 21. juni 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Har regjeringen beregnet de potensielle besparelsene dersom man pålegger nyankomne innvandrere, samt innvandrere som har fullført introduksjonsprogram og som lever på offentlige ytelser, å bosette seg i de deler av landet hvor det rimeligst å bo?»

BEGRUNNELSE:

Oslos befolkning vokser raskt. Veksten skyldes nesten utelukkende innvandring samt vekst i antall 2. generasjon innvandrere. Tilflyttingen til Oslo kan ofte forklares med at innvandrere som har gjennomført introduksjonsprogram i andre deler av landet flytter til de største byene, i særlig grad til Oslo. Dette er mennesker uten jobb og som lever av offentlige ytelser. Oslo er landets dyreste kommune å bo i, og de offentlige ytelsene er derfor langt høyere enn andre steder i landet.

Svar:

Innvandrere er en sammensatt gruppe som i varierende grad har rett på offentlige ytelser i Norge. Jeg mener spørsmålet i første rekke er aktuelt for flyktninger, og jeg vil derfor svare for denne gruppen.

Alle med lovlig opphold i Norge kan i prinsippet etablere seg i den kommunen de selv ønsker. I tillegg fastslår sosialtjenesteloven at kommunene har plikt til å yte lovpålagte tjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Dette for å unngå at hjelpetrengende blir kasteballer mellom kommunene.

For flyktninger innvilget opphold i Norge gjelder det i praksis enkelte begrensninger. De aller fleste flyktninger som får opphold, har behov for bistand til bosetting i en kommune. Kommunene bestemmer selv om de vil bosette flyktninger, og ev. hvor mange de vil bosette. Etter bosetting har kommunen ansvar for tjenester til den enkelte flyktning, på linje med andre innbyggere. Kommunen får særskilte tilskudd til bosetting og integrering de første fem årene.

Når vi vurderer kostnader knyttet til bosetting og integrering av flyktninger, er det viktig å ha et langsiktig perspektiv. På lang sikt vil det være mest avgjørende at den bosatte kommer i arbeid og blir økonomisk selvforsørget. Det er ikke sikkert at bosted kommuner med lave bokostnader gir best mulig forutsetninger for å oppnå dette.

Noen flyktninger velger å bosette seg i en annen kommune etter gjennomført introduksjonsprogram, vanligvis 2 år. Disse velger gjerne en mer sentral kommune, og Oslo er den mest populære tilflyttingskommunen. Denne tendensen har imidlertid vært avtagende etter at introduksjonsloven ble innført, og det presiseres at de fleste blir boende i den kommunen de er bosatt i.

Dersom flyktninger ønsker å flytte til en annen kommune, og denne flyttingen er avtalt mellom kommunene, har vedkommende rett på sosiale tjenester i tilflyttingskommunen. Dersom flyttingen ikke er avtalt, kan tilflyttingskommunen avslå søknader med henvisning til at dette er bosettingskommunens ansvar, så lenge de mottar integreringstilskudd for vedkommende. Dette gir kommunene stor grad av kontroll over ev. merutgifter til sosialhjelp pga. tilflytting av flyktninger bosatt i en annen kommune.

Det er mange hensyn som kan ligge bak beslutningen om å flytte til en annen kommune etter endt introduksjonsprogram. Det kan f. eks. være lettere tilgang til arbeid og utdanning. I mange tilfeller ville det være både urimelig, men også til skade for integreringen, å pålegge flyktninger å bosette seg i en kommune med lavere bokostnader.

Vi har i dag ingen hjemmel for å pålegge personer med lovlig opphold å bosette seg i en bestemt kommune. Regjeringen har ikke beregnet potensielle besparelser ved tvangsflytting av personer som lever på offentlige ytelser til områder med lave boutgifter.

SPØRSMÅL NR. 1270**Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 20. juni 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Er det skilnad på retningslinene for bruk av skjønn i fradelingssaker i tettbygde strøk i forhold til i grisgrendte strøk, og er det skilnaden på utfallet i ulike fylke når fylkesmenn bruker skjønn i saker som gjeld fradeling av hustomt frå gardbruk i drift?»

GRUNNGJEVING:

Jordvern er særst viktig, og bakgrunnen for spørsmålet er ikkje at det skal gjerast generelt lettare å byggje ned jord til boligforemål. Det er bra at reglane er strenge. Samtidig er det ein fordel om bruken av skjønn frå fylkesmennene si side er fornuftig, at det ikkje er stor skilnad frå fylke til fylke og at omsynet til busetnad og fortsatt drift av gardsbruk tel med i vurderinga om fradeling av tomter.

Den største nedbygginga av dyrka jord skjer i eler nær tettstader. Det framstår som at fylkesmennene nyttar eit anna type skjønn når dei tek stilling til tomtefradeling i og nær tettstader enn dei gjer i grisgrendte strøk. Når saka gjeld ei boligtomt som er søkt fradelt eit gardsbruk, ser det altså ut for at det er vanskelegare å få eit ja enn om eit tilsvarande jordstykke er søkt omgjort til boligtomt i tettbygde strøk. Dersom statsråden meiner dette ikkje stemmer, vil ei oppklåring vera velkomen.

Den konkrete bakgrunnen for dette spørsmålet er ein fradelingssøknad i Gjemnes, garden Hoem, der eldste generasjon ønskjer å byggje eit nytt hus og la den yngre generasjonen flytte inn i eksisterande gardshus. Kommunen har kome til same konklusjon to gongar: «En fradeling påvirker ikke eiendomsstrukturen i særleg grad. Samfunnsnyttan er stor i tiltaket.» Likevel har fylkesmannen sagt nei til fradeling begge gongar han har behandla saka. Eit moment som verkar merkeleg i denne saka, er at den omsøkte parsellen ligg på ein type mark som dåverande landbruksminister Listhaug i 2013 tok bort tilskotet på, nemleg bratt og vanskeleg terreng som vart nytta til storfebeite. Det er så bratt at det ikkje nyttar å bruke traktor. Ein kan lure på kva definisjonen av fulldyrka mark er og kva som er årsaka til at god landbruksjord på flat mark ein stad i landet kan byggjast ned av IKEA-bygg og parkeringsplassar, medan ein ikkje får løyve til å byggje eit enkelt hus i bratt terreng.

Svar:

Det er reglar både i jordlova og i plan- og bygningslova som er aktuelle når ein ynskjer å dele frå ei hustomt frå eit gardsbruk.

Jordlova, som ligg under Landbruks- og matdepartementet, § 9 inneheld eit forbod mot omdisponering av dyrka og dyrkbar jord, og kommunen kan berre gje samtykke til omdisponering når det ligg føre ”særlege høve”. Omsynet til busetjing kan være eit av fleire nasjonale omsyn i vurderinga. Jordlova § 12 om forbod mot deling skal mellom anna sikre og halde eigedomens ressurser samla. Omsynet til busetjing er eit av flere moment som skal vurderast.

Kommunane skal nytte lokalt skjønn i disse saken, og retningslinene opnar for å leggje vekt på om hustomta ligg i eit grisgrendt strøk. I rundskriv M-1/2013 står det følgjande:

”Mens det i sentrale strøk er særlig viktig å sikre et sterkt jordvern og rasjonelle eiendommer, vil det i distriktene ofte være viktig å legge til rette for en bruksstruktur som sikrer bosettingen på best mulig måte.”

I tillegg til jordlova, kjem reglar i plan- og bygningslova til anvending når ein ynskjer å dele frå ei boligtomt i eit område som ligg i eit landbruksområde (LNF-område) i kommuneplanen. I slike høve skal ein ha dispensasjon etter plan- og bygningslova § 19-2. Dette er ei lov som ligg under Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I saka du viser til, har kommunen gjeve løyve etter jordlova §§ 9 og 12, men kommunen sitt vedtak om å innvilge dispensasjon etter plan- og bygningslova er påklaga av fylkesmannen til settefylkesmann. Eg kan ikkje kommentere ei enkeltsak som ikkje er avgjort.

Fylkesmannen brukar skjønn i vurderinga av om han skal påklage eit vedtak om dispensasjon etter plan- og bygningslova. Jordvern er eit av fleire kriterie ein skal leggje vekt på. Det fins ikkje tall på om det er forskjell på utfallet i ulike fylke når fylkesmenn brukar skjønn i saker som gjeld fradeling av hustomt frå gardsbruk i drift.

Eg vil likevel understreke at regjeringa har foreslått fleire endringar i jordlova, konsesjonslova, pris kontrollen og delingsbestemmelsen for å gi den private grunneigaren større råderett over eigen eigedom. Senterpartiet har i dei fleste høve røysta mot slike naudsyn-te endringar som ville styrka den private eigedomsretten.

Eg vonar Senterpartiet i framtida i større grad vil legge vekt på privat eigedomsrett i arealsaker, regjeringa vil raskt kunne kome attende til Stortinget med

slike forslag dersom eg skal forstå spørsmålet slik at Senterpartiets posisjon no er endra.

SPØRSMÅL NR. 1271

Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 20. juni 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Viser til Fiskeridepartementet bestilling av en SINTEF-rapport i 2011 om potensial for økt verdiskaping i oppdrettsnæringen. Kystmagasinet gjorde 15.01.2013 beregninger basert på rapporten, som viste til at norsk laksenæring skaper så mye som 100 000 arbeidsplasser i Europa innen foredling og indirekte verdiskaping.

Hvor mange arbeidsplasser mener statsråden det kan være snakk om basert på 2016-tall?»

Svar:

Oppdrett av laks og ørret er en viktig bidragsyter til sysselsetting, i både Norge og Europa.

Det reelle bidraget til sysselsetting i Europa basert på eksport av norsk, ubearbeidet oppdrettsfisk, er imidlertid trolig betydelig lavere enn de 100 000

arbeidsplasser som anslås i Kystmagasinets artikkel. Dette har sammenheng med at Kystmagasinets beregninger delvis bygger på en misforståelse av tallene i SINTEF-rapporten fra 2011. I artikkelen hevdes det at foredlingsleddet til laksenæringen i følge SINTEF-rapporten førte til om lag 21 450 årsverk i Norge. I SINTEF-rapporten beregnes imidlertid det isolerte sysselsettingsbidraget fra foredlingsleddet i havbruk i Norge, inkludert ringvirkninger, til å være 5 300 årsverk.

SINTEF beregnet i en annen rapport, fra 2014, at eksport av all norsk sjømat bidrar til ca. 20 600 arbeidsplasser knyttet til foredlingsvirksomhet i EU-området¹. Anslaget inkluderer direkte sysselsetting så vel som ringvirkninger som følger av dette. Det er min vurdering at dette anslaget trolig gir et mer riktig bilde på sysselsetting innen foredlingsvirksomhet i Europa basert på eksport av norsk fisk.

Det er for øvrig krevende å gjennomføre presise beregninger av ringvirkninger. Tallene i SINTEF-rapporten må således også betraktes som usikre.

¹ Employment in EU Fish Processing Industry based on Norwegian Seafood Export, Sintef Fiskeri og havbruk, 2014.

SPØRSMÅL NR. 1272**Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 21. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å heve kostnadsrammen for bygging av studentboliger utenfor de definerte pressområdene?»

BEGRUNNELSE:

Nord studentskipnad (Studentinord) besluttet i mai å utsette byggingen av studentboliger i Rana og Levanger på ubestemt tid. Bakgrunnen for avgjørelsen er de fastsatte kostnads grensene for å motta byggetilskudd, som for områder utenfor de store byene er på 700 000 kr per boenhet. Undertegnede mener det er viktig med et godt botilbud for studenter også i disse områdene. Studentboliger bedrer studentenes økonomi, og gjør at de kan bruke mer av sin tid og ressurser på utdanningen. Behovet for flere studentboliger er stort, også utenfor pressområder som Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Mange studenter tilknyttet mindre studiesteder har behov for å bo sentralt, for å slippe høye transportkostnader og samtidig ha mulighet til å delta i det faglige og sosiale miljøet på stedet. Dette legger press på det private leiemarkedet, og flere studenter sliter med å finne et sted å bo. Rana studentforening beskriver dagens boligtilbud i Rana som «ikke holdbart».

Også i Levanger er situasjonen presset, og Studentinord planla der bygging av hele 150 boenheter, som inntil videre ikke lar seg gjennomføre.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten Nybø i at studentboliger er viktig, noe både regjeringen og samarbeidspartiene har vist gjennom økte bevilgninger til studentboligbygging i denne stortingsperioden.

Det er store summer som hvert år settes av til studentboligbygging, og det er avgjørende at tilskuddsordningen er innrettet slik at boligene faktisk blir oppført. Det er derfor viktig å ha oppmerksomhet på at de fastsatte rammene er på et riktig nivå.

Departementet er i tett dialog med studentsamskipnadene og Husbanken om rammevilkårene for studentboligbygging, og vi er godt kjent med tilfellene som stortingsrepresentanten refererer til i sitt spørsmål. Nivået på kostnadsrammen og tilskuddssatsen for studentboliger må sees i sammenheng. Eventuelle forslag til endringer i rammene bør være basert på en grundigere behovsvurdering. Jeg vil derfor ta initiativ til at det blir gjennomført en gjennomgang av tilskuddsordningen i 2018.

SPØRSMÅL NR. 1273**Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 19. juni 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvordan fordeler formuesskattekuttene i perioden 2013-2017 seg på kommune- og fylkesnivå, ifølge Skatteetaten og Statistisk Sentralbyrå, og/eller ifølge ligningsdataene Finansdepartementet har tilgang på?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål 24 fra Finanskomiteen/SPs fraksjon av 15.05.2017, der det heter at:

«Departementets provenyberegninger er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Modellen er ikke egnet for å fordele skatteendringer basert på geografi. Departementet kan derfor ikke utføre beregningene i spørsmålet».

Dette er, med respekt å melde, et helt utilstrekkelig svar. Formuesskatten har en betydelig kommunal komponent, og kunne derfor ikke vært innkrevd om ikke Finansdepartementets underliggende etater hadde nøyaktig oversikt over skattegrunnlaget for formuesskatten i hver enkelt kommune. Dette framgår jo også tydelig av offentlig tilgjengelig statistikk på SSBs nettsider. Undertegnede har problemer med å tro at Finansdepartementets informasjonstilgang om skatteforhold er svakere enn den tilgangen folk flest har ved å besøke nettsidene til SSB. Undertegnede forventer et skikkelig svar, og ikke en uholdbar påstand om at provenyet på en allerede gjennomført endring i en skatt - hvis hovedkomponent er kommunal - ikke lar seg beregne på kommunenivå.

Svar:

Statistikk over skattegrunnlag og utlignet skatt for kommuner og fylker er tilgjengelig i Statistikkbanken til Statistisk sentralbyrå. Den vedlagte tabellen er hentet fra Statistisk sentralbyrås skattestatistikk for personer og viser antall formuesskattytere, grunnlag for formuesskatt og hvor mye det betales inn i formuesskatt til hhv. kommune og stat fra hver kommune.

Departementet publiserer også skattestatistikk fra siste tilgjengelig inntektsår i vedlegg til de årlige skatteproposisjonene. Tabell 2.2. i Prop. 1 LS (2016-2017) viser skattegrunnlag og utlignet skatt fordelt etter fylke.

Denne statistikken er imidlertid ikke egnet til å anslå hvordan skatteendringer fordeler seg mellom kommuner og fylker. Informasjon om skattegrunnlag og utlignet skatt er ikke tilstrekkelig for å utføre slike beregninger med en tilfredsstillende grad av treffsikkerhet. Det er avgjørende hvordan grunnlagene fordeler seg på individnivå. Selv om to kommuner har like mange formuesskattytere og det samme samlede grunnlaget (skattepliktig nettoformue), vil de ikke nødvendigvis komme likt ut av endringer i formuesskatten. Den ene kommunen kan ha en stor andel av sine formuesskattytere rett over bunnfradraget, mens nettoformuen er jevnere fordelt blant formuesskattyterne i den andre kommunen. En endring i bunnfradraget eller verdsettingsreglene kan dermed slå ulikt ut i de to kommunene.

Videre vil formuesgrunnlagene endres fra år til år selv om verdsettingsreglene ikke endres. Det skyldes utviklingen i økonomien og økte markedsverdier. Dette gjør det enda mer komplisert å skille ut virkningene for ulike kommuner av endrede formuesskatteregler.

Tilsvarende problemstillinger oppstår ved geografisk fordeling av andre skatte- og avgiftsendringer regjeringen foreslår. Departementet har på denne bakgrunn ikke utført beregninger der provenyet fra skatteendringer regjeringen foreslår, blir fordelt basert på geografi.

Vedlegg til svar:

Antall personer med formuesskatt, utlignet formuesskatt til hhv. kommune og stat og samlet skattepliktig nettoformue fordelt på kommuner. Bosatte personer 17 år og eldre. 2015

	Personer med formuesskatt	Sum formues- skatt til kommune (1 000 kr)	Sum formues- skatt til stat (1 000 kr)	Sum skattepliktig nettoformue (1 000 kr)
0101 Halden	2 418	33 021	7 052	7 570 251
0104 Moss	2 542	29 793	6 326	7 291 794
0105 Sarpsborg	3 965	57 977	12 382	13 010 206
0106 Fredrikstad	6 162	100 876	21 535	21 802 891
0111 Hvaler	683	8 274	1 735	1 936 603
0118 Aremark	151	3 128	667	622 538
0119 Marker	410	6 182	1 315	1 360 683
0121 Rømskog	70	1 913	408	357 121
0122 Trøgstad	540	6 460	1 379	1 563 547
0123 Spydeberg	583	7 624	1 630	1 782 116
0124 Askim	1 161	16 108	3 435	3 675 943
0125 Eidsberg	1 094	16 762	3 582	3 691 933
0127 Skiptvet	308	3 927	838	930 129
0128 Rakkestad	842	11 750	2 506	2 670 965
0135 Råde	776	9 504	2 028	2 267 120
0136 Rygge	1 441	19 826	4 224	4 539 252
0137 Våler (Østf.)	369	5 374	1 149	1 220 446
0138 Hobøl	423	5 959	1 272	1 349 056
0211 Vestby	1 532	21 411	4 552	4 870 242
0213 Ski	3 546	49 208	10 496	11 284 732
0214 Ås	2 053	22 338	4 769	5 679 732
0215 Frogn	2 206	37 784	8 053	8 011 374
0216 Nesodden	2 315	31 785	6 755	7 310 440
0217 Oppegård	4 075	62 216	13 268	13 822 850
0219 Bærum	23 851	667 826	142 772	124 597 367
0220 Asker	10 401	377 841	80 809	66 639 254
0221 Aurskog-Høland	1 249	13 137	2 800	3 370 365
0226 Sørum	1 516	27 470	5 866	5 736 393
0227 Fet	1 185	15 188	3 235	3 572 841
0228 Rælingen	1 675	20 860	4 446	5 004 027
0229 Enebakk	833	10 482	2 235	2 492 875
0230 Lørenskog	4 509	65 387	13 969	14 761 098
0231 Skedsmo	5 679	71 841	15 319	17 053 508
0233 Nittedal	2 531	31 650	6 742	7 557 855
0234 Gjerdrum	740	11 404	2 439	2 518 049
0235 Ullensaker	2 887	36 589	7 807	8 690 745
0236 Nes (Ak.)	1 627	18 324	3 910	4 552 482

0237 Eidsvoll	1 687	21 617	4 608	5 074 315
0238 Nannestad	869	13 467	2 875	2 968 604
0239 Hurdal	277	2 510	530	676 066
0301 Oslo kommune	88 444	2 977 707	635 926	532 385 817
0402 Kongsvinger	1 460	26 398	5 634	5 315 398
0403 Hamar	2 936	37 994	8 068	8 939 505
0412 Ringsaker	2 696	32 403	6 906	7 834 815
0415 Løten	537	4 374	932	1 252 311
0417 Stange	1 634	18 043	3 841	4 511 904
0418 Nord-Odal	401	3 026	645	901 832
0419 Sør-Odal	728	9 474	2 019	2 210 773
0420 Eidskog	539	4 155	870	1 186 741
0423 Grue	484	5 317	1 127	1 307 211
0425 Åsnes	694	7 010	1 486	1 806 381
0426 Våler (Hedm.)	336	3 044	645	816 260
0427 Elverum	1 625	18 626	3 965	4 578 965
0428 Trysil	1 279	8 924	1 531	1 942 709
0429 Åmot	299	3 259	689	798 314
0430 Stor-Elvdal	234	2 763	574	617 299
0432 Rendalen	211	1 712	354	449 340
0434 Engerdal	161	704	134	225 447
0436 Tolga	170	1 009	208	313 536
0437 Tynset	468	4 764	1 013	1 199 110
0438 Alvdal	263	2 825	598	695 986
0439 Folldal	149	1 194	249	335 046
0441 Os (Hedm.)	217	2 516	533	594 035
0501 Lillehammer	3 218	43 059	9 168	9 976 395
0502 Gjøvik	2 611	35 029	7 471	8 126 977
0511 Dovre	317	3 311	698	826 540
0512 Lesja	277	2 221	469	627 695
0513 Skjåk	314	3 120	664	808 189
0514 Lom	329	2 903	609	793 936
0515 Vågå	366	3 056	644	851 720
0516 Nord-Fron	661	8 104	1 726	1 901 979
0517 Sel	588	4 302	894	1 219 708
0519 Sør-Fron	342	5 740	1 212	1 190 302
0520 Ringebu	548	8 342	1 760	1 801 422
0521 Øyer	586	6 448	1 349	1 565 982
0522 Gausdal	683	6 925	1 453	1 747 894
0528 Østre Toten	1 306	14 834	3 166	3 663 969
0529 Vestre Toten	1 019	9 697	2 056	2 578 442
0532 Jevnaker	540	5 236	1 117	1 379 057
0533 Lunner	798	9 322	1 987	2 270 474
0534 Gran	1 424	15 983	3 410	3 988 626
0536 Søndre Land	422	3 269	689	950 847
0538 Nordre Land	581	5 118	1 079	1 393 447

0540 Sør-Aurdal	425	4 019	850	1 046 029
0541 Etnedal	174	1 905	400	459 452
0542 Nord-Aurdal	908	9 500	2 005	2 349 873
0543 Vestre Slidre	359	5 198	1 102	1 117 501
0544 Øystre Slidre	630	5 349	1 114	1 322 161
0545 Vang	217	2 380	491	555 989
0602 Drammen	5 890	119 652	25 570	24 216 875
0604 Kongsberg	3 397	42 824	9 122	10 176 640
0605 Ringerike	2 989	42 128	8 983	9 543 155
0612 Hole	816	29 024	6 207	5 125 984
0615 Flå	142	1 356	278	341 322
0616 Nes (Busk.)	526	6 059	1 283	1 442 020
0617 Gol	722	10 166	2 171	2 302 332
0618 Hemsedal	470	6 040	1 273	1 381 945
0619 Ål	690	7 143	1 498	1 795 766
0620 Hol	808	12 186	2 524	2 551 981
0621 Sigdal	637	11 608	2 469	2 376 177
0622 Krødsherad	301	5 913	1 250	1 176 400
0623 Modum	1 272	20 223	4 316	4 390 607
0624 Øvre Eiker	1 811	33 674	7 198	6 975 369
0625 Nedre Eiker	1 791	23 868	5 102	5 577 750
0626 Lier	2 819	53 659	11 470	11 071 631
0627 Røyken	1 989	27 684	5 897	6 321 364
0628 Hurum	896	11 100	2 365	2 652 355
0631 Flesberg	334	3 569	760	892 902
0632 Rollag	188	1 600	338	442 355
0633 Nore og Uvdal	371	4 164	876	981 259
0701 Horten	2 090	25 047	5 324	6 063 556
0702 Holmestrand	793	8 051	1 710	2 091 768
0704 Tønsberg	4 316	69 993	14 952	15 186 410
0706 Sandefjord (- 2016)	4 004	86 565	18 456	17 135 470
0709 Larvik	3 999	74 879	15 970	15 451 559
0710 Sandefjord	0	0	0	0
0711 Svelvik	509	6 400	1 362	1 521 689
0713 Sande (Vestf.)	828	13 936	2 977	2 966 596
0714 Hof	304	3 461	739	855 557
0716 Re	862	12 420	2 655	2 816 708
0719 Andebu (-2016)	449	4 506	957	1 178 952
0720 Stokke (-2016)	1 034	12 696	2 705	3 051 233
0722 Nøtterøy	2 531	45 538	9 712	9 532 229
0723 Tjøme	567	12 249	2 598	2 379 027
0728 Lardal	241	2 090	444	581 408
0805 Porsgrunn	2 762	35 958	7 666	8 405 929
0806 Skien	3 998	56 278	12 015	12 802 738
0807 Notodden	1 077	13 376	2 846	3 144 553

0811 Siljan	181	1 782	381	466 128
0814 Bamble	1 265	12 828	2 737	3 339 038
0815 Kragerø	995	9 755	2 048	2 514 132
0817 Drangedal	308	2 272	483	684 885
0819 Nome	544	8 089	1 725	1 799 164
0821 Bø (Telem.)	607	7 678	1 640	1 822 149
0822 Sauherad	405	4 842	1 034	1 173 053
0826 Tinn	532	5 932	1 254	1 452 302
0827 Hjartdal	227	2 197	468	588 118
0828 Seljord	318	4 239	905	965 511
0829 Kviteseid	318	3 275	687	803 979
0830 Nissedal	203	1 810	378	454 362
0831 Fyresdal	132	958	198	271 325
0833 Tøkke	261	2 142	448	576 789
0834 Vinje	406	7 568	1 606	1 528 530
0901 Risør	664	10 166	2 150	2 205 358
0904 Grimstad	1 989	65 342	13 942	11 647 907
0906 Arendal	3 736	49 041	10 431	11 415 683
0911 Gjerstad	187	2 212	471	527 429
0912 Vegårshei	147	1 253	263	333 871
0914 Tvedestrand	613	7 182	1 495	1 673 720
0919 Froland	393	4 542	958	1 084 374
0926 Lillesand	1 160	17 397	3 673	3 793 553
0928 Birkenes	385	3 950	837	998 008
0929 Åmli	191	2 030	428	485 486
0935 Iveland	73	699	147	184 174
0937 Evje og Hornnes	343	3 578	751	884 659
0938 Bygland	165	1 225	253	335 789
0940 Valle	186	1 505	320	436 079
0941 Bykle	135	2 306	483	464 021
1001 Kristiansand	7 713	185 741	39 652	35 807 024
1002 Mandal	1 451	19 449	4 105	4 459 252
1003 Farsund	1 217	14 653	3 096	3 451 963
1004 Flekkefjord	1 074	12 215	2 582	2 967 198
1014 Vennesla	821	6 813	1 449	1 935 931
1017 Songdalen	425	4 968	1 063	1 220 963
1018 Søgne	1 043	20 037	4 246	4 053 108
1021 Marnardal	192	1 637	345	452 303
1026 Åseral	81	594	126	176 178
1027 Audnedal	174	1 349	281	395 405
1029 Lindesnes	530	7 409	1 542	1 625 840
1032 Lyngdal	840	9 477	1 997	2 271 142
1034 Hægebostad	198	1 742	365	479 911
1037 Kvinesdal	618	5 194	1 091	1 431 891
1046 Sirdal	253	2 498	530	650 110
1101 Eigersund	1 645	33 919	7 248	6 812 430

1102 Sandnes	8 404	126 864	27 138	28 308 519
1103 Stavanger	17 888	421 260	90 075	81 949 329
1106 Haugesund	3 162	47 467	10 121	10 516 017
1111 Sokndal	364	3 645	764	944 454
1112 Lund	323	3 885	829	934 240
1114 Bjerkreim	366	5 172	1 108	1 182 298
1119 Hå	1 861	24 359	5 217	5 729 901
1120 Klepp	2 292	37 782	8 090	8 182 672
1121 Time	2 064	28 044	6 002	6 509 002
1122 Gjesdal	1 019	13 087	2 802	3 122 310
1124 Sola	3 565	71 589	15 309	14 647 700
1127 Randaberg	1 497	23 008	4 924	5 112 613
1129 Forsand	159	1 670	356	431 116
1130 Strand	1 207	14 669	3 126	3 543 135
1133 Hjelmeland	464	4 985	1 065	1 267 354
1134 Suldal	536	4 477	957	1 279 051
1135 Sauda	460	5 863	1 252	1 367 884
1141 Finnøy	433	5 513	1 177	1 312 276
1142 Rennesøy	579	9 823	2 099	2 113 461
1144 Kvitsøy	68	546	116	161 886
1145 Bokn	100	760	163	230 956
1146 Tysvær	967	10 530	2 250	2 669 068
1149 Karmøy	3 923	55 777	11 879	12 598 390
1151 Utsira	22	246	53	65 458
1160 Vindafjord	1 034	19 492	4 157	4 035 841
1201 Bergen	31 179	744 056	158 919	143 625 916
1211 Etne	492	5 637	1 204	1 390 752
1216 Sveio	474	4 950	1 053	1 259 450
1219 Bømlo	1 023	23 505	5 025	4 587 070
1221 Stord	1 617	21 997	4 695	5 060 215
1222 Fitjar	308	6 732	1 439	1 328 660
1223 Tysnes	320	9 149	1 951	1 671 784
1224 Kvinnherad	1 403	16 321	3 463	3 996 488
1227 Jondal	108	756	161	231 689
1228 Odda	693	5 326	1 123	1 561 039
1231 Ullensvang	430	3 674	781	1 031 927
1232 Eidfjord	138	1 157	245	324 587
1233 Ulvik	125	831	174	255 571
1234 Granvin	99	605	127	204 727
1235 Voss	1 925	18 668	3 961	4 923 120
1238 Kvam	969	9 849	2 098	2 541 977
1241 Fusa	485	6 772	1 446	1 539 809
1242 Samnanger	287	2 635	559	707 726
1243 Os (Hord.)	1 812	26 347	5 619	5 950 704
1244 Austevoll	631	51 315	10 985	8 093 285
1245 Sund	559	6 476	1 378	1 592 411
1246 Fjell	2 049	39 516	8 450	8 110 492

1247 Askøy	2 120	24 167	5 148	5 982 753
1251 Vaksdal	310	1 732	366	595 430
1252 Modalen	42	336	72	98 082
1253 Osterøy	701	9 746	2 074	2 220 441
1256 Meland	583	5 878	1 252	1 541 810
1259 Øygarden	330	3 359	715	868 617
1260 Radøy	429	6 500	1 391	1 440 146
1263 Lindås	1 507	15 701	3 350	4 030 870
1264 Austrheim	334	7 630	1 632	1 482 296
1265 Fedje	98	712	149	210 715
1266 Masfjorden	179	1 913	406	486 844
1401 Flora	1 226	20 413	4 356	4 366 014
1411 Gulen	299	10 434	2 234	1 846 354
1412 Solund	138	1 358	289	355 332
1413 Hyllestad	186	1 669	352	450 373
1416 Høyanger	396	4 139	872	1 047 415
1417 Vik	409	4 425	944	1 122 563
1418 Balestrand	152	1 088	232	334 244
1419 Leikanger	291	2 856	605	758 687
1420 Sogndal	947	11 346	2 417	2 748 117
1421 Aurland	233	2 983	636	698 703
1422 Lærdal	284	3 027	645	761 423
1424 Årdal	612	4 992	1 060	1 423 605
1426 Luster	696	6 653	1 414	1 772 649
1428 Askvoll	353	4 060	865	994 097
1429 Fjaler	345	4 733	1 003	1 075 836
1430 Gaular	312	3 931	841	928 506
1431 Jølster	382	4 474	955	1 099 577
1432 Førde	1 449	22 634	4 840	4 976 260
1433 Naustdal	302	4 740	1 011	1 041 611
1438 Bremanger	370	2 620	543	799 295
1439 Vågsøy	630	11 158	2 384	2 347 070
1441 Selje	296	2 904	617	759 573
1443 Eid	587	6 888	1 471	1 683 874
1444 Hornindal	133	900	190	283 568
1445 Gloppen	777	9 423	2 005	2 269 870
1449 Stryn	862	17 816	3 804	3 564 264
1502 Molde	2 879	38 824	8 293	9 027 756
1504 Ålesund	4 391	103 356	22 075	20 043 404
1505 Kristiansund	1 833	26 512	5 664	5 981 727
1511 Vanylven	424	3 648	777	1 031 991
1514 Sande (M. og R.)	268	2 884	612	722 094
1515 Herøy (M. og R.)	970	24 287	5 193	4 616 780
1516 Ulstein	838	22 157	4 741	4 180 998
1517 Hareid	434	6 042	1 294	1 378 158

1519 Volda	918	9 936	2 111	2 507 127
1520 Ørsta	1 089	17 342	3 694	3 761 330
1523 Ørskog	266	2 765	589	709 263
1524 Norddal	251	1 820	383	543 260
1525 Stranda	500	6 647	1 413	1 537 911
1526 Stordal	93	1 301	279	293 927
1528 Sykkylven	804	11 199	2 393	2 548 197
1529 Skodje	402	5 528	1 180	1 263 720
1531 Sula	690	7 652	1 626	1 909 454
1532 Giske	590	6 990	1 493	1 711 093
1534 Haram	909	12 865	2 743	2 922 404
1535 Vestnes	572	10 212	2 177	2 142 453
1539 Rauma	735	27 140	4 098	4 536 836
1543 Nesset	239	2 361	503	609 926
1545 Midsund	186	3 786	809	759 169
1546 Sandøy	154	2 086	444	479 154
1547 Aukra	293	3 693	772	878 732
1548 Fræna	811	8 267	1 766	2 163 192
1551 Eide	315	4 397	937	1 008 700
1554 Averøy	470	5 670	1 200	1 339 078
1557 Gjemnes	260	3 146	668	742 468
1560 Tingvoll	266	2 443	511	629 872
1563 Sunndal	714	6 613	1 405	1 772 855
1566 Surnadal	578	5 690	1 202	1 481 092
1567 Rindal	271	2 313	495	652 904
1571 Halså	200	4 041	860	806 848
1573 Smøla	224	2 206	470	581 099
1576 Aure	420	5 549	1 183	1 289 572
1601 Trondheim	19 126	317 589	67 815	68 323 537
1612 Hemne	327	5 106	1 090	1 119 013
1613 Snillfjord	134	1 130	240	311 403
1617 Hitra	380	4 758	1 014	1 119 765
1620 Frøya	370	84 265	18 048	12 466 702
1621 Ørland	442	5 825	1 244	1 353 814
1622 Agdenes	175	1 442	307	405 272
1624 Rissa	603	5 394	1 140	1 479 883
1627 Bjugn	378	3 036	634	864 232
1630 Åfjord	313	4 201	892	961 317
1632 Roan	107	693	144	221 427
1633 Osen	94	814	171	220 688
1634 Oppdal	709	9 015	1 913	2 102 365
1635 Rennebu	265	1 964	418	584 257
1636 Meldal	335	6 039	1 289	1 259 539
1638 Orkdal	1 021	11 590	2 470	2 869 685
1640 Røros	780	8 388	1 772	2 060 587
1644 Holtålen	196	1 185	252	389 294

1648 Midtre Gauldal	531	4 117	877	1 207 278
1653 Melhus	1 355	13 785	2 945	3 587 507
1657 Skaun	523	4 158	886	1 217 229
1662 Klæbu	435	4 586	978	1 167 540
1663 Malvik	1 236	14 956	3 191	3 614 729
1664 Selbu	376	3 428	724	922 486
1665 Tydal	86	554	116	175 554
1702 Steinkjer	1 634	17 187	3 669	4 404 759
1703 Namsos	808	11 495	2 449	2 597 014
1711 Meråker	181	2 238	474	522 612
1714 Stjørdal	1 849	23 202	4 961	5 542 206
1717 Frosta	220	2 262	481	584 834
1718 Leksvik	316	3 635	773	893 715
1719 Levanger	1 482	15 025	3 199	3 916 528
1721 Verdal	1 042	12 313	2 629	2 998 803
1724 Verran	143	823	171	270 050
1725 Namdalseid	108	757	159	229 265
1736 Snåase - Snåsa	238	2 007	428	566 992
1738 Lierne	176	2 279	478	493 349
1739 Raarvihke - Røyrvik	41	254	51	78 283
1740 Namsskogan	73	885	189	205 584
1742 Grong	202	1 701	360	476 623
1743 Høylandet	103	1 266	270	299 622
1744 Overhalla	285	2 749	587	736 041
1748 Fosnes	38	267	57	78 897
1749 Flatanger	107	1 848	392	382 272
1750 Vikna	302	8 275	1 768	1 532 413
1751 Nærøy	456	5 014	1 061	1 229 341
1755 Leka	59	380	79	119 231
1756 Inderøy	640	6 561	1 399	1 687 777
1804 Bodø	4 579	49 313	10 510	12 499 526
1805 Narvik	1 341	13 528	2 871	3 465 081
1811 Bindal	146	1 409	291	355 101
1812 Sømna	154	1 388	296	371 248
1813 Brønnøy	616	7 332	1 562	1 768 776
1815 Vega	110	873	186	249 513
1816 Vevelstad	65	395	84	131 945
1818 Herøy (Nordl.)	163	3 181	679	640 980
1820 Alstahaug	532	6 156	1 310	1 500 226
1822 Leirfjord	124	905	189	270 866
1824 Vefsn	1 202	12 588	2 682	3 236 287
1825 Grane	115	1 001	210	266 559
1826 Hattfjelldal	139	1 157	244	315 664

1827 Dønna	134	1 345	287	346 517
1828 Nesna	145	809	172	285 460
1832 Hemnes	310	2 700	575	745 217
1833 Rana	1 808	21 109	4 494	5 152 859
1834 Lurøy	191	7 170	1 535	1 251 037
1835 Træna	52	643	138	151 893
1836 Rødøy	103	834	177	227 130
1837 Meløy	519	4 939	1 047	1 306 815
1838 Gildeskål	190	1 288	268	391 756
1839 Beiarn	104	765	164	235 617
1840 Saltdal	463	4 541	967	1 193 807
1841 Fauske	805	7 776	1 649	2 059 247
1845 Sørfold	175	980	207	334 810
1848 Steigen	241	2 545	537	631 686
1849 Hamarøy - Hábmer	178	1 202	253	357 691
1850 Divtasvuodna - Tysfjord	164	966	201	300 049
1851 Lødingen	170	2 340	498	534 446
1852 Tjeldsund	74	319	61	121 477
1853 Evenes	105	652	131	192 732
1854 Ballangen	174	1 005	205	297 575
1856 Røst	52	1 351	290	254 395
1857 Værøy	79	2 105	451	398 632
1859 Flakstad	122	1 583	337	371 666
1860 Vestvågøy	881	12 741	2 719	2 880 132
1865 Vågan	702	13 313	2 807	2 735 179
1866 Hadsel	519	10 890	2 295	2 152 939
1867 Bø (Nordl.)	189	3 664	775	732 717
1868 Øksnes	335	4 595	974	1 042 676
1870 Sortland	709	13 296	2 841	2 764 611
1871 Andøy	323	3 825	817	936 747
1874 Moskenes	122	1 367	289	338 157
1902 Tromsø	7 270	100 324	21 380	23 033 955
1903 Harstad	2 144	25 913	5 520	6 282 764
1911 Kvæfjord	221	1 300	275	448 502
1913 Skånland	253	2 014	428	572 355
1917 Ibestad	133	2 447	516	496 371
1919 Gratangen	67	1 258	267	251 922
1920 Loabák - Lavangen	69	717	151	173 257
1922 Bardu	296	2 160	457	652 997
1923 Salangen	160	2 983	633	609 911
1924 Målselv	582	6 946	1 472	1 676 110
1925 Sørreisa	257	5 358	1 138	1 063 604
1926 Dyrøy	100	573	119	190 308
1927 Tranøy	96	536	114	187 077

1928 Torsken	59	344	66	105 793
1929 Berg	52	854	181	178 534
1931 Lenvik	888	14 325	3 048	3 107 347
1933 Balsfjord	486	3 787	800	1 110 851
1936 Karlsøy	234	2 347	500	606 696
1938 Lyngen	306	2 680	565	734 655
1939 Storfjord - Omasvuotna - Omasvuono	190	1 552	326	424 616
1940 Gáivuotna - Kåfjord	131	2 045	434	440 854
1941 Skjervøy	182	1 756	372	453 882
1942 Nordreisa	359	4 268	909	1 025 136
1943 Kvænangen	102	2 983	635	546 343
2002 Vardø	154	1 255	264	347 388
2003 Vadsø	463	4 782	1 019	1 218 423
2004 Hammerfest	656	6 330	1 350	1 678 975
2011 Guovdageaidnu - Kautokeino	216	1 477	308	474 885
2012 Alta	1 508	19 360	4 133	4 569 453
2014 Loppa	81	715	151	190 922
2015 Hasvik	67	410	84	126 906
2017 Kvalsund	82	462	98	154 735
2018 Måsøy	109	1 647	353	362 618
2019 Nordkapp	249	2 701	575	672 824
2020 Porsanger - Porsángu - Porsanki	245	2 144	456	603 780
2021 Kárásjohka - Karasjok	174	1 337	268	398 079
2022 Lebesby	62	847	181	191 835
2023 Gamvik	58	721	153	165 421
2024 Berlevåg	91	561	119	185 300
2025 Deatnu - Tana	211	2 925	613	649 287
2027 Unjárga - Nesseby	52	429	91	116 437
2028 Båtsfjord	130	1 567	333	371 630
2030 Sør-Varanger	689	5 834	1 245	1 655 273

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk for personer 2015.

SPØRSMÅL NR. 1274**Innlevert 12. juni 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 19. juni 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor mange flere vil bli nullskatteyttere ved å fjerne all formuesskatt på aksjer og driftsmidler, og hva er fordelingseffekten av et slikt grep, inndelt i formuesgruppene negativ formue, 0 kr - 0,5 mill. kr, 0,5 mill. kr - 1 mill. kr, 1 mill. kr - 5 mill. kr, 5 mill. kr - 10 mill. kr, 10 mill. kr - 50 mill. kr, 50 mill. kr til høyeste praktisk målbare formuesintervall?»

Svar:

Det anslås at om lag 484 300 personer 17 år og eldre verken vil betale personlig inntektsskatt eller formuesskatt i 2017. Om lag 132 000 av disse er pensjonister. Dersom formuesskatten på eiendeler omfattet av verdsettingsrabatten for aksjer og driftsmidler hadde blitt fjernet, ville antallet personer som ikke betaler

personlig inntektsskatt eller formuesskatt økt med om lag 3 900 personer. I beregningen er gjelden nedjustert med den andelen eiendelene som omfattes av verdsettingsrabatten for aksjer og driftsmidler utgjør av samlet bruttoformue.

Tabellen nedenfor viser endring i inntekt etter skatt etter intervaller for beregnet nettoformue ved en fjerning av formuesskatten på aksjer og driftsmidler, gitt forutsetningene nevnt ovenfor. En slik endring ville redusert provenyet med om lag 7,5 mrd. kroner påløpt sammenlignet med 2017-regler.

Jeg vil påpeke at det er helheten i skattesystemet og den samlede beskatningen som er relevant. I denne sammenhengen blir det for snevert kun å se på skatter på personers hånd. Eiere av næringsvirksomhet bidrar også gjennom selskapsskatten, selv om de i enkelte år skulle betale lite i personlig inntektsskatt.

Tabell Gjennomsnittlig endring i skatt etter intervaller for beregnet nettoformue¹ ved en fjerning av formuesskatt på aksjer og driftsmidler². 2017

Beregnet nettoformue. ¹ Mill. kroner	Antall personer	Gjennomsnittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner
Negativ	1 007 800	99 200	0
0-0,5	1 149 500	59 800	0
0,5-1	351 700	112 600	0
1-5	1 515 900	127 500	-300
5-10	208 300	221 100	-3 700
10-50	57 600	496 500	-43 500
50-100	2 900	1 254 400	-350 300
Over 100	1 600	3 767 700	-1 752 400
I alt	4 295 400	113 100	-1 800

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formuesverdier uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier.

² Aksjer og driftsmidler er definert som summen av andeler i aksjefond (4.1.4), verdipapirer registrert i VPS (4.1.7) unntatt obligasjoner (4.1.7.2), andre verdipapirer ikke registrert i VPS (4.1.8), formue av fast eiendom (4.3.5) inkludert gårdsbruk og skogseiendom, driftsløsøre og andre eiendeler i næring (4.4), og annen skattepliktig formue (4.5.4).

Kilder: SSBs skattemodell LOTTE-Skatt og Finansdepartementet.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2014. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele be-

folkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2017. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 1275

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 21. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«I kostnadsestimatet i Prop. 151 S (2015-2016) for alternativ 2 (samling på Andøya) har blitt lagt til grunn kostnader knyttet til planprosess på 112,5 millioner kroner (inkludert usikkerhet).

Hvorfor har det ikke blitt lagt til grunn tilsvarende kostnader for alternativ 1 (samling på Evenes)?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. juni med spørsmål fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås om hvorfor kostnader knyttet til planprosess på 112,5 millioner kroner er inkludert i alternativ 2 og ikke i alternativ 1.

Vedtaket om etablering av en fremskutt operasjonsbase for kampfly på Evenes ble gjort i 2012 (jf. Innst. 388 S (2011–2012) jf. Prop. 73 S (2011–2012)). Planprosessen for etableringen på Evenes var derfor allerede en del av budsjettet for kampflybaseprosjektet og følgelig ikke en tilleggs kostnad i alternativ 1.

SPØRSMÅL NR. 1276

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 21. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hva er kostnadene knyttet til tilpasninger på eksisterende hangarer og skvadronlokale på Andøya i forbindelse med at både dagens maritime patruljefly og nye maritime patruljefly skal opereres parallelt i alternativ 1 (enebase på Evenes)?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge bakgrunnsdokumentene til Prop 151 S (2015-2016) vil det i perioden 2020 til 2023 stasjoneres nye fly som erstatning for dagens maritime patruljefly på Andøya under 333-skvadronen, samtidig som de seks nåværende MPA-flyene fases ut. Skiftet til ny flytype gjennomføres på Andøya siden begge flytypene opereres parallelt i innfasingsperioden. I fotnote på side 15 i PWC-rapporten står følgende:

«Siden begge flytypene opereres parallelt må det gjøres tilpasninger på eksisterende hangarer og skvadronslokale. Kostnadene knyttet til disse EBA-tilpasningene er ikke inkludert i beregningen.»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. juni 2017 med spørsmål fra stortings-representant Janne

Sjelmo Nordås om kostnader knyttet til tilpasninger på eksisterende hangarer og skvadronslokale på Andøya i forbindelse med at dagens maritime patruljefly og nye maritime patruljefly skal opereres parallelt i alternativ 1 (samling på Evenes).

De eksisterende fasilitetene, inkludert skvadronsbygg og hangarer på Andøya, skal kun benyttes frem til P-3-flyene utfases. Det er derfor ikke behov for tilpasninger for de nye maritime patruljeflyene på Andøya. P-8 A- systemet er planlagt innfaset på Evenes fra 2022.

SPØRSMÅL NR. 1277

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 21. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«I rapport «Lokaliseringalternativer for Forsvarets nye kampfly F-35» fra Forsvarsdepartementet i 2011 legges det i alternativ «Ørlandet - Evenes tobaseløsning» til grunn investeringskostnader på i overkant av 800 millioner kroner i flyoperative flater på Evenes og i overkant av 300 millioner kroner i grunnerverv.

Hvorfor er disse kostnadene ikke del av tallgrunnlaget i kostnadsberegningene for alternativ 1 Prop 151 S (2015-2016)?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. juni 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Heidi Greni om hvorfor tallgrunnlaget i rapporten «Lokaliseringalternativer for Forsvarets nye kampfly F-35» ikke er del av tallgrunnlaget i kostnadsberegningene for alternativ 1 i Prop 151 S (2015 -2016).

Rapporten «Lokaliseringalternativer for Forsvarets nye kampfly F-35» fra 2011 omhandler etablering av baseløsning for nye kampfly, og lå til grunn for anbefalingen i Prop. 73 S (2011–2012) om en enebase på Ørland med fremskutt operasjonsbase med QRA på Evenes. Det ble ikke vurdert som nødvendig med utbedringer av banesystemet på Evenes.

Denne vurderingen ble opprettholdt i Prop 151 S (2015–2016), og det er derfor ikke inkludert kostnadsberegninger til investeringer i nytt banesystem.

SPØRSMÅL NR. 1278**Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 20. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Den 4. april i år vedtok Stortinget en enstemmig støtte til en kommersiell allmennkringkaster for å sikre mediemangfold, kvalitet og en positiv konkurrent til NRK. Kulturministeren lovde å kunngjøre avtalen så snart som mulig, med en kompensasjon på inntil 15 mill. euro for å lage allmennkringkastingsinnhold med daglige nyhetsendinger utenfor Oslo. Stortinget har en forventning om at det skulle skje før sommeren.

Når vil regjeringen kunngjøre en avtale for kommersiell allmennkringkasting?»

Svar:

Jeg har siden Stortinget behandlet Meld. St. 14 (2016-2017) i april i år gitt arbeidet med å forberede kunngjøringen høy prioritet. Jeg tar sikte på at avtalen skal kunngjøres før sommeren, det vil si i løpet av juni.

SPØRSMÅL NR. 1279**Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen****Besvart 19. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«I VG søndag 10.6.2017 sier statsråd Haugli at hun har forslag som vil stoppe såkalte faste ansettelser uten lønn mellom oppdrag.

Kan jeg be om å få se de konkrete forslagene som ligger til grunn for utspillet?»

Svar:

I VG 12. mai i år bekreftet jeg at Arbeids- og sosialdepartementet arbeider med enkelte lovforslag vedrørende ansettelsesavtaler og bruk av innleid arbeidskraft, særlig med bakgrunn i situasjonen i byggenæringen. Jeg sa blant annet at vi skal sørge for at ”faste ansettelser med forutsigbare lønns- og arbeidsvilkår blir hovedregelen, også innen bygg- og anleggssektoren”. Det tas blant annet sikte på å presisere nærmere i arbeidsmiljøloven hva en fast ansettelse innebærer. Det vil også bli fremmet forslag om en ny hjemmel for midlertidig ansettelse i bemanningsforetak når arbeidstaker skal leies ut for å fylle reelle vikariater, samt skissert en kvoteordning for innleide i virksomhetene.

Forslagene ble presentert for og drøftet med hovedorganisasjonene i et møte i departementet 8. juni. I møteinvitasjonen ble forslagene presentert slik:

”1. Presisere fast ansettelse

Arbeidsmiljøloven inneholder ingen legaldefinisjon eller nærmere angivelse av begrepet fast ansettelse. Etter rettspraksis må det kreves en viss forutsigbarhet for arbeid og inntekt, samt et reelt stillingsvern for at en ansettelse kan kalles fast etter arbeidsmiljøloven. Departementet vurderer at disse prinsippene bør fremkomme tydeligere av loven. Formålet med en presisering vil være å tydeliggjøre hva som er gjeldende rett og særlig avklare at ansettelsesavtaler uten forutsigbarhet for arbeid og stillingsvern ikke innebærer fast ansettelse. Forslaget vil gjelde for alle faste ansettelsesforhold og altså få betydning også utenfor bemanningsbransjen.

2. Ny hjemmel for midlertidig ansettelse i bemanningsbyråene

Vi vurderer å foreslå en ny bestemmelse som gir adgang til midlertidig ansettelse i bemanningsbyråer for tilfeller der formålet er å leie ut arbeidstaker for å fylle vikariater i innleievirksomhetene. Rettspraksis viser at dagens praksis med avtaleformen fast ansettelse uten garantilønn i mange tilfeller i realiteten vil være ulovlige midlertidige ansettelser, og en ny hjemmel vil derfor avhjelpe bemanningsbyråenes adgang til å ansette midlertidig uavhengig av om det er et kortvarig eller løpende behov for slike oppgaver/utleieoppdrag i bemanningsbyrået. Formålet er å sikre bemanningsbyråene

ekstra fleksibilitet pga. en uforutsigbar oppdragsmengde til enhver tid når det gjelder utleie for å tre inn i vikariater.

Skisse om kvote

Enkelte bransjer, for eksempel i bygg og anlegg, viser til stor økning i bruken av innleie, noe både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden mener er uheldig. I tillegg til dårlige lønns- og arbeidsvilkår, kan dette føre til skjev konkurranse, negativ kompetanseutvikling i virksomhetene og lavere rekruttering av unge til bransjen.

Departementet ønsker å omtale (dvs. ikke konkret foreslå) i høringen en skisse til regulering hvor adgangen til inn-

leie kan begrenses til en kvote for hver virksomhet. En kvote kan gjelde for alle virksomheter eller bare enkelte bransjer, og/eller gjelde totalt antall innleide på alle grunnlag i loven, ev. bare innleie på enkelte grunnlag, f. eks. lokal avtale.

Formålet vil være å begrense omfanget av innleie, for særlig å sikre hovedregelen om fast ansettelse, jevnere konkurranse med de som ønsker å ansette direkte, sikre kompetanse i virksomhetene og rekruttering av unge til bransjen(e).”

Departementet arbeider nå med å utrede forslagene nærmere, og vil snarest mulig sende ut et høringsbrev på bred høring.

SPØRSMÅL NR. 1280

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 22. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I et brev til ledelsen ved St Olavs Hospital i Trondheim, kommer Norsk Sykepleierforbund med sterk bekymring for at nye sparetiltak vil ramme pasientsikkerheten og øke belastningen på de ansatte. Blant annet skal tiden sykepleierne bruker mellom vaktene for å gi god informasjon om den enkelte pasient på avdelingene, kuttes.

Hva vil helseministeren gjøre konkret for å ivareta pasientsikkerheten og de ansattes rettigheter når man blant annet går bort fra prinsippet om femdagers arbeidsuke?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har sykepleietjenesten ved St. Olavs Hospital vært gjenstand for kontinuerlig effektivisering med det mål å skulle tilfredsstille økonomiske og produktivitetmessige krav fra RHF og departementet. Tillitsvalgte har uttalt at effektiviseringspotensialet ved St. Olavs Hospital er ansett som tatt ut.

Helseforetaket er i en situasjon med vedvarende høyt pasientbelegg. Denne situasjonen er ikke ny og er godt kjent for både sykehusledelse og landets helsemyndigheter. Det er i dag mange steder ikke kapasitet til å ta unna ”toppene”. Noen avdelinger har over tid hatt langt over 100 % belegg. Rapport fra Barne- og ungdomsklinikken fra februar 2017 viser at de har hatt

opp mot 170 % belegg på senvinteren. I denne rapporten uttrykker også klinikkensjefen sin bekymring for bemanningssituasjonen og det høye arbeidspresset for ansatte. På tross av et allerede stort arbeidspres på sykepleietjenesten i hele organisasjonen, settes det i gang arbeider for ytterligere effektivisering av sykepleietjenesten. Blant annet er det foreslått å redusere overlappingstiden mellom vaktene. De tillitsvalgte i Sykepleierforbundet uttrykker bekymring for kvaliteten på kommunikasjonen i vaktskiftene og dermed for pasientsikkerheten dersom denne tiden skal forkortes. Rapporttiden er også en tid der man skal kunne ha faglige drøftinger og utveksle kunnskap. Ved å forkorte overlappingstiden forkortes arbeidsdagen og gir dermed grunnlag for utvidelse av normalarbeidsuken på fem dager for heltidsansatte. Her går arbeidsgiver bort fra et prinsipp som er bærende i norsk arbeidsliv, nemlig fem dagers arbeidsuke i gjennomsnitt. På denne måten tar man også bort dager som skal fungere som lovfestet kompenserende hvile fordi turnus er ansett som helsebelastende i seg selv. Når man i tillegg vet at det i langtidsbudsjettet er anslått en årlig aktivitetssøkning på 1,2 %, fortsatt årlig effektivisering samt en økning i bemanningen på kun 25 årsverk i perioden 2018-2023, er det grunn til å frykte at situasjonen vil vedvare.

Svar:

Generelt vil jeg vise til at helseforetakene skal yte forsvarelig helsehjelp. Videre vil jeg vise til at forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring, som trådte i kraft fra 1.

januar 2017, setter krav knyttet til bl.a. pasientsikkerhet. Jeg legger til grunn at helseforetakene, herunder St. Olavs Hospital, innretter sin virksomhet i tråd med gjeldende lover, forskrifter og avtaleverk.

SPØRSMÅL NR. 1281

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Kristin Vinje

Besvart 22. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Forskningsrådet er av Kunnskapsdepartementet eksplisitt bedt om å overveie om Simula skal inkluderes i fordelingen av ekstra rekrutteringsstillinger til instituttsektoren. Jeg er kjent med at Forskningsrådet har besluttet å avgrense slike stillinger til de instituttene som er tilordnet retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter og med innrapportert virksomhet innenfor MNT-fag. En slik avgrensning kan se ut til å ekskludere Simula.

Hva er bakgrunnen for en slik avgrensning?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har både i 2016 og i 2017 bevilget ekstra rekrutteringsstillinger til instituttsektoren. Simula er nylig nok en gang evaluert av et internasjonalt panel, som er svært positive og peker på at Simula gjennomgående har høy kvalitet på forskningen. Alle de tre forskningsgruppene ved Simula er vurdert til å være «eksellente». De trekker også frem den gode utdanningsinnsatsen, innovasjonsresultatene og det internasjonale samarbeidet. Samtidig representerer Simula et fagfelt, IKT, som det er stort behov for å utdanne flere kandidater innenfor. Simula har også vist seg å ha en høyere andel kvinnelige IKT-forskere enn miljøer det er naturlig å sammenligne seg med. Regjeringens mål i forskningspolitikken er eksellente miljøer og innovasjon i næringslivet, IKT er et prioritert fagfelt og kvinneandelen er bekymringsfullt lav innen dette faget. Det kan synes noe ulogisk at Simula ser ut til å være ekskludert fra muligheten til å bli vurdert for tildeling av slike stillinger.

Svar:

I behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag om å opprette 25 nye rekrutteringsstillinger i instituttsektoren innenfor matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag, og at Norges forskningsråd fikk i oppdrag å tildele stillingene.

I Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2017 bad departementet Forskningsrådet overveie om Simula skal inkluderes blant institutter som vurderes for rekrutteringsstillinger. Forskningsrådet har fordelt stillingene, og Simula er ikke blant de institutter som har fått slike stillinger.

Kunnskapsdepartementet har på bakgrunn av stortingsrepresentant Kristin Vinjes spørsmål bedt Forskningsrådet om å redegjøre for hvilke hensyn som er lagt til grunn for at Simula ikke er inkludert blant institutter som vurderes for rekrutteringsstillinger.

Forskningsrådet ga 16. juni 2017 følgende svar:

«Divisjonsstyret for vitenskap vedtok 8. februar 2017 at fordeling av stipendiatstillinger for 2017 avgrenses til institutter tilordnet «Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter og med innrapportert virksomhet innenfor MNT fag.»

Ved Divisjonsstyrets avgjørelse ble det lagt vekt på å finne fram til en avgrensning som er entydig og legitim og som har vært brukt i tilsvarende sammenhenger tidligere. Avgrensningen til institutter som er tilordnet Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, samsvarer med det som vanligvis regnes å være Forskningsrådets strategiske ansvar for instituttsektoren.

Instituttsektoren, slik den defineres i FoU-statistikken, består av institutter som har FoU som kjerneaktivitet, virksomheter med andre formål enn FoU, men der FoU-aktiviteten kan være av et betydelig omfang, og enheter der FoU-omfanget bare utgjør en

mindre del av den samlede virksomheten. Flesteparten av instituttene som har FoU som kjerneaktivitet, er tilordnet «Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter» og får basisbevilgning fra Forskningsrådet, de øvrige får driftsbevilgning direkte fra overordnet departement.

Pr. i dag er i alt 43 institutter tilordnet retningslinjene og får basisbevilgning fra Forskningsrådet. Institutter, som ikke er tilordnet retningslinjene, er bl.a. følgende: Forsvarets forskningsinstitutt, Havforskningsinstituttet, NIFES, Statens arbeidsmiljøinstitutt, Simula, SINTEF Raufoss Manufacturing AS, Papir- og fiberinstituttet, Treteknisk institutt, Akvaplan Niva, Norsk Polarinstitutt, Meteorologisk institutt, Norges geologiske undersøkelse m.fl.

Simula er et 100-prosent statlig eid aksjeselskap som ikke er tilordnet de statlige retningslinjene for basisfinansiering. Selskapet får driftstilskudd fra Forskningsrådet basert på bevilgninger over budsjettene til Kunnskaps-, Nærings- og fiskeri-, og Samferdsdeparterementet. Det kan opplyses om at det generelle driftstilskuddet fra Forskningsrådet i 2016 var på 53 mill. kroner. I tillegg får SIMULA til sammen 15,3 mill. kroner til forskerskole og til et spesielt samarbeidsprosjekt med Universitetet i Oslo og University of California. Det generelle tilskuddet fra Forskningsrådet tilsvarer 33 prosent av instituttets totale omsetning. Til sammenligning utgjør basisbevilgningen til forskningsinstituttene som er tilordnet de statlige retningslinjene for basisfinansiering, 10,4 prosent av instituttens totale omsetning, varierende fra 7,3 prosent

for de teknisk-industrielle instituttene til 14,6 prosent for primærinstituttene.

Simula har et sterkt fokus på grunnleggende forskning. Forskningsrådet er enig med spøreren om at Simula representerer et fagfelt, IKT, som det er et stort behov for å utdanne kandidater innenfor. Den nylig gjennomførte evalueringen av instituttet viser at Simula har gjennomgående høy kvalitet på forskningen. Samtidig er det grunn til å peke på at Simula har et sterkt fokus på grunnleggende forskning til forskjell fra de øvrige forskningsinstituttene som har et sterkere fokus på anvendt forskning. I Meld. St. 18 (2014–2015) Konsentrasjon for kvalitet (Strukturmeldingen) pekes det på at forskningsinstituttene er tematisk spesialiserte og har et tett samarbeid med næringsliv, samfunnsliv og offentlig sektor. Instituttene kan derfor «tilby doktorgradskandidatene erfaring fra tverrfaglig og prosjektorientert forskning som er relevant for næringsliv og offentlig sektor». Forskningsrådets prioritering av anvendte institutter ved tildeling av stipendiatstillinger er i samsvar med regjeringens påpekning i strukturmeldingen. Det ville på mange måter vært mer ulogisk å ta med Simula og ikke de øvrige instituttene utenfor retningslinjene (Forsvarets forskningsinstitutt, Havforskningsinstituttet m.fl.) i tildelingen.

Ved Divisjonsstyrets behandling av saken ble det også vist til at Simula bidrar på en særdeles god måte med sin kompetanse og kapasitet i forskerrekutteringen. Årsberetningen for 2016 forteller om 24 post doc, 35 ph.d-studenter og 20 eksterne ph.d-studenter knyttet til instituttet i 2016. Simula driver også sin egen forskerskole.»

SPØRSMÅL NR. 1282

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Sonja Mandt

Besvart 21. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Gjennom ulike medier er det gjort kjent at kulturministeren vil gi Den norske turistforeningen en ufinansiert jubileumsgave på 15 mill. kr.

Kan også andre organisasjoner forvente seg en lignende behandling ved store jubileer?»

BEGRUNNELSE:

En kan bare spekulere i om det er manglende gjennomslag i regjeringens budsjettarbeid, eller et ønske om å omgå Stortingets fordeling av overskuddet til norsk Tipping, som er grunnlag for denne bevilgningen. Stortinget har møysommelig behandlet og samstemmig vedtatt en fordeling av tippene, og dermed hovedgrunnlaget for lokal aktivitet knyttet til idrett, kultur og det frivillige organisasjonsliv.

Av medier framgår det nå at inntekter fra en mulig ekstra lottotrekning, ifølge kulturministeren skal finan-

siere en gave til Den norske turistforening i fm deres jubileum. En forening som forøvrig gjør en flott jobb for friluftsliv og folkehelse.

Svar:

Den Norske Turistforening (DNT) er vår største friluftsansasjon, og legger til rette for naturopplevelser for hele befolkningen. I 2012 ble det gitt en til-

svarende jubileumsgave til Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komites 150 års-jubileum. Det er flere trekk ved DNT som gjør at organisasjonen står i en særstilling i det norske samfunnet. DNT har en mangeårig tradisjon som tilrettelegger for bedret folkehelse og friluftsglede. De favner bredt i befolkningen, med tilbud for folk i alle aldre og over hele landet, også uavhengig av medlemskap i organisasjonen. Disse forholdene tilsier etter mitt syn at det er naturlig at DNT får en slik gave.

SPØRSMÅL NR. 1283

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 20. juni 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I Innst. 358 L (2015–2016) understreker en samlet næringskomité behovet for at det norske regelverket fullt ut utnytter handlingsrommet som EUs regelverk til enhver tid gir, for å legge til rette for ideelle aktører innen helse- og sosialsektorene i Norge. Stortinget ba om at regjeringen innhentet en ekstern juridisk vurdering av handlingsrommet, og denne ble ferdigstilt i mars.

Kan statsråden nå gjøre rede for regjeringens videre arbeid og oppfølging av utredningen og Stortingets intensjoner og føringer?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 358 L (2015–2016) understreker en samlet næringskomité behovet for at det norske regelverket fullt ut utnytter handlingsrommet som EUs regelverk til enhver tid gir, for å legge til rette for ideelle aktører innen helse- og sosialsektorene i Norge.

Stortinget gjorde rede for egen forståelse av handlingsrommet, og ba i tillegg om at regjeringen innhentet en ekstern juridisk vurdering av handlingsrommet:

«Komiteen understreker den store betydning ideelle organisasjoner har som leverandører av helse- og sosialtjenester i Norge, og ser det som viktig å utnytte det handlingsrommet som EØS-regelverket gir for å legge til rette for at ideelle organisasjoner i så stor grad som mulig skal kunne tilby slike tjenester.

(...)

Komiteen viser til at regjeringen i proposisjonen uttrykker ønske om å utnytte handlingsrommet for å legge til rette for at de ideelle organisasjonene kan fortsette å tilby helse- og sosialtjenester av god kvalitet til brukerne, samt sørge for at brukernes behov for langsiktige relasjoner og stabilitet over tid kan ivaretas. Komiteen støtter regjeringens intensjoner og vil understreke behovet for at det norske regelverket fullt ut utnytter handlingsrommet som EUs regelverk til enhver tid gir.

(...)

Komiteen ber regjeringen så raskt som mulig, parallelt med og i etterkant av forskriftsutforming og implementering av det nye regelverket, innhente en ekstern juridisk vurdering av handlingsrommet for å ivareta ideelle aktører innenfor helse- og sosialområdet, herunder utrede ulike former for samarbeidsmodeller.

(...)

Komiteen mener det er viktig å legge til rette for en stor og sterk sivil sektor, herunder å sikre gode rammevilkår for ideelle aktører som bidrar med velferdstjenester.»

I mars mottok Nærings- og fiskeridepartementet rapporten ”Utredning av handlingsrommet for bruk av ideelle leverandører av helse- og sosialtjenester”, skrevet av Karin Fløistad fra Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS. Ifølge utredningen er det et ytterligere handlingsrom for å sikre ideelle i offentlige anskaffelser, og utredningen gir rettslig trygghet for at Norge kan ha og utvikle innkjøpsregler- og praksis som varetar ideell sektor på en god måte, samtidig som vi er lo-

jale ovenfor internasjonale forpliktelser etter EØS-avtalen. Dette bør nå ivaretas i forskriftene og veiledere slik at handlingsrommet kan utnyttes i praksis og bidra til felles mål om vekst i ideelles andel av helse- og sosialtjenestene. Regjeringen har innhentet den eksterne juridiske vurderingen, og vi ser fram til at dette nå implementeres i regelverk og praksis.

Svar:

I behandlingen av ny lov om offentlige anskaffelser ønsket Stortinget at det norske regelverket fullt ut utnytter det handlingsrommet som EUs regelverk gir, og at det blir lagt til rette for bruk av ideelle aktører som leverandører av helse- og sosialtjenester i Norge. Stortinget ba derfor regjeringen om å innhente en ekstern juridisk vurdering av handlingsrommet i EØS-retten. Regjeringen innhentet utredningen fra advokat Karin Fløistad i advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS.

Nærings- og fiskeridepartementet mottok utredningen med tittelen ”Utredning av handlingsrommet for bruk av ideelle leverandører av helse- og sosialtjenester” i mars i år. Utredningen argumenterer for at det eksisterer et handlingsrom for å reservere kontrakter for ideelle aktører. Fløistad uttaler imidlertid også at utredningens konklusjon på dette punktet ikke er ukontroversiell og at andre har konkludert motsatt. Jeg gjør derfor oppmerksom på at det er tale om et område hvor det er vanskelig å finne løsninger med høy grad av rettslig sikkerhet.

Regjeringen er imidlertid innstilt på å utnytte det handlingsrommet som utredningen skisserer. I tråd med dette og med Stortingets intensjoner og føringer har regjeringen begynt oppfølgingen av Fløistads

utredning. Oppfølgingen av utredningen kan gjøres innenfor rammen av eksisterende regelverk og vil derfor skje gjennom utarbeidelse av veiledning om reservasjonsadgangen. Regjeringen er allerede i dialog med ideell sektor om oppfølgingen.

Når det gjelder innholdet i veiledningen, vil det for det første bli utarbeidet en generell veiledning om reservasjonsadgangen. For det andre tar regjeringen sikte på å utarbeide en mer spesifikk veiledning hvor det tas utgangspunkt i et utvalgt tjenesteområde og ses nærmere på hvordan kontrakter kan reserveres på dette feltet. Bakgrunnen for dette er at hvorvidt handlingsrommet som Fløistad peker på kan anvendes i en gitt anskaffelse, må vurderes konkret og bør ses i lys av nasjonale tradisjoner og erfaringer på det enkelte tjenesteområdet. Regjeringen ønsker derfor å gi konkrete eksempler og illustrasjoner på hvordan dette kan gjøres, og mener dette gjøres best ved å gi eksempler på momenter som den enkelte oppdragsgiver kan vektlegge på et gitt område og som oppdragsgivere generelt kan se hen til. Regjeringen har i denne forbindelse valgt å fokusere på tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Arbeidet med både den generelle og spesifikke veiledningen om reservasjonsadgangen vil være krevende. Utredningen går ikke i detalj om det konkrete innholdet i kriteriene som må være oppfylt for at handlingsrommet kan brukes i praksis, og utredningen uttaler også at rettstilstanden ikke er klar for så vidt gjelder rammene for unntaksadgangen. Praksisen fra EU-domstolen knytter seg til spesifikke saker og til konkrete vurderinger på gitte områder. I det videre arbeidet med oppfølgingen har Nærings- og fiskeridepartementet derfor både et behov for og ønske om å involvere ideell sektor.

SPØRSMÅL NR. 1284

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 21. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor står saken og hva skal til for å få en løsning til beste for utøverne?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag mulig for individuelle idrettsutøvere å spare økonomiske bidrag/midler i et utøverfond i regi av sitt særforbund. Denne ordningen gjelder ikke for lagidretter

I forbindelse med forhandlinger mellom NISO og NHO Idrett våren 2014, kom partene til enighet om å rette en felles henvendelse til Norges Idrettsforbund

for å gjøre utøverfond tilgjengelig også for utøvere fra lagidretter. NISO sendte en anmodning til Skatt Midt-Norge i juni 2015, vedrørende utøverfond for lagidrettsutøvere. Om lag ett år senere, i mai 2016, fikk NISO opplyst at en rapport vedrørende idrettsfond var oversendt fra Skatt Midt-Norge til Finansdepartementet. Det har gått mye tid på å få avklart et særs viktig anliggende for utøvere i lagidretter. Det er snakk om en viktig sak da formålet med ordningen er å sikre utjevning av inntekt mellom perioden som aktiv idrettsutøver og en ny yrkeskarriere. Tiden er moden for å få en avklaring fra finansdepartementet i denne saken.

Svar:

Finansdepartementet ba i 2014 Skatteetaten om å foreta en gjennomgang av hvordan idrettsfondsordningen

fungerer og å gi forslag til områder som bør reguleres bedre.

Evalueringsrapporten forelå i mai 2016. For å følge opp evalueringen ga Finansdepartementet i februar i år Skattedirektoratet i oppdrag å utarbeide utkast til høringsnotat om forslag til endringer av regelverket for idrettsfondsordningen.

Skattedirektoratets utkast til høringsnotat om eventuelle endringer i ordningen skal etter planen ferdigstilles innen utgangen av oktober 2017. Jeg vil avvente direktoratets vurderinger og anbefalinger før jeg tar stilling til om ordningen bør utvides eller endres på annen måte. En eventuell utvidelse av ordningen til å gjelde lagidrettsutøvere vil for øvrig ha budsjettmessige konsekvenser og må derfor vurderes i forbindelse med et budsjettopplegg.

SPØRSMÅL NR. 1285

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 23. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva ønsker statsråden å gjøre for å sikre at befolkningen som er bosatt langs toglinjene sikres lik behandling i saker hvor det er ønske om å bygge balkonger?»

BEGRUNNELSE:

Jernbanelovens § 10 regulerer byggegrenser mv. innen 30 meter fra nærmeste spors linje. I dag ligger enkelte boliger nærmere toglinjene enn dette, spesielt i sentrale strøk. En del bygårder som ligger langs toglinjene vil få økt bokvalitet ved etablering av balkonger, og ønsker følgelig å bygge dette. Bydel Gamle Oslo er et av flere områder dette gjelder. Her har flere bygårder allerede bygget balkonger langs jernbanelinjene nærmere enn 30 meter fra sporet. Undertegnede har blitt kontaktet av et sameie som har fått avslag på sin søknad om bygging av balkonger, på tross av at nabobygården, som ligger nærmere toglinjene, i nyere tid har fått etablert balkonger i sin bygård. Det kan synes som at det er ulik praksis hva gjelder tillatelser til utbygging av balkonger langs toglinjene. Lovteksten som regulerer dette er ikke endret, selv om ansvarsforholdet er endret noe i arbeidet med jernbanereformen.

Svar:

Jeg har som utgangspunkt at dersom folk i etablerte bygg ønsker å bygge balkong, så bør de få lov til det. Langs jernbanen kan det likevel i noen tilfeller være særlige hensyn eller lovgivning som medfører visse begrensninger.

Utgangspunktet er jernbaneloven § 10, som slår fast at det er ”forbudt uten tillatelse fra kjøreveiens eier å oppføre bygning, anlegg eller annen installasjon, foreta utgraving eller oppfylling mv. innen 30 meter regnet fra nærmeste spors midtlinje.”

På det nasjonale jernbanenettet er det Bane NOR SF som er kjøreveiens eier, og som må gi tillatelse til tiltak innenfor byggegrensene. Slik tillatelse er å anse som enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og klager på slike vedtak behandles av Jernbanedirektoratet, jf. jernbaneforskriften § 1-2 niende ledd. Det må foreligge saklige grunner for å gi avslag på søknad om tillatelse etter jernbaneloven § 10. Det fremgår av jernbaneloven § 10 annet ledd hvilke hensyn som er særlig relevante: ”hensynet til jernbanesikkerheten, jernbanens uforstyrrede drift og behovet for vedlikehold og eventuelt senere utvidelse av kjøreveien.”

I denne vurderingen må Bane NOR også ta hensyn til at jernbanen skal etterleve støykravene i forurens-

ningsforskriften og annet regelverk. Det blir derfor lagt vekt på støybelastninger osv. i saker etter jernbaneloven § 10.

Som en konsekvens av økt jernbanetraffikk, skjerpede nasjonale støykrav og sikkerhetskrav er praksis for å gi tillatelse etter jernbaneloven § 10 blitt strengere. Selv om jeg har en liberal tilnærming til bygging av balkonger, må vi samtidig sikre at vi ikke i neste omgang får en økt mengde krav om støyisolering eller klager på at man ikke når de overordnede målsetninger innen reduksjon av støyplager. Dette er en vurdering som er en del av helheten, og hvor man eventuelt må

se på muligheten for klausuler i vedtakene vedr støysituasjonen. Uansett må enhver sak vurderes konkret ut fra dagens situasjon. At praksis blir skjerpet i takt med utviklingen på jernbanen innebærer etter departementets syn ikke en usaklig forskjellsbehandling.

Jeg ønsker at staten i størst mulig grad skal imøtekomme innbyggernes ønsker. Både Bane NOR og Jernbanedirektoratet har etablerte rutiner for hvordan denne type saker behandles, og må følge saksbehandlingskravene som følger av forvaltningsloven og krav til forvaltningen for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 1286

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 21. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva har finansministeren gjort for å styrke skattyters rettssikkerhet overfor offentlige skattemyndigheter?»

BEGRUNNELSE:

I møte med skattemyndighetene opplever mange skattytere at de kommer til kort. For eksempel hender det at enkeltpersoner kommer inn i et økonomisk uføre som følge av skattekrav som det er nærmest umulig å innfri, gjerne etter personlig konkurs og liknende. Det hevdes at banker og kreditorer er med på løsninger, men ikke offentlige instanser som kemner og skattekontor. Det ønskes også besvart hvilken adgang det er til å lempe på skattekrav for å komme til en løsning samt hvordan Skattehjelpen jobber.

Svar:

Jeg har et overordnet mål om at færrest mulig skattepliktige skal oppleve å bli urimelig behandlet, og det er derfor gjennomført en rekke tiltak for å styrke de skattepliktiges rettssikkerhet.

Skatteforvaltningsloven, som trådte i kraft 1. januar 2017, samler forvaltningsreglene for skatt og avgift i én felles lov. Gjennom loven har vi ryddet opp og gjort regelverket enklere og mer tilgjengelig, noe som styrker de skattepliktiges rettssikkerhet og legger til rette for en effektiv forvaltning. Forskriftsregelverket,

som tidligere var spredt ut over en rekke forskrifter, er samlet i en felles samleforskrift til loven. Samlingen av regelverket legger også et godt grunnlag for videre forbedring av regelverket.

I forbindelse med den nye skatteforvaltningsloven ble det også innført noen særskilte rettssikkerhetstiltak.

Det er blant annet innført en ny regel om at det ikke skal gjelde noen frist for å endre skattefastsettingen, når det er klart at vanskelige livsforhold hos den skattepliktige har ført til uriktig fastsetting. Det er viktig at det er mulig å rydde opp i slike saker, slik at den skattepliktige kan komme videre, selv om de i en periode ikke har vært i stand til å ivareta sine interesser.

Skatteforvaltningsloven inneholder, som ligningsloven, regler om såkalte unnskyldningsgrunner, som fritar for tilleggs-skatt hvis forholdet er unnskyldelig. Med den nye loven skal unnskyldningsgrunnene brukes i større utstrekning enn tidligere. Dette innebærer at det i noen tilfeller vil være lettere å unngå tilleggs-skatt. I tillegg er satsen for tilleggs-skatt senket til 20 prosent fra 30 prosent som gjaldt etter ligningsloven. For å styrke rettsikkerheten har vi også sørget for at skattemyndighetene ikke kan kreve inn tilleggs-skatt eller overtredelsesgebyr før klagefristen er utløpt eller et eventuelt søksmål er avsluttet. Loven innebærer også at den skattepliktige har krav på begrunnelse for alle endringsvedtak som skattemyndighetene treffer.

Jeg vil også vise til at Regjeringen har effektivisert skatteforvaltningen ved å samle forvaltningen av skatter og avgifter i Skatteetaten. Dette gir gode, profesjo-

nelle fagmiljøer, noe som bidrar til økt likebehandling og rettsikkerhet.

Krav om rettidig betaling av skatte- og avgiftskrav er viktig for å ivareta likebehandling av skattyterne og for å sikre finansieringen av velferdssamfunnet. Den klare hovedregelen er derfor at skatte- og avgiftskrav skal betales ved forfall og med de beløp som opprinnelig er fastsatt. Skattemyndighetene kan likevel unntaksvis, for å hindre at innfordringen får sterkt urimelige utslag, nedsette eller gi betalingsutsettelse (lempe) kravene.

Det er to hovedordninger for lempning. Den ene gjelder lempning av hensyn til skyldneren. Når noen på grunn av dødsfall, særlig alvorlig sykdom eller lignende årsaker er midlertidig ute av stand til å innfri sine skatte- og avgiftsforpliktelser, og det vil være uforholdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen, kan det gis utsettelse med betalingen. Er betalingsevnen varig svekket, kan skatte- og avgiftskravet settes ned eller frafalles. Den andre ordningen gjelder lempning av hensyn til det offentlige som kreditor. Fremsetter skyldneren et betalingstilbud, kan et skatte- og avgiftskrav settes ned, eller det kan gis utsettelse med betalingen. Det er et vilkår at skyldneren ikke er i stand til å innfri kravet på vanlig måte, og at betalingstilbudet antas å gi bedre dekning enn fortsatt innfordring. Betalingstilbudet må være det beste skyldneren kan tilby, og avgjørelsen må ikke være egnet til å svekke den alminnelige betalingsmoral. Nærmere retningslinjer om dette er gitt i Skattedirektoratets meldinger, SKD

3/12 Lepning av skatter og avgifter av hensyn til skyldner og SKD 9/11 Lepning av skatter og avgifter av hensyn til det offentlige som kreditor. Disse ligger tilgjengelig på skatteetaten.no. Jeg vil også nevne at personer med alvorlige gjeldsproblemer, kan søke om gjeldsordning etter gjeldsordningsloven.

Skattehjelpen er et tiltak som er rettet mot skattytere som av ulike grunner ikke har vært i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine forpliktelser overfor skattemyndighetene og som har et særskilt veiledningsbehov. Ordningen består både av oppsøkende og forebyggende veiledning og konkret bistand til vanskeligstilte personer, hvor formålet er å bidra til at grunnlaget for fastsetting av skatt og avgift er i samsvar med de faktiske forhold. Skattehjelpen kan også gi bistand i saker der det kan være spørsmål om lempning av skatte- og avgiftskrav og bistand til å komme i kontakt med andre offentlige instanser. Skattehjelpen har ingen spesielle fullmakter, og forholder seg lovverk og bestemmelser som gjelder for Skatteetaten som sådan.

Målgruppen for Skattehjelpen er personer som har vilje, men ikke evne til å overholde sine plikter som følge av at personen er eller har vært i en vanskelig livssituasjon. Det er et vilkår for å få bistand fra Skattehjelpen at personen viser vilje til å unngå å pådra seg tilsvarende problemer i fremtiden. Skattehjelpen avgjør etter en konkret vurdering om en sak skal tas opp til behandling. Ordningen er et viktig bidrag til rettsikkerheten for denne målgruppen.

SPØRSMÅL NR. 1287

Innlevert 13. juni 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 21. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvor mange og hvilke lensmannskontor som blir igjen etter politireformen vil få beholde egen lensmann, vil denne lensmannen fremdeles ha samme myndighet og oppgaver som før reformen, og hvilke fullmakter har en politikontakt i forhold til dagens lensmann?»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet fastsatte politiets lokale tjenestestedsstruktur 24. mai 2017, etter klage-

behandlingen av Politidirektoratets avgjørelser av 13. januar 2017.

Politidirektoratet opplyser at politidistriktene nå utarbeider lokale implementeringsplaner for overgang til ny tjenestestedsstruktur. Det pågår nå en omfattende organisasjonsgjennomgang i politiet, og det skal tilsettes og innplasseres personell i de ulike stillingene i etaten. Arbeidstakerorganisasjonene vil medvirke i dette arbeidet i tråd med hovedavtalens bestemmelser.

De nye lensmanns- og politistasjonsdistriktene vil bli ledet av henholdsvis lensmenn og politistasjonssjefer. De fleste lensmanns- og politistasjonsdistrikter vil ha flere tjenestesteder, i form av lensmannskontor og politistasjoner. Den nevnte organisasjonsgjennomgan-

gen vil avklare hvor mange av disse tjenestestedene som vil ledes av en lensmann.

De oppgaver og den myndighet som ligger til lensmannen som leder av et lensmannsdistrikt, er i utgangspunktet uendret etter beslutning om ny tjenestestedsstruktur. I de tilfeller der lensmannskontoret ledes av en lensmann som ikke selv er leder av lensmannsdistriktet, vil oppgaver og myndighet delegeres av lederen for lensmannsdistriktet på ordinær måte.

Jeg minner samtidig om at det kan bli endringer i lensmennes og politistasjons-sjefenes oppgaveportefølje som følge av Lovvedtak 64 (2016-2017), jf. Innst. 200 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2016-2017) om endringer i rettergangslovgivningen mv. (organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet). Lovved-

taket åpner for at én namsmann kan være namsmann for flere lensmanns- og politistasjonsdistrikter.

Etableringen av politikontakter er en viktig del av Nærpolitireformen. Ordningen skal være med på å sikre at det forebyggende arbeidet løftes opp, gis prioritet og sikres kontinuerlig oppfølging. Politikontakten skal være lensmanns- eller politistasjonsdistriktets faste kontaktledd med kommunen, og rollen må få anledning til å utvikles i et samspill mellom kommunene og det lokale politiet. Gjensidige avtaler og forpliktelser mellom det lokale politiet og kommunene vil i hovedsak avklares gjennom politiråd og SLT-arbeidet (Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak). Lederen for lensmanns- eller politistasjonsdistriktet vil avgjøre hvilke fullmakter politikontakten får.

SPØRSMÅL NR. 1288

Innlevert 14. juni 2017 av stortingsrepresentant Anders B. Werp

Besvart 21. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«På hvilken måte ble de 30 mill. kr og finansiering av aktoratet finansiert, ble Stortinget informert om finansieringen og på hvilken måte ble Stortinget informert om faktum i saken?»

BEGRUNNELSE:

Den 2. juli 2014 avsa Oslo tingrett dom i den såkalte Transocean-saken. Saken hadde da vært under etterforskning av Økokrim siden januar 2005. Tingretten frifant de tiltalte. Den 13. januar 2016 trakk Økokrim sin anke i saken. Den 18. januar 2016 sendte Økokrim-sjefen brev til Riksadvokaten, hvor han ba om en ekstern gjennomgang av saken i et lærings- og evalueringsspektiv. Riksadvokaten oppnevnte 12. mai 2016 et utvalg for å foreta en eksterngjennomgang av saken. Rapporten fra utvalget forelå 13. juni 2017.

Fra rapporten hitsettes (side 113):

«Det første forholdet gjelder en særbevilgning fra Finansdepartementet som ble øremerket Økokrims utgifter i Transocean-saken. Den 5. februar 2007 sendte Økokrim brev via Politidirektoratet til Finansdepartementet med anmodning om finansiering av saken. Anmodningsbrevet er signert påtaleansvarlig og daværende Økokrim-sjef. Økokrims anmodning ble tatt til følge, og det ble gitt en særbe-

vilgning fra Finansdepartementet til Økokrim på 30 millioner kroner.»

Videre står det på side 114:

”Det andre forholdet gjelder at kostnadene for de oppnevnte aktorene som prosederte skattespørsmålene i straffesaken, ble belastet Finansdepartementets budsjett etter forutgående avtale. Rent praktisk skjedde dette ved at fakturaer ble attestert påtaleansvarlig og deretter videresendt Kemneren i Stavanger/Skatt Vest for utbetaling. Utvalget finner det betenkelig ut i fra et uavhengighetsperspektiv og tillit til påtalemyndighetens objektivitet at advokatene som var oppnevnt som aktorer for å prosedere de skatterettslige spørsmålene i straffesaken, ble finansiert på denne måten.”

Det er et grunnleggende prinsipp i norsk straffeprosess at påtalemyndigheten skal være uavhengig. Denne uavhengigheten underbygges av budsjettprosesser, lover og forskrifter som sikrer at påtalemyndighetens virksomhet finansieres på generelt grunnlag, og ikke på grunnlag av enkeltsaker.

Utvalgets funn kan innebære et brudd på dette prinsippet, som kan indikere at staten har lagt til rette for ekstra finansiering av en straffesak hvor staten selv var part. Dersom dette er korrekt, kan det være et brudd på viktige prinsipper og rolleutøvelse i norsk strafferett. Og det kan svekke tilliten til rettsvesenets konstitusjonelle uavhengighet.

Svar:

Regjeringen Stoltenberg II foreslo i St.prp. nr. 69 (2006-2007) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007 en tilleggsbevilgning på 10 mill. kroner til ØKOKRIM. I proposisjonen fremgikk det blant annet at

«ØKOKRIM har i lengre tid arbeidet med en stor og omfattende straffesak om skattesvik. Saken gjelder en rekke forhold, og flere milliarder kroner kan være unndratt fra beskatning. Formålet med etterforskningen blir å avklare skattyters straffansvar, straffansvaret for rådgiverne, samt å sikre skattekravet – direkte gjennom straffesaken og/eller indirekte ved gjenopptagelse av ligningssaken. ØKOKRIM samarbeider med ligningsmyndighetene. Dette anses nødvendig for å finne hensiktsmessige løsninger. Det er behov for særskilte tilleggsbevilgninger for å kunne etterforske saken videre på en tilfredsstillende måte. Det er vanskelig å beregne hvilke kostnader etterforskningen vil medføre og når kostnadene vil komme.»

Stortinget fattet vedtak om bevilgning i tråd med regjeringens forslag. Videre ble det i statsbudsjettet for 2008 tilsvarende foreslått og bevilget ytterligere 20 mill. kroner til samme formål, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Justis- og beredskapsdepartementet. Dette er ikke en «særbevilgning fra Finansdepartementet».

I den omtalte saken var staten ved Finansdepartementet «fornærmede» og representert av Regjeringsadvokaten fordi det ble fremmet et sivil rettskrav etter reglene i straffeprosessloven § 3, jf. §§ 427 og 428. Departementet var derved part i saken.

Saken reiste flere kompliserte skatterettslige spørsmål og skattevedtakene som retten måtte ta stilling til er truffet av ligningsmyndighetene. Skattevedtakene var ikke rettskraftig avgjort, og retten måtte derfor foreta en prejudisiell prøving av gyldigheten av vedtakene. Finansdepartementet ble av Økokrim gjort kjent med at Påtalemyndigheten fant det nødvendig, i medhold av straffeprosessloven § 76 og påtaleinstruksen § 24-1, å engasjere sivile advokater med høy skattekompetanse for å belyse de skatterettslige spørsmålene.

Skattekrav som innfordres og innfordrede erstatningskrav for unndratt skatt skal fordeles mellom de ulike skattekreditorene etter bestemmelsene i Stortingets årlige skattevedtak og skattebetalingsloven kapittel 8 om fordeling av skatt mellom skattekreditorene. Av forskrift gitt med hjemmel i skattebetalingsloven kapittel 8 følger det at, når Finansdepartementet eller Skattedirektoratet samtykker, kan «utgifter som det offentlige pådrar seg ved prejudisiell prøving av skattekrav i saker etter skatteforvaltningsloven § 14-12, straffeprosessloven § 427 og § 428» dekkes over skatteregnskapet. Med henvisning til nevnte bestemmelse samtykket Finansdepartementet i brev 5. juli 2012 til Økokrim i at kostnadene til de sivile skatteadvokater som ble innleid av Økokrim ble dekket over skatteregnskapet.

Det store antallet saker hvor staten pådrar seg kostnader ved rettslig prøving av skattekrav m.m. gjør at det ikke er praksis for at Stortinget orienteres særskilt når kostnadene dekkes over skatteregnskapet. Dette ble heller ikke gjort i denne saken.

Finansdepartementet har tillit til at Påtalemyndigheten vurderte hensynet til uavhengighet i straffesaken, men registrerer at granskningsutvalget nedsatt av Riksadvokaten i sin rapport reiser spørsmål ved påtalemyndighetens uavhengighet og objektivitet som følge av måten kostnadene til de oppnevnte advokater ble dekket. Jeg antar at Riksadvokaten ved sin forestående behandling og oppfølging av rapporten også vil vurdere denne problemstillingen, og det vil da være naturlig å vurdere ordningen i lys av dette.

SPØRSMÅL NR. 1289**Innlevert 14. juni 2017 av stortingsrepresentant Gunvor Eldegard****Besvart 23. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at aktiviteten ved det framtidige nasjonale beredskapssenteret på Taraldrud i tilstrekkeleg grad tilpassast nærmiljøet, og at støyande aktivitet som kan innpassast på andre og meir eigna stader ikkje blir lagt til dette senteret?»

GRUNNGJEVING:

Reguleringsplan for Det nasjonale beredskapssenteret med tilhøyrande konsekvensutgreiing er lagt ut til høyring. Eg merkar meg at høyringsfristen er satt til det lovbestemte minimum på 6 veker. Det er bra at det no er sikra framdrift for å få etablert det nasjonale beredskapssenteret for politiet. Samtidig har eg registrert at det er uttrykt alvorlege bekymringer knytt til enkelte av aktivitetane ved senteret. I fyrste rekke dreiar dette seg om skytebaneaktivitetar, dei forventa aktivitetane i SIBO landsbyen samt helikopteraktivitetane. Dette er utfordringar som også er berørt i materialet som er sendt på høyring. I aust er det kort avstand frå senteret til skuler og barnehagar og deler av området mellom senteret og bebyggelsen blir brukt i undervisninga i skulen og aktivitetar i barnehagen. I nord er det kort veg til bebygd område, og i nordaust ligg det eit framtidig utbyggingsområde, begge i Oslo kommune. Eg legg til grunn at innspela frå høyringsrunden blir grundig vurdert og drøfta og at vurderingane og drøftingane blir gjort kjent ved den endelege framleggelsen av reguleringsplanen.

Svar:

I arbeidet med prosjekteringen av et nasjonalt beredskapssenter har det fra starten blitt vektlagt å ta hensyn til nærmiljøet, og det har vært viktig for meg at beredskapssenteret skal kunne realiseres innenfor gjeldende nasjonale retningslinjer for håndtering av støy. Dette har vi fått til, og det er jeg svært fornøyd med. Det samme ville eksempelvis ikke vært mulig å få til på Alnabru. Vi har nasjonale retningslinjer for å ha klarhet og forutsigbarhet i planlegging av store bygge- og infrastrukturtiltak, og beredskaps-senteret er planlagt i henhold til disse. Det er brukt mye tid og ressurser på dette, og tiltakene som er planlagt har en betydelig kostnad.

Et nasjonalt beredskapssenter er et særdeles viktig sikkerhets- og beredskapstiltak. Det vil være me-

get uheldig dersom et viktig nasjonalt sikkerhets- og beredskapstiltak, i en sen fase av forberedelsene for gjennomføring, skal underlegges strengere krav enn det som gjelder for etablering av skytebaner, helikopterbasen, flyplasser mv. ellers i landet. I verste fall vil det kunne redusere funksjonaliteten og gjøre senteret mindre egnet til å realisere målet om en styrket beredskap og sikkerhet. La meg også legge til at forprosjektet er gjennomført på rekordtid og med høy kvalitet, og at det er lagt til rette for svært rask gjennomføring. Dersom forutsetningene for gjennomføringen må endres vesentlig, er det betydelig risiko for at tiltaket forsinkes med inntil flere år. Det vil for meg være helt uakseptabelt.

Senteret skal sikre at politiet ved ekstraordinære hendelser og kriser raskt kan mobilisere mannskaper med ulik trening og ulike oppgaver ved håndteringen av en hendelse. Det er viktig at beredskapstroppen, helikoptertjenesten, bombehund-tjenesten og krise- og gisselforhandlerne kan trene sammen, og trene mye sammen. Samtrening er helt avgjørende for godt samvirke når en krisesituasjon skal håndteres.

I en krisesituasjon vil det være viktig å ha flest mulig av mannskapene fra de ulike enhetene tilgjengelig så raskt som mulig. Dette vil være helt avgjørende hvis to terrorhendelser skjer parallelt. Derfor er det viktig at treningen kan skje på senteret og ikke utenfor senteret, slik at mannskap som trener, raskt kan samles, og raskt kan settes inn for å håndtere en eller flere parallelle krisehendelser.

Det er godt kjent at tid er en svært kritisk faktor ved alvorlige hendelser. Det har vi sett gjentatte ganger både i Norge og utenlands, bl.a. ved hendelsene 22. juli 2011. Hvert minutt kan bety forskjellen på liv og død. Da er det avgjørende at mest mulig aktivitet er samlet på ett sted, slik at politiet har tilgang på et stort antall personell med ulik kompetanse og med umiddelbar tilgang på riktig utstyr og transportkapasitet. Om vi skulle flytte noen funksjoner eller treningsanlegg vekk fra senteret, vil responstiden nødvendigvis måtte øke. Det vil ta lenger tid å mobilisere nødvendige ressurser.

Det anskaffes nå nye politihelikoptre med noe transportkapasitet, som vil være et viktig bidrag til å bedre responstiden. Dersom politihelikoptertjenesten flyttes til et annet sted, vil denne effekten svekkes betydelig. Her vil jeg også legge til at Stortinget i flere sammenhenger har lagt vekt på at helikoptertjenesten skal ligge i Oslo eller umiddelbar nærhet til Oslo. Beredskapsressursene skal samles, det skal legges til rette for mer trening og bedre trening, samt at det skal legges til rette for samtrening med andre. Dette er sentrale

premisser ved konseptet, som det ikke er aktuelt å endre på.

Det er naturlig at lokalsamfunnet ønsker å forsikre seg om at det ikke blir uforholdsmessig belastet av etableringen av det nye beredskapssenteret. Jeg er opptatt av at vi i arbeidet med etableringen gjør vårt ytterste for å skjerme mot støy. Samtidig er det viktig for meg at dette arbeidet baserer seg på reelle forhold og ikke overdrevne fremstillinger av støyforhold og bruk av beredskapssenteret.

Representanten bemerker, som en del av begrunnelsen for spørsmålet, at det er kort avstand til skoler og barnehager. Prosjektet har etter at forslag til reguleringsplan ble sendt på høring identifisert løsninger som

ivaretar disse særskilt. Dette innebærer at støynivå på og ved skolene vil bli svært lavt – og langt under terskelnivået for gul sone (vurderingssone for tiltak) iht. de nasjonale støyretningslinjene. Andre steder i Norge finner vi skytebaner betydelig nærmere bebyggelse enn hva det planlegges for her. Samtidig skal jeg erkjenne at deler av marka vil bli noe støyutsatt, og dette gjelder også områder skolene bruker. Her er jeg innstilt på at det må foretas kompenserende tiltak, hvor vi enten støyskjermer særskilte områder for å tilrettelegge for pedagogisk virksomhet i skogen eller hvor vi øker attraktiviteten i andre deler av skogen/marka. Dette vil vi ha en konstruktiv dialog med berørte skoler og barnehager om.

SPØRSMÅL NR. 1290

Innlevert 14. juni 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 21. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mange sysselsatte må det være i Norge for at sysselsettingsandelen i aldersgruppen 15-74 år i 2021 og 2025 skal være hhv. 72, 70, 68,7 og 67,3 pst?»

tingsandelene i spørsmålet et antall sysselsatte personer som oppsummert i tabellen nedenfor.

Tabell 1: Antall sysselsatte personer i hhv. 2021 og 2025 med gitt sysselsettingsandel. Gjennomsnitt for året

Svar:

Dersom vi legger middelalternativet i SSBs befolkningsfremskrivninger til grunn, tilsvarer sysselset-

Sysselsettingsandel	Antall sysselsatte personer	
	2021	2025
72	2 956 489	3 030 005
70	2 874 365	2 945 838
68,7	2 820 983	2 891 130
67,3	2 763 496	2 832 213

SPØRSMÅL NR. 1291**Innlevert 14. juni 2017 av stortingsrepresentant Irene Johansen****Besvart 26. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Jeg viser til anmodningsvedtak nr. 309 i statsbudsjettet for 2017, der Stortinget ber regjeringen utrede en ordning for å sikre at alle som importerer biler til landet, også privatimport, omfattes av de lovpålagte returordningene og bidrar til finansieringen av disse.

Kan jeg be finansministeren redegjøre for hvordan vedtaket er fulgt opp, når det kan forventes et forslag til en slik ordning, og om endring av forskrift om bruk av kjøretøy § 2-5 som beskrevet i begrunnelsen kan være løsningen?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2017, anmodningsvedtak nr. 309, der Stortinget ber regjeringen utrede en ordning for å sikre at alle som importerer biler til landet, omfattes av de lovpålagte returordningene og bidrar til finansieringen av disse. Regjeringen har fra 1. juni 2017 satt i kraft nye regler for import av kjøretøy fra USA, Canada og annet EØS-land, som åpner for ytterligere privatimport av biler. Norge er gjennom EUs ELV-direktiv forpliktet til å ha et retursystem for biler. Kravet er at minst 95 % skal gjenvinnes. Autoretur AS er landets eneste godkjente retursystem for biler, og eid av norske bilimportører. Ordningen finansieres av et miljøgebyr som betales ved førstegangsregistrering av et kjøretøy i Norge. Autoretur krever inn miljøgebyret fra bilimportørene, men det er ingen som har ansvar for innkreving av miljøgebyr fra privatimporterte biler (20.-30.000 i året). Det utgjør et potensielt miljøproblem. Toll- og Avgiftsdirektoratet (TAD) har tidligere vært ansvarlig for innkreving av miljøgebyret fra privatimportørene. Skatteetaten som overtok ansvaret fra TAD var ansvarlig for innkreving av miljøgebyret frem til juli i år, men har frasagt seg oppgaven. Miljødirektoratet har foreslått en løsning der "Forskrift om bruk av kjøretøy" gis et tillegg til dagens § 2-5 g) som sier at: bevis for medlemskap i godkjent returselskap for kasserte kjøretøy, jfr. avfallsforskriften kap. 4, § 4.6. Miljødirektoratet har også tilbudt seg å bistå i arbeidet med dette, og understreker i brev til Miljødepartementet av 21.01.2016 at uten en slik endring av regelverket ser de at det kan bli problemer med å sikre en god ordning for gjenvinning av kasserte kjøretøy og overholde Norges forpliktelser ihht. EØS-regelverket. Jeg etterlyser at regjeringen følger opp anmodningsvedtak nr. 309 og utreder en ordning for å sikre at alle som importerer biler til landet, omfattes av de lovpålagte

returordningene og bidrar til finansieringen av disse, gjerne i tråd med Miljødirektoratets forslag.

Svar:

Vi er gjennom EØS-avtalen forpliktet til å ha et retursystem for biler. Det følger av avfallsforskriften at kjøretøy som produseres eller importeres må være tilknyttet et slikt system. For å oppfylle dette kravet har alle de store bilimportørene etablert returselskapet Autoretur AS. Returordningen finansieres ved et gebyr som betales ved førstegangsregistrering av kjøretøyet. Autoretur AS har ikke tilgang til informasjon om parallell- og privatimportører. Enkelte kjøretøy kan derfor falle utenfor ordningen. Det er usikkert hvor mange dette er.

Jeg arbeider nå for å få på plass en løsning som sikrer at alle biler omfattes av returordningen og bidrar til finansieringen av den. Jeg viser også i den forbindelse til anmodningsvedtak nr. 309 der Stortinget ber regjeringen om å utrede en ordning for å sikre dette. Jeg vil komme tilbake til Stortinget for redegjøre nærmere om dette når saken er utredet.

SPØRSMÅL NR. 1292**Innlevert 14. juni 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 22. juni 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Hvordan har regjeringen fulgt opp Stortingets klare ønske om å styrke den veterinære beredskapen på Svalbard?»

BEGRUNNELSE:

Lov om dyrevelferd (dyrevelferdsloven) gjelder på Svalbard. Et viktig verktøy for å sørge for god dyrevelferd er Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven). Denne loven gjelder ikke på Svalbard, men kan ved forskrift gjøres gjeldende på Svalbard. Det er sistnevnte lov som fastsetter det offentliges (kommunenes) plikt til å sørge for tilstrekkelig dekning av veterinærtjenester og til å organisere en klinisk veterinæravdeling og som også bestemmer hvem som kan utføre visse former for medisinsk behandling på dyr.

Det betyr at Svalbard ikke har en ordning for klinisk veterinæravdeling slik man har i kommuner på fastlands-Norge. Det er nærmere 800 hunder på Svalbard i tillegg til andre smådyr. Deres velferd er i dag overlatt til tilfeldigheter. Vi har hatt veterinær i Longyearbyen siden 2013, men siden rammevilkårene er slik de er har hun i praksis ubetalt døgnvakt, noe som medfører en betydelig slitasje. Og ved ferier og sykdom vil veterinærtilbudet kunne falle bort.

Dyr på Svalbard må få rammevilkår for dyrevelferd som i Norge forøvrig. Da må dyreeiere også ha stabil og forutsigbar tilgang på veterinærtjenester, som bistår både med rådgivning og behandling.

Klinisk veterinæravdeling på linje med fastlandet vil være en ressurs for Sysselmannen og Mattilsynet. Det kan for eksempel dreie seg om innsamling av mistenkt smittsomt materiale, håndtering av mistenkt smittede dyr og medikamentell immobilisering.

Stortinget har kommet med følgende merknader og uttalelser i Innst. 88 S (2016-2017):

Merknad fra utenriks- og forskningskomiteen:

Komiteen viser til at Den norske veterinærforening i høringen påpekte behovet for å styrke dyrevelferden på Svalbard. Foreningen viste til at hovedutfordringen i dag er mangel på en stabil og forutsigbar tilgang på veterinærtjenester. Komiteen ber regjeringen vurdere om man kan finne en løsning på utfordringene knyttet til dyrevelferd og personalsituasjonen.

Uttalelse fra næringsforeningen:

Komiteen vil også understreke behovet for å styrke den veterinære beredskapen på Svalbard.

Svar:

Som omtalt i grunngjevinga til spørsmålet, er det lov om dyrehelsepersonell som fastset det offentlege (kommunane) si plikt til å sjå til at det er tilstrekkeleg tilgang på veterinærtjenester og til å organisere ei klinisk veterinæravdeling utanom ordinær arbeidstid. Departementet har sett i gang ein gjennomgang av lov om dyrehelsepersonell. I den samanhengen vil det òg bli vurdert om - og i tilfelle i kva grad - lova bør bli gjort gjeldande på Svalbard.

Eg vil elles opplyse om at til tross for at dyrehelsepersonellova i dag ikkje gjeld på Svalbard, har departementet gjennom fleire år ytt eit tilskott til veterinærdekning på Svalbard. Etter søknad frå Svalbard Vet AS har selskapet i 2017 fått eit tilskott på 220.000 kroner over Landbruks- og matdepartementet sitt budsjett. Eg legg opp til å vidareføre dette tilskottet som har medverka til at det dei siste åra har vore stabil veterinærberedning på Svalbard.

SPØRSMÅL NR. 1293**Innlevert 14. juni 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 20. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Er statsråden bekymra for den økonomiske innverknaden frå samanslåinga av kommunehelsetenestelova og deler av sosialhelsetenestelova (2011) på mindre føretak med tilsette sjukepleiarar?»

GRUNNGJEVING:

Verksemder som tidlegare falt innunder sosialtenestelova, var ikkje omfatta av sjukepleierpensjonsordninga. Då man i sjukepleierpensjonslova justerte ordlyda frå å vise til kommunehelsetenestelova til å vise til helse- og omsorgstenestelova, kom fleire nye tenestemråder, med mange tilsette sjukepleiarar, innunder loven. Ei slik endring får store konsekvensar for mange arbeidsgjevarar, ved at desse må betale ei betydeleg auka pensjonspremie.

Svar:

Pensjonsordningen for sykepleiere er en profesjonsordning, som innebærer at sykepleiere på tvers av arbeidsgivere og sektorer plikter å være med i denne tjenestepensjonsordningen. Ved opprettelsen av ordningen i 1962, ble det i forarbeidene (Ot.prp. nr. 66 (1961-62)) lagt vekt på at sykepleierne pensjonsforhold burde bedres, blant annet av hensyn til rekrutteringen til yrket. Videre fant man det hensiktsmessig å etablere en særskilt lovbestemt ordning for denne yrkesgruppen. Ved en slik kollektiv løsning ble dermed sykepleierne sikret å stå i samme pensjonsordning, selv om de skifter arbeidsgiver.

Lovens omfangsbestemmelse har vært endret ved flere anledninger etter opprettelsen i 1962. Siden pensjonsordningen er en profesjonsordning, vil det være naturlig å foreta endringer som blant annet reflekterer strukturelle endringer i helsesektoren. Det skjedde da spesialisthelsetjenesteloven ble vedtatt i 2000, og i forbindelse med samhandlingsreformen i 2011, da kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven ble opphevet, og erstattet av en den nye helse- og omsorgstjenesteloven. Denne siste endringen gjorde det nødvendig å endre omfangsbestemmelsen i sykepleierpensjonsloven, som tidligere hadde en henvisning til kommunehelsetjenesteloven, slik at den ble tilpasset den nye helse- og omsorgstjenesteloven.

Jeg har registrert at enkelte private virksomheter innen helse- og omsorgsområdet har gitt uttrykk for at

de er uenige i at deres virksomhet faller inn under omfangsbestemmelsen, slik den lyder etter lovendringen i 2011. Dette spørsmålet er også bragt inn for domstolene. Oslo tingrett avsa dom i en slik sak 20. september 2016. Tingretten uttalte i dommen blant annet:

”Samlet sett har retten kommet til at det ikke er grunnlag for å tolke ordlyden i sykepleierpensjonsloven § 1, annet ledd innskrenkede. Etter rettens syn kan det ikke utledes av forarbeidene at en slik fortolkning var i strid med lovgivers vilje og det er derfor ikke grunnlag for å si at forarbeidene står i strid med ordlyden. Ordlyden i bestemmelsen er klar og utvetydig og veies ikke i tilstrekkelig grad opp av de øvrige rettskilder”.

Tingrettens vurdering er i samsvar med det synspunktet også departementet tidligere har gitt uttrykk for. Etter departementets syn fremstår Stortingets vedtak som klart, og utvidelsen av omfangsbestemmelsen harmonerer både med hensikten med samhandlingsreformen og med formålet med sykepleierpensjonsordningen. Sykepleiere tilknyttet den tidligere sosialtjenesten bør ha samme rettigheter som sykepleiere tilknyttet helsetjenesten.

Når spørsmålet nå er bragt inn for domstolene på ordinær måte, vil det være riktig av meg å ta dette til etterretning, og at retten tar stilling til saken. Så vidt jeg er kjent med er tingrettens dom påanket til lagmannsretten.

SPØRSMÅL NR. 1294**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Lasse Juliussen****Besvart 22. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvilke kriterier legger regjeringen til grunn når de vurderer støtte til idrettsarrangement, hvilke krav stilles knyttet til bruk av statlig støtte til for eksempel utbytte og pengepremier, og har regjeringen vurdert støtten opp mot reglene for offentlig støtte?»

BEGRUNNELSE:

I avtalen om revidert nasjonalbudsjett foreslår flertallet å tildele 18 millioner til X Games i 2018, som i 2017.

Svar:

Idrettsarrangement i Norge mottar som hovedregel ikke statlige tilskudd til selve gjennomføringen av arrangementene. Det er imidlertid i enkelttilfeller gitt statlig tilskudd til gjennomføringen av idrettsarrangement.

Kultur- og idrettsarrangement bidrar til rekruttering, utvikling og frivillighet, samt at arrangementene bidrar til å markedsføre Norge som reisemål. Det var for eksempel næringspolitiske og distriktpolitiske vurderinger som lå til grunn for tilskuddene til Rally Norway i 2006 og Sjakk-OL i 2014, og de samme begrunnelsene gjelder statlig tilskudd til Arctic Race of Norway.

I 2011 vedtok et enstemmig Storting det skulle gis en statsgaranti og et statlig tilskudd til Ungdoms-OL på

Lillehammer i 2016. Ungdoms-OL ble vurdert som et arrangement som støtter opp om den statlige idrettspolitikken, blant annet ble det lagt vekt på at arrangementet ville bidra til å styrke den helhetlige idrettssatsingen mot barn og ungdom, og rekruttere en ny generasjon unge frivillige.

Staten har også gitt tilskudd til VM i landeveissykling som skal arrangeres i Bergen i september i år. Bakgrunnen for den statlige støtten til dette arrangementet er at Sykkel-VM har noen særlige anleggsutfordringer ettersom mesterskapet avvikles på veiene i og rundt Bergen.

Når det gjelder statlig tilskudd til X Games som representanten spesifikt viser til i sin begrunnelse, er dette et resultat av Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett i 2016 og 2017. Regjeringen har fulgt opp og vil følge opp Stortingets vedtak, herunder Stortingets forutsetninger om et antidopingarbeid som er godkjent av Antidoping Norge.

Regjeringen er oppmerksom på forholdet til statsstøttereglene, men på dette området er det i liten grad etablert noen praksis i EU kommisjonen, domstolene og ESA. X Games når ut til ungdom, skaper stort engasjement, er en kilde til fellesskapsopplevelser og bidrar til oppmerksomhet og rekruttering til organisert og egenorganisert fysisk aktivitet. Jeg mener X Games fremmer interessen for idrett og fysisk aktivitet på en god måte, samt markedsfører Norge til nye grupper. Arrangementet oppfylder derfor samfunnsmessige formål som begrunner den statlige støtten.

SPØRSMÅL NR. 1295**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 23. juni 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Ifølge flere media skal russiske myndigheter slepe det flytende atomkraftverket "Akademik Lomonosov" langs Norskekysten neste sommer. Da russerne skulle slepe krysseren "Murmansk" for noen år siden, havnet

den i fjæra på Sørøya og det kostet over 300 millioner kroner å rydde opp.

Hvilke tiltak vil regjeringen sette inn for å forhindre at ulykker skjer med "Akademik Lomonosov", kan utenriksministeren garantere at ulykker ikke kan skje og vil han stoppe slepet hvis det ikke kan garanteres?»

Svar:

Det har i flere år vært kjent at Russland har arbeidet med å utvikle transportable atomkraftverk med sikte på kommersiell anvendelse. Arbeidet har tatt lang tid, og det er per i dag uklart hvor langt arbeidet har kommet. Russiske myndigheter har imidlertid nå signalisert at det planlegges et slep av det første russiske flytende kjernekraftverket Akademik Lomonosov fra St. Petersburg til Murmansk, tentativt sommeren 2018. Tidspunktet er ikke endelig bekreftet av Russland. Planen er at Akademik Lomonosov skal plasseres ved Pevek i Nord-Øst Russland for å produsere strøm når kjernekraftverket Bilibino legges ned i 2019. Russiske myndigheter har beregnet at slepet vil ta ca. 3 uker til Murmansk.

Regjeringen er svært kritisk til planene om det planlagte slepet av det russiske flytende kjernekraftverket Akademik Lomonosov langs norskekysten sommeren 2018.

Norske myndigheter har i dialog med Russland senest i april i år vært tydelige på at russiske myndigheter er fullt ut ansvarlig for kraftverket og sikkerheten knyttet til transporten, og at det fra norsk side forventes at de vil gi nærmere informasjon om seilingen, tidspunktet og risikovurderingene. Utenriksdepartementet forventer at Russland kommer med nødvendige forsikringer om at alt er gjort for å redusere alle typer risiko, før de setter i verk planene.

Det er per i dag mange alvorlige spørsmål knyttet til et eventuelt slep som er både uavklarte og ubesvarte. Vi forventer at russiske myndigheter foretar tilstrekkelige risikovurderinger av slepet knyttet til de krevende

værforholdene langs norskekysten og deler informasjonen med norske myndigheter. Alternative transportmåter med mindre risiko, som transport på tungløftfartøy, må vurderes nærmere. Vi er spesielt bekymret for transport med reaktorbrensel, ettersom transport uten reaktorbrensel vil være en langt mer forsvarlig løsning. Dette vil bli fremhevet i vår kontakt med russiske myndigheter. Norske myndigheter vil følge dette tett, og vil i dialog med russiske myndigheter ivareta norske interesser knyttet til sikkerhet og beredskap. Vi legger til grunn at russiske myndigheter ikke foretar en transport som ut i fra faglige vurderinger fremstår uforsvarlig.

Det flytende kjernekraftverket har vært på dagsorden i den norsk-russiske atomkommisjonen i flere år og vil være et sentralt dagsordenpunkt også på årets kommisjonsmøte i Kirkenes i juni. På atomkommisjonsmøtet legges det fra norsk side opp til at det skal avholdes et eget møte om slepet av kjernekraftverket, herunder varslings- og beredskapssamarbeid.

Jeg tok også nylig opp saken med mine nordiske kolleger som deler vår bekymring. Det er nå etablert et samarbeid mellom våre land om videre håndtering av denne saken.

Norge har over flere år arbeidet for å løfte saken i Det internasjonale atomenergibyrået, IAEA, og nå har også andre land begynt å engasjere seg. Fra norsk side vil vi fortsette å arbeidet multilateralt for å etablere gode rammer for å sikre transport av kjernefysisk materiale globalt. Temaet vil bli tatt opp i IAEAs transportkomité allerede i juli, og senere på IAEAs generalkonferanse i september. Det vil være et viktig forum for å forbedre rammeverket på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1296

Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 23. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kva er årsaka til at rassikring av rv 13 Vik-Vangsnes enno ikkje er sett i gong, og når vil Statens Vegvesen starte arbeidet?»

GRUNNGJEVING:

Vegen rv 13 mellom Vik og Vangsnes har lenge vore planlagt utbygd og sikra. Prosjektet har under dagens regjering vorte utsett ved fleire høve.

Vegen er rasfarleg, næringslivet og innbyggjarane er utålmodige og finn det vanskeleg å forstå kvifor rassikringa vert utsett år etter år. Det har vore hevda at manglande løyvingar til rassikring kan vere ei årsak.

Svar:

Gjennom behandlinga av statsbudsjettet for 2017 vart det løyvd 60 millll. kr til anleggsstart på prosjektet rv 13 Vik – Vangsnes i 2017, jf. Prop. 1 S (2016-2017) og Innst. 13 S (2016-2017). Løyvinga er i tråd med innmeldt behov frå Statens vegvesen.

I følgje Statens vegvesen låg det først føre endeleg vedtatt reguleringsplan for deponi for tunnelmassane i

mars 2017. Deretter har det vore samtalar med grunneigarar for å få på plass avbøtande tiltak. Arbeidet med prosjektering og grunnerverv har pågått sidan 2016. Arbeid med framføring og omlegging av høgspenlinjer pågår, og arbeid med avskoging startar i september 2017. Hovudentreprisen vart lyst ut 19. juni 2017, og det er rekna med at arbeida på denne vil starte i januar/februar 2018.

SPØRSMÅL NR. 1297

Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 23. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«En familie har kommunal barnehageplass, men søker til en privat fordi det passer bedre. De får tildelt plass og sier opp den kommunale plassen. Så viser det seg at den private barnehagen ikke har ledig plass likevel og familien står uten tilbud. Mor må bli hjemme fra arbeid med påfølgende store økonomiske tap. Verken kommunen eller den private barnehagen ser ut til å ha eller ta ansvar.

Er dette et lov-tomt rom og har ikke kommunen uansett ansvar for å sikre barnet plass?»

BEGRUNNELSE:

Slik denne saken ser ut til å være, bør det også utredes om det må etableres økonomisk ansvar knyttet til slike feil som får store økonomiske konsekvenser for innbyggeres privatøkonomi.

Svar:

Retten til barnehageplass er regulert i barnehageloven § 12 a. Det framgår av denne bestemmelsen at barn som fyller ett år senest innen utgangen av august, september eller oktober det året det søkes om barnehageplass, etter søknad har rett til å få plass i barnehage fra den måneden barnet fyller ett år. Stortinget har nylig vedtatt at også barn født i november skal få rett til barnehageplass fra den måneden barnet fyller ett år.

Barnet har rett til barnehageplass i den kommunen barnet er bosatt. Retten forutsetter at barnets foreldre eller foresatte har søkt om barnehageplass innen søk-

nadsfristen. Dersom foreldrene ikke søker eller takker nei til plass på det tidspunktet barnet har rett til plass, vil barnet etter søknad ha rett til plass ved neste barnehageopptak.

Det framgår av barnehageloven § 12 a at søknadsfristen til opptaket fastsettes av kommunen. Barnehageloven § 12 og forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage regulerer nærmere hvordan opptaket skal skje.

Fylkesmannen fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter som barnehagemyndighet. Det betyr at fylkesmannen blant annet fører tilsyn med at kommunen oppfyller plikten til å innfri retten til barnehageplass. Fylkesmannens sanksjonsmuligheter overfor kommunen er regulert i kommuneloven kapittel 10 A. Etter kommuneloven § 60 d kan fylkesmannen gi pålegg til kommunen om å rette forhold som er i strid med de bestemmelsene som fylkesmannen fører tilsyn med.

Hvis en privat barnehage velger å tilby barnet plass i barnehagen, og foreldrene aksepterer dette tilbudet, vil barnehagen og foreldrene ha inngått en bindende avtale. Den private barnehagen vil dermed ha plikt til å tilby barnet plass i samsvar med avtalen som er inngått.

Jeg mener ikke at det er hensiktsmessig å innføre spesielle regler i barnehageloven om økonomisk ansvar som følge av eventuelle feil fra kommunens eller en privat barnehages side. Dersom det skulle oppstå situasjoner der noen lider et økonomisk tap som følge av slike feil, vil de alminnelige erstatningsrettslige reglene regulere forholdet.

SPØRSMÅL NR. 1298**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 21. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«I Dokument nr. 15:463 (2016-2017) svarer kunnskapsministeren: I tillegg vurderer derfor departementet løsninger som kan ivareta elevene som berøres av saken på kort sikt.» Henvendelse fra samme elev som fikk medhold i nemnda viser at på tross av gode karakterer i alle andre fag, gis ikke vitnemål pga. manglende 2. fremmedspråk. Det kan ikke aksepteres at elever med dysleksi hindres i videreutdanning av diskriminerende regler.

Hva gjør statsrådene slik at disse elevene nå får vitnemål?»

BEGRUNNELSE:

Dette er oppfølging av skriftlig spørsmål

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=67542>

I svaret sier Kunnskapsministeren at:

”Departementet har startet arbeidet med å få på plass et nytt regelverk som balanserer disse hensynene på en best mulig måte. Det er viktig at et nytt regelverk er godt og ikke gir utilsiktede effekter, og det kan derfor være vanskelig å få dette på plass i løpet av kort tid.

I tillegg vurderer derfor departementet løsninger som kan ivareta elevene som berøres av saken på kort sikt. Jeg vil om kort tid konkludere i dette spørsmålet og sørge for at elevene det gjelder får god informasjon.”

Saken gjelder elever med dysleksi, men som vil klare seg godt både i arbeid og videre utdanning hvis ikke stivbeinte regler sparker beina unna mulighetene.

Det er regelverket og ikke elevens evner og muligheter som gjør at de havner i statistikk for frafall og at de ikke kommer videre i utdanning.

Jeg finner det umulig å akseptere at regelverket skal stå i veien for at disse elevene ikke får vitnemål og mulighet til å utdanne seg videre.

Svar:

Elever i videregående som er sterkt rammet av dysleksi eller spesifikke språkvansker har siden april kunnet

søke fylkesmannen om fritak for karakter og eksamen i 2. fremmedspråk. Elevene som får innvilget et slikt fritak får et gyldig vitnemål fra videregående og kan søke opptak til høyere utdanning basert på dette vitnemålet.

Vilkåret for å få innvilget fritak er at det kan vises at eleven er så sterkt rammet av dysleksi eller spesifikke språkvansker at individuell tilrettelegging ikke er tilstrekkelig for å sikre likeverdige opplæringsmuligheter.

Fritaksordningen er en midlertidig ordning som vi har etablert for umiddelbart å sikre at regelverket ikke virker diskriminerende for elevgruppen. Ordningen gjelder for alle som går i videregående nå, og vil gjelde inntil en mer permanent forskriftsendring er på plass. Jeg har satt Utdanningsdirektoratet i gang med å utrede hvordan forskriftskravet om 2. fremmedspråk bør endres. Planen er å sende forslag til forskriftsendring på høring til våren slik at nye regler kan tre i kraft til skoleåret 2018/2019.

SPØRSMÅL NR. 1299**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 27. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er til hinder i norsk regelverk for at apotek kan tilby vaksinasjon til sine kunder?»

BEGRUNNELSE:

Det er et mål å øke vaksinasjonsgraden. Den er gjennomgående høy i Norge, men kan bli bedre. Barnevaksinasjonsprogrammet er velfungerende, mens vaksine mot sesonginfluensa samt reisevaksiner er mer tilfeldig organisert. I mange sammenlignbare land utfører apotek slike vaksinasjoner, og undersøkelser viser at vaksinasjonsgraden har økt i land der apotekene har slik tilgang. Det er lav terskel for å få vaksine mot sesonginfluensa. Dette forekommer ikke i Norge. I Norge utfører ikke apotek vaksinasjoner, og det er grunn til å tro at enklere og lettere tilgang vil øke antallet som velger å vaksinere seg. Sesonginfluensa er anbefalt til utsatte grupper, men det er en for stor andel av disse som lar være å vaksinere seg. Ikke alle som anbefales å ta den, tar den. Reisevaksiner er et viktig forebyggende tiltak, men i deler av landet er det tungvint å få gjennomført disse. En ordning med å la apotek utføre vaksinasjon, vil lette trykket på andre deler av helsetjenesten og samtidig bidra til å understreke betydningen av apotek som lavterskel helsetilbud. Dette er også i tråd med en enstemmig innstilling i forbindelse med Legemiddelmeldingen (Meld. St. 28 (2014-2015)).

Svar:

Det nasjonale vaksinasjonsprogrammet består av barnevaksinasjonsprogrammet og influensavaksinasjonsprogrammet og har hjemmel i smittevernloven § 3-8. Bestemmelsen lovfester at det skal foreligge et nasjonalt program for vaksiner som kommunene forplikter å tilby. Det nasjonale vaksinasjonsprogrammet er nærmere regulert i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram.

Barnevaksinasjonsprogrammet skal tilbys alle barn i førskole- og grunnskolealder og skal gjennomføres i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, ifølge forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Kommunen har ikke anledning til å ta betalt for disse vaksinasjonene. Barnevaksinasjonsprogrammet har god oppslutning, for 2016 viser statistikk fra Nasjonalt

vaksinasjonsregister at 96 prosent av alle toåringer har tatt de fleste vaksinene.

Influensavaksinasjonsprogrammet skal årlig tilbys alle personer med økt risiko for komplikasjoner i forbindelse med influensa. Folkehelseinstituttet publiserer før hver influensasessong oppdaterte vaksinasjonsanbefalinger både for risikogrupper og andre målgrupper som bør la seg vaksinere mot sesonginfluensa. Kommunen kan ta betalt for disse vaksinasjonene. I følge SSBs undersøkelse for influensasessongen 2015/16 anslås vaksinasjonsdekningen for personer over 65 år til 27 prosent. Målsetningen er 75 prosent dekning.

Dersom apotekene skal kunne tilby vaksinasjon som er organisert i program jf. smittevernloven § 3-8, forutsetter det at det foreligger en avtale mellom den enkelte kommune og apotek hvor kommunens forpliktelser ivaretas. Det stilles krav til at vaksinasjon i apotek gjennomføres forsvarlig i tråd med den generelle helseovngivningens krav, med blant annet krav til kvalifisert helsepersonell, journalføring og registrering av vaksiner. Slike avtaler må i tillegg følge reglene i det generelle regelverket om offentlige anskaffelser.

Reisevaksiner er ikke organisert i program, men tas av den enkelte ved behov i forbindelse med utenlandsreiser. Reisevaksiner og kostnader knyttet til å få satt vaksinen betales av den enkelte fullt ut. Dersom denne typen vaksinasjon skal tilbys i apotek vil det ikke være krav til avtale med den aktuelle kommune, men de øvrige kravene vil gjelde, særlig er det verdt å nevne at det kreves spesiell kompetanse om reisevaksiner.

Studier viser at for å øke vaksinasjonsdekningen i en gruppe krever innsats på flere områder samtidig. En kombinasjon av tiltak har størst effekt, som å gjøre vaksinen enkelt tilgjengelig, få direkte anbefaling om vaksine fra fastlege eller annet helsepersonell og få økt kunnskap om influensasykdom. I de landene i Europa med høyest dekning, er influensavaksinasjon gratis for risikogrupperne.

I Norge har vi hatt gratis influensavaksine to ganger de siste ti sesongene – det var i 2006/2007 og i 2009/2010 – kombinert med de samme tiltakene som vi har nå. Begge gangene var det en vesentlig økning i dekningen. Helsepersonell har per i dag tilbud om gratis vaksine fra arbeidsgiver, men har fortsatt lav vaksinasjonsdekning. Her er det altså andre tiltak som er nødvendige for å få høyere vaksinasjonsdekning.

Influensavaksinasjonsdekningen er en god del lavere enn for ti år siden. Samtidig vet vi at vaksinasjonsdekningen varierer med hvordan fjorårs-sessongen var. Dersom sist influensa var kraftig, øker vaksinasjonsdekningen neste sesong, og dersom influensasessongen

var moderat eller lavt i omfang, vil vaksinasjonsdekningen det neste året gå ned.

Som følge av Legemiddelmeldingen er Helse- og omsorgsdepartementet i ferd med å gjennomgå dagens finansieringsordninger for vaksiner, utrede etableringen av et mer robust system for å vurdere innføring

av vaksiner i offentlig regi og utrede opprettelsen av et vaksinasjonsprogram for voksne tilsvarende barnevaksinasjonsprogrammet. Samlet sett vil disse tiltakene medføre en bedre organisering av vaksinasjonstilbudet til befolkningen, og på sikt gi en høyere vaksinasjonsdekning.

SPØRSMÅL NR. 1300

Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 27. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det offentlige tannhelsetilbudet har gradvis blitt utvidet til å omfatte flere utsatte og sårbare grupper, herunder pasienter med alvorlig psykiatridiagnoser og rusavhengighet. Men dagens praksis som stiller krav om minst 3 mnd. i institusjon eller hjemmesykepleie, pluss egenandel gjør at svært få av disse får relevant tannhelsebehandling.

Hva vil ministeren gjøre for at de sykeste rus- og psykiatripasientene får et offentlig tannhelsetilbud?»

BEGRUNNELSE:

Det er gjort unntak for at voksne pasienter med visse sykdommer, tilstander eller skader skal få stønad fra HELFO til nødvendig tannhelsebehandling. I forskriftene er de 15 tilstandene/tilfellene definert.

Punkt 14:

”sterkt nedsatt evne til egenomsorg hos personer som har varig sykdom eller varig nedsatt funksjonsevne (den sterkt nedsatte evnen til egenomsorg må ha vart i minst ett år og ha forårsaket redusert tannhelse)”

For å oppfylle krav til offentlige tannhelsetjenester under denne ordningen må pasienten ha bodd på institusjon i minst 3 mnd. eller hatt hjemmesykepleie i minimum 3 mnd. Regelverket har dermed ikke utviklet seg i tråd med helsetilbudet til psykiatri pasientene med mer bruk av ambulante tjenester, eller rusbehandling som i økende grad går over til poliklinisk behandling. Det er også en utfordring at disse mest sårbare pasientene må betale egenandel når kostnader overstiger stønadsbeløpet fra HELFO. Egenandel kan i noen tilfeller være betydelig. Det er viktig at helsetilbud utformes slik at de når de pasientgruppene de er ment for.

De fleste tunge rusavhengige og psykiatripasienter har utfordrende tannhelse. Når de først er motivert for behandling og rehabilitering bør tannhelse være en viktig del av det totale tilbudet og baseres på skjønn og ikke stivbente regler. Den totale økonomiske rammen må også være realistisk.

Svar:

Rus- og psykiatripasienter kan få et offentlig finansiert tannhelsetilbud på to måter; enten som tilbud fra den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, eller som tilbud i et marked med i hovedsak privatpraktiserende tannleger og med stønad fra folketrygden. Rus- og psykiatripasientenes rettigheter etter tannhelsetjenesteloven er grundig beskrevet i Prop. L 71 (2016-2017) Endringer i helselovgivningen, kapittel 10.9.5, 10.9.6 og 10.9.8. Proposisjonen ble behandlet i Stortinget 8. juni 2017, jf. Innst. 378 L (2016-2017). Jeg gjengir nedenfor hovedinnholdet i lovproposisjonen på dette området.

Tannhelsetilbud fra fylkeskommunene

Etter tannhelsetjenesteloven § 1-3 første ledd bokstav c, har rusavhengige og psykiatripasienter som mottar helsehjelp i institusjon, herunder helseinstitusjon i spesialisthelsetjenesten, og personer som mottar kommunale helsetjenester i hjemmet i form av sykepleie, rett til nødvendig tannhelsehjelp fra fylkeskommunen. Rettigheten omfatter også personer med rusavhengighet som oppholder seg i institusjon for tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) og i kommunal institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for rusmiddelavhengige. Hvis institusjonsoppholdet eller pleie av hjemmesykepleien har vart i sammenhengende 3 måneder eller mer, skal tannhelsehjelpen gis vederlagsfritt. Dette inkluderer eventuelle utgifter til tanntek-

niske arbeider. Tannbehandling som har sammenheng med eller påvirker den sykdom pasienten er innlagt for eller får pleie for, skal ytes vederlagsfritt selv om institusjonsoppholdet eller pleien ikke har vart i 3 måneder.

Fylkeskommunen kan i tillegg til de lovpålagte oppgaver gi et regelmessig og oppsøkende tannhelsetilbud til andre grupper som den har vedtatt å prioritere. Enkelte fylkeskommuner har vedtatt å gi tilbud til pasienter innenfor psykisk helsevern som får poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten, for eksempel på DPS.

Fra 2006 har Stortinget bevilget midler til et fylkeskommunalt tannhelsetilbud for personer med rusavhengighet som ikke oppholder seg i institusjon. Tilbudet er nærmere beskrevet i Helse- og omsorgsdepartementets Rundskriv I-2/2006 Utvidet fylkeskommunalt tannhelsetilbud i 2006. Tilbudet gis til personer som på grunn av rusmiddelproblem mottar tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b til d. Fra 2008 ble tilbudet utvidet til også å omfatte personer under legemiddelassistert rehabilitering (LAR). Det er forutsatt at all tannbehandling skal gis vederlagsfritt.

I Prop. 71 L (2016-2017) foreslo regjeringen at personer med rusavhengighet, slik beskrevet i avsnittet over, gis lovfestet rett til nødvendig tannhelsehjelp. Utgangspunktet er at personer med rusavhengighet vil ha rettigheter til tannhelsehjelp mens de er under aktiv rusbehandling. Videre framgår følgende i kap. 10.9.8.4 i proposisjonen:

”Videre vil de ha rettigheter både i forkant og i etterkant av behandlingen, såfremt de da mottar (andre) helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Det forutsettes derfor at tannbehandling som er påbegynt mens vedkommende er under avrusing blir fullført selv om rusbehandlingen er avsluttet. Dette gjelder uavhengig av årsaken til at behandlingen avsluttes. De ansvarlige for tannbehandlingen må i alle tilfelle vurdere forsvarligheten ved å avslutte en påbegynt tannbehandling.”

Folketrygdens stønad til dekning av utgifter til tannbehandling

Folketrygdens stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege gjelder i den utstrekning det offentlige ikke yter stønad etter annen lovgivning. Representanten viser her til forskrift til folketrygdloven § 5-6 og 5.6 a, § 1 pkt. 14 Sterkt nedsatt evne til egenomsorg hos personer som har varig sykdom eller varig nedsatt funksjonsevne. Denne stønadsordningen kan være aktuell for personer som har vært alvorlig syk/rusavhengig over lang tid, eller har alvorlig psykisk sykdom, og som ikke får tilbud fra fylkeskommunen. Folketrygdens stønad utgjør 100 pst av departementets takster. Som følge av fri prissetting i markedet, vil mange personer som fyller vilkårene for

denne stønadsordningen, måtte påregne egenbetaling. Folketrygdens utbetaling av stønad til tannbehandling etter denne ordningen har økt fra 58 mill. kroner i 2013 til 197 mill. kroner i 2016. Dette har antagelig kommet mange rus- og psykiatripasienter til gode.

Etter min vurdering får de sykeste rus- og psykiatripasientene et tilfredsstillende offentlig tannhelsetilbud, uten egenbetaling. For personer med rusmiddelavhengighet blir tilbudet styrket gjennom det lovforslaget Stortinget vedtok 8. juni 2017 ved behandlingen av Prop. 71 L (2016-2017), jf. Innst. 378 L (2016-2017). Rusavhengige og psykiatripasienter som ikke dekkes av fylkeskommunens tilbud, vil kunne få stønad til tannbehandling fra folketrygden.

Psykiatripasienter som får poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten, for eksempel på DPS, og som ikke mottar kommunale helsetjenester i hjemmet i form av sykepleie, er en gruppe som er aktuell å vurdere for offentlig tannhelsetilbud. Som beskrevet i Prop. 71 L har enkelte fylkeskommuner vedtatt å gi disse et fylkeskommunalt tannhelsetilbud. Det oppnevnte utvalget for prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene skal også vurdere prioriteringer på tannhelsefeltet. Dette vil måtte omfatte hvilke grupper som bør prioriteres i det offentlig tannhelsetilbud.

SPØRSMÅL NR. 1301**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 23. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kan statsråden stadfeste eller avkrefte om forsvarssjefen tilrådte Evenes som base for overvakingsfly med utgangspunkt i at Noreg skulle kjøpe overvakingsfly med våpenberarar?»

GRUNNGJEVING:

7. juni stilte underteikna følgjande spørsmål:

«Kan statsråden stadfeste om forsvarssjefen i FMR vurderte Evenes som base for dei nye P-8 flya, eller om han derimot planla med utgangspunkt i at Noreg skulle kjøpe inn ein mindre flytype til overflateovervaking utan våpenberarar?»

Statsråden svara at:

«Forsvarssjefen foreslo i FMR hausten 2015 å etablere ein overvakingskvadron på Evenes, beståande av fire bemanna overvakingsfly og seks ubemanna operasjonelle luft-

farkostar. Forsvarssjefen tilrådte at desse kapasitetane skulle etablerast på Evenes og erstatte P-3 Orion.»

Underteikna fekk ikkje svar på om forsvarssjefen tilrådte Evenes som base for overvakingsfly med utgangspunkt i at Noreg skulle kjøpe overvakingsfly med våpenberarar.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortinget sin president av 16. juni 2017. Der spør stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om eg kan stadfeste eller avkrefte om forsvarssjefen i det fagmilitære rådet (FMR) tilrådte Evenes som base for overvakingsfly med utgangspunkt i at Noreg skulle kjøpe overvakingsfly med våpenberarar.

Tilrådinga frå forsvarssjefen i FMR var å kjøpe fire bemanna overvakingsfly utan våpen og våpenberande kapasitet, og flya var ikkje tiltenkt rolla som våpenberar. Forsvarssjefen tilrådte at overvakingsflya skulle etablerast på Evenes, uavhengig av om dei skulle ha våpenberande kapasitet eller ikkje.

SPØRSMÅL NR. 1302**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 23. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Statsråden sier i svar av 2.6.17 at det ikke blir gitt bidrag til en løsning som sikrer fortsatt drift på gården Nygården i Ørland. Svaret begrunnes med at flystøy ikke gir rettslig grunnlag for innløsning. Mitt spørsmål viste til at gårdsdriften ikke kan videreføres fordi forsvarets aktivitet har økt betydelig og at Nygården derfor ikke lenger tilfredsstillter Mattilsynets krav til dyrevelferd.

Kan jeg be statsråden på nytt bidra til å finne en økonomisk løsning som muliggjør flytting av driftsbygningen på Nygården.»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål til statsråden av 24.5. hvor jeg ber statsråden bidra til en økonomisk løsning som sikrer fortsatt drift av gården Nygården som følge av at gårdsdriften ikke kan opprettholdes uten å bryte kravene til dyrevelferd. Forsvarets aktivitet ved/rundt hovedporten utgjør en stressfaktor for dyrene, og eksisterende lufte- og beitearealer kan ikke lenger benyttes. Driftsbygningen er i dag på ene siden av veien, mens jordbruksarealene, med unntak av lufte- og beiteareal, er på den andre siden. Ønsket er derfor å flytte driftsbygningen til en driftssikker del av eiendommen. Statsrådets legger hovedvekt på flystøy i sitt svar. Dette er altså ikke bakgrunnen for behovet for økonomisk

bistand. Når det vises til muligheten for en flytting ut fra nye driftskrav knyttet til løsdriftsfjøs på et senere tidspunkt, er heller ikke dette relevant. Som vist til i mitt spørsmål, har Mattilsynet gitt dispensasjon for dagens drift for 2017, men vil ikke forlenge ut over dette. Behovet for ny etablering av driftsbygningen er derfor akutt. Forsvarets utbygging på Ørland påfører driften av Nygården ulemper som er en direkte følge av døgnkontinuerlig aktivitet rundt hovedporten. Nabolovens prinsipper gjelder også for Staten. Det er på denne bakgrunn jeg på nytt ber statsråden bidra til å finne økonomiske løsninger som gir eierne av Nygården mulighet til å flytte driftsbygningen slik at kravene til dyrevelferd kan innfris og gårdsdriften kan videreføres.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 16. juni 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Heidi Greni om forsvarssektoren vil bidra til å finne økonomiske løsninger for å flytte driftsbygningen på landbrukseiendommen Nygården i Ørland kommune. Spørsmål nr. 1302 er et oppfølgingsspørsmål til svar på spørsmål nr. 1171 fra samme stortingsrepresentant. Svar på spørsmål nr. 1171 ble oversendt Stortinget 2. juni 2017.

Landbrukseiendommen Nygården ligger rett nord for hovedinnkjøringen til Ørland flystasjon. Nåværende eier overtok gården på totalt 169,5 dekar 23. juni 1988. Dagens flystasjon ble etablert i 1954, og det ble i den forbindelse gjennomført et større grunnverv som i hovedsak definerer dagens nabogrenser. Gårdens driftssentrum/tunareal er lite og ligger inneklemt mellom flystasjonen i sør og vest, fylkesvei 245 (FV 245) i øst og en naboeiendom i nord. Hovedutfordringen til eiendommen synes å være knyttet til FV 245 som til tider er svært trafikkert. Behovet for å krysse FV 245 har i mange år vanskeliggjort tilgangen på tilstrekkelige beitearealer uten at det har hatt noen sammenheng med aktiviteten på flybasen. For å unngå å øke belastningen på fylkesveien forbi gården ytterligere, har Forsvaret derfor valgt å videreføre dagens hovedinnkjøring fra FV 245 sør for gården.

Forsvarsdepartementet kan derfor ikke se at det er en årsakssammenheng mellom de driftsulemper grunneier allerede har i dag og Ørland flystasjon som base for en ny flytype. De fleste ulempene var til stede allerede da grunneier overtok eiendommen i 1988. Grunneier påpeker at den døgnkontinuerlige aktiviteten rundt hovedporten påfører driften så mange ulemper at driftsenheten må flyttes. Døgnkontinuerlig drift og aktiviteter ved hovedvakta på Ørland flystasjon er ikke noe nytt. Det vil alltid være døgnkontinuerlig aktivitet ved enhver hovedvaktfunksjon på alle Forsvarets baser.

Forsvarsdepartementet vil, som meddelt i brev av 2. juni 2017 til Stortingets president, se på muligheten for å bidra til å flytte bofunksjonen på Nygården for å forbedre den fremtidige bokvaliteten til familien. Departementet kan imidlertid ikke se at en videreføring av Forsvarets normale daglige virksomhet ved hovedvakta på Ørland flystasjon skulle medføre en vesentlig forverring av driftssituasjonen på Nygården sammenlignet med tidligere.

Det som nå gir en økning i trafikkbevegelsene inn til basen er anleggstrafikken for byggingen av de nye F-35 fasilitetene. Dette er i hovedsak en midlertidig og tidsavgrenset aktivitet som pågår frem til og med 2020. Hovedtyngden av anleggstrafikken er knyttet til massetransport for bygging av hangarene til F-35 frem til 2019. Etter det departementet er kjent med har grunneier søkt og fått dispensasjon fra forskrift for hold av storfe for årene 2016 og 2017, og kan søke om ytterligere dispensasjon for ett år av gangen for en ikke-varig situasjon.

I den kommende perioden med stor anleggsvirksomhet vil Forsvarsdepartementet se på muligheten for å redusere anleggstrafikken forbi Nygården ved å benytte andre innkjøringer til basen. Imidlertid kan ikke departementet se at Forsvarets normale aktivitet på Ørland kampflybase vil forverre gårdbrukerens eksisterende driftsutfordringer, og departementet finner derfor ikke grunnlag for bidra økonomisk til å flytte driftsbygningen.

SPØRSMÅL NR. 1303**Innlevert 15. juni 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 28. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva tenker statsråden om at hjertepasienter som tilhører Sykehuset i Østfold, Helse Fonna og Bodø ikke får komme til hjertekontroller/pasientavtaler innen det tidsrommet som en mener er medisinsk forsvarlig, og hva vil statsråden gjøre med situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

I Sykehuset Østfold er det 31 % av alle pasientavtaler som ikke er overholdt. I Helse Fonna venter 28 % av alle pasientavtaler lenger enn medisinsk forsvarlig, og i Bodø er det også mange pasienter som ikke får sine kontroller innen tidsfristen.

Svar:

Indikatoren «passert planlagt tid» måler antall og andel pasientavtaler som er forsinket i forhold til planlagt time – både nyhenviste og pasienter som er i et forløp. Tallene, som ble publisert nasjonalt for første gang 15. juni 2017, viser at om lag ni av ti planlagte pasientkontakter skjer til planlagt tid, per 30. april 2017.

Tallene gir oss nyttig informasjon om sykehusenes evne til å planlegge og gjennomføre gode pasientforløp. Det viktigste er likevel at sykehus bruker resultatene til å bli enda bedre. For å sikre gode og helhetlige pasientforløp og forutsigbarhet for pasientene, er det nødvendig med god og langsiktig planlegging. Tallene viser at det er til dels store variasjoner mellom sykehus og fagområder. Helseregionene har i 2017 fått i oppdrag å bruke kunnskap om resultater fra bl.a. denne indikatoren til å redusere variasjoner. Sykehus som har jobbet med dette over tid har svært gode resultater.

Representanten trekker fram tall for fagområdet hjertesykdommer ved Sykehuset i Østfold HF, Helse Fonna HF og Bodø. Jeg har forelagt spørsmålet for Helse Sør-Øst RHF, Helse Vest RHF og Helse Nord RHF for redegjørelse for hvilke tiltak som iverksettes for å forbedre situasjonen.

Helse Sør-Øst opplyser at Sykehuset i Østfold er klar over omfanget av pasienter som har passert planlagt tid på poliklinikk og tar dette på største alvor. De opplyser videre at det er en stor økning i volum på hjertepoliklinikken både i antall henvisninger og kontroller. Per dags dato er det ubesatte stillinger for hjertespesialist som gjør at kapasiteten er redusert. Det er derfor utlyst stillinger og igangsatt ansettelsespro-

sesser. Videre brukes både vikarer, avtalespesialister og private aktører for å øke kapasiteten. Pasienter som risikerer å oppleve fristbrudd får tilbud om helsehjelp andre steder med ledig kapasitet.

Helse Vest opplyser at Helse Fonna legger stor vekt på at pasientene er i forsvarlige forløp for videre utredning eller behandling for sykdommen etter at pasientene er undersøkt eller behandlet første gang. I følge Helse Vest kan det imidlertid være kapasitetsutfordringer knyttet til kontroller. De opplyser at hjertepoliklinikken har utviklet et «hjelpesystem» for å sikre at de følger opp de mest trengende pasientene med kontroller. Videre vises det til avansert oppgaveplanlaggning for optimal utnyttelse av helsepersonellens arbeidstid og oppgavedeling hvor f.eks. sykepleiere kan gjøre tradisjonelle legeoppgaver etter spesialopplæring. Andre tiltak er bedre samarbeid med fastlegene og avtalespesialister, kveldspoliklinikk og bedre samarbeid med andre sykehus i Helse Fonna.

Helse Nord opplyser at de av tekniske årsaker ikke har kunnet rapportere like detaljert informasjon til indikatoren som de øvrige regionene. Tallene kan ikke fordeles på fagområder. Helse Nord opplyser at dette vil rettes opp ved neste rapportering til denne indikatoren. Generelt oppgir Helse Nord at de vil ta tak i den nye indikatoren gjennom god planlegging for å i enda større grad sikre at avtalte timer og innleggelser ikke utsettes. Sammen med klinikkene har ledelsen i Nordlandssykehuset identifisert flere fagområder med kapasitetsproblemer. De har derfor i 2016 og 2017 økt legebemanningen innenfor flere fagområder, enten med opprettelse av nye stillinger eller ved bruk av vikar der det ikke har lyktes å rekruttere til stillingene.

SPØRSMÅL NR. 1304**Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 27. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva synes statsråden om situasjonen for ”pilotsykehuset” Sykehuset Innlandet der Helse Sør-Øst har valgt et røntgensystem som er fullt av feil og mangler og hvilke tiltak vil statsråden foreta seg for å rette opp forholdene og sørge for trygghet for pasientene og sikrere arbeidsforhold for de ansatte i Sykehuset Innlandet?»

BEGRUNNELSE:

Helse Sør Øst inngikk avtale med Carestream Health om å levere røntgendatasystemer på alle de 35 sykehusene innen utgangen av 2016. Sykehuset Innlandet ble valgt som pilotsykehus og skulle være de første brukerne av systemet.

Etter testing gjennom flere år er det blitt avdekket en rekke feil. Det har ikke manglet på advarsler fra de ansatte, men likevel ble prosjektet igangsatt høsten 2016. Resultatet er at systemet ikke er til å stole på. Røntgenbilder har fulgt feil pasient og bilder fra gammelt arkiv er ikke tilgjengelig i nytt system pga. feil i bildeoverføringen. Ikke minst gjelder dette mammografiscreening der mange hundre bilder fra 2013 og 2015 ligger skjult for legene.

Det er svært alvorlig og kan i verste fall gå ut over pasientenes liv og helse.

Så langt er det kun SI som har innført systemet siden de andre sykehusene har nektet innføring.

De andre helseforetakene har valgt andre system, men det var altså Carestream som vant anbudet for Helse Sør-Øst.

Fra media er vi også kjent med andre saker knyttet til digitale prosjekter i Helse Sør-Øst som gjør at man må stille spørsmål ved om den digitale kompetansen er tilfredsstillende.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert Helse- og omsorgsdepartementet om at regionalt radiologiprojekt i Helse Sør-Øst ble startet våren 2013. Prosjektets mål er å innføre et felles radiologisystem for alle helseforetak i Helse Sør-Øst. Dette vil understøtte deling av bilder og annen informasjon mellom helseforetakene, og også bidra til standardisering og derved reduksjon i uønsket variasjon. For pasientene betyr dette at informasjon vil være tilgjengelig på tvers av helseforetak og at man slipper å ta samme undersøkelse flere ganger.

Radiologisystemer består av to deler: et system for billedlagring og behandling (PACS) og et system for radiologisk informasjonshåndtering (RIS). Forut for prosjektets start ble det gjennomført et anskaffelsesprosjekt med bred involvering fra helseforetakene i regionen, og som resulterte i at det ble inngått en regional avtale om kjøp av nytt radiologisystem. Dette arbeidet ble gjennomført i henhold til de krav lover og forskrifter stiller til slike anskaffelser. Systemet som ble valgt, fra leverandøren Carestream, har lenge vært i bruk ved Vestre Viken HF. Carestream er en internasjonal leverandør med flere anerkjente sykehus i verden blant sine kunder.

Både Sykehuset Innlandet HF og Akershus universitetssykehus HF hadde sterkt behov for ny radiologiløsning. Sykehuset Innlandet HF ble valgt som første helseforetak for den nye løsningen, og det ble planlagt at Akershus universitetssykehus HF skulle være det neste helseforetaket som tok løsningen i bruk.

Helse Sør-Øst RHF har opplyst at pilotering av løsningen på Sykehuset Innlandet HF har vist seg langt mer krevende enn ventet. Dette knytter seg både til feil i løsningen, tilpasning av løsningen til organisasjonen og feil i overføring av bilder fra eksisterende system. De fleste av utfordringene i prosjektet har knyttet seg til etableringen av den administrative (RIS) delen av løsningen. Dette er den delen av systemet som i størst grad skreddersys for hver enkelt installasjon for å understøtte lokalt tilpassede arbeidsprosesser, slik som timebestilling og arbeidslister, logistikk og planlegging, billedbeskrivelser, virksomhetsstyring og rapportering, koding for aktivitetsrapportering og økonomi osv. Her er det avdekket feil, både i løsningen som sådan, men ikke minst i måten løsningen fungerer sammen med andre systemer som benyttes ved Sykehuset Innlandet HF.

Det har også vært feil knyttet til tilgang til bilder som er tatt tidligere. Når et nytt radiologisystem tas i bruk, så må gamle data og bilder flyttes over i den nye løsningen, såkalt migrering. Dette arbeidet er omfattende og tar lang tid, typisk flere måneder. De feil som har vært rapportert knyttet til manglende bilder etter oppstart av ny løsning skyldes ifølge Helse Sør-Øst RHF i all hovedsak at dårlig datakvalitet i den gamle løsningen har medført feil i migreringen.

Akershus universitetssykehus HF skulle være sykehus nummer to i innføringen av regional radiologiløsning i Helse Sør-Øst. Driftssituasjonen for radiologiløsningen på Akershus universitetssykehus HF har vært tiltakende krevende også etter 2013, og dette er særlig knyttet til PACS-delen av deres løsning. Ut fra

dette besluttet man derfor høsten 2016 å bytte ut PACS ved Akershus universitetssykehus HF med regional PACS-løsning fra Carestream. Samtidig ble det besluttet at man skulle beholde den gamle RIS-løsningen fra annen leverandør (Siemens). Den regionale PACS-løsningen fra Carestream ble vellykket satt i drift primo juni i år, og Akershus universitetssykehus HF rapporterer ifølge Helse Sør-Øst RHF om et velfungerende system med god ytelse og uten alvorlige feil. Således er systemet fra Carestream nå i drift ved Vestre Viken HF og Akershus universitetssykehus HF, i tillegg til Sykehuset Innlandet HF.

Innføring av nye IKT-løsninger i sykehusene griper inn i behandlingshverdagen og innebærer integrering mot mange andre løsninger som er i bruk. Dette gjør arbeidet svært krevende. Planer for en eventuell videre innføring av regional radiologiløsning er ifølge Helse Sør-Øst RHF ikke besluttet. Det er nå første prioritet å

forbedre løsningen ved Sykehuset Innlandet HF, slik at denne har en tilfredsstillende kvalitet og ivaretar god pasientsikkerhet. Plan for videre innføring vil bli bygget på de erfaringer man har fått fra Sykehuset Innlandet HF, men også fra Akershus universitetssykehus HF og Vestre Viken HF.

Avslutningsvis vil jeg nevne at Helse Sør-Øst RHF har til hensikt å gå gjennom prosjektene i sitt regionale program for fornying og standardisering av arbeidsprosesser og teknologi - Digital fornying. De vil da vurdere tidsplaner og ressursbruk for å sikre at den samlede IKT-porteføljen kan gjennomføres og realiseres innenfor et akseptabelt risikonivå. Det er viktig at regionen lykkes med å etablere felles løsninger på tvers av helseforetakene som støtter opp under trygge, effektive og helhetlige pasientforløp, men samtidig gjøre prioriteringer for å sikre et akseptabelt risikonivå på IKT-utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 1305

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 23. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«I hvilke situasjoner vil en pensjonist få tilsendt ”pensjonsslippen”?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har flere ganger svart at pensjonister vil få tilsendt skriftlig informasjon pr post når det skjer endringer i utbetalingene. Endringer, som økt pensjon etter pensjonsoppgjøret eller endringer som følge av nytt skattekort, er unntatt. Det betyr at selve utbetalingslippen ikke lenger er å anse som ”viktig informasjon” og at endringer som følge av justering av pensjonens størrelse og skatt heller ikke kvalifiserer til å få utbetalingsinformasjon tilsendt i papir.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten vil alltid sende brev til pensjonisten dersom ytelsen endrer seg utover reguleringer og satsendringer og vil fortsatt sende årsoppgaven til brukerne.

Har brukerne reservert seg mot digital post, vil de få årsoppgaven og slike meldinger om endringer i posten. Reservasjonsretten omfatter det vi kaller viktige meldinger, jfr. Forvaltningsforskriftens § 9. Viktige meldinger er da enkeltvedtak, forhåndsvarsler etter forvaltningslovens § 16, andre meldinger som har betydning for vedkommendes rettsstilling og for behandling av saker, og meldinger som det av andre grunner er av særlig betydning å sikre at vedkommende mottar.

Månedlige utbetalingsmeldinger, ”pensjonsslippen”, anses derimot ikke å være en viktig melding som krever at meldingen sendes som post.

Ved å bruke tjenesten Ditt NAV på nav.no kan alle pensjonister og uføretrygdete finne utbetalingsinformasjon og få en oversikt over tidligere utbetalingsmeldinger. De som ikke har PC, elektronisk identifikasjon eller kompetanse til selv å logge seg inn på Ditt NAV, kan henvende seg til NAV kontaktsenter og få disse utbetalingsopplysningene lest opp.

I enkelte tilfeller kan brukeren be om utskrift av utbetalingsmeldingen. Veilederen ved Nav kontaktsenter vil sammen med den som ringer vurdere om det er behov for en utskrift i det enkelte tilfelle. Slike behov vil for eksempel være om brukeren har behov for dokumentasjon til en lånesøknad eller for å klage ved mulig feilutbetaling.

Jeg har bedt Arbeids- og velferdsetaten om å opp-
tre smidig overfor de som henvender seg til NAV kon-
taktsenter. Dette har Arbeids- og velferdsdirektøren
forsikret meg om at de vil være.

Departementet vil følge opp dette i styringsdialo-
gen med Arbeids- og velferdsdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1306

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 26. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden møte de utfordringene som
museene i innlandsfylkene har når det gjelder klimaut-
fordringer for gamle trehus?»

BEGRUNNELSE:

Klimaendringene truer innlandsmuseenes samlinger
av eldre trehus. Tørre somre og kalde vintre erstattes
av et våtere og varmere kystklima. Gamle tømmerhus
tåler ikke klimaendringene og behov for vedlikehold
øker betraktelig. Oppland og Hedmark har ansvar for
1219 av 4942 av de antikvariske bygningene i Norge.
Det vil si at 25 % av bygningene finnes i dette områ-
det, mens bevilgningene fra staten utgjør 9 %. I tillegg
finnes det mange hus i privat eie som er vernet, og som
også har de samme utfordringene. Enkelte museer som
Ryfylke og Sør Trøndelag har fått ekstrabevilgninger
til bygningsvern. Anslagene for å kunne ta vare på tre-
husene i våre museer i Hedmark og Oppland, er at det
koster om lag kr 750 000 pr hus.

Svar:

Bygningsvern har alltid vært blant de største utfordrin-
gene i museumssektoren. Selv fra tiden før klimapro-
blematikken for alvor ble satt på dagsordenen, signa-
liserte sektoren at rundt halvparten av de nær 5000
bygningene på norske museer har behov for større eller
mindre tiltak for å kunne bevares. Behovene varierer
betydelig fra bygning til bygning, men alt i alt er det
tale om betydelige kostnader.

Museene har et klart ansvar – innenfor det ordinæ-
re driftsbudsjettet – for å ivareta samlingene, herunder
kulturhistoriske bygninger. Og vi kan uten videre slå
fast at museene gjør en betydelig innsats for å skjytte
denne delen av kulturarven. Mange museer har også

styrket sin kompetanse på feltet. Flere museer framstår
som kompetansemiljøer innenfor bygningsvern i sine
respektive regioner, eksempelvis Lillehammer muse-
um.

Økt statlig tilskudd til en rekke museer de siste
femten årene har hatt bygningsvern som del av be-
grunnelsen. Og når det i 2015 og 2016 ble aktuelt å
iverksette særskilte sysselsettingstiltak i Rogaland og
Hordaland, fordelte Kulturdepartementet tiltaksmidler
til museene i disse fylkene nettopp med utgangspunkt
i antall kulturhistoriske bygninger som de respektive
museene hadde ansvar for.

Fra innlandsfylkene kan nevnes at i forbindelse
med markeringen av 100 årminnet for Bjørnstjerne
Bjørnsons død i 2010, ble gårdsanlegget Aulestad i
Gausdal rehabilitert med et statlig tilskudd på 50 mill.
kroner.

Men det hjelper ikke med bevilgninger til kon-
krete vedlikeholdstiltak alene – man må også ha et
godt kunnskapsgrunnlag, tilgang til spesialutdannet
arbeidskraft og til riktig type materialer for å kunne
restaurere og vedlikeholde kulturhistoriske bygninger
på en riktig måte.

Kulturdepartementet bidrar derfor også ved å gi
tilskudd til utdanning av tradisjonshåndverkere ved
NTNU, driften av Håndverksinstituttet på Maihaugen
og Spillum Sag ved Museet Midt i Namsos.

Gjennom Kulturrådet har staten også bidratt til den
helt ferske rapporten Varmare, våtare, villare som ble
lagt fram denne våren, utarbeidet på oppdrag fra de na-
sjonale museumsnettverkene Byggnettverket og Hand-
verksnett. Denne rapporten viser at klimaendringene
som helt klart gjør seg gjeldende, i form av høyere
temperaturer og økt luftfuktighet i innlandet, også gir
utfordringer i andre deler av landet, eksempelvis i form
av mer nedbør, sterkere vind og hyppigere stormflo.
Disse klimaendringene forsterker grunnleggende pro-
blemer, og bygningsvern er dermed en utfordring som
gjør seg gjeldende i økende grad, ikke bare i innlandet,
men i hele Norge.

Jeg er glad for at stortingsrepresentant Aasrud tar opp dette temaet særskilt, og jeg kan forsikre om at

Kulturdepartementet har disse utfordringene i minnet ved vurderingen av museenes budsjettøkninger.

SPØRSMÅL NR. 1307

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 29. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden ta grep om den alvorlige utviklingen med voldelige ungdomsgjenger i Oslo, og hvordan vil statsråden sikre at Oslo-politiet klarer å følge opp problemet og etterforske disse sakene?»

BEGRUNNELSE:

Uprovosert vold mot ungdommer begått av ungdomsgjenger er egnet til å skape stor utrygghet. Oslo-politiet slår nå alarm om voldelige ungdomsgjenger i Oslo. Flere medier har i det siste fortalt om at det er økende tendens til brutal vold blant ulike ungdomsgrupperinger i Oslo. Nylig ble en ung gutt på 15 år utsatt for alvorlig uprovosert vold fra en ungdomsgjeng på 20 personer på Huk i Bygdøy. Politiet forteller at de har mange alvorlige saker liggende, men ikke nok ressurser til å løse sakene raskt nok. Det er viktig å finne ut om årsaken er ressursmangel eller et spørsmål om prioritering av ressursene. Målet må uansett være at politiet i større grad både klarer å forebygge slik vold, og at voldsepisoder blir etterforsket og løst.

Svar:

Jeg ser alvorlig på utfordringene knyttet til vold i ungdomsmiljøer.

Ungdomskriminalitet er et prioritert område både i det forebyggende arbeidet og i arbeidet med straffesaker. Det er videre gitt særskilt prioritering av voldssaker. Disse prioriteringene fremkommer av Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til Politidirektoratet og Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv. Regjeringen har videre gjennom organisatoriske tiltak og økte ressurser lagt til rette for at politiet er bedre rustet til å møte utfordringen med voldelige ungdomsgjenger.

Den typen utfordringer som er gjenstand for spørsmålet, må møtes på politidistriktsnivå gjennom opera-

tive tiltak. Det er politimesterens ansvar å treffe adekvate tiltak og sørge for nødvendig ressursallokering. Politiet må i sin tilnærming til utfordringene involvere andre aktører på forebyggingssiden. For kort tid tilbake besøkte jeg Stovner politistasjon i Oslo sammen med statsministeren. Der fikk vi orientering om hvordan politiet vurderer situasjonen og hvordan de møter utfordringene. Politimesteren forsikret om at de tar dette arbeidet svært alvorlig.

Oslo politidistrikt opplyser at de er i gang med å oppbemanne på tildelte stillinger for 2017, og at de i juni skal tilsette ca. 100 politibetjenter.

Oslo politidistrikt har for første gang på flere år en jevn økning i voldssaker der gjerningspersonen er under 18 år. De mener også å se en tendens med flere masseslagsmål. Politiet understreker at man ikke her har med de faste gjeng-strukturene å gjøre, men heller ulike ungdomsgrupper/miljøer bestående av ungdom bosatt i Oslo.

Alvorlig vold der unge er involvert, både som offer og gjerningsperson, er høyt prioritert i Oslo politidistrikt. Det er etablert et meget godt samarbeid om kriminalitetsforebygging med Oslo kommune gjennom politiråd og SLT (SaLTo-samarbeidet), som omfatter alle politistasjoner og bydeler. Fra politiets side handler innsatsen både om forebygging, etterretning, etterforskning og synlig og tilstedeværende politipatruljer. Politimesteren i Oslo opplyser at man vil følge opp de iverksatte tiltakene, med hensyn til om de er tilstrekkelige.

Gjennom flere besøk ved Oslo politidistrikt er jeg kjent med politiets innsats mot ungdomsmiljøene. Jeg er tilfreds med de tiltak politimesteren i Oslo har iverksatt, og jeg har tillit til at han gjør de nødvendige prioriteringene.

På bakgrunn av de vurderingene jeg fikk under besøket på Stovner, og de forholdene jeg har trukket opp i min gjennomgang, ser jeg ikke i dag behov for å iverksette andre tiltak enn det som allerede gjøres, eller er under implementering i Oslo politidistrikt.

Jeg vil imidlertid i fortsettelsen holde kontakten med politiet for å forsikre meg om at problemet med vold i ungdomsmiljøer ikke får fotfeste.

SPØRSMÅL NR. 1308

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 29. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å sikre at barn med norsk tegnspråk som morsmål, omfattes av ordningen for tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder?»

BEGRUNNELSE:

Tilskuddet til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder, jf. F-2011-1, har blant annet til hensikt å bidra til en bedre skolestart for barn som ikke har norsk som morsmål og på sikt øke barnas deltakelse på alle samfunnets arenaer. Det oppgis også som mål å stimulere kommunene til å rekruttere flere minoritetsspråklige barn til barnehagen.

Norsk tegnspråk er et minoritetsspråk med offisiell status som fullverdig språk i Norge, jf. St.meld. nr. 35 (2007-2008) og Innst. S. nr. 184 (2008-2009). Mange hørende barn av døve foreldre har norsk tegnspråk som morsmål. Denne gruppen har ofte behov for språkstimulerende tiltak, ettersom norsk tegnspråk har en egen grammatikk og syntaks som skiller seg fra talt norsk. Barna er funksjonsfriske og har ikke særlige behov utover dette, eller på noen måte nedsatt funksjonsevne. Dette stiller dem på linje med andre barn av minoritetsspråklige foreldre som altså er vokst opp med et annet morsmål enn norsk.

Undertegnede er kjent med at det i norske kommuner gjøres forskjell på barn med norsk tegnspråk som morsmål og barn med andre minoritetsspråk som morsmål, og at det i enkelte kommuner er laget egne tildelingskriterier som krever at barn har «innvanderbakgrunn» for å kunne få nytte av tilskuddet. Det finnes også eksempler på at barnehager får tildelt tilskudd på bakgrunn av hørende barn med polsk tegnspråk som morsmål, men altså ikke for hørende barn med norsk tegnspråk som morsmål.

Etter undertegnedes oppfatning skal norsk språkpolitikk og ikke-diskrimineringspolitikk legges til grunn

at norsk tegnspråk skal reelt anerkjennes som minoritetsspråk. I dette ligger det at språket må behandles på linje med andre minoritetsspråk, også når det gjelder offentlige språklige støttetiltak, men mindre det foreligger eksplisitte begrunnelser for en særbehandling. Undertegnende kan ikke se at eventuelle unntak er godt begrunnet i dette tilfellet, og ber statsråden om å ta initiativ til å sikre at barn med norsk tegnspråk som morsmål tas inn under ordningen.

Svar:

Barn under opplæringspliktig alder som har tegnspråk som førstespråk, eller som etter en sakkyndig vurdering har behov for tegnspråkopplæring, har rett til slik opplæring. Dette følger av barnehageloven § 19 h. Retten gjelder uavhengig av om barnet går i barnehage. Bestemmelsen kom inn i barnehageloven i 2016 og ga barn under opplæringspliktig alder en sterkere rett til tegnspråkopplæring enn det som fulgte av den tidligere reguleringen i opplæringsloven § 2-6.

Det er kommunene som skal oppfylle retten til tegnspråkopplæring for barn under opplæringspliktig alder. Tilbudet om tegnspråkopplæring skal så langt som mulig utformes i samarbeid med barnet og barnets foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn. Det er et kommunalt ansvar å sikre at barn får et tilrettelagt og fullverdig barnehagetilbud.

Tilskuddsordningen for å styrke den norskspråklige utviklingen til minoritetsspråklige barn i barnehage er i hovedsak ment å treffe barn med en annen språkbakgrunn enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. I Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen, foreslo regjeringen å legge om tilskuddet for norskspråklig utvikling til minoritetsspråklige barn i førskolealder, slik at tilskuddet gis kun til kommuner med høy andel minoritetsspråklige barn. Regjeringen foreslo videre at tilskuddet kun skulle benyttes til tiltak direkte knyttet til barna i barnehagen. Endrede retningslinjer trådte i kraft 1. januar 2017.

Etter endret tilskuddsordning fra 2017 må kommunene oppfylle følgende to kriterier for å være berettiget tilskudd: (i) andel minoritetsspråklige barn i barnehage må være minst 10 prosent og (ii) antall minoritetsspråklige barn i barnehage må være minimum 50. Kommunene som oppfyller vilkårene kan velge å gi deler av tilskuddet til barnehager med døve eller sterkt hørselshemmede barn, forutsatt at barnehagen har ansatt en tospråklig assistent som behersker tegnspråk. Det skal

her ikke gjøres forskjell på barn med norsk tegnspråk som morsmål og barn med andre tegnspråk-morsmål enn norsk.

Jeg vil avslutningsvis takke stortingsrepresentanten Nybø for engasjementet rundt dette viktige temaet. Norsk tegnspråk er et språk med verdi i seg selv og en del av norsk kulturarv. Dette synligjøres også i den nye rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

SPØRSMÅL NR. 1309

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 27. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en konkret vurdering kostnadsøkningen ved å bygge innendørs skytebaner ved det planlagte beredskapssenteret på Taraldrud, kostnadsreduksjonen ved å legge helikoptervedlikeholdet til Rygge der det allerede eksisterer infrastruktur, samt en vurdering av andre økonomiske og ikke-økonomiske forhold som er relevant i vurderingen av om disse tiltakene bør gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

Et tverrpolitisk formannskap i Oppegård kommune har vedtatt en høringsuttalelse om beredskapssenteret på Taraldrud, hvor det kreves at alle skytebaner må bygges inn og helikoptervirksomheten flyttes til Rygge. Årsaken er forventede støyproblemer fra disse aktivitetene.

Ordfører Thomas Sjøvold (H) i Oppegård uttalte i sakens anledning at:

«Når det går an å bygge innendørs alpinanlegg og langrennsløper, er det også mulig å bygge realistiske innendørs øvingsbaner. Dette vil bli en vinn-vinn-løsning, da politiet kan skyte så mye de vil innendørs.»

Østfold fylkeskommune har nettopp levert sin høringsuttalelse der de ønsker helikopteraktiviteten til Rygge. Jeg har også fått melding om at Søndre Nordstrand bydelsutvalg nylig skal ha behandlet saken og gjort tilsvarende vedtak.

Svar:

Jeg oppfatter at bakgrunnen for representantens spørsmål er forventet støy knyttet til skyte- og helikopteraktivitet på det planlagte beredskapssenteret. La meg derfor innledningsvis bemerke at tiltaket er planlagt iht. gjeldende nasjonale retningslinjer for håndtering av støy i arealplanlegging. Vi har nasjonale retningslinjer blant annet for å skape forutsigbarhet i planleggingen, og for å avklare grunnleggende hensyn som skal tas i store prosjekter. Disse hensynene er tatt i dette prosjektet, og det er lagt opp til både fysiske tiltak for støyskjerming og restriksjoner på politiets aktivitet. Det kommer som følge av dette bl.a. ikke støyømfintlig bebyggelse innenfor gul støysone iht. de nasjonale retningslinjene. Det samme ville ikke vært mulig å få til på Alna.

Det er viktig å få realisert et funksjonelt nasjonalt beredskapssenter så snart som mulig. Det vil styrke sikkerhets- og beredskapsarbeidet, og være et viktig og helt nødvendig ledd i arbeidet med å sikring av viktige objekt. Det vil derfor være meget uheldig dersom beredskapssenteret, i en sen fase av forberedelsene før gjennomføring, blir forsinket som følge av at det skal stilles strengere krav enn det som gjelder for etablering av skytebaner, helikopterbaser, flyplasser mv. ellers i landet. Vesentlige endringer av gjennomføringsplanen vil kunne bety at åpningen av senteret blir utsatt inntil flere år.

Slike endringer vil også kunne endre grunnleggende sider ved konseptet. Beredskaps-senteret skal sikre en raskest mulig og kvalitativt god respons fra politiet når en eller flere akutte og skarpe hendelser skjer. I en slik situasjon kan hvert minutt bety forskjellen på liv og død. Det erfarte vi 22. juli 2011, og det så vi i Lon-

don sist pinse. [Stusser på foregående setning – dette er vel problemstillingen i svært mange situasjoner? Senest i Brussel 20.6.17.] Derfor er samlokalisering og samtrening av de nasjonale beredskaps-ressursene så viktig. Kun da vil vi kunne mobilisere nødvendige og godt trente ressurser raskt og effektivt, hvilket vil være helt avgjørende hvis politiet må håndtere flere parallelle hendelser.

Jeg er usikker på hva representanten mener med å legge helikoptervedlikeholdet til Rygge, og hvorfor det ev. skulle være ønskelig å ha dette et annet sted enn der helikoptrene er stasjonert og der all treningsaktiviteten skjer. Det er planlagt med tre hangarer, hvorav én hangar blir utstyrt for noe mer enn helt enkelt vedlikehold. Det er vurdert som viktig å ha egne fasiliteter for dette på senteret. Støy knyttet til vedlikehold er primært knyttet til testrutiner som kjøres etter om lag 800 timers bruk. Dette vil skje noen få ganger hvert år, vare i om lag 20 minutter hver gang og skje langt unna bebyggelse. Jeg kan ikke se at det vil gi vesentlige besparelser å legge vedlikeholdet til en annen base enn der helikoptrene er stasjonert, snarere er det grunn til å tro at det motsatte vil være tilfelle. En delt løsning vil også være krevende med tanke på objektsikringen av funksjonen politiets helikoptertjeneste.

Det er lagt opp til innendørs skytetrening ved senteret. I tillegg er det planlagt utendørs for skyting fra 50 meter, 100 meter og 200 meter. Skyting fra 100 me-

ter og 200 meter vil skje på samme bane. Standplass på 100 meter er nedsenket ytterligere i terrenget, slik at det kan skytes på 100 meter og 200 meter samtidig. Det er ikke realistisk å bygge innendørs skytebane med simulering av lys- og værforhold som fullt ut dekker det behovet politiet har for realistisk utendørs trening. Slik trening krever særdeles høyt presisjonsnivå, og dersom det ikke trenes og øves riktig, kan det ende med tragiske utfall i en skarp situasjon. Merkostnadene ved etablering av innebygde skytebaner, som ikke har disse fasilitetene, og som således ikke kan erstatte behovet for utendørs skytetrening, kan grovt anslås til 300–500 mill. kroner. Det vil da være nødvendig å legge mye trening andre steder, med negative konsekvenser for responstid og responskvalitet, noe jeg vurderer som meget uheldig.

Jeg kan avslutningsvis forsikre representanten om at vi arbeider for å få støybildet så lavt som mulig, ikke minst av hensyn til barn, ungdom og andre som bor eller oppholder seg i nærheten, men også av hensyn til de som skal arbeide på senteret. Jeg mener det er skapt et misvisende bilde av støyen, som ikke reflekterer hvordan dette vil bli. Det jobbes nå systematisk med tiltak og løsninger som vil medføre at beregnede støyverdier for skoler og barnehager trolig vil komme ned mot støygrensene i de kommunale retningslinjene, og således lavere enn det som er lagt til grunn i reguleringsplanen som er på høring.

SPØRSMÅL NR. 1310

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 23. juni 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Kan utenriksministeren opplyse hvor store beløp som er gått fra den palestinske selvstyreadministrasjonen til henholdsvis fengslede palestinske terrorister og til fangenes familier i hvert av de siste fem årene, og hvilke endringer som faktisk er gjort siden president Abbas etter press fra Storbritannia og Norge lovet å ikke bruke bistand til dette formålet?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Stavanger Aftenblad 17. 06. 2017 er noe av fangelønnen til israelske terrorister de siste årene utbetalt av PLO, mens en annen del utbetales av palestinske

selvstyremyndigheter som før. Slik belønning av terrorister er uakseptabelt, uansett hvilken kanal pengene utbetales gjennom.

Svar:

Støtteordningen rettet mot palestinske fanger i israelske fengsler er ikke finansiert med norske bistandsmidler. Dette har Norge fått gjentatte forsikringer om fra de palestinske selvstyremyndigheter (PA). Daværende statsminister Fayyad bekreftet i et brev til utenriksminister Eide i 2013 at norske bistandsmidler ikke ble brukt til finansiering av ordningen. Dette har senere blitt bekreftet ved flere anledninger, senest i mitt møte

med president Abbas i april i år. Flere andre land har mottatt liknende forsikringer.

Den største andelen av PAs løpende inntekter kommer ikke fra giverne, men fra skatter og avgifter. Ifølge IMF utgjorde toll-, skatt- og avgiftsinntekter omlag 2/3 av PAs inntekter i 2016. PAs årlige budsjetter oppgir planlagte utgifter til støtteordningene rettet mot fangene og deres familier. Det foreligger ikke utfyllende informasjon om hvor store de reelle overføringene er.

Selv om vi har fått forsikringer fra PA om at bistandsmidler ikke brukes til å finansiere ordningen, fortsetter Norge sammen med andre givere å understreke at vi finner denne ordningen, der økonomiske utbetalinger øker med fangenes soningstid, uakseptabel. Jeg har flere ganger understreket at PA er tjent med å avvikle den nåværende praksisen.

Støtteordningen har i løpet av de siste månedene vært gjenstand for diskusjon, også mellom president Abbas og president Trump. Det er et betydelig internasjonalt press for å endre eksisterende praksis, og de palestinske myndighetene har sagt seg villig til å se på ordningen på ny. Vi har ikke mottatt noen nye opplysninger om at praksisen er endret, men vi vil fortsette å være en del av det internasjonale presset for å få slutt på en uakseptabel ordning.

Jeg viser for øvrig til ditt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1092 og til mitt muntlige svar i spontan-spørretimen 27. april 2016. Jeg viser også til skriftlig besvarelse nr. 1000 (2015-2016) fra representanten Astrid Aarhus Byrknes, besvart 4. mai 2016, og nr. 1022 (2015-2016), fra representanten Jørund Rytman, besvart 12. mai 2016.

SPØRSMÅL NR. 1311

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 28. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil regjeringen følge opp vedtaket fra Finnmark fylkeskommune om å overføre ansvaret for fergesambandet Øksfjord-Hasvik fra fylkeskommunen til staten?»

BEGRUNNELSE:

Fylkestinget i Finnmark har 16. mars i år gjort vedtak om at de ønsker å overføre fergesambandet Øksfjord-Hasvik til staten.

Svar:

Jeg vil vise til at spørsmålet om å gjøre om enkelte fylkesveger til riksveg ble utredet som del av transportetatens arbeid med Nasjonal transportplan 2018-2029. Utredningene ble gjort iht. retningslinjer fra Samferdselsdepartementet og etter innspill fra fylkeskommunene. Hverken Finnmark fylkeskommune eller Statens vegvesen vurderte fv 882 til Øksfjord og Hasvik som aktuell for omklassifisering til riksveg i henhold til kriteriene i oppdraget fra departementet. Ei heller ble strekningen løftet inn i Stortingets behandling av NTP 19.06.17

Departementet har vurdert spørsmålet om omklassifisering av fylkesveger i forbindelse med regionreformen og arbeidet med Nasjonal transportplan. Jeg viser til både Prop. 84 S (2016-2017) og Meld. St. 33 (2016-2017) der det fremgår at fylkeskommunene har spilt inn relativt få ønsker om omklassifisering fra fylkesveg til riksveg, og at departementet derfor ikke foreslår endringer i klassifiseringen av vegnettet nå. Innspillene til omklassifisering av fylkesveger vil bli vurdert videre slik at en omklassifisering kan gjennomføres før transportetatene fastsetter plangrunnlaget for neste Nasjonal transportplan. Stortinget har ikke hatt merknader til dette. Det nye innspillet fra Finnmark fylkeskommune vil bli vurdert sammen med andre innspill i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1312**Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 28. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden gjøre rede for utviklingen innen geriatriske tilbud ved norske sykehus etter Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan, og vil statsråden pålegge alle helseforetak sikre økte sengerressurser og geriatriske enheter ved alle større akutt-sykehus og regionsykehus?»

BEGRUNNELSE:

Viser til rapporten ” Eldrehelseatlas for Norge” som viser til behov for økte sengerressurser og geriatriske enheter.

Svar:

Bedre tjenestetilbud til eldre er et viktig satsingsområde. Derfor har jeg startet arbeidet med reformen for eldre; ”Leve hele livet”. Målet er at de eldre beholder god helse lengre, og i større grad mestrer eget liv. Samtidig skal de ha trygghet for riktige helse- og sosialtjenester til rett tid. En viktig bakgrunn for reformen er at det er for store forskjeller i kvaliteten på tjenestene til eldre. Eldrehelseatlasen fra Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering er et viktig bidrag til den samlede kunnskapen på dette området.

For å redusere unødvendig og uønsket variasjon i spesialisthelsetjenestetilbudet, fikk de regionale helseforetakene i 2017 oppdrag å fortsette arbeidet med å

dokumentere og å følge opp påvist uberettiget variasjon i forbruk av tjenester i spesialisthelsetjenesten.

Befolkningsutviklingen med økningen av antall eldre er lagt fram i Nasjonal helse- og sykehusplan. Med utgangspunkt i dagens forbruk av tjenester viser framskrivningene at vi står foran et økt behov for årsverk på ca. 30 % fram mot 2030, herunder et stort framskrevet behov for døgn- og dagbehandling for dem over 65 år. Dette gjør det nødvendig å utvikle helsetjenestene slik at de passer til behovene i en aldrende befolkning, også når det gjelder behov for døgnbehandling. Hvordan dette tilbudet skal innrettes, inkludert behovet for egne geriatriske enheter, må vurderes konkret for de enkelte sykehus i forbindelse med arbeidet med utviklingsplaner for helseforetakene.

Ved behandlingen av Nasjonal helse- og sykehusplan var det enighet i komiteen jfr. Innst. 206 S (2015-2016) om at store akutt-sykehus skal ha geriatrisk kompetanse. Dette kravet ble formidlet til de regionale helseforetakene i foretaksmøte 4. mai 2016.

I siste versjon av den årlige rapporten om leger i primær- og spesialisthelsetjenesten peker noen helseforetak på geriatri som en av spesialitetene det er vanskelig å rekruttere til og som bør ha stor strategisk oppmerksomhet fremover. Vurderingen er basert på sykehusenes behov for denne kompetansen, og at fremtidige behov må ivaretas. I det årlige oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene har jeg formidlet at de særlig skal vurdere behovet for legestillinger til spesialiteter der behovet for legespesialister vil endre seg i årene fremover som en følge av befolkningsutvikling, sykdomsutvikling og organisatoriske endringer i helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1313**Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 30. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Tusenvis at barn står i kø for psykisk helsehjelp. 3406 pasientavtaler for barn og unge i psykisk helsevern (BUP) i Helse Vest og Helse Sør Øst, brytes.

Hva slags strakstiltak vil helse- og omsorgsministeren sette i verk for å sikre barn i barne- og ungdomspsykiatrien forsvarlig helsetilbud?»

BEGRUNNELSE:

Viser til offentliggjøringen av tidlegare sykehus-interne måleindikatorer ”passert tentativ frist”, som avslører at 3406 pasientavtaler for barn og unge i psykisk helsevern (BUP) i Helse Vest og Helse Sør Øst, brytes. Barn og ungdom som trenger helsehjelp er satt i en kø internt inne i sykehusene, ingen vet hva de er forsinket til.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet fra representanten Toppe. God intern organisering og gode rutiner i tjenesten er en forutsetning både for en god tjeneste og for gode data som kan beskrive utviklingen.

Indikatoren «passert planlagt tid» måler antall og andel pasientavtaler som er forsinket i forhold til planlagt time – både nyhenviste og pasienter som er i et forløp. Tallene, som ble publisert nasjonalt for første gang 15. juni 2017, viser at for alle fagområder samlet skjer om lag ni av ti planlagte pasientkontakter til planlagt tid.

Tallene gir oss nyttig informasjon om sykehusenes evne til å planlegge og gjennomføre gode pasientforløp. Det viktigste er likevel at sykehus bruker resultatene til å bli enda bedre. For å sikre gode og helhetlige pasientforløp og forutsigbarhet for pasientene, er det nødvendig med god og langsiktig planlegging. Tallene viser at det er til dels store variasjoner mellom sykehus og fagområder. Helseregionene har i 2017 fått i oppdrag å bruke kunnskap om resultater fra bl.a. denne indikatoren til å redusere variasjoner. Sykehus som har jobbet med dette over tid har gode resultater.

På bakgrunn av spørsmålet har jeg innhentet redegjørelser fra Helse Vest og fra Helse Sør-Øst.

De to regionale helseforetakene viser til flere årsaker til de høye registreringene for forsinkelser i forhold til pasientavtaler. Blant annet vises det til ulik registreringspraksis mellom sykehusene. Begge regionale helseforetak mener at de registrerte tallene er for høye sammenholdt med den faktiske situasjonen. Det opplyses videre at kapasitet og logistikkutfordringer kan spille en viss rolle, bl.a. ved at planlagte avtaler av og til må vike ved akutte henvendelser og hastehenvendelser. Begge regionale helseforetak peker på behov for å gjennomgå rutiner og sette inn tiltak for å bedre situasjonen.

De to regionale helseforetakene opplyser bl.a.:

”Helse Sør-Øst RHF ser av redegjørelsene at de rapporterte tallene for indikatoren «passert planlagt tid» på flere helseforetak/sykehus er høyere enn hva som er den reelle situasjonen. Innen psykisk helsevern barn og unge er andelen kontakter som ikke er korrekt avsluttet i det pasientadministrative systemet omlag 42 pst, mot om lag 12 pst innen andre fagområder. Dette

indikerer at det er behov for en gjennomgang av rutiner og registreringspraksis for dette fagområdet, noe flere helseforetak selv påpeker i sine svar. Videre er noe av forklaringen til at andelen er høyere innen psykisk helsevern barn og unge knyttet til konvertering fra BUPdata til DIPS.

Registreringspraksisen synes også å variere mellom sykehusene. Helse Sør-Øst er i dialog med helseforetakene/sykehusene for å undersøke årsakene nærmere, og det arbeides med å få på plass brukerveiledninger og regionale prosedyrer for ensartet og korrekt registrering og rapportering innenfor dette området, slik at tallene kan brukes som redskap for lokalt forbedringsarbeid...”

”Helse Vest har sett nærmere på hva som ligger bak tallene om utsettelse. Det er flere grunner for at timer er passert, og det ser ut som at det meste ikke handler om reelle forsinkelser, men om måter å registrere på. Helseforetakene har nå satt inn tiltak for å rette opp det med registrering.

En annen grunn til at timer er passert, er logistikkutfordringer. Man setter en tentativ time på ulike tester, legeundersøkelser, skoleobservasjon, der behandler umiddelbart ikke har en ledig time, og timene blir tildelt fortløpende. Dette handler om pasientflyt, og helseforetakene som har denne utfordringen legger nå opp til en omlegging av pasientflyten.”

Jeg er ikke tilfreds med at det på dette området er uklareheter og feil mht. registreringene. Det er viktig at de regionale helseforetakene nå tar tak både i registreringspraksis og de faktiske forholdene rundt barn og unge som venter. Jeg har tatt opp dette med de regionale helseforetakene i oppfølgingsmøte og i møte med alle direktørene i helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1314**Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 26. juni 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Har justisministeren undersøkt mulighetene for å bygge eit nytt fengsel i Oslo-området til erstatning for Oslo Fengsel slik soningsavtalen med Nederland kan seiast opp, og slik at soningskøane kan avviklast?»

Svar:

Regjeringen ser fengselskapasiteten under ett. Det er gjennomført en kvalitetssikret konseptvalgutredning for fengselskapasiteten på Østlandet. Utredningen omfatter Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Telemark, Vestfold og Østfold i tillegg til Oslo. Ifølge KS1-rapporten er det samfunnsøkonomisk lønnsomt å øke straffegjennomføringskapasitet på Østlandet gjennom en kombinasjon av nybygg og påbygg. KS1-rapporten er til behandling i Justis- og beredskapsdepartementet.

Flere av Justis- og beredskapsdepartementets virksomheter i Oslo-området har behov for nye lokaler. Behovet for nye lokaler kan innebære store investeringsbehov i årene fremover. Det er derfor satt i gang en felles foranalyse av eiendomsbehov i Oslo-området hvor behovene ses i sammenheng.

Jeg vil minne om at avtalen med Nederland om leie av fengselskapasitet er et midlertidig tiltak som gjennomføres mens regjeringen bygger opp og vedlikeholder kapasitet i Norge. Kapasiteten i Nederland har bidratt til redusert soningskø, som var på om lag 1 200 dommer da regjeringen tok over. Videre har avtalen med Nederland bidratt til færre brudd på frister for overføring fra politiarrest til varetektsplass i fengsel. Avtalen har også gjort det mulig å gjennomføre vedlikehold og rehabilitering av eldre og nedslitte fengsler i Norge.

Fremtiden til Oslo fengsel og ev. utbygging av fengselskapasitet i Oslo-området vil vurderes i oppfølgingen av nevnte KS1-rapport og foranalyse.

SPØRSMÅL NR. 1315**Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 23. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Torsdag 11. mai 2017 behandlet Stortinget to saker om å sikre at fosterhjemsgodtgjørelse ikke gir tap av trygdeytelser ved fosterforeldres sykdom eller arbeidsledighet. Et enstemmig storting påla regjeringa snarest å innføre en overgangsordning som sikrer at fosterforeldre ikke taper økonomisk, fram til et nytt regelverk er på plass.

Hva har statsråden gjort for å sette Stortingets vedtak ut i livet, og når er overgangsordningen på plass?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Fosterhjemsforening sendte 2. juni 2017 et brev til departementet med samme spørsmål, fordi mange fosterforeldre har henvendt seg dit. Som stortingsre-

presentanter får vi henvendelser om det samme, også fra dem i Rogaland hvis sak utløste de to representantforslagene. Samme sak ble nevnt som eksempel i stortingsdebatten. Undertegnede forutsetter at Nav følger med på stortingsdebatter om sitt virkeområde og utnytter mulighetene til å bruke skjønn. I den konkrete saken ble klage avslått 6. juni, med begrunnelse at ingen nye retningslinjer er på plass. En lyttende forvaltning kunne brukt skjønn og omgjort etter eget initiativ, evt. ventet med å behandle klagen inntil retningslinjene forelå, dersom det var nødvendig. Fosterforeldre forteller imidlertid til oss at de ved henvendelse til Arbeids- og sosialdepartementet har fått vite at overgangsordningen ikke vil tre i kraft før neste budsjett er vedtatt. Jeg viser i den forbindelse til at Stortingets vedtak sier ”snarest”. Over sju måneder etter Stortingets vedtak kan neppe kalles snarest. I mellomtida er det flere som risikerer å tape mye penger.

Svar:

En god fosterhjemsomsorg krever gode og forutsigbare rammer for fosterforeldre. Jeg er glad for oppmerksomheten fosterhjemsomsorgen har fått fra flere hold denne våren. Den grundige debatten på Stortinget har vært nyttig og nødvendig.

Mitt departement jobber nå med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak fra 11. mai. Som nevnt i mitt innlegg og i stortingsdebatten, krever oppfølgingen og gjennomføringen av vedtaket både regelverkendringer og økonomiske bevilgninger. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag til bevilgning i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2018. Vi tar sikte på at regelendringene skal tre i kraft fra 1. januar 2018.

Det er som kjent nedsatt et offentlig utvalg som skal se nærmere på fosterforeldres rammevilkår, og

skal blant annet vurdere om det er nødvendig med tydeliggjøring og/eller endringer i rettighetene knyttet til trygdeytelsene, blant annet ved sykdom, arbeidsledighet og uførhet. Gjennomgangen til det offentlige utvalget blir viktig, og jeg ser frem til utredningen når den foreligger ved utgangen av 2018.

Arbeids- og velferdsetaten skal i sin saksbehandling bruke det handlingsrommet som foreligger etter det til enhver tid gjeldende regelverk. Regelendringer kan tidligst tre i kraft 1. januar 2018. Fosterforeldre skal få riktig og god informasjon om hvilke regler som gjelder og hvilke rettigheter de har. Som nevnt i debatten i Stortinget foretar Arbeids- og velferdsdirektoratet en gjennomgang av rundskriv og informasjonsmaterieell for å sikre enhetlig praksis og forbedret informasjon. Dette er noe Norsk Fosterhjemsforening også har vært opptatt av i sin dialog med departementet.

SPØRSMÅL NR. 1316

Innlevert 16. juni 2017 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 23. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Spørsmålet gjelder om noe kan gjøres for å hindre at personer faller mellom to stoler fordi de omfattes av motstridende krav i ulike regelverk. Regler om dagpenger krever at man er villig til å flytte. Familiegjennforente kan ikke flytte fra familien.

Finnes det unntaksbestemmelser i noen av disse regelverkene som gjør at også familiegjennforente kan motta dagpenger som de har tjent opp rettigheter til, hvis ikke, vil statsråden ta initiativ til å endre regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt en henvendelse fra en utenlandsk statsborger som har havnet i skvis mellom to regelverk. Folketrygdloven krever at han for å motta dagpenger, må være villig til å flytte for å skaffe seg arbeid. Utlendingsloven krever at han må bo sammen med sin ektefelle for å beholde oppholdstillatelsen i Norge. Vedkommende har opphold på grunnlag av familiegjennforening og bor her med ektefelle og tre barn. Han har hatt arbeid fra 2010 til 2015, da han måtte reise til USA for å ta seg av en syk mor. Han returner-

te i juni 2016 og hadde midlertidig arbeid til oktober 2016. Han søkte dagpenger, men fikk avslag fordi han ikke kunne forplikte seg til å ta arbeid hvor som helst i landet. Det ble heller ikke sagt noe om i hvilken grad utlendingsmyndighetene kan godta at han eventuelt får status som ukependler, dersom det skulle finnes egnet arbeid et annet sted. Det er forståelig at slike motstridende krav i lovverket oppfattes som urimelige.

Svar:

Alle som bor eller arbeider i Norge, er som hovedregel medlem i folketrygden. Utlendinger får i utgangspunktet de samme rettighetene til ytelser som norske borgere. Tredjelandsborgere fra land utenfor EU/EØS må ha oppholdstillatelse for å oppholde seg og arbeide i Norge.

Folketrygdlovens kapittel 4 stiller flere vilkår for å få rett til dagpenger ved arbeidsløshet.

For å anses som reell arbeidssøker må man som hovedregel være i stand til og villig til å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff eller sedvane, hvor som helst i Norge og uavhengig av om det er på heltid eller deltid. Dagpenger under arbeidsløshet skal på en balansert måte gi personer rimelig inntektssikring, samtidig som

ordningen skal sette krav til å skaffe seg arbeid. Trygd skal være subsidiært i forhold til arbeid. Kravet om å være reell arbeidssøker er dermed et helt sentralt del av arbeidskravene i dagpengeordningen. Vilråene for å anses som reell arbeidssøker skal praktiseres konsekvent. Dette innebærer at det ikke innvilges dagpenge til søkere som ikke har den disponibilitet og den geografiske og yrkesmessige mobilitet som regelverket krever.

For utlendinger er det relevant å vurdere dette vilrået opp mot personens grunnlag for opphold. Grunnlaget for opphold avgjør innholdet og vilråene for den midlertidige oppholdstillatelsen, de første tre årene. Jeg har tidligere svart på et beslektet spørsmål fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn. Da gjaldt det spørsmål om praktisering av dagpengeregulering og begrensningene i oppholdstillatelse for faglærte (se dokumentnr. 15:813 (2016-2017)). Her ble behovet for arbeidskraft vurdert opp mot hensynet til å regulere innvandring.

I saken representanten henviser til her, er grunnlaget for oppholdstillatelsen familieegjenforening med ektefelle. Det er et vilkår etter utlendingsloven at ektefeller skal bo sammen. Dette vilrået skal hindre misbruk ved for eksempel proforma ekteskap. Utlendingsmyndighetene kan gjøre unntak fra dette kravet dersom det foreligger særskilte omstendigheter jf. utlendingsloven § 40 tredje ledd. Forarbeidene til utlendingsloven (Innst. O. nr. 42 (2007-2008)) sier at unntaksbestemmelsen skal tolkes strengt, og er tiltenkt de tilfellene referansepersonen skal arbeide for norske interesser eller en humanitær organisasjon i utlandet og

hvor partene lever mye atskilt som følge av at den ene parten har arbeid i Nordsjøen eller lignende.

De begrensningene som følger av familieinnvandringsreglene gjelder bare midlertidige oppholdstillatelse, altså den første tiden i Norge. Når en person har bodd sammenhengende i Norge i tre år kan vedkommende få permanent oppholdstillatelse og da bortfaller kravet om å bo sammen.

I vurdering av om søker oppfyller kravet til ”reell arbeidssøker” legger Arbeids- og velferdsetaten til grunn vedtaket om oppholdstillatelse fra Utlendingsdirektoratet og de begrensningene som følger av dette vedtaket. Folketrygdloven § 4-5 åpner for unntak fra kravet til geografisk mobilitet kun når ”alder eller tungtveiende sosiale hensyn knyttet til helse, omsorgsansvar for små barn eller pleietrengende i nær familie tilsier det”. Det er ikke gjort unntak fra kravet til mobilitet for de som har begrensninger i sin oppholdstillatelse som hindrer dem i å kunne flytte på seg eller ukependle.

Kravet i folketrygdloven om å være reell arbeidssøker må etter min vurdering være strengt. Kravet bør ikke være mindre strengt for arbeidssøkere med midlertidig oppholdstillatelse i Norge enn for andre arbeidssøkere. Jeg ser likevel at i saker der grunnlaget for opphold er familieegjenforening, kan motstridende krav i regelverk gi uheldige utfall. Jeg vil derfor ta initiativ overfor Innvandrings- og integreringsministeren som har ansvaret for familieinnvandringsreglene for å få vurdert praktisering av unntaksbestemmelsen i utlendingsregelverket. Samtidig kommer jeg også til å se nærmere på hvordan dagpengeregulering praktiseres i disse tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 1317

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 26. juni 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Fredag 2.6.17 vedtok Stortinget mot H og FrPs stemmer: «Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser stille krav om at det ikke skal benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller bi-produkter av palmeolje. Forskriftsendringen skal tre i kraft så snart som mulig.»

Når tar statsråden sikte på at endring i forskrift til lov om offentlige anskaffelser skal sendes ut på høring

og når tar statsråden sikte på at forskriftsendringen tre i kraft?»

Svar:

Det er viktig at vi i den fremtidige utviklingen av biodrivstoffpolitikken har fokus på bærekraft og god klimaeffekt. Regjeringen er svært opptatt av at drivstoffet vi benytter er så bærekraftig som mulig, men Stortingets vedtak reiser komplekse juridiske problem-

stillinger. Som klima- og miljøministeren og jeg har redegjort for skriftlig til Stortinget, og i debatten 2. juni, setter Norges forpliktelser etter EØS-avtalen og internasjonalt handelsregelverk grenser for hva som kan vedtas av norsk regelverk i dette tilfellet.

Det må derfor vurderes om det å innføre bestemmelser om at alle offentlige drivstoffinnkjøp skal være

palmeoljefrie, vil kunne anses som en handelshindring som er i strid med EØS-avtalen og internasjonalt handelsregelverk. Dette vil bli utredet så snart som mulig. Det er derfor for tidlig nå å angi noen nærmere tidsplan for et forskriftsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 1318

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 30. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Torsdag 15. juni vedtok Stortinget følgende mot H og FrPs stemmer: «Stortinget ber regjeringen utarbeide krav i forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle nye ferger, og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig.»

Når tar statsråden sikte på at endring i forskrift til lov om offentlige anskaffelser, for øvrig nedfelt i regjeringserklæringen, skal sendes ut på høring og når tar statsråden sikte på at forskriftsendringen trer i kraft?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringserklæringen står det «Regjeringen vil: Utarbeide krav om at alle nye offentlige kjøretøy, og alle nye drosjer, ferger, rutebåter og dieseltog, benytter lav- eller nullutslippsteknologi når teknologien tilsier dette.»

Dette er imidlertid ikke fulgt opp av regjeringen.

Etter forslag fra Abid Q Raja og undertegnede ble det gitt lovhjemmel til fylkeskommuner til å stille miljøkrav til drosjer lokalt. Nasjonalt påbud om lav- eller nullutslippsteknologi for drosjer er derimot ikke kommet.

Spørsmålet om å stille krav til lav- og nullutslippsteknologi ble behandlet av Stortinget høsten 2015. I Stortingets vedtak 59 (2015-2016) står det:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved nye anbud og på ruter i egenregi.»

Dette er ikke fulgt opp av regjeringen. Det er stilt krav om lav- og nullutslipp i flere statlige fergeanbud, noe som har utløst investeringer i et betydelig antall lav- og nullutslippsfarger. Det gis støtte til fylkeskommunens investeringer i ladestrøm og til utbedring av ferger gjennom NOx-fondet, det er også sendt på høring forslag om 30 % miljøvekting i offentlige anbud, men det er ikke gjort endringer i regelverk som ”sikker” lav- og nullutslipp i ferge- og hurtigbåtanbud, slik vedtaket lyder.

I Industrimeldingen står det tvert i mot kun:

- Regjeringen ønsker å legge til rette for lavutslipp- og nullutslippsteknologi i fergeanbud når teknologien tilsier dette.

Dette er ikke en oppfølging verken av regjeringserklæringen eller Stortingets vedtak.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av å redusere uønskede utslipp fra transportsektoren. Det er allerede igangsatt et bredt spekter av tiltak som vil gi en mer miljøvennlig reisehverdag. Det er viktig at man har en langsiktig tilnærming slik at vi får best mulig resultat fra sektoren totalt sett, samtidig som vi raskt tar i bruk fornuftige løsninger som reduserer miljøbelastningen og stimulerer til videre positiv utvikling.

Regjeringen vil sikre at alle nye riksvegferjer benytter lav- eller nullutslippsløsninger, og bidra til at fylkeskommunale ferjer og hurtigbåter benytter lav- og nullutslippsløsninger. Som stortingsrepresentanten skriver i sin begrunnelse, stilles det i dag krav til lav- eller nullutslippsteknologi ved konkurranseutsetting

av riksvegferjesamband. Staten har lenge brukt riksvegferjedriften til å stimulere ny teknologi. I 2015 ble verdens første helelektriske bilferje satt i drift på sambandet E39 Lavik – Oppedal. For å åpne muligheten for nullutslippsteknologi på ferjestrekninger som ikke er egnet for helelektrisk drift, har Statens vegvesen satt i gang et utviklingsprosjekt for en ferje med hydrogen-elektrisk drift. Det er 17 riksvegferjesamband, og de siste årene har staten stilt miljøkrav i konkurranseutsetting av bl.a. følgende samband:

- E39 Anda – Lote med krav om en elektrisk ferje og en ferje som kan gå på strøm, biodiesel, biogass eller en valgfri kombinasjon
- E39 Mortavika – Arsvågen med krav til drift basert på lavutslippsløsninger
- E39 Halhjem – Sandvikvåg med krav til drift basert på lavutslippssøkninger
- E6 Bognes – Skarberget og rv 827 Drag – Kjøpsvik med krav om ikke-fossilt drivstoff (elektrisitet, biodiesel, biogass eller en valgfri kombinasjon)
- E39 Solavågen – Festøya og rv 651 Volda – Folkestad som er forhåndskunngjort med krav til hhv. to nullutslippsferjer og en lav- eller nullutslippsferje og en nullutslippsferje.

Fylkeskommuner og kommuner kan søke om støtte for bruk av ny teknologi gjennom statlige støtteordninger. I dag er det Enova som har de mest relevante støtteordningene for bruk av ny teknologi i anbud i ferjesektoren. I 2015 tildelte Enova 133,6 mill. kr i støtte til Hordaland fylkeskommune for at det skulle kunne stilles strengere krav til energiforbruk og klimagassutslipp i anbudskriteriene. I 2016 tildelte Enova til sammen 292 mill. kr til Hordaland, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal.

I revidert nasjonalbudsjett for 2016 ble det bevilget 20 mill. kr til fylkeskommuner og kommuners arbeid med utvikling og innføring av lav- og nullutslippsteknologi i ferjesektoren og i andre rutegående samband. Formålet med ordningen var å stimulere til økt bruk av klima- og miljøvennlige skip.

I kommuneproposisjonen for 2018 (Prop. 128 S 2016-2017) legger regjeringen opp til at fylkeskommunene får 0,3 mrd. kroner av den foreslåtte veksten i frie inntekter. Av denne veksten skal 100 mill. kroner gis en særskilt fordeling til ferjefylkene. Dette vil være med på å legge til rette for investeringer i mer miljøvennlig teknologi. Det tas sikte på at dette videreføres i 2019 (se innst. 422 S (2016-2017) for Stortingets behandling).

Nytt anskaffelsesregelverk trådte i kraft fra 1. januar 2017. Den nye anskaffelsesloven inneholder flere bestemmelser som pålegger offentlige innkjøpere å ta hensyn til miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold ved gjennomføringen av sine anskaffelser. Krav om ivare-

takelse av slike samfunnshensyn har fått større plass i det nye regelverket enn i det gamle.

Det fremgår av lovens § 5 første ledd at nærmer bestemte offentlige oppdragsgivere skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. Plikten gjelder statlige, fylkes-kommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer. Det fremgår av lovbestemmelsen at oppdragsgiveren skal oppfylle forpliktelsen blant annet ved å ta hensyn til livssyklus kostnader.

Bestemmelsen stiller overordnede krav til oppdragsgivers samlede anskaffelsespraksis. Dette innebærer at oppdragsgiver må vurdere hvilke anskaffelser som utgjør en vesentlig miljøbelastning slik at det er relevant å stille miljøkrav, og ha utarbeidet rutiner for hvordan disse anskaffelsene skal følges opp. Dette forutsetter at den enkelte virksomhet utarbeider overordnede rutiner eller retningslinjer om hvordan miljø- og klimahensyn skal ivaretas i deres organisasjon, og at disse retningslinjene reflekteres i de enkelte anskaffelsene. Drift av ferjer og rutebåter vil typisk kunne innebære en vesentlig miljøbelastning, slik at det vil være relevant å stille miljøkrav etter denne bestemmelsen.

Som redegjørelsen viser, er det allerede flere virkemidler som kan være egnet til å oppnå at nye ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig.

Regjeringen vil melde tilbake til Stortinget om anmodningsvedtaket som nevnes i spørsmålet, ved et egnet tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1319**Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 23. juni 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Kan utenriksministeren bekrefte at den palestinske selvstyreadministrasjonen nå har gitt uttrykk for at den har skiftet politikk og nå vil stanse utbetalinger av lønn og høye godtgjørelser til fengslede terrorister og deres familier - og dersom det ennå ikke er tilfelle, vil utenriksministeren samarbeide med USA og andre som forsøker å presse palestinske selvstyremyndigheter til å slutte med denne uakseptable praksisen?»

BEGRUNNELSE:

USAs utenriksminister Tillerson uttalte i en senatshøring tirsdag 13.06.2017 at palestinske myndigheter etter amerikansk press vil stanse utbetalinger av lønn til terrorister og deres familier.

Etter at det både fra palestinsk og israelsk hold kom uttalelser om at dette ikke var tilfelle, presiserte Tillerson onsdag at:

“At least I have been informed they’ve changed that policy and their intent is to cease payments.”

Dagen etter svarte imidlertid sjefen for den palestinske fangekommisjonen, Issa Karake, på Tillersons utsagn. Han sa at palestinske myndigheter ikke ville gi etter for press og at terrorlønningene er et «nasjonalt, moralsk og menneskelig ansvar», ifølge Palestina Media Watch.

SPØRSMÅL NR. 1320**Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 29. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Kva for konkrete initiativ har regjeringa sett i verk for å sikre at ungdom fekk oppfylt sine garantiar i Nav i perioden 2014 til 2017?»

Svar:

Støtteordningen rettet mot palestinske fanger i israelske fengsler er ikke finansiert med norske bistandsmidler. Dette har Norge fått gjentatte forsikringer om fra de palestinske selvstyremyndigheter (PA). Daværende statsminister Fayyad bekreftet i et brev til utenriksminister Eide i 2013 at norske bistandsmidler ikke ble brukt til finansiering av ordningen. Dette har senere blitt bekreftet ved flere anledninger, senest i mitt møte med president Abbas i april i år. Flere andre land har mottatt liknende forsikringer.

Støtteordningen har i løpet av de siste månedene vært gjenstand for diskusjon, også mellom president Abbas og president Trump. Det er et betydelig internasjonalt press for å endre eksisterende praksis, og de palestinske selvstyremyndighetene har sagt seg villig til å se på ordningen på ny. Vi har ikke mottatt noen nye opplysninger om at praksisen er endret, men vi vil fortsette å være en del av det internasjonale presset for å få slutt på en uakseptabel ordning.

Jeg viser for øvrig til tilsvarende spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1092 om denne ordningen fra representanten Hans Fredrik Grøvan, besvart 18. mai i år, til mitt muntlige svar i spontanspørretimen 27. april 2016, samt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1000 (2015-2016) fra representanten Astrid Aarhus Byrknes, besvart 4. mai 2016, og nr. 1022 (2015-2016), fra representanten Jørund Rytman, besvart 12. mai 2016.

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål nr. 1095 og kan ikke sjå at statsråden svarar på spørsmålet om kva for initiativ som har blitt sett i verk.

Svar:

Regjeringa har heile tida prioritert unge høgt i arbeidsmarknadspolitikken. Dette kjem til syne både ved at ungdom er ei prioritert gruppe i Arbeids- og velferdsetaten sitt ordinære arbeid, og ved prioritering av unge i egne satsingar. Unge under 30 år er mellom anna prioritert ved arbeidsretta oppfølging og tiltak, og er prioritert målgruppe i Jobbstrategien for personar med nedsett funksjonsevne og i arbeidet med delmål 2 i IA-avtalen.

Ein ny ungdomsinnsats skal frå 2017 gi eit styrka arbeidsretta tilbod til arbeidssøkarar under 30 år som etter å ha vore ledige i åtte veker står utan tilbod om arbeid, utdanning eller annan aktivitet. Satstinga gjeld for heile landet, men blir først sett i verk på Sør- og Vestlandet. Det blei løyva 30 mill. kroner til ungdomsinnsatsen i budsjett for 2017. Regjeringa foreslår i RNB at løyvinga til ungdomsinnsatsen vil bli styrka med ytterligere 32,5 mill. kroner.

NAV-kontora har fokus på unge brukarar og jobbar generelt godt med målgruppa. Det er etablert tverrfaglege ungdomsteam ved dei fleste store NAV-kontor. Dei kontora som ikkje har ungdomsteam har dedikerte rettleiarar som jobbar aktivt med målgruppa. Statistikk frå Arbeids- og velferdsdirektoratet syner at ungdom får tettare oppfølging og i høgre grad deltek på tiltak enn andre aldersgrupper.

Mange unge som står utanfor utdanning og arbeid har samansette utfordringar som krev eit godt samar-

beid mellom ulike tenesteytarar. NAV-kontora samarbeidar difor tett med andre aktørar, mellom anna skule og oppfølgingsteneste i fylkeskommunen, for å sikre at unge får god oppfølging med sikte på å komme tilbake i opplæring eller i arbeid. Forsøket med NAV-rettleiarar i vidaregåande skule er eit godt eksempel på slikt samarbeid. I 2015 blei det etablert pilotar i alle fylka i landet.

Regjeringa har gjort mykje for å bidra til at ungdom som står utanfor utdanning og arbeidsliv skal få god og hensiktsmessig oppfølging. Det viktigaste er at ungdom ikkje blir ståande lenge utanfor, men kjem i arbeid, utdanning eller annan aktivitet. Regjeringa har innført aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakarar for å sikre at unge raskt kjem i aktivitet. Gapet mellom ungdomsrett og vaksenrett til vidaregåande opplæring er også tetta att, nettopp for å styrke unge vaksne sin moglegheit til å kvalifisere seg for jobb.

Som eg peika på i svaret mitt på førre spørsmål frå representanten, viser Fafo sin gjennomgang at garantiane i seg sjølv ikkje ga eit bidrag av betydning når det gjeld å sikre god og hensiktsmessig oppfølging for ungdom. Det er heilskapen i det arbeidet som gjerast for målgruppa, som er avgjerande, ikkje garantiar som fokuserer på kvantitet og målbarheit av NAV-kontora sitt arbeid med dei. Dette er noko av bakgrunnen for at vi valde å erstatte garantiordningane med ein ny ungdomsinnsats. Innsatsen inneber ein tydelegare og eintydig prioritering av unge, og skal gje utsette unge tidleg innsats og individuelt tilpassa oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1321

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 27. juni 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Statssekretær Marit Berger Røsland har uttalt at Inherent Resolve-koalisjonen må gjøre sitt ytterste for å unngå feilbombing og tap av sivile liv i Syria. Godal-utvalget som evaluerte det norske bidrag i Afghanistan påpeker at Norge bevisst valgte en lavmælt tilnærming til dialogen med USA om folkerettslige spørsmål.

I lys av denne kritikken, inntar Norge nå en mer aktiv rolle overfor koalisjonspartnere for å unngå feilbombing og sivile tap i Syria og i så fall på hvilken måte?»

Svar:

Beskyttelse av sivile er et fundament i humanitærretten. Sivild befolkningen og personer som ikke deltar i fiendtligheter er ikke lovlige mål, og skal beskyttes mot virkningene av angrep og andre former for fiendtligheter så langt mulig. Dette er et prinsipp som legges til grunn for all norsk internasjonal militær innsats.

Anti-ISIL-koalisjonen gjør sitt ytterste for å unngå sivile tap i kampen mot ISIL. Dette er blant annet én av årsakene til at de militære offensivene mot ISIL i Irak og Syria tar lang tid. Samtidig kan man aldri gardere seg fullt ut mot at det oppstår hendelser som kan føre til sivile tap.

Kampen mot ISIL er svært krevende og ISIL utnytter sivilbefolkningen på det groveste i kamphandlinger. Erfaringene fra kampen mot ISIL i Mosul viser at ISIL er villig til å bruke titusener av sivile som menneskelige skjold. De minelegger også boliger og infrastruktur. Det er all grunn til å tro at ISIL vil utnytte sivilbefolkningen i Syria når koalisjonsstyrker går inn i ISIL-kontrollerte områder og byer. Dette gjør arbeidet med å beskytte sivile svært krevende.

Det er spesielt viktig at det i etterkant av operasjoner som kan ha medført sivile tap settes i gang undersøkelser for å avdekke hva som har skjedd. Anti-ISIL-ko-

alisjonen gjennomfører undersøkelser av hendelser der det er mistanke om at koalisjonsstyrker har bidratt til sivile tap.

I vår kapasitetsbygging av lokale styrker i Syria legger Norge stor vekt på betydningen av å hindre sivile tap, blant annet ved å gjennomføre undervisning i internasjonal humanitærrett.

Norge tar jevnlig opp behovet for å minimere sivile tap i våre møter med koalisjonspartnere, både på politisk nivå og på embetsnivå. Sivile tap var også tema da USAs spesialutsending til anti-ISIL-koalisjonen, Brett McGurk, besøkte Oslo for kort tid siden.

SPØRSMÅL NR. 1322

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 27. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Regjeringen har i forlengelse av stortingsvedtak nylig endret rovviltforskriften.

Hva er grunnen til at regjeringen i kommentarene til denne ikke inkluderer jaktinteresser i distriktpolitiske hensyn (nml. 18 c) slik Stortinget har gjort i Innst. 257 L (2016–2017), og hvorfor legges det i de samme kommentarene inn en vesentlighetsterskel knyttet til skade på eiendom som ikke finnes i selve rovviltforskriften og naturmangfoldsloven?»

BEGRUNNELSE:

I kommentarene til den reviderte rovviltforskriften, i omtalen som knytter an til kapittel 1, § 1, fjerde avsnitt, omtales Stortingets vedtak og merknader slik:

«Samtidig er det slik at rovvilt volder skade på næringsutøvelse, primært bufe- og tamreinnæring, samt på andre samfunnsinteresser. For blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein eller skade på person eller vesentlig skade på eiendom kan rovvilt felles med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven, herunder loven § 18 første ledd b) og c). Stortinget har dessuten ved behandlingen av rovviltmeldingen lagt vekt på at det skal være mulig med levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, herunder næringsdrift basert på utmarksbeiting både for bufe og tamrein. Dessuten skal det tas hensyn til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt.»

At det i annen setning sies «vesentlig skade på eiendom» lanserer en terskel for når man skal kunne felle rovvilt som ikke finnes i naturmangfoldslovens § 18, første ledd b eller i selve rovviltforskriften. Når det gjelder spørsmålet om hva som regnes som distriktpolitiske hensyn i avsnittet over, sier flertallet i Energi- og miljøkomiteen på Stortinget følgende i Innst. 257 L (2016–2017):

«Flertallet mener at negativ påvirkning på bl.a. beitenæring, annen næringsvirksomhet, jakt, lokalbefolkningens trygghet og psykososiale forhold av generell karakter, må anses som faktorer som kan oppfylle vilkåret om distriktpolitiske hensyn.»

At jaktinteresser ikke inkluderes i hva som regnes som distriktpolitiske hensyn i den reviderte rovviltforskriften, er derfor overraskende. I tredje og fjerde setning vises det kun til at hva Stortinget har sagt i samband med rovviltmeldingen, ikke hva Stortinget har uttrykt spesielt i samband med Innst. 257 L (2016–2017).

Svar:

Innledningsvis vil jeg opplyse om følgende: Tekstavisnittet fra kommentarene til rovviltforskriften som representanten viser til, er ikke tekst som departementet har lagt inn nå. Dette er tekst som har ligget inne fra før av, men som departementet har oppdatert gjennom å endre henvisningene til viltloven til henvisninger til

nye, korresponderende bestemmelser i naturmangfoldloven. ”Vesentlighetsterskelen” som representanten tar opp er således ikke et element som departementet har føyet til nå. Dette er tekst som lå inne fra tidligere.

Rovviltforskriften har sitt grunnlag i de føringer som ble lagt for en ny rovviltpolitikk gjennom Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) (den såkalte rovviltmeldingen), jf. Innst.S.nr.174 (2003-2004). I kommentarene til rovviltforskriften heter det bl.a. om dette: ”Samtidig er det slik at rovvilt volder skade på næringsutøvelse, primært bufe- og tamreinnæring, samt på andre samfunnsinteresser. For blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein eller skade på person eller vesentlig skade på eiendom kan rovvilt felles med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven, herunder loven § 18 første ledd b) og c). Stortinget har dessuten ved behandlingen av rovviltmeldingen lagt vekt på at det skal være mulig med levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, herunder næringsdrift basert på utmarksbeiting både for bufe og tamrein. Dessuten skal det tas hensyn til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt”.

Formuleringene som representanten viser til om Stortingets vektlegging av distriktpolitiske hensyn, er etter min vurdering en nøytral gjengivelse av Stortingets føringer da Stortinget behandlet rovviltmeldingen i 2004. Stortinget har senere uttalt seg en rekke ganger

om rovviltforvaltningen. I kommentarene til rovviltforskriften har departementet listet opp de mest aktuelle dokumentene. Oppstillingen omfatter også Innst. 257 L (2016-2017), som er det dokumentet der Stortinget gir føringene om distriktpolitiske hensyn.

Representanten er videre spørrende til at ordet ”vesentlig” er med i følgende setning: ”For blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein eller skade på person eller vesentlig skade på eiendom kan rovvilt felles” osv. Det vises til at begrepet ikke finnes i naturmangfoldloven eller i selve rovviltforskriften.

Det er riktig at naturmangfoldloven § 18 ikke bruker begrepet ”vesentlig skade”. I rovviltforskriften finnes begrepet i § 12 og § 13 siste ledd, mens formuleringene som gjelder skade er annerledes i andre bestemmelser i forskriften. Rovviltforskriften og naturmangfoldloven må imidlertid uansett tolkes på bakgrunn av Bernkonvensjonen. Etter artikkel 9 nr. 1 andre strekpunkt er det et vilkår for felling at det skjer for å avverge ”alvorlig skade” på avling, husdyr etc. Dermed er ikke et hvilket som helst skadepotensial tilstrekkelig for å gi adgang til felling.

Det kan selvsagt diskuteres hvilke begreper som bør brukes i omtalen av dette. At både loven og forskriften må forstås slik at det gjelder et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang for at felling kan skje, må imidlertid anses som sikker rett.

SPØRSMÅL NR. 1323

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 26. juni 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Riksantikvaren har endret fordelingen av tilskudd fra kapittel 1429 post 75 til fartøyvernssentrene, er dette i tråd med intensjonen for drift ved sentrene?»

BEGRUNNELSE:

Fartøyvernssentrenes fellestråd har og er enige om at posten skal deles likt mellom sentrene slik at sentrene får utført sine oppgaver på en sikker og forutsigbar måte. Behovet til sentrene er ulike, både til mindre investeringer og oppdrag som utføres. Midlene har i alle år vært fordelt likt til sentrene og har vært forvaltet godt. Dette er kommunisert til Riksantikvaren som på tross av dette fordelte posten ulikt mellom sentrene i år

uten at dette er begrunnet i forkant av fordelingen. For NNFA utgjorde dette en reduksjon i forhold til budsjett på ca. 1,4 mill. (28 %).

Svar:

Fartøyvernssentrene er viktige for å oppnå målene regjeringen har satt for arbeidet med fartøyvern i Norge. Arbeidet ved fartøyvernssentrene har også betydning for kystlag og frivillige kysten rundt. Jeg har derfor forståelse for at det er viktig med mest mulig forutsigbare rammer for senternes virksomhet. Samtidig er det viktig at de tilskuddsmidlene som er til formålet fordeles på en måte som sikrer best mulig resultater samlet sett.

Tilskuddene til fartøyvernssentrene disponeres av Riksantikvaren. Deres oppgave er å sikre størst mulig måloppnåelse på fartøyvernfeltet med tilskuddet fra kapittel 1429 post 75. Det er samtidig viktig å påpeke at i 2017 dekker posten kun i overkant av 70 % av sentrenes totale søknadssum. Sentrene er også av ulike av struktur, organisering og størrelse, og har ulike behov.

Riksantikvaren må derfor foreta en faglig avveining av hvordan tilskuddsmidlene skal fordeles for å oppfylle resultatmålene på best mulig måte. Det innebærer at Riksantikvarens fordeling av tilskudd fra kapittel 1429 post 75 til fartøyvernssentrene vil variere noe mellom sentrene i tråd med Riksantikvarens faglige vurderinger.

Fordelingen mellom sentrene varierte også i 2016. Da fikk for eksempel Nord Norsk Fartøyvernssenter mer enn de andre sentrene. Dette var riktig nok relativt beskjedne forskjeller, men viser at helt lik fordeling ikke har vært praktisert.

Intensjonen er hele tiden den samme, å gjøre sentrene samlet best mulig i stand til å ivareta de faglige behovene som er nødvendige for å holde vår historiske flåte av fartøy flytende og i drift.

Jeg viser for øvrig til at Nord Norsk Fartøyvernssenter har påklaget Riksantikvarens vedtak og at saken ligger til behandling i departementet. Jeg ønsker derfor ikke å bli mer konkret i mitt svar nå.

SPØRSMÅL NR. 1324

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 27. juni 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Har SSBs direktør mottatt andre styringssignaler enn de som er omtalt i tildelingsbrevet til SSB, og kan finansministeren i så tilfelle opplyse om i hvilken form disse styringssignalene er gitt, og om de på noe punkt avviker fra tildelingsbrevet?»

BEGRUNNELSE:

Det er uro knyttet til omorganiseringen av SSB, og arbeidslivets parter har ved gjentatte anledninger uttrykt bekymring for tallgrunnlaget for kommende lønnsoppgjør (TBU), senest i Klassekampen 16. juni. I et intervju med samme avis 17. juni uttaler SSBs direktør:

”Jeg oppfattet helt klart at jeg ble ansatt med det mandat å endre SSB. Det var behov for endring på dette området for det skjer så mye utenfor SSB, og de som ansatte meg visste at jeg ville være en endringsagent. Men hva og hvordan SSB skulle endre, lå ikke i kortene.”

Det vil være nyttig for Stortinget å vite hvordan dette mandatet er gitt, og hva det inneholder.

Svar:

Statistisk sentralbyrå (SSB) er administrativt underlagt Finansdepartementet, og Finansdepartementet har ansvaret for den løpende etatsstyringen av SSB. Stortinget har i statistikkloven fastlagt at SSB er en faglig uavhengig institusjon. Det fremgår av forarbeidene til loven at departementet dermed ikke kan instruere SSB når det gjelder forskning og statistikkfaglige spørsmål.

I tillegg til statistikkloven, gir Norges forpliktelser i det europeiske statistiksamarbeidet viktige føringer for forholdet mellom SSB som statistikkprodusent og myndighetene. Det er lagt stor vekt på statistikkbyråenes faglige uavhengighet i det europeiske regelverket for å sikre den nødvendige tillit til tall og analyser og til byråenes virksomhet og omdømme. Uavhengigheten er operasjonalisert på følgende måte i forordning (EF) nr. 223/2009, artikkel 2 nr. 1:

«a) «faglig uavhengighet»: statistikken skal utvikles, utarbeides og formidles på en uavhengig måte, særlig når det gjelder valg av teknikker, definisjoner, metoder og kilder som skal brukes, samt tidspunktene for og innholdet i alle former for formidling, uten noen form for press fra politiske grupperinger, interessegrupper, Unionens myndigheter eller nasjonale myndigheter.»

For alle statlige virksomheter utenom departementene (underliggende virksomheter) gjelder at fagdepartementet skal påse at politiske vedtak iverksettes av

virksomheten, og at de driver effektivt og i tråd med budsjettføringene. Virksomheten skal, innenfor disponible ressursrammer, realisere de mål og nå de resultatkrav som departementet fastsetter. Virksomheten skal ha stor frihet til selv å velge hvordan målene realiseres. Denne friheten er særlig stor for etater der uavhengighet og oppgaver er beskrevet i egen lov.

Økonomiregelverket i staten krever at styringsdialogen mellom departementet og virksomheten skal være skriftlig, slik at Riksrevisjonen kan ettergå etatsstyringen.

I tillegg til budsjettproposisjonen og tildelingsbrev, skjer styringsdialogen på faste møter og møter etter behov og bygger på følgende hoveddokumenter:

- Instruks til Statistisk sentralbyrå
- SSBs halvårsrapport
- SSBs årsrapport, inkludert årsregnskapet og risikovurderinger
- Departementets referater fra rapportmøter
- SSBs strategi
- Instruks til styret i SSB

I tildelingsbrevet for 2017 understrekes det blant annet at SSB står overfor et omfattende moderniseringsbehov for å kunne oppfylle viktige strategiske mål og krav til kostnadseffektivitet, jf. også omtale i Prop. 1 S for Finansdepartementet (2016-2017). Behovet for effektivisering er også understreket i de faste møtene. Samtidig er det presisert at SSB må sikre at kvaliteten på leveranser til Stortinget og departementene ikke svekkes som følge av eventuelle omorganiseringer.

Administrerende direktørs mandat er også beskrevet i utlysningsteksten for stillingen, der det blant annet het:

«Aktuelle kandidater til stillingen må ha relevant høyere utdanning og bred ledererfaring fra offentlig og/eller privat virksomhet og evne til å lede og utvikle en stor organisasjon. [...] Det vil bli lagt vekt på vilje og evne til å utvikle og omsittle organisasjonen.»

Før utlysingen inviterte departementet styret i SSB til å gi til kjenne sine overordnede synspunkter om krav til ny direktør i tråd med gjeldende styreinstruks. Behovet for omstilling ble understreket i styrets brev til departementet 30.1.2015, der det blant annet het:

«Som andre virksomheter står også Statistisk sentralbyrå etter styrets vurdering overfor mange utfordringer. Det samfunnet som Statistisk sentralbyrå selv skal beskrive i offisiell statistikk, er under store endringer demografisk, økonomisk og sosialt. En økende del av datafangsten til den offisielle statistikken kommer fra administrative registre og databaser. Det er viktig mål å redusere oppgavebyrden. Den teknologiske utviklingen og samfunnsutviklingen mer generelt påvirker forutsetningene for datafangsten. Dette innebærer både muligheter og utfordringer for et nasjonalt statistikkbyrå. Samtidig er plattformene for deling av informasjon under sterk endring. Statistisk sentralbyrå har store ikt-utfordringer. Forholdene ovenfor stiller etter styrets vurdering Statistisk sentralbyrå overfor et betydelig omstillingsbehov i årene framover. Det er behov for å videreutvikle organisasjonen. Omstillingene skal håndteres samtidig som ressursbruken skal tilpasses myndighetenes prioriteringer og slik at kompetansen tilpasses en endret virksomhet.»

Krav til effektivisering, omstilling og utvikling av virksomheten stilles for øvrig til alle ledere av virksomheter under Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1325

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 28. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvordan har kulturministeren sett for seg at denne situasjon skal løses?»

BEGRUNNELSE:

I det opprinnelige mandatet til Kulturtanken står det at den nye etaten skal «Føre forhandlinger med utøver- og rettighetsorganisasjoner». I følge Kulturtanken og Kunstnernettverket er denne delen av mandatet nå ikke lenger gjeldende. Ingen kunstnere utover musikere har fått endret sine dagsatser siden 1/1 2016. Her står kunstnerlønningene helt stille i påvente av forhandlin-

ger som ikke skal finne sted. I verste fall vil kunstnerne eller deres organisasjoner måtte forhandle direkte med 19 fylker og 12 direktekommuner, og ikke før for skoleåret 2018/19.

Svar:

Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet besluttet i 2015 å organisere det statlige arbeidet med Den kulturelle skolesekken (DKS) som en virksomhet under Kulturdepartementet ved at Rikskonsertene fikk nytt og utvidet mandat, nytt navn (Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken Norge), nye oppgaver og ny styringsstruktur for å ivareta det nasjonale ansvaret for DKS for alle kunstuttrykk.

Fagråd og endrede forvaltningsrutiner er på plass fra 2017. Omleggingsprosessen pågår imidlertid fortsatt. På grunn av lang planleggingshorisont i programmering og avtaleverk, gjennomføres omleggingen av skolekonsertordningen over en toårsperiode. Fra skoleåret 2018-2019 er musikkdelen av DKS-ordningen fullt ut fylkeskommunenes og kommunenes ansvar.

Kulturtanken DKS' mandat ble fastsatt av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet i fellesskap. I følge mandatet skal Kulturtanken DKS blant annet "føre forhandlinger med utøver- og rettighetsorganisasjoner". I motsetning til tidligere Rikskonsertene, er Kulturtanken med få unntak ikke selv arbeids- eller oppdragsgiver for utøvere i DKS-ordningen. Det

er derfor ikke juridisk grunnlag for at de kan være en formell forhandlingspart med kunstnerorganisasjonene på vegne av kommuner og fylkeskommuner.

Kulturdepartementet og Kulturtanken DKS har vært i dialog med KS om saken. Siden KS ikke har klare signaler på at medlemmene vil påta seg å være forhandlingspart, har dialogen ikke ført fram. Kunstnerorganisasjonene må derfor henvises til den enkelte fylkeskommune og kommune for forhandlinger. Kunstnernettverket er informert om saken i møte med Kulturdepartementet og Kulturtanken DKS 21. april i år.

Selv om Kulturtanken ikke selv kan føre forhandlinger, kan de fortsatt medvirke til å sikre riktig betaling til kunstnerne i DKS-ordningen gjennom føringer for spillemidlene til DKS. I samråd med Kulturdepartementet og Kunstnernettverket, gir Kulturtanken i 2017 følgende føring for bruk av spillemidlene til ordningen: "Kunstnere som utfører arbeid i Den kulturelle skolesekken, skal betales i tråd med bransjestandard, og rettighetshavernes interesser skal ivaretas i henhold til åndsverkloven."

Det er fylkeskommuner og kommuner som er arbeids- og oppdragsgivere for utøverne i Den kulturelle skolesekken. Jeg er opptatt av at kunstnerne i ordningen skal ha skikkelig betaling, uavhengig av kunstfelt. Jeg forventer at alle kunstnerne betales i tråd med føringen for de totalt 270 mill. kronene fra spillemidlene til kulturformål som går til ordningen i 2017.

SPØRSMÅL NR. 1326

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 26. juni 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«NAV Arbeid- og ytelse Karmøy lokasjon Sauda opplever eit gradvis nedtrekk av aktivitet og at arbeidsplasser vert flytt bort frå Sauda. Då eininga vart etablert i 2008 var målet at det skulle vera 25 arbeidsplassar i Sauda. No er det att 16 arbeidsplassar.

Er denne sentraliseringa av arbeidsplassar ynskja politikk for statsråden?»

Svar:

Då arbeids- og velferdsforvaltninga vart etablert i 2006, var handsaminga av mesteparten av sakshandsaminga knytt til ytingar frå folketrygda lagt til dei einskilde NAV-kontora i kommunane. Dette ga utfordringar både når det gjaldt å sikre fokus på arbeid og aktivitet ved NAV-kontora, sikre god kompetanse, lik handsaming og effektivitet i forvaltninga av økonomisk ytingar. For å løyse desse utfordringane og for å sikre meir robuste faglege miljø, vart handsaminga av økonomiske ytingar samla i forvaltningseiningar i 2008.

I 2013 var forvaltningseiningane samla i eit resultatområde. Bakgrunnen for dette var både eit behov

for kvalitetssikring gjennom at forvaltningseiningane skulle spesialisere sakshandsaminga ytterlegare, effektivisere drifta med sikte på å overføre ressursar til arbeidsretta bistand ved NAV-kontora og samstundes tilpasse organiseringa til etatens utvikling av moderniserte IKT-løysingar. At forvaltningseiningane vart meir spesialiserte innebar at handsaminga av kvar einskild yting vart konsentrert til eit avgrensa tal einingar. Frå 2016 vart Arbeids- og velferdsetatens arbeid knytt til handsaminga av ytingar lagt til to nye resultatområder; NAV Arbeid og ytingar og NAV Familie og Pensjon.

Arbeids- og velferdsdirektøren har informera meg om at verken Arbeids- og velferdsdirektoratet eller leiinga for resultatområdet Arbeid og ytingar har konkrete føringar på kor mange tilsette det skal være ved kvar einskild eining. Dette er forhold som må vurderast lokalt ut frå oppgåvemengda og tildelte driftsmidlar.

I 2015 vart det bestemt at avdelinga i Sauda, som er ein av to underavdelingar av NAV Arbeid og ytingar

Karmøy, skulle ha ansvaret for sakshandsaminga av frivillig forsikring på sjukepengeområdet, eit saksområde som da vart anslått til om lag åtte årsverk. Leiaren for resultatområdet NAV Arbeid og ytingar vil saman med den leiinga lokalt fortløpande vurdere kor mange årsverk som det til ein kvar tid vil være naudsynt for å kunne ivareta denne oppgåva.

For dei nærmaste åra vil auka effektivitet og meir spesialiserte einingar i kombinasjon med uttak av gevinstar frå IKT-moderniseringa gje grunnlag for ein ytterlegare reduksjon i talet på tilsette innanfor handsaming av ytingar og overføring av ressursar til brukarretta oppfølging ved NAV-kontora. Eg er viss på at mulige endringar når det gjeld talet på einingar og talet på tilsette ved dei einskilde einingane i så fall vil skje gjennom forhandlingar med dei tillitsvalde på riktig nivå og i tråd med Hovudavtala.

SPØRSMÅL NR. 1327

Innlevert 19. juni 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 28. juni 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Hvilken søknad vil bli foretrukket i en situasjon der to søknader om utviklingskonsesjoner for lakseoppdrett er kvalitativt like gode, men den ene teknologien er mer kostbar enn den andre?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmål er tilbakemeldinger fra næringsaktører om at konseptene blir belønnet ved tildeling dersom de er kostbare.

Det naturlige vil være å etterstrebe ny teknologi eller driftsmetoder som er kostnadseffektive og ikke kostnadsdrivende.

Svar:

Kriteriene for å få tildelt utviklingstillatelser følger av kapittel 5 i laksetildelingsforskriften av 22. desember 2004 nr. 1798. I § 23b fremgår det at søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer

betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet med ordningen er å legge til rette for utvikling av teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av de miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor. Ordningen legger til rette for dette ved at det gis risikoavlastning i form av at de som får utviklingstillatelser får benytte biomasse vederlagsfritt i utviklingsperioden samt mulighet for å konvertere tillatelsen til en ordinær kommersiell tillatelse dersom målkriteriene som er satt for prosjektet oppnås. Dette tilsier at listen for å få tillatelse må være høy.

Det er videre fastsatt retningslinjer for behandlingen av søknader om utviklingstillatelser. Disse er tilgjengelig på Fiskeridirektoratet sine nettsider. I punkt 3.1 i retningslinjene står det at:

”Utgangspunktet er at dette er en ordning som omfatter de store prosjektene som næringen selv ikke vil/kan ta risikoen ved å realisere på egen hånd. I vurderingen av hva som er en betydelig investering kan det tas hensyn til både den reelle størrelsen på investeringen, men det er også en viss adgang til å ta hensyn til søkers evne til å foreta slike investeringer som omsøkt.”

Det må skilles mellom investeringer i utviklingsfasen og kostnadene ved å benytte konseptene i ordinær kommersiell drift, dersom utviklingen blir vellykket. Kravene som stilles i forskriften omfatter kostnadene i utviklingsfasen. Det er ikke slik at konsepter som vil være kostbare i drift favoriseres ved tildeling. Konseptene som hittil har fått tilsagn om utviklingstillatelser og de konseptene som har fått tilbakemelding om at de behandles med sikte på tildeling, er ulike konsepter med ulike kostnadsbilder. Det må også legges til grunn at søkerne selv er nærmest til å vurdere størrelsen på investeringene sett opp mot forventet inntjening.

Det fremgår videre av retningslinjene punkt 3.1 at det gjelder et kjøpsprinsipp ved tildeling av tillatelser:

”Det skal ikke tildeles tillatelser til like eller tilnærmet like prosjekter, da dette ikke vil bidra til å oppnå formålet med ordningen. Forutsatt at begge/alle søknadene oppfyller vilkårene for å få tildelt tillatelse, er det den søknaden som kom først inn til Fiskeridirektoratet som eventuelt kan tildeles tillatelse. Dersom to eller flere like eller tilnærmet like søknader kommer inn samme dag, vil det bli foretatt loddtrekning. Departementet presiserer at dette ikke utelukker at det kan tildeles tillatelser til ulike prosjekter som bygger på noenlunde sammenfallende grunnprinsipper, så fremt begge prosjektene hver for seg innebærer betydelig innovasjon.”

Det enkle svaret på spørsmålet er altså at den søknaden som kommer først, blir behandlet først, og hvis konseptene er like, blir bare den første innvilget.

SPØRSMÅL NR. 1328

Innlevert 20. juni 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 29. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva tenker statsråden om at Adm.dir. Jan Roger Olsens rapport til styremøte 21/6 i Flekkefjord fremstiller en generell bekymring for den faglige kvaliteten på de kirurgiske tjenestene i Flekkefjord?»

BEGRUNNELSE:

Dersom det er konkrete saker som gir bekymring må dialogen skje umiddelbart mellom ansatte, ledelse i Flekkefjord for å opprette gode opplæringstilbud og rotasjoner for å sikre kvaliteten. I stedet for å ta kontakt med ansatte og ledelse i Flekkefjord tar adm.dir. initiativ til dialog med fylkeslegen, uten at det er umiddelbare drøftinger med de ansatte i Flekkefjord.

Svar:

Den 24. april i år ble det gjennomført et felles foretaksmøte for alle de regionale helseforetakene. Jeg la i dette møtet vekt på at akuttfunksjonene ble avklart, for å sikre forutsigbarhet og ro rundt det videre arbeidet med utviklingsplanene som skal ferdigstilles i 2018.

Foretaksmøtet vedtok at utviklingsplanen for Sørlandet sykehus HF skulle utarbeides med utgangspunkt

i at dagens akuttfunksjoner ved Flekkefjord sykehus skulle videreføres.

Det fremgår av styresak 053-2017 i Sørlandet sykehus HF - Orienteringer fra administrerende direktør, at det som ledd i oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan skal iverksettes flere tiltak for å sikre fremtidig kvalitet ved Flekkefjord sykehus. Blant tiltakene er rekruttering av fagfolk, utvikling av fagnettverk innen områdene gastrokirurgi/bukkirurgi, ortopedi og radiologi, og styrking av traumetilbud og kompetanse i akuttmottak.

Statens helsetilsyn ble i oktober 2016 varslet i henhold til spesialisthelsetjenestelovens § 3-3 om en alvorlig hendelse/uventet dødsfall ved Flekkefjord sykehus. Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder har konkludert med at pasienten ikke fikk forsvarlig helsehjelp. Det fremgår av styresak 053-2017 at adm. dir. ved Sørlandet sykehus ønsker dialog med Helsetilsynet med bakgrunn i denne og andre alvorlige hendelser ved Flekkefjord sykehus. Jeg kan ikke se at en slik dialog vil svekke det pågående arbeidet for å styrke kvalitet og pasientsikkerhet ved Flekkefjord sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1329**Innlevert 20. juni 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 29. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden ivareta Stortingets vedtak om å styrke kompetansen om trafikkkunnskap og trafikksikkerhet i fornyelsen av kunnskapsløftet?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen fremla i 2016 en stortingsmelding om trafikksikkerhet, jf. Meld. St. 40 (2015-2016) Trafikksikkerhetsarbeidet - samordning og organisering. Her stadfestes Samferdselsdepartementets hovedansvar for trafikksikkerhet på veg, samtidig som det fremheves at også andre departementer, herunder Kunnskapsdepartementet, har ansvar for virkemidler med stor betydning for trafikksikkerheten.

Det vises til at barnehager og skoler skal drives slik at skader og ulykker forebygges. Trafikksikkerhet skal inngå i dette arbeidet, jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole. I grunnskolen inneholder fagene kroppssøving og naturfag kompetansemål som er relevante for trafikksikkerhet.

I forbindelse med behandlingen av meldingen understreket en samlet Transport- og kommunikasjonskomite betydningen av trafikkopplæring i skolen, jf. Innst. 193 S (2016-2017)). Stortinget vedtok følgende: ”Stortinget ber regjeringen styrke kompetansen om trafikkkunnskap og trafikksikkerhet i barnehage og skole», jf. anmodningsvedtak 505.

Samferdselsdepartementet foreslår i brev av 23.5.2017 å overføre ansvaret for koordineringen av oppfølgingen av nevnte vedtak til Kunnskapsdepartementet som ansvarlig departementet for barnehage og skole.

Fornyelsen av kunnskapsløftet er nå i full gang. Høringen om ny overordnet del om verdier og prinsipper er avsluttet. I følge Trygg Trafikk mangler Kunnskapsdepartementets forslag omtale av risikoforståelse, sikkerhet og sikkerhetskultur.

Det er derfor viktig å få avklart hvordan statsråden vil følge opp Stortingets vedtak om å styrke kompetansen om trafikkkunnskap og trafikksikkerhet i fornyelsen av kunnskapsløftet generelt, og i ny overordnet del om verdier og prinsipper spesielt.

Svar:

Som representanten skriver, er fagfornyelsen i gang og alle fagene i grunnskolen og de gjennomgående fagene i videregående opplæring skal fornyes. Regjeringen har pekt på at læreplanene er overfylte og at de ikke i tilstrekkelig grad legger til rette for dybdelæring. Et sentralt spørsmål er hvordan skolefagene kan forbedres slik at elevene utvikler større forståelse for fagene og sammenhengen mellom dem. Jeg er opptatt av at læreplanene må gi en tydelig prioritering og retning for lærernes arbeid med fagene.

Begrunnelsene og målene for fagfornyelsen er beskrevet i Meld. St. 28 (2015-2016) Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet. En samlet Kirke-, utdannings- og forskningskomité ga sin tilslutning til at det er nødvendig med en opprydning i læreplanene, og at det er behov for færre og tydeligere mål.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egen måte med en tilbakemelding om hvordan anmodningsvedtak nr. 505 (2016-2017) følges opp.

SPØRSMÅL NR. 1330**Innlevert 20. juni 2017 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen****Besvart 28. juni 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at Marinemusikken i Horten ikke kuttes i strid med Stortingets vedtak?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandling av Langtidsplan for forsvaret ble det enighet om at Marinemusikken i Horten skulle videreføres. Nå foreslås det av Sjef FFT å kutte i marinemusikken og redusere det til et storband. Dette er helt åpenbart ikke i tråd med Stortingets vedtak.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 21. juni 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen. Han spør om Marinemusikken vil reduseres, i strid med Stortingets vedtak. Han baserer sitt spørsmål på at det skal være foreslått av sjefen for Forsvarets fellestjenester (FFT) å redusere korpset til et storband.

Forsvarsdepartementets oppdrag til Forsvaret, som følge av Innst. 62 S (2016-2017), var å ivareta kulturvirksomheten i Forsvaret og videreutvikle denne. I oppdraget inngikk å nedlegge musikkinspektora-tet med tilhørende stillinger innen utgangen av 2017.

Videre ble Forsvaret bedt om å etablere en felles sentral ledelse og administrasjon for Forsvarets musikk (FMUS) i Oslo innen 1. januar 2018. Den nye ledelsen skal etableres innenfor årsverksrammen for FMUS etter nedleggelse av musikkinspektora-tet.

Forsvaret opplyser at de er i prosess med å gjennomføre oppdraget. Etter innspill fra berørte parter, og etter anbefaling fra et partssammensatt utvalg, sendte Forsvaret den 15. juni forslag til ny organisasjon for Forsvarsmusikken (FMUS) til behandling i aktuelle arbeidsmiljøutvalg. Basert på behandlingen her, og på faglige tilbakemeldinger fra FMUS, vil et endelig forslag til ny organisasjon bli sendt ut for drøfting og forhandling med de ansattes organisasjoner, tentativt 15. august i år.

Forsvaret opplyser videre at det ikke er foreslått å redusere Marinemusikken til et storband. Når musikkinspektora-tet skal legges ned, og det skal etableres en felles sentral ledelse for FMUS i Oslo, vil dette kunne påvirke organiseringen og sammensetningen av musikkorpsene. Det er likevel viktig å presisere at fem musikkorps opprettholdes. Alle organisatoriske endringer vil skje innenfor den rammen.

Den pågående organisasjonsutviklingen av FMUS faller innenfor forsvarssjefens myndighetsområde. Forsvaret forsikrer om at de justeringer som gjennomføres vil være i tråd med oppdragene Forsvaret har fått av departementet, og en oppfølging av regjeringens og Stortingets føringer.

SPØRSMÅL NR. 1331**Innlevert 20. juni 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 28. juni 2017 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Er det i kvotefastsettelsen for snøkrabbe tatt høyde for å sikre leveranser til Seagourmet sin produksjon i Båtsfjord og dermed sikre viktige arbeidsplasser der?»

BEGRUNNELSE:

Nærings- og fiskeridepartementet har i dag fastsatt snøkrabbekvotene for 2017. De ansatte ved Seagourmet sin snøkrabbefabrikk i Båtsfjord har lenge ventet på en løsning som sikrer leveranser til deres produksjon.

Svar:

Det er fastsatt en totalkvote for uttak av snøkrabbe som en del av en plan for forvaltningen av snøkrabben i Barentshavet. Snøkrabben skal forvaltes med mål om bærekraftig høsting som gir grunnlag for verdiskaping for samfunnet, og med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget om hvordan artene påvirker hverandre i økosystemet. Totalkvoten er satt til 4 000 tonn og av dette er det avsatt 500 tonn til avtaler med andre land.

Det er ikke lagt noen føringer på hvor snøkrabben skal landes, slik at det er opp til hver enkelt næringsaktør å bestemme selv.

Det er vist stor interesse fra flere land i EU for å fiske snøkrabbe på norsk sokkel i Barentshavet. Det er derfor naturlig å ta høyde for eventuelle bilaterale avtaler med andre land når det fastsettes en totalkvote.

Dette er på lik linje med avsetninger til bilaterale bytteavtaler på andre arter også. Avsetningen har således ingen tilknytning til snøkrabbefabrikken i Båtsfjord.

Jeg vil videre vise til stortingsrepresentant Helga Pedersen sine skriftlige spørsmål nr. 482 av 9. januar og spørsmål nr. 1040 av 2.mai i år, og mine utfyllende svar på disse.

I mine foregående svar forklarer jeg hvilke komplekse problemstillinger som er knyttet til snøkrabben og forvaltningen av den. Jeg har også informert om en tett dialog med EU i denne saken, og beskrevet hvordan vi i forhandlinger har tilbudt EU snøkrabbe i en avtale om kvotebytte. Vi har fortsatt løpende samtaler med EU om dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1332

Innlevert 20. juni 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 28. juni 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«På hvilken måte mener statsråden at det er hensiktsmessig og korrekt at hun fatter detaljerte beslutninger om omorganiseringen av etableringen av en ny klagenemnd knyttet til LDO, og flyttingen av den nye klagenemnda til Bergen, uten at de ansatte og deres fagforening blir involvert?»

BEGRUNNELSE:

Som følge av Stortingets vedtak om ny Lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven) er fagforeningene og arbeidsgiver i de berørte virksomhetene i gang med å gjennomføre nødvendige forhandlinger for å gjennomføre vedtaket som blant annet innebærer etableringen av en ny klagenemnd som er besluttet lokalisert til Bergen. De ansatte som er omfattet av omstillingen arbeider i dag i Oslo. Omstillingen vil kunne medføre at enkelte ansattes arbeidsoppgaver blir flyttet til Bergen. Et sentralt tema for de ansatte er nødvendigvis hva en slik flytting innebærer for den enkelte og deres familier.

Det er viktig for alle involverte at denne omstillingsprosessen gjennomføres slik at alle berørte blir

ivaretatt. Statens ansatte har gjennom sitt avtaleverk rett til medbestemmelse gjennom sine tjenestemannsorganisasjoner i slike prosesser. Blant annet er organisasjonskart forhandlingsgjenstand. Samtidig avgrenser det samme avtaleverket forhandlingsrettighetene mot politiske beslutninger.

Etableringen av ny nemnd innebærer opprettelse av en ny organisasjon med en estimert bemanning på 7-18 medarbeidere. Organisasjonskartet skal beskrive forholdet mellom disse og deres ansvar og oppgaver. Det forutsetter altså detaljert kunnskap om disse forholdene for å mene noe hensiktsmessig om organiseringen av dem.

I møte med BLD blir de tillitsvalgte opplyst om at det er forventet at organisasjonskartet for den nye virksomheten blir besluttet politisk. De tillitsvalgte oppfatter dette som obstruksjon av partssamarbeidet og som en utidig innblanding i partsforholdet. Det er rimelig å anta at i også denne saken er det de som har skoen på som vet best hvor den trykker.

Svar:

Som følge av Stortingets vedtak om ny Lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven), skal det

etableres et sekretariat for en ny diskrimineringsnemnd i Bergen. Håndhevingsoppgaver som i dag ligger til LDO og LDN skal videreføres i den nye nemnda. Vedtaket innebærer en omstilling som vil berøre ansatte i dagens LDO og LDN.

Jeg er opptatt av at de ansatte som er berørt får utøvd sin rett til medbestemmelse i omstillingen. Departementet har drøftet ferdig med de tillitsvalgte en fremdriftsplan for prosessen. Departementet har også invitert de ansatte i LDO og LDN til å gi sine innspill til utformingen av et organisasjonskart, og til en dialog om utforming av stillingsbeskrivelser. Videre skal det utarbeides en bemanningsplan for sekretariatet, og denne skal drøftes med de tillitsvalgte.

Jeg er opptatt av at den nye virksomheten organiseres på en måte som ivaretar behovet for effektivitet og kvalitet i oppgaveløsningen. Sekretariatet for den nye diskrimineringsnemnda skal være på plass fra årsskiftet, noe som innebærer en relativt stram tidsplan. Det er viktig, både av hensyn til ivaretagelsen av de viktige oppgavene den nye organisasjonen skal ha og de ansatte som er berørt, at det er fremdrift i saken. Prosessen skal gjennomføres på en måte som følger rettslig rammeverk og avtaleforpliktelser for statlige omstillingsprosesser, og jeg er opptatt av at det skal være en god dialog med de ansattes organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1333

Innlevert 20. juni 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 28. juni 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvilket tallgrunnlag har statsråden for å konkludere med at ordningen fungerer?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden og andre representanter for regjeringspartiene har ved flere anledninger sagt at gaveforsterkningsordningen har utløst mer private penger til kulturlivet, og at ordningen «har vist seg å være et instrument som fungerer», slik statsråden formulerte det i Stortinget den 30. november 2016.

Svar:

Da gaveforsterkningsordningen ble innført i 2014 var rammen 10 mill. kroner. Rammen ble økt for 2015, 2016 og 2017 til henholdsvis 30,3 mill. kroner, 45 mill. kroner og 51,1 mill. kroner. Målgruppen for ordningen ble utvidet fra og med 2016 til å gjelde alle kunst- og kulturområder.

Rammene for de enkelte år ble brukt opp, og søknader for 15,3 mill. kroner ble overført fra 2015 til 2016, og søknader for 30,7 mill. kroner ble overført fra 2016 til 2017.

Nye søknader i 2016 beløp seg til 42,3 mill. kroner. Nye søknader i 2017 beløper seg hittil i år til 42,4 mill.

kroner. Vi kan konstatere at det i første halvår i 2017 har kommet søknader tilsvarende hele søknadsvolumet i 2016. Etter min vurdering er dette en sterk indikasjon på at ordningen har tilsiktet effekt. Vi har gjennom denne ordningen gitt ledelsen ved store og små kulturinstitusjoner et insentiv til å skaffe flere finansieringskilder.

En samlet analyse og vurdering av gaveforsterkningsordningen er det imidlertid ikke grunnlag for å gjennomføre før ordningen har fungert ytterligere noen år.

SPØRSMÅL NR. 1334**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 29. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Pasienter med betennelse i tannkjøtt eller hals (marginal periodontitt) gir i dag automatisk stønadsrettigheter i HELFO, mens det finnes ingen refusjonsordninger for behandling av betennelsesprosess i kjevebeinet (apikal periodontitt). Begge utgjør tilsammen våre vanligste beinsykdom og skyldes infeksjonssykdom som gir beinbrytning av kjevebeinet og bakterier kan spres videre via blodbanen til andre organer som hjerte, hjerne og nyrer.

Vil statsråden ta initiativ til at begge diagnosene kan bli stønadsberettiget?»

BEGRUNNELSE:

Infeksjonen brer seg enten via tannkjøttlommer (marginal periodontitt) eller via tenneses rotkanaler (apikal periodontitt). Ved begge tilstander er det i dag gode holdepunkter for sammenheng med systemiske sykdommer, fordi bakterier kan spres fra kjevebeinet via blodbanen til andre organer.

Diagnosen marginal periodontitt gir automatisk stønadsberettigelse i HELFO. Det gjør også behandling som tar sikte på å gi erstatning etter tanntap som skyldes marginal periodontitt.

Det finnes ingen automatisk refusjonsordning for behandling av apikal periodontitt, eller for erstatning som skyldes tap av tenner på grunn av denne sykdommen.

Apikal periodontitt er vanligvis en følgetilstand av dyp karies og tannskader og rammer derfor oftere yngre pasienter enn marginal periodontitt.

Behandlingen av en jeksel med diagnose apikal periodontitt beløper seg til ca. kr. 7000,-.

Svar:

Først vil jeg opplyse representanten om at det finnes refusjonsordninger for behandling av betennelsesprosess i kjevebeinet (apikal periodontitt). I de tilfeller behandlingen krever operasjon (rotspissamputasjon) gis det stønad fra folketrygden uavhengig av annen sykdom eller diagnose. I 2016 ble det utbetalt om lag 17 mill. kroner i stønad til slike operasjoner. Det gis også stønad til behandling av apikal periodontitt i de tilfeller slik behandling anses nødvendig for personer som fyller vilkår for stønad til tannbehandling ved en rekke medisinske diagnoser/sykdommer mv., eller

ved skader/ulykker. I 2016 ble det utbetalt om lag 63 mill. kroner fra folketrygden i stønad til slik behandling (rotfylling). Refusjonsbeløpene for rotfylling ble økt med om lag 65 pst. fra 1. januar 2014 sammenliknet med refusjonssatsene i 2013. I tillegg til stønad til selve behandlingen av apikal periodontitt gis det også stønad til undersøkelse, røntgenbilder, laboratorieprøver og anestesi mv. i forbindelse med behandlingen. Den samlede stønad ved behandling av apikal periodontitt utgjorde i 2016 om lag 90 mill. kroner. I tillegg gis det ved enkelte medisinske diagnoser/sykdommer mv. også stønad til rehabilitering av tannsett når tann er tapt som følge av apikal periodontitt.

På tannhelsefeltet har Solberg-regjeringen prioritert stønadsordninger for pasientgrupper som opplever store tannhelseproblemer og for personer med lave inntekter og høye behandlingsutgifter. Som representanten er kjent med har regjeringen oppnevnt et offentlig utvalg som skal utrede prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Utvalgets mandat omfatter også tannhelse. Et sentralt tema blir prioritering av offentlig finansiering av tannbehandling, enten utført av offentlig tannhelsetjeneste eller finansiert som stønad fra folketrygden. Jeg ser det som naturlig at stønadsordning til behandling av apikal periodontitt vil kunne inngå i utvalgets vurderinger, basert på de prioriteringskriterier utvalget vil foreslå.

SPØRSMÅL NR. 1335**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen****Besvart 30. juni 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren bidra til at Statens innkrevingsentral blir involvert, og innlemmet, i arbeidet Skatteetaten har igangsatt med å integrere fellesfunksjonene i Statens innkrevingsentral tettere med Skatteetatens øvrige systemer og prosesser?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar fra finansministeren på mitt spørsmål om det foreligger planer om å flytte deler av Statens innkrevingsentral til Oslo. I sitt svar skriver finansministeren at Skatteetaten har igangsatt et arbeid med

å integrere fellesfunksjonene i Statens innkrevingsentral tettere med Skatteetatens øvrige systemer og prosesser. Det vil da etter mitt syn være særdeles fornuftig å involvere Statens innkrevingsentral i dette arbeidet. Jeg vil minne om at innovasjonsmagasinet Innomag har kåret Statens innkrevingsentral til å være blant de 25 mest innovative bedriftene i Norge.

Svar:

Statens innkrevingsentral (SI) er selvsagt involvert i arbeid med organisasjonsendringer i Skatteetaten som påvirker SI, på lik linje med øvrige enheter i etaten som påvirkes av endringer.

SPØRSMÅL NR. 1336**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 29. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Elever i videregående skole som er sterkt rammet av dysleksi, skrive/lesevansker og mattevansker, kan nå søke om fritak for karakterer og eksamen i 2. fremmedspråk. Dette er fornuftig, men det finnes også andre elever i skolen som grunnet eksempelvis gjennomgripende utviklingsforstyrrelser kan slite voldsomt med skole eller enkeltfag.

Vil statsråden ta initiativ til å vurdere hvordan man kan ivareta også disse elevene med hensyn til mulig fritak i enkeltfag på videregående skole?»

Svar:

Regjeringen etablerte i april i år en søknadsbasert dispensasjonsordning for elever i videregående som er sterkt rammet av dysleksi eller spesifikke språkvansker. Disse elevene kan søke fylkesmannen om fritak for karakter og eksamen i 2. fremmedspråk. Ordningen er en oppfølging av uttalelsen fra Likestillings- og diskrimineringsnemnda om samme tema.

Fritaksordningen er en midlertidig ordning som vil gjelde inntil en mer permanent forskriftsendring er på plass. Jeg har satt Utdanningsdirektoratet i gang med å utrede hvordan regelverket kan endres for å sikre at det ikke virker diskriminerende. Utredningen skal ha et videre perspektiv enn bare andre fremmedspråk og elever med dysleksi og spesifikke språkvansker. Også andre fag og andre målgrupper der krav til bestemte fag kan virke diskriminerende skal tas med i vurderingen. Utdanningsdirektoratet skal levere sin utredning til departementet i desember i år.

SPØRSMÅL NR. 1337**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 29. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva tenker statsråden om måten annonsekampanjen for nøytrale tobakkspakninger er utformet på, og påstanden om at skadevirkningene av sigaretter og snus er like, og hva er totalkostnadene for kampanjen – inkludert forarbeid, produksjon og gjennomføring?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har iverksatt en større annonsekampanje for nøytrale tobakkspakninger. Nøytrale forpakninger er allerede vedtatt av Stortinget, mot FrPs stemmer.

I reklamen fremstilles skadevirkningene av sigaretter og snus som like, til tross for at flere fagmiljøer mener skadevirkningen av de to produktene ikke kan sammenlignes. Blant annet viser en ny rapport fra anerkjente Karolinska Institutet i Sverige at det ikke er noen sammenheng mellom snus og bukspyttkjertelkreft. Amerikanske myndigheter har tidligere konkludert med at snus er 99 prosent mindre skadelig enn sigaretter.

Slik annonsene er utformet, kan de forveksles med redaksjonell tekst – og kan være brudd på både markedsføringsloven og Vær Varsom-plakaten, blant annet med hensyn til at markedsføring skal utformes og presenteres slik at den tydelig fremstår som markedsføring, og at det skal være et klart skille mellom journalistikk og reklame. Det er betenkelig at barn er brukt som intervjuobjekter, med tanke på at de ikke vil kunne stille seg kritiske til – eller oppfatte at de brukes som ledd i innholdsmarkedsføring – på samme måte som voksne.

Svar:

Helsedirektoratet kjører hvert år 2–3 informasjons- og holdningskampanjer som del av sitt tobakkskadeforebyggende arbeid. Denne våren har de fokusert på standardisert innpakning av tobakksvarer, som er et tiltak som trer i kraft 1. juli 2017.

Representanten Wold spør om hva jeg tenker om påstanden om at skadevirkningene av sigaretter og snus er like. Helsedirektoratets kampanje fokuserer ikke på helserisiko, så jeg tolker dette som et spørsmål knyttet til at selve tiltaket «standardiserte tobakkspakninger» omfatter både røykpakker og snusbokser. Årsaken til dette er et ønske om å beskytte barn og unge

fra tobakksavhengighet og de helseskadelige virkningene av tobakksbruk. Selv om snusbruk er mindre helseskadelig enn røyking, er jeg bekymret for den sterke økningen i snusbruk blant unge de siste årene. Rundt en femtedel av unge i alderen 16–24 år bruker nå snus hver dag. Snus inneholder helseskadelige og avhengighetsskapende stoffer. Bruk av snus øker risikoen for flere typer kreft og diabetes type 2. Vi vet ikke hvilke helsekonsekvenser det vil få på lang sikt at en så stor andel av en ungdomsgenerasjon bruker snus hver dag. Her ønsker helsemyndighetene å være føre var. Jeg er særlig bekymret for økningen i snusbruk blant unge jenter fordi det kan føre til at flere gravide vil bruke snus i årene som kommer. Snusing i svangerskapet er farlig for fosteret.

Den sterke økningen i snusbruk blant unge har sammenfalt med at industrien har lansert snusbokser med utradisjonelle farger og smakstilsetninger. Industrien utvikler bevisst produkter som appellerer til unge. Standardiserte snusbokser er et nytt tiltak for å nå målsettingen om en tobakksfri ungdomsgenerasjon.

Folkehelseinstituttet har levert flere kunnskapsoppsummeringer om standardiserte tobakkspakninger og bekrefter at den totale mengden av studier er tilstrekkelig til å kunne trekke konklusjoner om at tiltaket vil kunne ha effekt på rekruttering av unge til tobakksbruk.

Kampanjen har en totalkostnad på om lag 6 millioner kroner, inkludert forarbeid, produksjon og gjennomføring. Den største delen går til annonsering. Hovedkanalen for kampanjen er TV. I tillegg er det brukt sosiale medier, VG Partnerstudio og betalt Google-søk. Grunnen til at VG Partnerstudio er med, er at det var behov for å bygge mer dybdekunnskap om begrunnelsen for tiltaket. Denne typen utfyllende kunnskap er det ikke rom for i en 30-sekunders reklamefilm. VG Partnerstudio var den innholdsmarkedsføringskanalen som nådde best ut til målgruppen for kampanjen, gitt budsjetttrammen.

Innholdet på VG er tydelig merket som annonsørinnhold, i tråd med Redaktørforeningens veileder om innholdsmarkedsføring. Helsedirektoratet har også tidligere brukt denne typen annonsering, og evalueringene viser at budskapene når godt ut til målgruppene. Forbrukerombudet har tidligere vurdert VGs satsing «Familieliv», som er identisk merket som innholdet fra Helsedirektoratet. I ombudets tilsynsrapport fra mai 2016 skriver de i punkt 3.1:

«Utformingen av seksjonen tydeliggjør etter Forbrukerombudets vurdering i tilstrekkelig grad for forbruker både

på forsiden og landingssiden at det er tale om markedsføring.»

I en av sakene ble barn intervjuet av VG Partnerstudios innholdsprodusent. Standardiserte pakninger er et tiltak for å hindre at barn og unge fristes av tobakk, og det var relevant å spørre dem om hvordan de oppfatter ulik innpakning. VG Partnerstudio har inngått

skriftlig avtale med barnas foreldre hvor det kommer tydelig frem at barna vil delta i den aktuelle kampanjen. Jeg har tillit til at foreldrene gjør gode vurderinger på vegne av sine barn. Foreldrene har hatt det relevante materialet til gjennomsyn før det ble publisert. Alle kilder har fått se igjennom og lese sakene før de ble publisert, med muligheter til å komme med innspill og kommentarer.

SPØRSMÅL NR. 1338

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten

Besvart 28. juni 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Staten bruker flere milliarder kroner for at de som har behov for særlige ressurskrevende tjenester i kommunene, skal sikres dette. Den statlige medfinansieringen er helt avgjørende for å sikre et godt og likeverdig tilbud til de som trenger det aller mest. I diskusjonen rundt den såkalte "helsekjøpsaken" i Grimstad er et av flere temaer hvorvidt staten har betalt for mye i refusjon.

Vil statsråden ta initiativ til at det foretas en grundig undersøkelse av hvorvidt det er betalt ut for mye refusjon til Grimstad?»

Svar:

Tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester skal legge til rette for at kommuner kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Det er Helsedirektoratet som forvalter ordningen på vegne av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kommunene har et selvstendig ansvar for å sørge for at refusjonskravet som sendes inn er i tråd med regelverket for ordningen. Det er i første rekke den kommunale revisjonen som har en særskilt rolle i å kontrollere at kommunens refusjonskrav er korrekt. Hvis kommunens revisjon har kommentarer eller finner feil i kommunens innrapporteringsskjema, skal dette tas opp med kommunen. Så fremt revisjonen går god for kommunens refusjonskrav, skal revisjonen utstede et eget skjema for revisjonsuttalelse. I tillegg til dette kontrollgrunnlaget, kan Helsedirektoratet gjennomføre kontroll i enkeltkommuner.

Jeg forstår denne saken som at det er inngått en avtale mellom kommunen og en privat leverandør, og at

det er spørsmål om den private leverandøren har levert tjenester i henhold til avtalen. I første omgang er dette en privatrettslig avtale mellom to parter. Jeg legger til grunn at kommunen har sendt inn et rettmessig refusjonsgrunnlag dersom den har krav på refusjon. Videre legger jeg til grunn at revisjonen har ført kontroll med grunnlaget slik at refusjonskravet er i tråd med retningslinjene. Dersom det skulle være sendt inn et refusjonskrav på et høyere beløp enn det som er berettiget, vil det være naturlig at kommunens revisor tar dette opp med kommunen slik at eventuelle feil blir korrigert.

SPØRSMÅL NR. 1339**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 28. juni 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvilke rutiner og oppfølgingsansvar har fylkesmannen overfor barnevernet for å unngå mer omsorgssvikt der dette er avdekket, og hvordan sørges det for at det settes inn rett tiltak, og hvordan sikrer fylkesmannen at det er rett kompetanse i etaten til enhver tid til å behandle tilsyn av barnevernssaker?»

BEGRUNNELSE:

Når barnevernstjenester har hatt tilsynssak, og fått kritikk og påpeking av bedre oppfølging i spesielle saker, er det viktig at saken følges opp videre. Fylkesmannen har ansvar for tilsyn, men jeg er gjort kjent med at selv om det er rettet kritikk mot kommunen, skjer det ingenting mer.

Svar:

Jeg vil innledningsvis nevne at det er Statens helsetilsyn som har det overordnede faglige ansvaret for tilsyn med kommunens barneverntjeneste. Statens helsetilsyn er et faglig uavhengig organ som blant annet har utviklet veiledere med prosedyrer for behandling og gjennomføring av tilsyn. Disse veilederne benyttes av fylkesmannen ved behandling og oppfølging av konkrete tilsynssaker.

Fylkesmannen har ansvar for å føre tilsyn med lovligheten av kommunenes oppfyllelse av plikter etter

barnevernloven, jf. loven § 2-3 b). Fylkesmannens tilsynsansvar omfatter imidlertid ikke å velge hvilket tiltak som skal iverksettes i det enkelte tilfellet. Dersom det i forbindelse med en tilsynssak avdekkes lovbrudd er det dermed fremdeles kommunens ansvar å sørge for at det enkelte barnet mottar rett tiltak til rett tid.

Fylkesmannen har imidlertid et ansvar for å følge opp kommunen, slik at tilsvarende lovbrudd ikke skal skje på nytt. Kommunen har på sin side ansvar for å rette lovbrudd som er påpekt av fylkesmannen. Tilsynet skal ikke avsluttes før fylkesmannen vurderer at kommunen har rettet lovbruddet, og at kommunen fremover vil ivareta sine oppgaver i samsvar med aktuelle lov- og forskriftskrav. Hvorvidt det i enkeltsaker er mulig å rette opp et lovbrudd i ettertid, vil avhenge av hvilken type lovbrudd som har skjedd, og hva saken gjelder. Det må derfor vurderes konkret om de tiltak barneverntjenesten iverksetter som ledd i oppfølgingen av et lovbrudd, også skal gjelde for den aktuelle saken. Det vil være aktuelt der en endring har en reell betydning for barnet.

Som overordnet tilsynsmyndighet er det Statens helsetilsyns ansvar å ha god faglig styring av tilsynet med tjenestene, sørge for koordinering og harmonisering av tilsynet, vedlikehold og styrking av kompetanse, utvikling av effektiv tilsynsmetodikk, oppfølging av tilsyn og formidling av tilsynserfaringer.

Statens helsetilsyn jobber for at arbeidsmåtene og metodene i tilsynet skal være etterrettelige og forutsigbare, og at Statens helsetilsyn skal være et kompetansesenter for tilsyn som er relevant og nyttig for fylkesmennene.

SPØRSMÅL NR. 1340**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 30. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Er det riktig at den nye lova gjer at skianlegga må gjennomføre investeringar som skildra, og vil statsråden vurdere å gje dei utvida tidsfristar slik at ein unngår stengte anlegg som fylgje av lovendringa?»

GRUNNGJEVING:

Eg syner til ei henvending eg har fått kring konsekvensane av taubanelova (Prop 162L 2015-2016) der det vert hevda at nye krav som følgje av lova medfører at mindre skitrekke må gjere forholdsvis store utskif-

tingar på det tekniske anlegget slik at komponentane i skitrekkonstruksjonen er CE-merka.

Svar:

Ny taubanelov og ny forskrift om taubaner trer i kraft 1. juli 2017.

Nytt regelverk innebærer en vesentlig forenkling, blant annet blir nå ti tekniske forskrifter erstattet med en forskrift. Statens jernbanetilsyn har i sitt arbeid med ny forskrift også tatt hensyn til at taubanene har ulik risiko og skadepotensiale i kravene til kompetanse, dokumentasjon og internkontroll, i tråd med transport- og kommunikasjonskomiteens forslag i Innst. 210 L (2016-2017). Det innebærer enklere krav for små og mindre komplekse taubaner. Det er ikke tatt inn nye tekniske krav i nytt regelverk som vil innebære at det må foretas store utskiftninger i de tekniske anleggene i taubanene. Nytt regelverk er også innrettet slik at taubaner som har driftstillatelse beholder denne etter at nytt regelverk trer i kraft.

Taubanedirektivet (2000/9/EF) stiller krav til CE-merking. Direktivet ble gjennomført nasjonalt 3. mai 2004 i forskrift om tekniske krav til taubaner og kabelbaner for persontransport. Direktivet innebærer at alle taubaner for persontransport må ha sikkerhetskomponenter med CE-merking. Dersom taubaneverksamheten ønsker å gjennomføre endringer eller utskiftninger av slike sikkerhetskomponenter, må også de nye komponentene ha CE-merking. Dette regimet er videreført uendret i nytt regelverk.

For taubaner med driftstillatelse før kravet til CE-merking trådte i kraft i 2004, stilles det i utgangspunktet ikke et slikt krav. I noen tilfeller ønsker imidlertid virksomhetene selv å oppgradere disse taubanene. Hvis oppgraderingen er så vesentlig at taubanen framstår som ny eller det skiftes ut helt vesentlige komponenter, har Statens jernbanetilsyn også her anledning til å kreve CE-merking. Statens jernbanetilsyn foretar denne vurderingen på bakgrunn av en melding om endring fra virksomheten. Denne ordningen finnes i dagens regelverk og videreføres i nytt regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1341

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 29. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Ser kunnskapsministeren rimeligheten i at utdanningsmyndighetene overprøver skolens skjønn og ikke gir internatskoler tillatelser til å tilby ledige internatplasser til eksterne studenter i en begrenset periode når skolens ledelse har vurdert dette som forsvarlig i forhold til internatmiljøet?»

BEGRUNNELSE:

Skoler godkjent etter friskoleloven har ifølge økonomiforskriften til friskoleloven § 4A, punkt b) lov til å drive internat for skolens elever. I tillegg er det ifølge samme § 4A, punkt c) lovlig å leie ut internatet til andre i skoleferien. Forskriften gir også mulighet til å søke om godkjenning av tilleggsvirksomhet som er nært knyttet til skolen (§ 4A, andre ledd).

En internatskole som på forespørsel fra en kommune om leie av internatplasser til lærerstudenter, har vurdert henvendelsen og funnet at det er forsvarlig å kunne

gi tilbud om utleie. Skolen er opptatt av å legge til rette for et godt elevmiljø i internatet. Tatt i betraktning at dette dreier seg om lærerstudenter samt at skolen kan tilby en egen avdeling i internatet til denne utleien, mener skolens ledelse at dette er forsvarlig. Skolen sendte derfor en søknad om å få dette utleieforholdet godkjent etter økonomiforskriften § 4A, andre ledd.

Utdanningsmyndighetene har avvist denne søknaden. Avslaget begrunnes med at det er lagt avgjørende vekt på at elever og foreldre skal kunne ha trygget og forutsigbarhet med hensyn til elevenes bomiljø.

Det er ingen bestemmelser i friskoleloven eller annen skolelovgivning som tilsier at utdanningsmyndighetene har kompetanse til å vurdere elevmiljøet i internat. Det er skolen som er ansvarlig for dette og som av helt selvfølgelig grunner vil vurdere slike forhold nøye i forbindelse med utleie.

Når skoler er interessert i å leie ut, handler det også om å bedre økonomien i en virksomhet som ikke mottar en eneste krone i statlig støtte. Bedre økonomi vil komme elevene til gode ved at skolen kan bruke mer midler på blant annet miljøtiltak i internatet.

Når skoler - som i dette tilfelle - ikke gis tillatelse til å sette i gang med ulik tilleggsvirksomhet, viser utdanningsmyndighetene ofte til at det kan legges til et annet rettssubjekt. Det kan også skolen i dette tilfelle gjøre ved å opprette et nytt rettssubjekt som tar over internatet og hvor skolen leier den kapasiteten som er nødvendig for egne elever. Det nye rettssubjektet kan da leie ut til andre uten at det er noe utdanningsmyndighetene kan regulere, og inntektene kan tas ut av både skole og internat og ikke komme elevene til gode på noe vis. Slik utleie vil ikke være under skoleledelsens kontroll slik det vil være når utleien skjer i skolens regi.

Svar:

Det følger av friskoleloven § 2-2 første ledd at en skole ikke kan drive annen virksomhet enn skole. Lovbestemmelsen åpner imidlertid for at det kan gis forskrift som tillater at skolen kan drive visse former for tilleggsvirksomhet. Forutsetningene for dette er at tilleggsvirksomheten er nært knyttet til skolevirksomheten og at den utgjør en mindre del av den totale virksomheten.

Slik forskrift er gitt med virkning fra 1. august 2016 som § 4A i økonomiforskrift til friskoleloven. Skolen kan etter denne bestemmelsen – i tillegg til skolevirksomhet - uten forutgående søknad drive internat for elever ved skolen. Skolen kan også uten søknad leie

ut tjenesteboliger ved internatet til ansatte ved skolen og til andre i skolens ferier. Skal det derimot leies ut til andre utenom skolens ferier, må søknad om godkjenning sendes Utdanningsdirektoratet.

I en slik søknadsbehandling vil Utdanningsdirektoratet måtte gjøre en skjønnsmessig helhetsvurdering. Det er ikke gitt at denne alltid vil sammenfalle med den vurderingen som skolen selv eller skoleeieren gjør. Reglene er nettopp lagt opp slik at det tilligger statlige utdanningsmyndigheter som godkjenningssinstans å ta endelig standpunkt i slike saker. Jeg ser derfor ingen urimelighet i at en skoles skjønn kan overprøves i slike saker.

Departementet har nylig mottatt en klagesak om dette til behandling hvor direktoratet har avslått en søknad fra en skole om utleie av ledige internatplasser til studenter i gitte og tidsavgrensede skoleperioder. I sin vurdering har direktoratet blant annet lagt vekt på at både elever og foreldre skal føle seg trygge på at de som bor på internatet i skoletiden bare er elever og ansatte ved skolen. Direktoratet har vist til at dette skal ivareta elevenes sikkerhet og miljø.

Så lenge saken er til klagebehandling i departementet, kan jeg ikke gå nærmere inn på denne. Jeg kan derfor heller ikke peke på hvilken vekt ulike hensyn skal tillegges i det skjønnet som må utøves i identiske og lignende saker. Det gjelder også hensynet til sikkerhet og miljø for elevene som direktoratet har henvist til i klagesaken.

SPØRSMÅL NR. 1342

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 29. juni 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å unngå at det særlige kravet om realkompetansevurdering av voksne søkere til friskolene fratår disse elevene muligheten for en best mulig opplæring?»

BEGRUNNELSE:

Friskolen § 3-1 sier at "Heimfylket skal vurdere realkompetansen til ein vaksen søkjar før han eller ho kan takast inn som elev ved ein vidaregåande skole." Dette er ikke et tilbud til elevene for at de skal kunne slippe å

ta fag som de mener de kan allerede, men et krav som skal sikre at friskolene ikke gir elevene mer undervisning enn høyst nødvendig for å komme seg gjennom videregående opplæring. Dette kravet har mange negative konsekvenser for elevene.

Mange voksne innvandrere har praktisk erfaring og får en realkompetanse som sier at de kan begynne i vg2 i programfagene, f.eks. på utdanningsprogrammet helse- og oppvekstfag. Men norsken deres er ofte dårlig, slik at der må de begynne i vgl. Det betyr at de må bruke et år på å ta fellesfag(norsk og evt. flere) i vgl. Det sier seg selv at et så dårlig norskgrunnlag også vil skape problemer for dem i teoridelen av programfagene. Både for eleven og for seinere arbeidsgivere vil det

derfor være en fordel om de også kan ta programfagene i vgl, ikke minst for utvikling av fagterminologien. Det har imidlertid ikke friskolen lov til å gi dem, siden de er vurdert til å ha denne kompetansen. Dermed må disse elevene - ifølge regelverket for friskoler - ut av klassen i programfagene, i stedet for å være der og få både det sosiale og det faglige som vil være en fordel både for deres yrkesutøvelse og for integrering i samfunnet generelt. Fylkeskommunale skoler har ikke krav om realkompetansevurdering og kan ta elevene inn i akkurat de fagene de vil.

Generelt viser erfaringen at en slik realkompetansevurdering gjort av konsulenter før skoleinntak, ofte ikke samsvarer med virkeligheten. I løpet av de første par ukene på skolen blir det ofte klart at elevene ikke har den kompetansen som de har fått godkjent. Men skolen har ingen mulighet til å gjøre noe med det, de har ikke lov til å la elever ta fag de har fått godkjent kompetanse i.

Også i andre sammenhenger slår den den pålagte realkompetansevurderingen negativt ut. Elever som har fullført vg3, men ikke bestått i alle fag, har brukt opp retten sin til videregående opplæring, men kan etter realkompetansevurdering tas inn på de fagene de ikke har bestått. Selv om eleven strøk i faget i juni og vil begynne på nytt i august, må vurdering foretas. Ofte vil denne vurderingen ikke bli foretatt før langt utpå høsten, og skolen har ikke lov til å ta inn eleven i mellomtiden. Dette fører til at eleven mister verdifull undervisning.

Realkompetansevurdering av alle voksne elever og alle elever uten rett til opplæring er ofte hinder for at skolen kan gi elevene den undervisning som vil være best for dem. En mye bedre løsning vil være at skolen foretar en vurdering i løpet av de første ukene. I hvert fall bør elever som ikke har vært i norsk videregående opplæring før og som må begynne i vgl. i noen fag, få lov til å ta alle fagene der.

Svar:

Frittstående skoler som mottar statstilskudd etter friskoleloven skal være et alternativ til offentlige videregående skoler. Slike skoler kan ta inn voksne søkere med rett til videregående opplæring, men det er et krav om at voksne skal realkompetansevurderes før inntak. Voksne kan tas inn til opplæring i det eller de fagene vedkommende ikke har fra før.

Hensikten med realkompetansevurderingen er at den voksne ikke skal måtte ta mer opplæring enn det vedkommende har behov for.

Det er hjemfylket som skal vurdere den voksnes realkompetanse. Dette følger av friskoleloven § 3-1 andre ledd. Begrunnelsen for at fylkeskommunen skal ha ansvaret for realkompetansevurderingen er todelt. For det første er det fylkeskommunen som har den

samlede erfaringen og kompetansen med realkompetansevurdering av alle voksne, ikke bare for dem som søker seg til friskoler. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering. Retningslinjene gjelder uavhengig av om den voksne ønsker et fylkeskommunalt opplæringstilbud eller å være elev ved en friskole. For det andre vil friskolene kunne ha økonomisk interesse av å realkompetansevurdere de voksne så lite som mulig fordi en deltids elev utløser forholdsvis mindre statstilskudd til skolen enn en heltids elev.

Inntak av voksne søkere skal etter friskoleloven prioriteres etter ungdom med rett til videregående opplæring. En voksen som får tilbud om opplæring i en friskole, har elevstatus med samme rettigheter og plikter som ungdom med rett til videregående opplæring, dvs. ikke etter voksenretten i opplæringsloven kapittel 4A. Dette kan gjøre opplæringen ved en friskole noe mindre fleksibelt for voksne søkere som bare trenger deler av opplæringen. Samtidig vil en voksen elev ved en friskole kunne ha rett til spesialundervisning dersom kravene til dette er oppfylt, noe man ikke har etter voksenretten.

Frittstående videregående skoler kan som hovedregel ikke ta inn voksne søkere uten rett til videregående opplæring. Et unntak fra dette gjelder friskoler som er godkjent for å drive særlig tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede elever, samt enkelte navngitte friskoler etter forskrift til friskoleloven § 11-3.

Jeg er kjent med at enkelte friskoler opplever at kravet om realkompetansevurdering kan være utfordrende, blant annet fordi det kan ta tid å få gjennomført slike vurderinger. Noen av disse utfordringene blir avhjulpet gjennom lovendringen som gir utvidet ungdomsrett. Denne lovendringen trer i kraft 1. august i år og gjelder også for friskoler. Lovendringen innebærer at flere i aldersgruppen 19-24 år som i dag må realkompetansevurderes ved inntak til friskoler, heretter kan tas inn som ungdom når de søker på en friskole. Da skal de ikke realkompetansevurderes. Jeg vil i tillegg se nærmere på om det er mulig å gjøre noen grep for å forenkle inntaket og samtidig beholde en terskel for hvilke søkere som tas inn og hva slags opplæring friskolene mottar tilskudd for.

SPØRSMÅL NR. 1343**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 30. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Den offentlige helsetjenesten skal følge prinsippene for prioritering som ble vedtatt i prioriteringsmeldingen.

I hvilken grad mener statsråden at disse prinsippene også bør gjelde for private aktører i den norske helsetjenesten, - spesielt med tanke på den delen av privat virksomhet som er utenfor den offentlige helsetjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av prioriteringsmeldingen i november 2016 ga Stortinget sin tilslutning til at tiltak i helsetjenesten skal vurderes ut fra tre prioriteringskriterier - nyttekriteriet, ressurskriteriet og alvorlighetskriteriet.

Private avtalespesialister og fastleger er på mange måter å anse som en del av den offentlige helsetjenesten. Det samme gjelder private aktører som har avtale med de regionale helseforetakene.

Statsråden sa i sitt svar til representanten Grung i juni 2017 at private avtalespesialister skal følge prioriteringsveilederne.

Vi ser nå konturene av et todelt helsevesen hvor de som kan betale for det, får helsetjenester som ikke er i henhold til prioriteringsprinsippene, men i henhold til betalingsvilje hos forsikringsselskap og pasienter.

Disse aktørene har vokst betydelig de siste årene og dette har konsekvenser for de offentlige helsetjenestene fordi de er en konkurrent til rekruttering av godkjent helsepersonell.

Det er derfor av interesse å vite hvordan Statsråden vil prioritere disse ressursene.

Svar:

Stortinget slo gjennom behandlingen av prioriteringsmeldingen fast at prinsippene for prioritering skal gjelde for spesialisthelsetjenesten, for legemidler finansiert over folketrygden og for fastlegenes samhandling med spesialisthelsetjenesten. Aktivitet utført av private som har avtale med de regionale helseforetakene er omfattet av prinsippene for prioritering. Aktivitet utført av private aktører utenfor den offentlige finansierte helsetjenesten, er ikke det. Alle aktører i helsetjenesten må imidlertid følge relevante lover og forskrifter, herunder plikten til forsvarlighet. Innenfor disse rettslige

rammene blir det opp til den enkelte å vurdere sine kjøp av helsetjenester fra private uten avtale med det offentlige.

Pasientbehandling som finner sted i avtalepraksis er del av den offentlige finansierte spesialisthelsetjenesten. Denne aktiviteten er omfattet av prinsippene for prioritering.

Dette er til dels reflektert i rammeavtalene som er inngått mellom de regionale helseforetakene og avtalespesialistenes organisasjoner. I avtalene heter det bl.a. at den enkelte avtalespesialist skal foreta undersøkelser, diagnostikk og behandling i henhold til lov og forskrift, nasjonale og regionale planer, og gjeldende faglige retningslinjer og behandlingsveiledere. Avtalespesialistene har imidlertid ikke juridisk kompetanse til å vurdere og tildele pasientrettigheter. Med endringen i pasient- og brukerrettighetsloven i 2015 er loven endret med sikte på å gi disse behandlerne slik kompetanse. Det har samtidig vært en felles vurdering mellom departementet, de regionale helseforetakene og avtalespesialistenes organisasjoner at det må gjennomføres et forsøksprosjekt før slik kompetanse kan gis til alle avtalespesialistene. Departementet gir i revidert oppdragsdokument 2017 ansvaret for å gjennomføre et slikt forsøksprosjekt til de regionale helseforetakene, i samråd med foreningene og etater. Samtidig varsler departementet i revidert oppdragsdokument 2017 at det tas sikte på å gi avtalespesialistene både rett og plikt til å tildele pasientrettigheter innen utgangen av kommende stortingsperiode.

Det er bred enighet i Norge om å verne om vår løsning med en offentlig finansierte helsetjeneste der befolkningen får rettferdig fordelt helsehjelp etter behov. Regjeringen ønsker et offentlig finansierte helsetilbud som er så godt at folk velger det. Sykehusene har derfor i denne stortingsperioden fått økte økonomiske rammer, ventetiden har gått ned og pasientene har fått økt valgfrihet gjennom fritt behandlingsvalg.

SPØRSMÅL NR. 1344**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø****Besvart 7. juli 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I regjeringens forslag til NTP står det: «Bygging av ytre inter-city på jernbanen til Porsgrunn (Eidanger) i 2032.»

Hvilke planer har regjeringen for resten av strekningen inn mot Porsgrunn stasjon?»

Svar:

I arbeidet med å utvikle et bedre togtilbud på Østlandet har regjeringen lagt til grunn et intercity tilbud som går til Skien, Halden, Lillehammer og Hønefoss. I NTP 2018-29 har regjeringen sikret god fremdrift på indre intercity. I Nasjonal Transportplan 2014-23 var det lagt inn minimalt med finansiering til ytre intercity – både bygging eller planlegging. Regjeringen har nå lagt inn en langt mer konkret og tydelig finansiert satsing, slik at Jernbanedirektoratet og BaneNor kan jobbe målrettet med realiseringen av prosjektet. I Meld.

St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 er jernbaneutbyggingen på Vestfoldbanen omtalt i kap 5.6 og 13.2.

Skien er ansett som endepunkt for togtilbudet på Vestfoldbanen. Samtidig planlegger regjeringen å starte arbeidet med Grenlandsbanen i andre periode. Det vil påvirke de jernbanetekniske løsningene man skal velge for Grenlandsområdet, og hvor strekningen Porsgrunn-Skien må sees i sammenheng med både Vestfoldbanen og Grenlandsbanen.

I NTP dokumentet er det beskrevet tiltak som gir sammenhengende dobbeltspor mellom Oslo og Porsgrunn (Eidanger) i 2032. På Strekningen Porsgrunn-Skien vil man vurdere de konkrete løsninger mer i sammenheng med Grenlandsbanen. Løsningen beskrevet for Porsgrunn vil bidra til et for en betydelig reisetidsreduksjon og kapasitetsøkning på hele Vestfoldbanen mellom Oslo og Skien. Tiltakene skal gi en kjøretid på om lag 1 time og 55 minutter til Skien og muliggjøre to tog i timen i grunnrute.

SPØRSMÅL NR. 1345**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 30. juni 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vi trenger kapital til vekst i næringslivet og skape nye arbeidsplasser. Oslo Børs er den eneste selvstendige børsen i Norden, og er verdensledende innen oljeservice, sjømat, energi og shipping. I Europa foregår det sammenslåinger og oppkjøp av nasjonale børser. I dag er det en stor andel av aksjonærene på Oslo Børs som ønsker å selge til utenlandske eiere. Oslo Børs er viktig i den norske finansielle infrastrukturen.

Hvilke strategi har ministeren for å styrke Oslo Børs?»

Svar:

Oslo Børs er en markedsplass som tilbyr notering av og handel i aksjer, egenkapitalbevis og rente- og derivatprodukter. Ved utgangen av 2016 var det notert 218 foretak på Oslo Børs, særlig innenfor energi, sjømat og shipping. Antallet har vært stabilt de senere årene. Oslo Børs er en del av Oslo Børs VPS-konsernet, som også eier Verdipapirsentralen (VPS) og Oslo Market Solutions. VPS har konsesjon til å registrere rettigheter til finansielle instrumenter etter verdipapirregisterloven, og utvikler og markedsfører tilhørende produkter og tjenester.

Konsernets omsetning var på 901 mill. kroner i 2016. Inntektene kommer særlig fra medlems- og handelsavgifter og salg av markedsinformasjon, og er fordelt om lag likt mellom Oslo Børs og VPS.

Konsernets eiere er hovedsakelig norske og utenlandske institusjonelle investorer, meglerhus og investeringsbanker. Det er også noen norske børsnoterte selskaper, pensjonskasser samt andre private foretak og privatpersoner på eiersiden. De 20 største eierne har 77 pst. av aksjene, fordelt med i underkant av 50 pst. på norske eiere og resten på internasjonale eiere.

Det har siden 2006 skjedd konsolideringer i Europa hvor større internasjonale aktører (LSE, NASDAQ og Euronext) har kjøpt opp flere nasjonale børser. I Norden har NASDAQ kjøpt opp alle børsene utenom i Norge. De store aktørene søker å oppnå stordriftsfordeler bl.a. ved at handel i nettverkene skjer på samme systemplattformer, men slik at handel og oppfølging i filialene kan tilpasses lokale behov. Oslo Børs er en av relativt få vest-europeiske børser som har opprettholdt en selvstendig posisjon, men tilpasset seg markedet ved å bruke et handelssystem som eies og drives av London Stock Exchange (LSE).

Velfungerende markedsplasser er viktig for norske foretaks tilgang til kapital. Oslo Børs har en avgjørende rolle i finansieringen av norske arbeidsplasser. Egenkapital står for i underkant av 40 pst. av finansieringen av foretakene som er notert på Oslo Børs. Det offentlige og utenlandske investorer eier hhv. noe over og noe under en tredjedel hver av egenkapitalinstrumentene på Oslo Børs, mens andre norske foretak eier i underkant av en fjerdedel. Norske privatpersoner eier direkte om lag 4 pst. av aksjene på Oslo Børs. Regjeringen har arbeidet aktivt for å styrke det norske private eierskapet. Blant annet har regjeringen etablert ordning med aksjesparekonto, som gjør at småsparere kan investere i aksjer på en mer skattegunstig måte. Videre har regjeringen sørget for å redusere formuesskatten og å innføre en aksjerabatt i formuesskatten, slik at det skal straffe seg mindre for norske bedrifter å ha norske private eiere.

Oppfølging av arbeidet i EU med en kapitalmarkedsunion (Capital Markets Union, CMU) er et prioritert område for regjeringen. Formålet med den

planlagte kapitalmarkedsunionen er å legge til rette for integrerte og velfungerende verdipapirmarkeder, og derigjennom fremme investeringer og økonomisk vekst. Norge har i en høringsuttalelse til EU-kommisjonen i 2015 vist til de nordiske landenes godt utviklede og effektive obligasjonsmarkeder. Oslo Børs markedsplass Merkur Market, som er særlig innrettet mot handel i aksjer og egenkapitalbevis utstedt av små og mellomstore bedrifter, har bidratt til å dekke en etterspørsel etter kostnadseffektiv og enkel finansiering utenfor bankmarkedet.

Det er viktig å legge til rette for like regulatoriske rammer innenfor hele EØS-området. Den internasjonale finanskrisen i 2008 ledet til mer omfattende regulering og tilsyn med finanssektoren. EU har i etterkant av krisen vedtatt et stort antall nye rettsakter med krav til nasjonale regelverk som også omfatter den finansielle infrastrukturen og verdipapirmarkedene. I årene 2010 til 2016 ble det som utgangspunkt ikke innlemmet rettsakter på finansmarkedsområdet i EØS-avtalen. Bakgrunnen for dette var at det var nødvendig å finne en løsning på EØS/EFTA-landenes tilknytning til det nye europeiske finanstilsynssystemet. Etter at en løsning kom på plass nasjonalt gjennom Prop. 100 S (2015-2016) og lov om EØS-finanstilsyn som ble vedtatt i juni 2016, arbeides det nå aktivt med å redusere etterslepet av rettsakter på finansområdet som ikke ennå er tatt inn i EØS-avtalen. Det er viktig å få redusert dette etterslepet for å sikre rettsharmoni og homogenitet innad i EØS-området, slik at norske aktører er underlagt like rammebetingelser og har tilgang til de samme rettigheter som sine internasjonale konkurrenter. Dette omfatter også regelverket som gjelder for markedsplasser og handel i verdipapirer. Med et fullt ut EØS-harmonisert regulatorisk rammeverk vil Oslo Børs og aktørene som handler på Oslo Børs, operere under samme vilkår som markedsplasser og handelsaktører innenfor EU. Dette vil styrke Oslo Børs konkurransevne.

SPØRSMÅL NR. 1346

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø

Besvart 28. juni 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva betyr det at statsråden ”legger til grunn” at fylkesadministrasjonen legges til Skien, og betyr det at

statsråden vil overstyre prosessen og sørge for at fylkesadministrasjonen blir lagt til Skien?»

BEGRUNNELSE:

Fredag 16. juni kom meldingen om at regjeringen hadde besluttet at det nye fylkesmannsembetet i Telemark og Vestfold skulle lokaliseres i Tønsberg. I pressemeldingen uttalte kommunalministeren: "Jeg legger også til grunn for denne avgjørelsen at fylkesadministrasjonen for det sammenslåtte Vestfold og Telemark får hovedsete i Telemark". Nå skal endel av detaljene knyttet til sammenslåingen forberedes i en fellesnemnd. Fylkesordføreren i Vestfold har sagt at det er naturlig at Vestfold får et flertall i en slik nemnd på bakgrunn av innbyggertall.

Svar:

Regjeringen er opptatt av regional balanse i offentlige arbeidsplasser, og ser reformen av fylkeskommunene og fylkesmannsembetene i sammenheng. Det har også vært en føring i fylkeskommunale forhandlinger i hele landet, og vi har fulgt opp disse. Departementet har ingen lovhjemmel til å pålegge fylkeskommunene lokalisering av hovedsete, men i mitt utsagn ligger en meget sterk politisk oppfordring fra regjeringen om at en fra lokal side sørger for regional balanse. Jeg regner derfor med at fellesnemnda og fylkestingene følger opp vår sterke anbefaling.

SPØRSMÅL NR. 1347

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 29. juni 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan ser den demografiske fordelingen for de som har benyttet seg av fritt behandlingsvalg per 21.06.17 ut, og kan vi be om en tabellarisk fremstilling av tallene for den delen av fritt behandlingsvalg som ikke omfatter private og ideelle institusjoner som har avtale med helseforetakene?»

15:1059 og 15:1137 kan det synes som statsråden til nå ikke har satt inn noen tiltak knyttet til denne utfordringen som kan øke forskjellene i samfunnet.

Svar:

Jeg viser til mine svar på spørsmål 15:1059 og 15:1137 for vurderinger knyttet til fritt behandlingsvalg og geografisk og demografisk fordeling.

Representanten viser til SSBs rapport av 20.06.2017. I denne rapporten viser SSB til viktigheten av gode informasjonstjenester og at helsepersonell informerer pasientene om rettigheter og tilbud. Denne vurderingen deler jeg. Jeg mener ikke at dette er et argument for å redusere pasientenes valgfrihet. I oppdragsdokumentet for 2017 har helseregionene fått i oppdrag å gjennomføre en informasjonskampanje for å øke pasienters og helsepersonells kjennskap til pasientrådgivere og nettsiden "Velg behandlingssted".

Jeg har forelagt spørsmålet for Helsedirektoratet. Direktoratet opplyser at innrapporterte data fra de private aktørene i godkjenningsordningen fritt behandlingsvalg gir informasjon om pasientenes bosted, kjønn og alder. Tallene framkommer av tabellene nedenfor.

BEGRUNNELSE:

Tall fra Stortingets utredningsseksjon viser at en stor andel av pasientene som benytter seg av ordningen Fritt behandlingsvalg er fra Oslo, Akershus eller Østfold. At det er den enkeltes helseutfordring, ikke geografisk tilhørighet, ressurser eller annen sosioøkonomisk bakgrunn, som styrer hvilket helsetilbud man får, er en viktig verdi i Norge. Arbeiderpartiet mener alle helsetilbud må ha dette som rettesnor når tilbudene utvikles og iverksettes. SSB sin rapport fra 20.06.17 peker nettopp på at FBV kan gjøre tilbudet til den enkelte for komplekst. Det er bekymringsverdig hvis ikke statsråden tar dette på alvor og setter inn grep som forhindrer en slik utvikling. Gjennom svar på spørsmål

Tabell 1. Antall pasienter per fylke fordelt på tjenesteområde. Tall fra november 2015 til 21. juni 2017. Helsedirektoratet opplyser at tallene for pasienter per fylke viser et noe høyere totaltall enn i tabellene nedenfor. Dette skyldes at noen av pasientene har flyttet på seg i løpet av perioden.

Fylke	Antall pasienter
Østfold	503
Akershus	530
Oslo	1107
Hedmark	17
Oppland	28
Buskerud	158
Vestfold	989
Telemark	60
Aust-Agder	7
Vest-Agder	16
Rogaland	162
Hordaland	140
Sogn og Fjordane	17
Møre og Romsdal	11
Sør-Trøndelag	14
Nord-Trøndelag	7
Nordland	24
Troms Romsa	24
Finnmark Finnmárku	17
Uoppgitt	4
Totalsum	3835

Aldersgruppe	Antall pasienter
0-9	1
10-19	80
20-29	404
30-39	538
40-49	670
50-59	761
60-69	728
70-79	518
80-89	113
90-99	8
Totalsum	3821

Tabell 3. Antall pasienter fordelt på kjønn. Tall fra november 2015 til 21. juni 2017.

Kjønn	Antall pasienter
Mann	1739
Kvinne	2082
Totalsum	3821

SPØRSMÅL NR. 1348**Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 5. juli 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil kostanden være per år for barn under 18 år per bruker og samlet sett ved å tilby Freestyle Libre eller andre flash glukosemålere, og hva er gjennomsnittskostnaden per bruker og samlet sett for de legemidlene som har blitt godkjent de siste 3 årene gjennom Nye metoder/beslutningsforum?»

BEGRUNNELSE:

Metodevurderingen av FreeStyle Libre og andre flash glukosemålere (FGM) er nå offentliggjort, men statsrådets avgjørelse og svar er enda ikke tilkjennegjort. Det er en rekke fordeler ved bruk av FGM. Den visualiserer blodsukkeret, og trendpilene gir brukerne en helt annen beslutningsstøtte.

Du slipper også å stikke deg i fingeren, og terskelen for å måle seg er lavere. Konsekvensene av å ikke ta i bruk denne måle- og kontrollmetoden er spesielt stor for barn. Metodevurderingen sier at kvaliteten i studiene som er lagt til grunn som en del av kunnskapsgrunnlaget er lav, den inkluderer ikke alle gruppene som har nytte av denne målemetoden.

Diabetesforbundet har opplyst FHI om at det finnes studier av typen de etterspør, og at FGM er tilgjengelig for de som trenger det i alle våre naboland. I Sverige tok det 18 måneder fra lansering til det var på refusjon. I Danmark og Finland - enda kortere tid. Frankrike metodevurderte FreeStyle Libre i 2016 og konkluderte med at alle med diabetes type 1 og de med type 2 som bruker hurtigvirkende insulin, bør få tilgang.

I metodevurderingen er det presisert at resultatene kan tyde på at FreeStyle Libre øker pasienttilfredsstillelse og at det reduserer noe varighet og hyppighet av hypo- og hyperglykemieepisoder. Videre peker den på at smerte er vesentlig med tanke på tilslutning til ethvert behandlingsprogram for diabetes, spesielt hos barn, og dette bør inkluderes som et separat utfallsmål i fremtidige studier.

Rapporten ligger nå hos Bestillerforum. Deretter skal metodevurderingen oversendes til Beslutningsforum i august, som skal vurdere om dette er kostnadseffektivt i spesialisthelsetjenesten. Det er gode argumenter for at dette bør vurderes lagt til HELFO, spesielt for å unngå unødige henvisninger knyttet til en allerede påvist diagnose der behandlingsform allerede er avgjort. Her må faglige avveininger være styrende, til det beste for pasienter og pårørende.

Svar:

I følge Helsedirektoratet oppgir leverandøren at FreeStyle Libre kan brukes av voksne med insulinavhengig diabetes og barn mellom 4 og 17 år med diabetes. Bruk av FreeStyle Libre er estimert til en kostnad på ca. 20 000 kroner per år per bruker. Det var om lag 3 200 brukere mellom 4 og 18 år som fikk utlevert blodsukkertester på blå resept i 2016 til en refusjonsutgift på ca. 35 mill. kroner. Dersom FreeStyle Libre erstatter bruk av dagens blodsukkertester for barn mellom 4 og 18 år vil den totale estimerte kostnaden for FreeStyle Libre for brukere under 18 år vil dermed være om lag 64 mill. kroner per år. Ved en evt. innføring av FreeStyle Libre, uavhengig finansieringskilde, vil det sannsynligvis fortsatt bli noe uttak av blodsukkertester på blå resept for disse brukerne i tillegg, da vevsglukose måling ikke kan erstatte blodsukkertester fullt ut.

I system for Nye metoder har Beslutningsforum de siste tre årene besluttet å innføre legemidler for en samlet innkjøpsverdi på ca. 3,6 milliarder kroner. I gjennomsnitt betyr dette en årlig innkjøpsverdi for legemidler på rundt 1,2 milliarder kroner.

Når det gjelder prosessene som det refereres til, så er referatet fra Bestillerforum RHF av 16. juni 2017 nå offentliggjort. Referatet viser til at det er behov for å følge opp saken videre da Bestillerforum RHF anser det som vanskelig å gi et forslag til beslutning på bakgrunn av den foreliggende rapporten fra Folkehelseinstituttet. Bakgrunnen for dette er at Folkehelseinstituttet ikke har fått full tilgang til den helseøkonomiske modellen fra leverandøren og har ikke kunnet kontrollere de innsendte dataene.

I referatet vises det også til situasjonen i Sverige hvor FreeStyle Libre ble innført uten vurdering og uten en kontrollert innføring. I tillegg har Sverige også møtt den samme utfordringen med leverandøren om begrenset tilgang til modellene som ble innlevert. Basert på dette ble bruk av FreeStyle Libre for diabetes type 2 ikke anbefalt i Sverige. Det ble ikke gitt noe anbefaling for bruk for diabetes type 1, siden dette allerede er tatt i bruk basert på en ukontrollert innføring, dvs. uten at det er gjennomført en metodevurdering som grunnlag for en beslutning. For å følge opp prinsippene som Stortinget har vedtatt ved behandling av Meld. St. 34 (2015-2016) er det viktig at innføring av en ny og kostnadskrevende metode i Norge gjøres på bakgrunn av en metodevurdering.

Jeg viser også til at beslutningen om innføring av FreeStyle Libre ligger hos de berørte aktørene og ikke er noe som departementet skal avgjøre. De fire regi-

onale helseforetakene vil foreta en vurdering av om bruk av metoden faller innenfor deres sørge for-ansvar, og eventuelt om metoden skal tas i bruk i tråd med prinsippene for prioritering. Helfo beslutter om nytt medisinsk forbruksmateriell skal inkluderes i blåreseptordningen innenfor gjeldende regelverk. Dette gjøres ved opptak av produkter i produkt- og prisliste etter søknad fra leverandøren.

Status for saken i Norge er at rapporten ikke er ferdigbehandlet i Bestillerforum RHF grunnet ovennevnte, og at aktørene vil gå i dialog med Sykehusinnkjøp HF og HELFO. Gjennomføring av en oppfølgende fullstendig metodevurdering ved Folkehelseinstituttet av ulike teknologier for egenmåling av glukose vil bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 1349

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 28. juni 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Kan fiskeriministeren garantere at en eventuell soneforskrift for alternativ bekjempelse av pankreas sykdom i Ytre Namdal vil bli opphevet, når nasjonal forskrift om tiltak mot pankreassykdom blir vedtatt?»

BEGRUNNELSE:

Mattilsynet sendte den 14.3 et forslag til ny forskrift om tiltak mot pankreassykdom på høring, med høringsfrist 1.6. Det er skapt forventninger om at denne forskriften vil bli vedtatt tidlig i august. Når så Mattilsynet på regionalt nivå plutselig innkaller næringen til et møte for å diskutere en soneforskrift, og med et innhold som fraviker på flere punkt det forslaget til nasjonal forskrift, som nettopp har vært på høring, blir naturlig nok næringen bekymret. Blant de lokalt eide oppdrettsbedriftene er det uttrykt stor tilslutning til forslaget om en buffersone, som er hørt i forslaget til nasjonal forskrift i dette området. I realiteten er det disse bedriftene alene, som utgjør ”brannmuren” mot Nord-Norge. Det er derfor svært viktig at fiskeriministeren klargjør hvordan videre prosess og tidslinje, knyttet til tiltak mot pankreassykdom blir.

Svar:

Når det gjelder forslag til ny nasjonal forskrift om tiltak mot pankreassykdom, er det riktig som stortingsrepresentanten skriver at denne hadde høringsfrist 1. juni. Mattilsynet jobber nå med sammenstillingen av høringssvarene, før de skal gi sin anbefaling om innretning av ny nasjonal forskrift. Når jeg mottar denne anbefalingen, skal jeg gjøre en endelig vurdering av forslaget. Jeg tar sikte på at dette kan bli gjort i løpet av sommeren, slik at jeg kan få på plass en ny nasjonal forskrift i løpet av august.

Forslaget til soneforskrift som stortingsrepresentant Kjerkol spør om er et utkast til en lokal forskrift knyttet til konkrete sykdomsutbrudd. Mattilsynet har foreslått denne tilnærmingen for næringen i stedet for å måtte fatte enkeltvedtak knyttet til hver enkelt aktør i det gjeldende området. Denne måten å regulere sykdomsutbrudd på er helt parallelt med hvordan f.eks. sykdommen ILA blir regulert på. Dette er et virkemiddel som skal gi forutsigbarhet for oppdrettere og transportører i området, og som Mattilsynet har full anledning til å gjøre med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, og forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr § 40. Mattilsynet har holdt en innspillrunde med berørte aktører slik de er pålagt å gjøre, men har foreløpig ikke vedtatt noe da det er en pågående dialog mellom berørte aktører og Mattilsynet angående hvordan en eventuell soneforskrift skal lyde.

Jeg mener vi må forholde oss til gjeldende regelverk til enhver tid. Det er innenfor Mattilsynets handlingsrom å utarbeide lokale soneforskrifter knyttet til enkeltutbrudd. Det vil de også ha mulighet til etter at

en ny nasjonal forskrift er vedtatt. Slike lokale forskrifter kan fint eksistere sammen med en nasjonal forskrift, så lenge de lokale forskriftene ikke er i strid med den nasjonale forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1350

Innlevert 21. juni 2017 av stortingsrepresentant Kåre Simensen

Besvart 29. juni 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«RV 94 er en prioritert utbedringsstrekning med programområdemidler. Det hevdes fra fin statsrådskollega Bakke Jensen at det er avsatt ramme på 1,3 MDR. Men den økonomiske rammen er ikke identifiserbar i NTP.

Kan statsråden bekrefte at det for utbedringsstrekningen RV 94 Skaidi-Hammerfest er bevilget 1,3 MDR i programområdemidler om disse midlene er avsatt for Handlingsprogramperioden 2018-23 eller for hele NTP perioden 2018-29?»

Svar:

Under dagens regjering har Finnmark og nord Norge opplevd kraftig vekst i samferdselssatsingen. Jeg har selv nylig kjørt gjennom fylket, og befart en rekke veiprojekt hvor det bygges ny og vedlikeholdes eksisterende vei. Jeg besøkte og kjørte blant annet rv 94.

Regjeringen foreslår en kraftig vekst i samferdselssatsingen i NTP 2018-29. Det legges opp til en ramme på over 1000 milliarder kroner de neste 12 år. Den store satsingen til tross, det er enormt viktig å sikre at pengene brukes mest mulig fornuftig og effektivt. For alle veiprojekt ønsker jeg derfor egentlig bruke minst mulig penger samtidig som vi gjør mest mulig forbedringer.

Kostnadsanslaget på 1,3 mrd. kr innebærer full utbygging av rv 94 på strekningen Skaidi -Hammerfest, jf. Samferdselsdepartementets svar på spørsmål nr. 44 fra transport- og kommunikasjonskomiteen i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 33 (2016-2017).

I arbeidet med utbedringsstrekninger ber vi Statens Vegvesen se hvordan man kan utvikle bedre veier, men samtidig få mer igjen for pengene. Dette har blant annet gitt veldig gode resultat på rv 9 i Agder. Statens vegvesen skal nå jobbe videre med sitt handlingsprogram for perioden 2018-2023 (2029), og mer nøyaktige beløp vil fremkomme i det programmet.

